

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Tilinpäätös 2020

Toimintakertomus	4
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
Kaupunginjohtajan katsaus.....	4
Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
Yleinen ja kuntasektorin taloudellinen kehitys.....	7
Olennaiset muutokset Lappeenrannan toiminnassa ja taloudessa.....	10
Lappeenrannan kaupungin henkilöstö	13
Ympäristö.....	19
Muut ei-taloudelliset asiat.....	21
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	23
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	25
Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä	30
Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	37
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	41
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	42
Tase ja sen tunnusluvut	43
Kaupungin kokonaistulot ja –menot.....	45
Lappeenrannan kaupunkiorganisaatio	46
Lappeenrannan kaupungin luottamuselinorganisaatio 2017-2021	47
Lappeenranta-konsernin toiminta ja talous	48
Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	48
Konsernin toiminnan ohjaus.....	49
Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	52
Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	53
Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	55
Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	56
Konsernitase ja sen tunnusluvut.....	57
Tilikauden tuloksen käsittely	59
Talousarvion toteutuminen.....	60
Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	60
Käyttötalousosa	63
Lappeenranta 2033 -strategia	66
Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	88
Yhteiset palvelut	88
Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut.....	97
Elinvoima ja kaupunkikehitys.....	119
Sosiaali- ja terveystoimi	142

Maakunnallinen palvelutoiminta	146
Tuloslaskelmaosa	154
Rahoitusosa.....	155
Investointiosa.....	156
Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	158
Tilinpäätöslaskelmat.....	160
Tuloslaskelma	160
Rahoituslaskelma	161
Tase.....	162
Konsernituloslaskelma	164
Konsernirahoituslaskelma	165
Konsernitase	166
Tilinpäätöksen liitetiedot.....	168
Kunnan tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	168
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	168
Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	168
Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	169
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	171
Tasetta koskevat liitetiedot	176
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	176
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	181
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot.....	187
Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot.....	193
Taseyksiköiden tilinpäätökset	196
Etelä-Karjalan pelastuslaitos.....	196
Lappeenrannan seudun ympäristötoimi	200
Tilakeskus.....	204
Luettelot ja selvitykset.....	208
Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	209
Lappeenrannan kaupungin konserniyhteisöt.....	210
Tilinpäätös 2020 ja ennuste taloussuunnitelmakauteen 2021–2023	210
Henkilöstömäärien kehitys	212
Tytäryhteisöt.....	213
Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy – konserni.....	213
Lappeenrannan Energia Oy – konserni.....	219
Lappeenrannan Toimitilat Oy – konserni.....	225
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy.....	235
Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa.....	241
Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy	246

Saimaan Tukipalvelut Oy.....	251
Etelä-Karjalan Pesula Oy	257
Saimaan lentoasema säätiö sr – konserni.....	261
Wirma Lappeenranta Oy.....	266
Osakkuusyhteisöt.....	271
Meidän IT ja Talous Oy.....	271
Kuntayhtymät	275
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	275
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä.....	284
Etelä-Karjalan liitto.....	290

Toimintakertomus

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Kaupunginjohtajan katsaus

Kuntatalouden kehitystä voi olla vaikea ymmärtää. Kahtena edellisenä vuotena, noususuhdanteen huipulla, Suomen kuntien talous painui alijäämäiseksi jopa vahvoina pidetyissä isoissa kaupungeissa. Kun viime vuonna koronapandemia aiheutti maailmanlaajuisen taantumän, kunnat tekivät samaan aikaan ennätysyhyviä tuloksia. Miten tämä on mahdollista?

Outo logiikka kuvaa kuntien riippuvuutta valtion kuntatalouteen kohdistamista päätöksistä. Maan edellisen hallituksen aikana kuntien tulopohjaan kohdistui useita leikkauksia. Koronan iskiessä päälle hallitus otti valtion harteille suurimman välittömästi julkiseen talouteen kohdentuvan iskun ja kunnille osoitettiin huomattavia kertaluonteisia tukitoimia. Tilinpäätöstietojen valmistuessa tukitoimia arvosteltiin jopa ylimitoitetuiksi. Yhden vuoden tarkastelulla tämän näkemyksen voi ehkä ymmärtää. Viimevuotiset tuet eivät kuitenkaan enää toistu, sen sijaan koronasta julkiselle taloudelle koitua lasku tulee usean vuoden kuluessa myös kuntien maksettavaksi. Viime vuodelta kertynyt puskuri tuskin riittää sitä kattamaan.

Lappeenrannan vuoden 2020 tilinpäätös on yli viisi miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tulos on hyvä, etenkin kun tilikaudelle osui Eksoten palkkaharmonisointia koskeva ratkaisu takautuvine palkantarkistuksineen. Koronan välittömät taloudelliset vaikutukset kaupungin omien toimialojen osalta jäivät kokonaisuutena melko pieniksi. Toimialoilla oltiin poikkeusoloissakin vastuullisia taloudenpidossa ja budjetit pitivät. Kiitän tästä kaikkia tulosvastuullisia.

Kuntalaisille tärkeiden palvelujen tuottamisessa henkilöstömme joutui venymään monin tavoin. Osalla työtaakka kasvoi rajoitusten ja turvatoimien aiheuttamien uusien toimintatapojen myötä äkillisesti. Huoli omasta ja mui-

den jaksamisesta sekä terveydestä painoi. Keväällä osaa kohtasi lomautus. Henkilöstömme teki kaikilla tasoilla upeaa työtä, mistä olen erityisen kiitollinen.

Uusi valtuusto päättää ensitöinään strategiasta ja valtuustokauden talousohjelmasta. Lappeenrannan palveluverkko uusiutuu lähi-vuosina kattavasti päiväkodeista kouluihin, kirjastoista jääareenaan. Tämä on erinomainen asia, mutta se asettaa taloutemme koetukselle. Pystymme viemään investointiohjelman läpi ja kattamaan kasvavan lainataakan, kun vuosikatteemme nostetaan pysyvästi 30 miljoonan euron tasolle. Keinot tavoitteen saavuttamiseksi päätetään ensi syksynä.

Lappeenranta on perinteikkäänä yliopistokaupunkina ollut vuosikymmeniä eturintamassa edistämässä energia- ja ympäristöratkaisujen parissa tapahtuvaa tutkimusta, liiketoimintaa ja myös itse testaamassa näiden soveltuvuutta julkiseen palvelutuotantoon. EU tunnusti Green Leaf -palkinnolla, että Lappeenranta on tässä sarjassa yksi Euroopan parhaista. Vaikka syitä palkinnon saamiseen on monta, pidän keskeisenä taustatekijänä tässäkin tuloksellista yhteistyötämme LUT-konsernin ja yritysten välillä. Saatu palkinto kuuluu-kin kaikkien lappeenrantalaisten ja eteläkarjalaisten vitriiniin kannustamaan entistäkin vaikuttavimpiin ympäristöinnovaatioihin. Green Leaf -kaupunkina meillä on ainutlaatuinen tilaisuus saada tähän työhön mukaan yrityksiä, kaupunkeja ja ihmisiä ympäri maailmaa.

Valtuustokauden päättymisen myötä olemme arvioimassa kaupungin strategiaa, jossa vuoropuhelun vahvistamisella elinkeinoelämän kanssa oli erityinen rooli. Kuluneena vuonna saimme keskinäisen luottamuksen avulla koottua nopeasti maakunnallisen kontaktialustan, jossa kaupunki, maakunnan muut julkiset toimijat, elinkeinoelämän järjestöt sekä koulutus- ja tutkimustoimijat tavoittivat

valtaosan eteläkarjalaisista yrityksistä koronatuen tieto- ja toimintaohjepakettilla. Kaupungin tiivis vuoropuhelu yritysten ja elinkeinolämän edustajien kanssa on varmasti jatkumassa, kun tarkistamme strategian linjauksia tuleviin valtuustokausiin.

Edessämme on ainutlaatuinen investointiohjelma ja haastan erityisesti paikalliset yritykset mukaan näiden hankintojen valmistelutyöhön. Kaupunki haluaa hankkia taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäviä ratkaisuja. Onnistuneet hankinnat näkyvät varmasti

myös tulevien vuosien tilinpäätöksissä. Vahvalla Lappeenranta-referenssillä nämä johtavat parhaimmillaan myös toimittajien liiketoiminnan kansainväliseen kasvuun.

Vuosi 2020 tuli muuttamaan maailmaa pysyvästi. Lappeenrannalla on vahvuuksia, joilla pystymme olemaan kehityksen kärjessä jatkossakin. Uskallamme, teemme, onnistumme!

Kimmo Jarva, kaupunginjohtaja

Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupunginvaltuusto

Toimikautensa 1.6.2017 aloittaneessa valtuustossa on 51 valtuutettua. Valtuuston kokoonpano on ryhmittäin seuraava:

- Kansallinen Kokoomus 15 paikkaa
- Suomen Sosialidemokraattinen puolue 13 paikkaa
- Suomen Keskusta 9 paikkaa
- Perussuomalaiset 6 paikkaa
- Vihreä liitto 6 paikkaa
- Suomen Kristillisdemokraatit 2 paikkaa.

Valtuuston puheenjohtajisto oli vuonna 2020

- Puheenjohtaja Ari Torniainen
- I varapuheenjohtaja Joonas Grönlund
- II varapuheenjohtaja Jani Mäkelä

Valtuusto kokoontui vuonna 2020 yhteensä 8 kertaa.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen kokoonpano ryhmittäin on seuraava:

- Suomen Sosialidemokraattinen puolue 3 paikkaa
- Kansallinen Kokoomus 3 paikkaa
- Suomen Keskusta 2 paikkaa
- Vihreä liitto 2 paikkaa
- Perussuomalaiset 1 paikka

Hallituksen puheenjohtajisto oli vuonna 2020

- Puheenjohtaja Risto Kakkola
- I varapuheenjohtaja Jyri Hänninen
- II varapuheenjohtaja Hanna Holopainen
- III varapuheenjohtaja Tapio Arola

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Risto Kakkola toimii osa-aikaisena puheenjohtajana 50 %:n työajalla.

Kaupunginhallitus kokoontui vuonna 2020 yhteensä 48 kertaa.

Henkilöstöorganisaatio

Kaupungin oma toiminta on organisoitu konsernihallintoon ja sen lisäksi kahteen toimialaan. Konsernihallinnon toimialaa johtaa kaupunginjohtaja. Hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimialajohtajana toimii Tuija Willberg. Elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimialajohtaja toimii Pasi Leimi. Kaupunginsihteeri Juha Willbergille myönnettiin ero eläkkeelle siirtymisen johdosta 1.12.2020 alkaen. Kaupunginsihteerinä on toiminut siitä alkaen Tuomo Sallinen, joka aloitti vt. kaupunginsihteerinä 1.10.2020.

Tilivelvolliset viranhaltijat ovat

- kaupunginjohtaja
- kaupunginsihteeri
- II kaupunginsihteeri
- rahoitusjohtaja
- tarkastuspäällikkö
- toimialajohtaja, hyvinvointi- ja sivistyspalvelut
- varhaiskasvatusjohtaja
- opetustoimenjohtaja
- nuorisotoimenjohtaja
- kulttuuritoimenjohtaja
- liikuntajohtaja
- toimialajohtaja, elinvoima- ja kaupunkikehitys
- kaupungingeodeetti
- kaupunginarkkitehti
- kaupungininsinööri
- rakennustarkastaja
- maaseututoimenjohtaja
- ympäristöjohtaja
- pelastusjohtaja
- pelastuspäällikkö
- riskienhallintapäällikkö

Yleinen ja kuntasektorin taloudellinen kehitys

Koronaepidemia syöksi maailmantalouden keväällä ennennäkemättömään syöksyyn, kun Covid-19-tautitilanne ja siitä seuranneet useat eri rajoitustoimet ympäri maailmaa seisauttivat palvelualojen kulutuskysynnän ja horjuttivat kansalaisten luottamusta sekä yleistä investointiympäristöä. Tautitilanteella on ollut talouskasvun ja työllisyyden heikentymisen ohella myös epäsuorempia vaikutuksia yhteiskuntaan, kuten esimerkiksi ammattitaitoisen työvoiman saatavuuteen ja ihmisten liikkuvuuteen. Koronapandemian laajemmat ja pysyvät yhteiskunnalliset vaikutukset ovat kuitenkin yhä selkeytymättömät.

Kevään syöksyn jälkeen maailmatalous lähti elpymään nopeasti pohjakosketuksesta, mutta syksyllä edennyt koronapandemian toinen aalto erityisesti Euroopassa ja Yhdysvalloissa tulee hidastuttamaan elpymisen tahtia. Tautitilanne on vaikeutunut ja rajoitustoimia on jouduttu ottamaan käyttöön esimerkiksi monissa Euroopan maissa. Tämä tulee näkymään yksityisessä kulutuksessa, jonka esimerkiksi Euroopan komissio odottaa supistuvan EU:ssa yli 8 prosentilla vuonna 2020.

Tautitilanteen heikentyminen näkyy myös yritysten ja kuluttajien luottamusindikaattoreissa, joiden kesällä tapahtunut toipuminen päättyi syys-lokakuussa. Erityisesti kuluttajien luottamus ja odotukset tulevasta työllisyyden kehityksestä ovat kääntyneet viime kuukausina laskuun. Selkeä V-muotoinen maailmantalouden kehitys ei näytä siten enää mahdolliselta. Useissa kansantalouksissa kansantuote jää selvästi kriisiä edeltävän tason alle.

Eri ennustelaitosten odotukset koronan aiheuttamasta maailmantalouden supistumisesta vaihtelevat yhä paljon. Tyypillisimmillään maailmantalouden volyymin odotetaan supistuvan vuonna 2020 noin nelisen prosenttia. Erityisen voimakkaasti talouden ennakoidaan putoavan Iso-Britanniassa, turismista riippuvaisissa EU-maissa, Intiassa, Venäjällä ja kehittyvissä talouksissa.

Tautitilanteen hallinta sekä eri maiden hallitusten ja keskuspankkien käyttöönottamien elvytyspakettien onnistuminen vaikuttavat paitsi taloustaantumana suuruusluokkaan vuonna 2020 niin myös siihen, millaista taloudellista kasvua maailmantaloudessa nähdään vuonna 2021. Tällä hetkellä maailman BKT:n arvioidaan kasvavan vuonna 2021 noin 5 prosenttia. Talouskasvun ennakoitaan olevan erityisen vahvaa Kiinassa ja Intiassa. EU:ssa ja muissa kehittyneissä maissa BKT:n kasvunusteet liikkuvat reilun neljän prosentin tuntumassa.

Muihin maihin verrattuna Suomen kansantalous toipuu koronakriisistä varsin hitaasti. Euroopan komission talousennusteen mukaan Suomen bruttokansantuote kasvaa vuonna 2021 vajaat kolme prosenttia. Kasvu on Euro-maihin verrattuna kolmanneksi hitainta. Kasvun hitauteen vaikuttaa Suomen kansantalouden investointikysyntään painottuvan toimialarakenteen ohella myös se, että talouskasvun pudotus vuonna 2020 oli Suomessa maltillisempaa kuin monissa muissa maissa.

Epävarmuus epidemiatilanteen kehityksestä ja sen vaikutuksista talouskasvuun on kuitenkin yhä suurta kaikilla talousalueilla. Tuoreimmat tiedot tehokkaan rokotesuojan mahdollisuudesta ovat ruokkineet positiivisia odotuksia siitä, että pandemia saadaan vuoden 2021 aikana paremmin hallintaan. Euroopan komissio ennakoii, että koronapandemian rajoitustoimet näkyvät maiden kansantalouksien kehityksessä koko ennusteperiodin ajan.

Kesäkuulle 2020 ulottuvat Tilastokeskuksen neljännesvuositilinpäivän tilastotiedot kertovat, että Suomen kansantalous on supistunut jo kolmena peräkkäisenä vuosineljänneksenä. Suomen kansantalous on painunut siten taantumaan vuonna 2020. Erityisen voimakasta tuotannon supistuminen oli huhti-kesäkuussa muun muassa majoitus- ja ravitsemistoimialalla sekä liikenteessä. Myös tavaroiden ja palvelujen vienti laski voimakkaasti toisella vuosineljänneksellä, mikä näkyi muun muassa teollisuuden tuotannon laskevana kehityksenä.

Tuotannon suhdannekuvaajasta lasketun ennakkollisen pikaennakon mukaan kausitasoitettu bruttokansantuote kääntyi kolmannella vuosineljänneksellä kuitenkin kasvuun, kun tilannetta verrataan edellisten kuukausien kehitykseen. Vuoden 2019 kasvusta jäädään kuitenkin selvästi takamatkalle, sillä tuotanto on laskenut edellisen vuoden vastaavasta kehityksestä noin 4 prosenttia ja työllisten määrä 2 prosenttia.

Kasvun hauraudesta kertoo myös kuukausittainen suhdannekuvaaja, joka heinä-elokuussa vielä kasvoi. Sen sijaan syyskuussa tuotannon kasvu kääntyi jälleen miinukselle. On hyvin todennäköistä, että loppuvuoden viimeisellä neljänneksellä tuotannon kasvu pysyi miinuksella.

Suomen kansantalous on siis ennakkollisten tilastotietojen mukaan elpymisuralla, mutta kehitys on hyvin vaimeaa ja miinusmerkkiset käännteet talouskasvussa ovat hyvin todennäköisiä ainakin vielä loppuvuoden aikana. Kun keväällä kansantalouden kasvu näytti yli 5 prosentin volyymin laskua niin tuoreimmat tiedot kertovat kuopan jo pienenevän. Hyvin moni ennustelaitos ennakoi koronapandemian jättävän Suomen kansantalouteen vuonna 2020 noin 4 prosentin volyymin laskun. Kuoppa on pienempi kuin koronakevään ytimessä odotettiin.

Korona on kurittanut rankasti Suomen vientiä. Tullin ulkomaankauppatilastojen mukaan viennin arvo oli syyskuussa vajaat 8 prosenttia pienempi kuin edellisvuoden syyskuussa. Tammi-syyskuun yhteenlaskettu viennin arvo väheni 15 prosenttia ja tuonnin arvo 11 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Vientikysynnän lasku on kohdistunut voimalla erityisesti metallien jalostukseen ja paperiteollisuuteen, eikä näiden erien nopea palautuminen vuoden 2019 tasolle näytä todennäköiseltä. Myös palveluvienti, muun muassa kuljetus ja matkailu, on supistunut rajusti. Viennin arvioidaan olevan tällä hetkellä suhdanteen pohjalla.

Sen sijaan vähittäis- ja päivittäistavarakaupassa koronapandemia on kasvattanut myyntiä ja liikevaihtoa koko pandemian ajan. Kaupan toimialan sisällä on kuitenkin myös pandemiasta kärsiviä aloja, joilla liikevaihdon ja myynnin kehitys on ollut toisen suuntaista. Myynnin kehitys tammi-syyskuussa oli miinuksella auto- ja tukkukaupassa. Sen sijaan tavaratalokauppa näyttää päässeen heinä-syyskuussa vahvaan kasvuun ja eroon koronan keväällä aiheuttamasta miinusmerkkisestä myyntikehityksestä.

Palvelukenttä, erityisesti kulttuuriala, kuljetus, hotellit ja ravintolat, on kuitenkin koronan jälkeen hyvin vaikeassa taloustilanteessa. Palvelualojen yhteenlaskettu, työpäiväkorjattu liikevaihto laski syyskuussa yhä lähes 10 prosenttia vuoden takaisista lukemista. Tämä näkyy myös asiakkaiden liikkuvuusdatassa, joka on ollut laskusuunnassa syksyn edetessä. Positiivisinta myyntikehitystä on nähty kiinteistöalalla sekä informaatio- ja viestintätoiminnoissa.

Investoinnit ovat kokonaisuutena selvinneet koronapandemiasta odotettua paremmin, sillä ainakaan vielä ei ole nähty merkittäviä investointien lykkäämisiä tai peruuntumisia. Voimakkaimmin alkuvuoden aikana ovat laskeneet kone- ja laiteinvestoinnit.

Rakentaminen on ollut koko vuonna ja erityisesti kesällä pirteää, mutta kesän jälkeen rakentamisen suhdanne on heikentynyt. Myös moni muu rakennusalan indikaattori näyttää heikenevää kehitystä. Tilastokeskuksen mukaan muun muassa rakennuslupia myönnettiin kesä-elokuussa noin 25 prosenttia edellisvuotta vähemmän ja kuutiomäärät vähenivät kaikissa rakennustyypeissä. Myös uusia rakennushankkeita aloitettiin kesä-elokuussa 15 prosenttia vähemmän kuin vuosi sitten. Sen sijaan asuntokauppa on pysytellyt vilkkaana.

Lomautusten määrä on vähentynyt koronakevään synkistä lukemista. Työttömien, erityisesti pitkäaikaistyöttömien, määrä on kääntynyt kuitenkin kasvuun erityisesti kaupungeissa.

Vuonna 2021 Suomen kansantalous elpyy koronapandemian toisesta aallosta huolimatta. Kansantalouden kasvu perustuu erityisesti yksityisen kulutuksen ja viennin piristymiseen, sillä rajoituksia poistetaan ja maailmankauppa lähtee kasvuun. Myös laivatilaukset kasvattavat Suomen vientilukuja vuonna 2021. Talouden noin kolmen prosentin tuntumassa liikkuvat kasvuennusteet ovat kuitenkin varsin maltillisia, eikä vuoden 2019 koronakriisiä edeltäviä tasoja vielä saavuteta.

Suurin riski Suomen talousnäkyville on koronapandemian voimakas leviäminen uudelleen niin meillä kuin muualla maailmassa. Vuonna 2021 on näköpiirissä myös konkurssien lisääntymistä, kun yrityksille viime keväänä myönnetyt maksuhelpotukset ja muut koronatuot ovat päättyneissä. Pahimmillaan tilanne voi kääntää työttömyyden uudelleen nousuun.

Kuluttajien ja yritysten luottamuksen arvioidaan kuitenkin vahvistuvan vuoden 2021 aikana, kun talouskasvu palautuu asteittain

kasvu-uralle. Luottamusta, investointinäkyviä ja kulutusta tukee myös ansioiden kasvu ja inflaation pysyminen maltillisena. Inflaatiota nostaa muun muassa energian kallistuminen.

Julkisen talouden ennuste on vuoden 2021 osalta varsin epävarma. Jos talouskasvu vahvistuu ennustetusti, niin se lisää verotulojen kertymiä ja pienentää tarvetta uusille koronatuille. Valtiovarainministeriö arvioi, että kansantalouden tilinpidon mukainen kunta-sektori eli paikallishallinto on 2,4 miljardia euroa alijäämäinen vuonna 2021. Tulojen ja menojen erotus on miinusmerkkinen ennallaan pysyvien tulojen vuoksi, sillä verot kasvavat vain hieman ja valtionosuuksien määrä pienee vuonna 2021. Menoja kasvattavat työvoimakustannukset sekä korkeana pysyvät investoinnit eli kiinteän pääoman bruttomuodostus.

(Lähde: Suomen Kuntaliitto)

Olennaiset muutokset Lappeenrannan toiminnassa ja taloudessa

Lappeenrannan kaupungin väkiluku kasvoi 2000-luvulla vuoteen 2016 saakka vuosittain keskimäärin 150 asukkaalla/vuosi. Muutaman edellisvuoden negatiiviseen kehitykseen vuosi 2020 toi ilahduttavaa parannusta. Vuonna 2020 väestö kasvoi muuttoliikkeen seurauksena 45 asukkaalla väestömäärän ollessa vuoden lopulla 72 679 asukasta. Luonnollinen väestönlisäys on jäänyt vuosina 2019 ja 2020 runsaat 300 henkilöä negatiiviseksi väestön ikääntymisen ja alhaisen syntyvyyden seurauksena.

Työttömyysaste heikkeni pandemian johdosta. Lappeenrannan keskimääräinen työttömyysaste oli vuonna 2020 13,7 %, kun se oli vuonna 2019 10,1 % ja 2018 11,4 %. Pitkäikaistyöttömien määrä on kasvanut 864 työttömään, jossa on lisäystä edellisvuoteen verrattuna 264. Nuorisotyöttömien määrä kasvoi 160:lla ollen joulukuussa 740 (12/2015: 980).

Virallisten tilastojen mukaan Lappeenrannan työpaikat kasvoivat 700 työpaikalla vuonna 2018. Ilahduttavaa oli, että kasvu oli voimakainta teollisuuden toimialalla. Ennakkotiedot kuitenkin kertovat, että koronan johdosta vuoden 2020 aikana kaupunki on kärsinyt vastaavasta 700 työpaikan menetyksestä. Yritysten liikevaihto laski vuoden 2020 ensimmäisellä vuosipuoliskolla 10 % edellisvuoteen verrattuna.

Lappeenrantaan perustettiin vuonna 2020 yhteensä 330 yritystä. Perustetuista yrityksistä 84 käytti Wirman palveluja yrityksen perustamiseksi viime vuonna. Wirman tuella perustettujen uusien yritysten työllisyysvaikutuksen arvioidaan olleen 110 uutta työpaikkaa.

Suomen Uusyrityskeskusten tekemän selvityksen perusteella Wirman uusyrityisasiakkaista yli 90 % on toiminnassa kolmen vuoden jälkeen. Vuosien 2017–2020 työllisyysvaikutus Wirman tuella perustettujen yritysten osalta on siten arviolta 1 150 uutta työpaikkaa Lappeenrannan seudulla.

Korona-apua tarjottiin yrityksille yhdessä muiden maakunnan toimijoiden kanssa. Lappeenrantaan myönnettiin häiriörahoitusta yhteensä noin 18 miljoonaa euroa, mikä on merkittävästi enemmän kuin vastaavan kokoisissa lähikaupungeissa.

Business Mill -palvelun tuella on perustettu syksystä 2018 alkaen vuoden 2020 loppuun yhteensä 22 yritystä sekä luotu 28 uutta liiketoimintakonseptia olemassa oleviin yrityksiin. Asiakastapauksia on ollut 250.

Matkailussa pandemia katkaisi edellisvuosien erinomaisen kasvun. Yöpymisten -ja eritoten ulkomaisten matkailijoiden määrä supistui edellisvuoden 460 000 vuorokaudesta 260 600 vuorokauteen. Nuijamaalla rajanylitysten määrä vuonna 2020 supistui liki 80 % edellisvuodesta. Nuijamaa on itärajan vilkkaat raja-asema.

Koronapandemian alettua näkymät etenkin verotulojen kehityksestä synkenivät. Lomautusten ja irtisanomisten pelättiin heikentävän ansiotuloverokertymää dramaattisesti ja yhteisöverojen putoavan merkittävästi yritysten tulosten painuessa sulkutoimien vuoksi. Yhteisöveron määrä olisikin pudonnut selvästi, ellei kuntien osuutta veron tuotosta olisi kasvatettu 10 %-yksiköllä. Tämän ansiosta yhteisöveroa kertyi lopulta 9 % edellisvuotta enemmän. Kunnallisveroa tilitettiin 2,0 % enemmän, mutta ennakoita on saatettu kantaa liikaa ja vuonna 2021 maksettavat veronpalautukset voivat heikentää verokertymää tältä osin.

Vuoden 2020 taloudellisen tasapainon keskeisin tekijä on valtionosuuksien lisäykset. Valtion lisätalousarvioista saatiin 19,2 miljoonan euron lisäykset valtionosuuteen, mistä 1,5 miljoonaa euroa on takaisin perittävää verojen maksujärjestelyjen kompensatiota ja 3,1 miljoonaa euroa Eksotelle välitettyä testaus-tukea. Lisäksi kaupunki sai 3,3 miljoonaa euroa harkinnanvaraista valtionosuuden lisäystä Eksoten palkkaharmonisoinnin aiheuttamaan takautuvaan kuluun.

Kaupungin omassa toiminnassa menojen kasvu on ollut erittäin maltillista usean vuoden ajan. Jatkuvat bruttomenot peräti laskivat 0,8 % vuonna 2020. Koronan aiheuttamien käyttötulojen laskun vuoksi nettomenoissa oli pieni 0,1 %:n kasvu. Menokehitystä ovat osaltaan hillinneet maltilliset palkankorotukset sekä koronan aiheuttamat supistukset toiminnassa. Yhdenkään valtuuston nähden sitovan kehityksen osalta ei tullut ylityksiä.

Sote-menot kasvoivat 11,8 %. Suuri kasvu selittyi ennen kaikkea 15,0 miljoonan euron pakollisella varauksella, joka kirjattiin Eksoten palkkaharmonisoinnin vuoksi takautuvasti maksamien palkkakulujen takia. Ilman vuosien 2019 ja 2020 pakollisten varausten ja maksuosuuksien tasausten vaikutusta kasvu oli 4,3 %.

Kertaluonteiset valtionosuudet nostivat vuosikatteen vahvalle 36,3 miljoonan euron tasolle. Vuosikate riitti kattamaan poistot ja arvonalentumiset ja tulos muodostui 5,7 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi, mikä on 1,7 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Investointien kattamiseksi lainakanta kuitenkin kasvoi 18,9 miljoonalla eurolla.

Konsernin tulos parani 9,4 miljoonalla eurolla. Tulos parani lähinnä Lappeenrannan oman tuloksen kohenemisen myötä, joka olisi ilman Eksoten alijäämän vuoksi kirjattua pakollista varausta ollut yli 20 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Koronapandemian vaikutus Lappeenrannan talouteen vuonna 2020

Koronapandemian vaikutuksia Lappeenrannan vuoden 2020 tuloksen muodostumiseen on raportoitu toimintakertomuksessa kunkin osa-alueen kohdalla. Tässä esitetään tiivistelmä koronan vaikutuksista toimialojen käytötalouteen sekä verorahoitukseen.

Kaupungin oman toiminnan osalta koronan vaikutus nettotoimintamenoihin on kokonaisuutena lähes neutraali.

Lasten ja nuorten palveluissa varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuotot vähenivät 0,6 miljoonaa euroa. Toiminnan supistamisesta kertyi 0,3 miljoonan euron säästö, jolloin nettomenojen lisäys varhaiskasvatuksessa on 0,3 miljoonaa euroa. Opetustoimessa nettovaikutus on alle 0,1 miljoonaa euroa. Lasten ja nuorten palveluille myönnettiin useita valtionavustuksia koronatilanteen tukemiseen yhteensä 1,4 miljoonan euron edestä. Niillä ei kateta perustoiminnasta aiheutuneita menetyksiä, vaan niillä tulee järjestää avustusehtojen mukaisia tukitoimia ja lisäresursseja.

Liikuntapaikkamaksujen kertymään tuli 0,4 miljoonan euron vaje, mutta se saatiin katettua toimintojen supistuksilla. Kulttuuripalveluissa teatterin lipputulosten 0,4 miljoonan euron aukkoa paikkasi 0,11 miljoonan euron avustus, mutta loppuvajetta ei voitu kattaa kokonaan säästöillä ja nettomenovaikutus on 0,2 miljoonaa euroa. Teatterin 0,25 miljoonan euron toinen avustus siirtyi käytettäväksi vuonna 2021. Orkesterin ja museon tulojen menetyksiä katettiin yhteensä 71.000 euron avustuksilla, lisäksi vuodelle 2021 siirtyi 72.000 euron avustukset tulojen menetyksen kattamiseen. Avustukset ja toiminnan supistukset kattoivat orkesterin, museon ja kirjaston menetykset ja koko kulttuuritoimen osalta toimintakatevaikutus jäi alle 0,1 miljoonaan euroon. Avustuksia saatiin vuosina 2020 ja 2021 käytettäväksi yhteensä 0,5 miljoonaa euroa.

Suurin yksittäinen vaikutus kohdistui joukko liikenteen lipputuloihin, jotka vähenivät edellisvuodesta miljoonalla eurolla. Lipputulosten menetystä kattoi osaltaan liki 0,4 miljoonan euron valtionavustus. Liikennejärjestelmän menoista säästyti 0,8 miljoonaa euroa, josta koulukuljetusten osuus on lähes 0,7 miljoonaa euroa. Muut vaikutukset elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimialan talouteen jäivät vähäisiksi.

Yhteisissä palveluissa tuloja jäi kertymättä 0,1 miljoonaa euroa Lappeenranta-salin tapahtumien peruuntuessa suurelta osin. Tapahtumatoiminnassa ja matkailussa toiminta oli supis-

tettua ja muun muassa hiekkalinnassa toteutettiin vain pienimuotoisesti. Menoja säästyivät tai siirtyivät seuraavalle vuodelle 0,2 miljoonaa euroa. Lentoliikenteen seisahdettua siihen varattuja määrärahoja jäi käyttämättä 0,5 miljoonaa euroa.

Pelastuslaitoksen lisäkustannukset ja tulojen menetykset tulivat katetuiksi harjoitustoiminnan ollessa vähäisempää. Myös hälytystehtäviä oli korona-aikana aiempia vuosia vähemmän.

Eksotelle maksettiin avustuksena kaupungin testaustoimintaan saama 3,1 miljoonan euron valtionosuus. Kaupungin laskennallinen osuus Eksoten arvioimista muista koronakuluista on noin 1,5 miljoonaa euroa.

Yhteensä kaupungin oman toiminnan osalta koronan vaikutus nettotoimintamenoihin on noin 0,4 miljoonaa euroa nettomenoja vähentävä. Kun osuus Eksoten menoista huomioidaan, on nettotoimintamenojen lisäys noin 4,1 miljoonaa euroa. Vaikutuksia ei kaikilta osin voida yksilöidysti todentaa, vaan osa vaikutuksista perustuu arvioon.

Verorahoituksessa verotulojen osalta vaikutus jäi melko pieneksi. Kunnallisveroa tilitettiin alkuperäistä talousarviota enemmän, mutta ei ole todennettavissa, miten paljon enemmän kunnallisveroa olisi ilman koronan vaikutusta kertynyt. Vaikutus kunnallisverokertymään on jätetty arviossa nollassa. Ilman yhteisöveron

10 %-yksikön kuntaosuuden lisäystä yhteisöveron tuotto olisi jäänyt 3,1 miljoonaa euroa budjetoidusta. Yhteisövero-osuuden nosto tuotti 5,2 miljoonaa euroa, joten nettovaikutus yhteisöverokertymään on 2,1 miljoonaa euroa positiivinen.

Valtion neljännestä lisätalousarviosta saatiin valtionosuuden lisäystä 9,3 miljoonaa euroa. Seitsemännen lisätalousarvion mukainen valtionosuuden lisäys oli 5,2 miljoonaa euroa. Lisäksi koronatestaukseen saatiin valtionosuutta 3,1 miljoonaa euroa, mikä välitettiin avustuksena Eksotelle. Verojen maksujärjestelyn kompensationsa maksettiin 1,5 miljoonaa euroa, mikä peritään takaisin vuosina 2021 ja 2022. Yhteensä valtionosuuden koronaperusteiset lisäykset olivat 19,2 miljoonaa euroa.

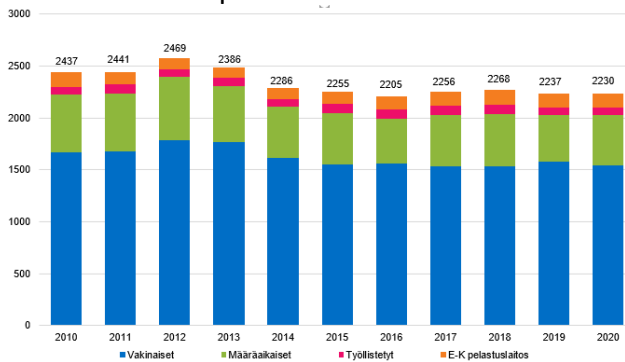
Nettotoimintamenojen lisäyksen ollessa 4,1 miljoonaa euroa, verotulojen lisäyksen 2,1 miljoonaa euroa ja valtionosuuden lisäyksen 19,2 miljoonaa euroa, on vaikutus vuoden 2020 tulokseen 17,2 miljoonaa euroa positiivinen. Positiivinen tulosvaikutus yhdelle vuodelle on huomattavan suuri. Negatiiviset vaikutukset tulevat näkymään pidemmällä aikavälillä hitaampana verotulojen kehityksenä, niin sanotun hoitovelan purkuna ja erilaisina tukitoimina etenkin lasten ja nuorten palveluissa. Vastaavia valtion tukia ei ole odotettavissa näiden kattamiseen.

Lappeenrannan kaupungin henkilöstö

Henkilöstöresurssit

Henkilöstön kokonaismäärä

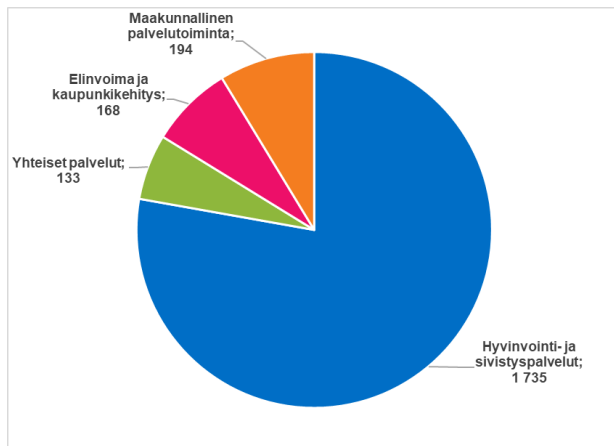
Lappeenrannan kaupungin palveluksessa oli 31.12.2020 yhteensä 2 230 henkilöä. Heistä 1.664 oli vakinaisessa ja 566 määräaikaisessa palvelussuhteessa kaupunkiin. Palkkatuella työllistettyjä oli kaupungin palveluksessa kertomusvuoden lopussa 69.

Henkilöstön kokonaismäärän kehitys 2010–2020.

Lappeenrannan kaupungin henkilöstön kokonaismäärä väheni kuudella edellisen vuoden loppuun nähden. Henkilöstömäärissä on mukana kaikki palvelussuhteet.

Määräaikaisten osuus henkilöstöstä oli vuoden 2020 lopussa 25 %. Vuokratyövoimaa ei vuoden 2020 aikana käytetty.

Henkilöstö toimialoittain 31.12.2020.

Henkilötyövuodet

Todellisen työpanoksen kuvaamiseksi tehdään laskelma henkilötyövuosista. Lappeenranta käyttää henkilötyövuosien laskemisessa mallia, jossa henkilötyövuosi määritellään yhden täyttä työaikaa tekevän henkilön vuoden työpanokseksi, josta on vähennetty palkattomat poissaolot.

Henkilötyövuosien määrä vuonna 2020 oli kumulatiivisesti 2.071 henkilötyövuotta, eli 67 henkilötyövuotta vähemmän kuin vuonna 2019. Alenema selittyy kevään 2020 lomauksilla ja palkanmaksun keskeytyksillä.

Henkilöstön hankinta

Henkilöstön rekrytointi operoidaan Lappeenrannassa sähköisen Kuntarekry-palvelun avulla. Vuoden 2020 aikana Lappeenrannan kaupungilla oli Kuntarekryssä avoinna kaikkiaan 383 vakinaista ja määräaikaista työpaikkaa. Suurin osa paikoista oli opetustoimen ja varhaiskasvatuksen vakinaisia ja määräaikaisia palvelussuhteita sekä sijaisuuksia.

Kuntarekryn kautta vastaanotettiin kertomusvuonna 3.744 hakemusta. Myös kesätyöpaikat täytettiin Kuntarekryn kautta.

Lappeenrannan kaupungin rekrytointitilanne on hyvä. Käytännössä kaikkiin avoinna oleviin tehtäviin on ollut hakijoita.

Osa-aikaeläkkeet ja vuorotteluvapaat

Osa-aikaeläkkeellä ei ollut vuoden 2020 loppussa yhtään henkilöä.

Mahdollisuutta vuorotteluvapaaseen käytti vuonna 2020 yhteensä 30 henkilöä, joka on 7 vähemmän kuin vuonna 2019.

Henkilöstön keski-ikä entisenlainen

Lappeenrannan kaupungin henkilöstön kokonaiskeski-ikä oli vuoden 2020 lopussa 45

vuotta eli saman verran kuin vuotta aikaisemmin. Vakituisen henkilöstön keski-ikä on 48 vuotta ja määräaikaisen 38 vuotta.

Vakituisessa palvelussuhteessa olevat ovat palvelleet kaupunkia keskimäärin 16,2 vuotta. Määräaikaisen henkilöstön keskimääräinen palvelusaika on 4,3 vuotta.

Eläkkeelle siirtyneet

Kertomusvuonna Lappeenrannan kaupungin palveluksesta jäi kokoaikaiselle eläkkeelle kaikkiaan 48 henkilöä, yksitoista enemmän edellisvuoteen verrattuna.

län perusteella eli vanhuuseläkkeelle siirtyi 41 henkilöä. Heidän keskimääräinen eläkkeelle-siirtymisikänsä oli 63 vuotta, mikä on sama kuin vuotta aikaisemmin.

Kevan asiakkaana olevien julkisten organisaatioiden työntekijät siirtyivät vanhuuseläkkeelle vuonna 2020 keskimäärin 64,2-vuotiaana. Lappeenrannan tilanne on näin ollen hieman jäljessä valtakunnallisesta keskiarvosta.

Terveydellistä syistä eli työkyvyttömyyseläkkeelle jäi 7 henkilöä. Heidän keski-ikänsä oli 60 vuotta. Vuotta aikaisemmin työkyvyttömyyseläkkeelle jäätiin keskimäärin 59-vuotiaana. Kevan tilastojen mukaan julkiselta sektorilta täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle jääneiden keski-ikä vuonna 2020 oli 59,6 vuotta.

Henkilöstömenot

Henkilöstömenoja ovat palkat, työnantajan sosiaaliturvamaksu sekä eläke- ja muut vakuutusmaksut.

Kertomusvuonna henkilöstömenoja kertyi yhteensä 104,3 miljoonaa euroa. Edellä mainittu summa käsittää kaikki Lappeenrannan kaupungin maksamat henkilöstömenot eli mukana ovat käyttötalouden, investointien, työllisyyden ja maakunnallisen palvelutoiminnan menot.

Palkkamenojen osuus henkilöstömenoista oli 83,3 miljoonaa euroa.

Henkilöstön hyvinvointi

Panostuksia terveyden edistämiseen ja omaehtoiseen liikkumiseen

Lappeenrannan kaupungilla oli vuonna 2020 käytössä sähköinen liikunta-, kulttuuri- ja työmatkaseteli Eazybreak. Etuuden arvo oli kertomusvuonna 100 euroa henkilöä kohden. Henkilöstö käytti etuutta vuonna 2020 kaikkiaan 164.273 euron arvosta.

Työhyvinvointitoimintaan panostettiin kertomusvuonna kaikkiaan 268.561 euroa.

Koronavuosi näkyi henkilöstökyselyn tuloksissa

Vuodenvaihteessa 2020–2021 toteutettiin koko henkilöstölle suunnattu henkilöstökysely, jossa arvioitiin kulunutta vuotta 2020. Henkilöstökysely pohjautuu vuonna 2016 käyttöön otettuun formaattiin. Kaupungin käytössä on siis tällä hetkellä kuuden samansisältöisen kyselyn aikasarja.

Kyselyyn vastasi kaikkiaan 1.123 henkilöä. Vastaajien määrä laski edellisestä vuodesta 95:lla. Otosta voidaan pitää edustavana koko organisaatioon nähden. Joissakin työyksiköissä vastaajia oli kuitenkin niin vähän, ettei henkilöstökyselyn perusteella voi tehdä näitä työpaikkoja koskevia kattavia johtopäätöksiä.

Poikkeuksellinen vuosi näkyi henkilöstökyselyn tuloksissa. Kyselyn tulokset laskivat hiukan lähes kaikilla osa-alueilla, joskin numeerisesti tuloksissa ei ole merkittävää eroa verrattuna edelliseen kyselyyn.

Vuotta 2020 mittaavan henkilöstökyselyn kokonaiskeskiarvo oli 3,66.

Vuotta 2019 mittaavan henkilöstökyselyn kokonaiskeskiarvo oli 3,68 ja vuotta 2018 mittaavan kyselyn 3,63.

Lappeenrannan kaupungin tyytyväisyyden kokonaistilanne on edelleen varsin hyvää tasoa. Tuloksissa on kuitenkin merkittäviä työyksikkökohtaisia eroja.

Yleinen tyytyväisyys työnantajaan oli kyselyn mukaan kasvanut hiukan. Yhä useampi oli valmis suosittelemaan kaupunkia työnantajana muillekin. Epävarmuus työntekijöiden keskuudessa näyttää kuitenkin koronavuonna lisääntyneen. Palvelussuhteensa turvalliseksi kokevien suhteellinen osuus oli hieman laskenut.

Kysely osoitti, että työyhteisöjen ilmapiiri koetaan yleisesti ottaen kannustavaksi, oikeudenmukaiseksi ja tasapuoliseksi. Vastaajien kokemus oli, että työntekijöiden välillä vallitsee luottamus ja hyvä yhteishenki. Vuonna 2020 merkittävä osa kaupungin työntekijöistä oli etätyössä. Monista sanallisista vastauksista kuvastui kaipuu oman mukavan työporukan seuraan. Työn organisointi sai poikkeusvuonnaakin pääsääntöisesti hyvät arvosanat. Vastaajat kokivat, että kaupunki oli työnantajana pärjännyt hyvin muutos- ja kriisitilanteiden hallinnassa, jota koronavuosi on eittämättä ollut.

Työpaikkoja pidettiin viihtyisinä ja turvallisina. Vastaajien mukaan työpaikoilla oli huomioitu myös ergonomia. Työolosuhteita arvioitaessa merkittävimmäksi negatiiviseksi seikaksi nousi edelleen kiinteistöjen sisäilman laatu. Etätyöstä johtuen on tämän väittämän kohdalla tapahtunut kuitenkin huomattavia työyksikkökohtaisia muutoksia edelliseen kyselyyn nähden.

Koronavuosi erilaisine rajoituksineen on vaikuttanut myös henkilöstön osaamisen kehittämiseen, mikä näkyi kyselyn tuloksissa. Henkilöstökoulutusta kaivataan lisää. Oman ja työyhteisön osaamisen koettiin kuitenkin olevan ajan tasalla. Työvälineet ja niihin annettu käyttökoulutus koettiin asianmukaiseksi. Eniten tyytymättömyyttä aiheuttaa tällä osa-alueella se, ettei kaupungilla ole juurikaan mahdollisuutta urakehitykseen eikä työkiertoon.

Vastaajat kokivat viihtyvänsä työssään. Työn ja muun elämän koettiin olevan tasapainossa.

Työhön liittyvä henkinen ja fyysinen kuormitus arvioitiin yleisesti ottaen sopivaksi. Oma työ koettiin vastauksissa tärkeäksi. Poikkeuksellinen tilanne näkyi erityisesti työfiilistä mitaavissa väittämässä, joihin annetut vastaukset olivat notkahtaneet kautta linjan.

Urakehitys-väittämän ohella palkkaus sai henkilöstökyselyn heikoimmat arvosanat. Tätä väittämää arvioitaessa tulee tosin huomata, että palkkaukseen liittyy tunnetusti aina jonkinlaista tyytymättömyyttä.

Erityisen tyytyväisiä vastaajat olivat puolestaan esimiestyöhön. Kyselyn mukaan työlle on asetettu selkeät tavoitteet ja esimiehet luotattavat alaistensa kykyihin toimia itsenäisesti. Vastaajien mukaan myös kehityskeskustelut käydään työyhteisöissä säännöllisesti.

Vastaajien arviot kaupungin muutosjohtamisesta ja kaupungin johtamisesta yleensä parainivat suhteessa aikaisempaan kyselyyn, mutta jäivät yhä melko vaatimattomalle tasolle. Vaikka tiedottamiseen koronavuonna kiinnitetty erityistä huomiota, halutaan tietoa ja tiedottamista lisää.

Numeeristen vastausten ohella saatiin henkilöstökyselystä runsaasti sanallista palautetta, jota voidaan hyödyntää tulevaisuuden suunta-aivoja piirrettäessä.

Henkilöstökyselyn numeeriset tulokset

Tyytyväisyys työnantajaan	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kuinka tyytyväinen olet Lappeenrannan kaupunkiin työnantajana yleisesti ottaen?	3,91	3,88	3,84	3,88	3,97	3,96
Suosittelisitko kuntaasi työpaikaksi ystävälle tai tuttavalle?	3,74	3,68	3,66	3,69	3,78	3,81
YHTEENSÄ	3,82	3,78	3,75	3,79	3,87	3,88

MITEN ARVIOIT TYÖYMPÄRISTÖÄSI	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Käytössäni olevat työvälineet ovat asianmukaiset	4,04	4,13	4,08	4,03	4,07	3,98
Ergonomia on huomioitu työympäristössäni	3,64	3,80	3,80	3,72	3,79	3,71
Työympäristöni on viihtyisä	3,72	3,75	3,71	3,68	3,72	3,67
Työturvallisuus on huomioitu työssäni	3,99	4,01	3,93	3,89	3,98	3,92
Työntilojen sisäilman laatu (mm. lämpö- ja kosteusolot) on hyvät	2,98	3,06	3,00	2,93	3,12	3,11
En ole kokenut työssäni minuun kohdistuvaa väkivaltaa, syrjintää tai häirintää tai näiden uhkaa viimeisen vuoden aikana	4,28	4,31	4,08	4,07	4,12	4,08
En ole havainnut työssäni muihin kohdistuvaa väkivaltaa, häirintää, syrjintää tai näiden uhkaa viimeisen vuoden aikana	4,00	4,04	3,71	3,72	3,81	3,79
YHTEENSÄ	3,81	3,87	3,76	3,72	3,80	3,75

ARVIOI SEURAAVIA VÄITTÄMIÄ	2016	2017	2018	2019	2020
Olen tyytyväinen siihen fiilikseen, joka minulla nyt on?	3,81	3,86	3,71	3,83	3,86
tämänhetkinen työfiilikseni on tyyppillinen, kun ajattelen muutamaa viime kuukautta	4,03	4,03	3,99	3,95	3,93
YHTEENSÄ	3,92	3,94	3,85	3,89	3,89

MITEN ARVIOIT TYÖYHTEISÖSI TOIMINTATAPOJA JA ORGANISOINTIA	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Työyhteisöni työilmapiiri on kannustava	3,93	4,02	3,88	3,91	3,97	3,97
Saan työhöni liittyvistä asioista tietoa riittävästi ja oikea-aikaisesti	3,74	3,79	3,61	3,64	3,71	3,70
Työnantajani kohtelee kaikkia työntekijöitä tai työntekijäryhmiä tasapuolisesti	3,64	3,77	3,64	3,67	3,72	3,75
Työajossa on mahdollista joustaa riittävästi (esim. liukuva työaika)	3,44	3,33	3,26	3,20	3,20	3,24
Työyhteisöä koskevat muutokset ja kriisit hallitaan hyvin	3,47	3,48	3,34	3,41	3,52	3,56
Tehtävät ja vastuualueet on määritelty selkeästi	3,78	3,84	3,70	3,73	3,80	3,81
Työyhteisöni toiminta on suunnitelmallista ja hallittua	3,67	3,79	3,56	3,67	3,73	3,74
Työntekijöiden välillä vallitsee luottamus ja hyvä yhteishenki	3,91	4,01	3,86	3,88	4,00	3,95
Työntekijöitä kohdellaan oikeudenmukaisesti	3,86	3,98	3,84	3,87	3,91	3,95
Työyhteisön monimuotoisuus (=eri-ikäiset, työkyvyltään, ammattiryhmältään tai osaamiseltaan erilaiset) ovat meillä voimavara	4,07	4,08	4,06	4,08	4,16	4,12
YHTEENSÄ	3,75	3,81	3,67	3,71	3,77	3,78

MITEN ARVIOIT OSAAMISEN KEHITTÄMISTÄ LAPPEENRANNAN KAUPUNGISSA	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Olen saanut riittävästi ammatillista parantavaa koulutusta	3,89	3,85	3,79	3,70	3,77	3,80
Olen saanut riittävästi työvälineiden käyttökoulutusta	3,59	3,70	3,59	3,60	3,66	3,61
Olen saanut riittävästi vuorovaikutustaitoja kehittävää koulutusta	3,68	3,68	3,53	3,57	3,57	3,59
Työssäni on mahdollisuus työnkiertoon	3,06	3,09	2,99	2,98	2,84	2,88
Osaamisen kehittäminen työpaikallani on suunnitelmallista ja systemaattista	3,34	3,46	3,30	3,31	3,34	3,31
Minulla on mahdollisuus urakehitykseen nykyisen työnantajan palveluksessa	2,57	2,52	2,46	2,43	2,45	2,35
Työpaikalleni tulevat uudet työntekijät perehdytetään hyvin työtehtäviinsä	3,48	3,58	3,42	3,42	3,47	3,44
työpaikallani uusiin tehtäviin siirtyvä henkilö perehdytetään hyvin	3,44	3,56	3,41	3,37	3,45	3,41
Työyhteisömmme toiminnan kehittämisessä olemme avoimia uusille ideoille ja toimintatavoille	3,78	3,92	3,81	3,77	3,85	3,85
Työyhteisömmme osaaminen on ajan tasalla	3,94	4,00	3,93	3,95	4,02	3,99
YHTEENSÄ	3,48	3,54	3,42	3,41	3,44	3,42

MITEN ARVIOIT SEURAAVIA TYÖHYVINVOINTIASI KUVAAVIA VÄITTÄMIÄ	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Koen, että työni ja muu elämäni on riittävän hyvin tasapainossa	4,06	4,08	3,91	3,98	4,01	3,91
Viihdyn työssäni	4,24	4,24	4,09	4,17	4,17	4,13
Tunnen tekeväni tärkeää työtä	4,51	4,46	4,43	4,42	4,40	4,38
Koen työni henkisen kuormituksen minulle sopivaksi	3,92	3,86	3,70	3,78	3,81	3,72
Koen työni ruumiillisen kuormituksen minulle sopivaksi	4,30	4,24	4,20	4,22	4,28	4,18
Olen tyytyväinen palkkukseeni	2,73	2,61	2,42	2,46	2,48	2,49
Koen, että työkykyäni on hyvä	4,22	4,25	4,17	4,18	4,18	4,13
Voin vaikuttaa omaa työtäni koskeviin asioihin	3,77	3,82	3,65	3,71	3,80	3,71
Henkilöstölle on riittävästi mahdollisuuksia käyttää erilaisia tuettuja vapaa-ajan harrastemahdollisuuksia	3,48	3,48	3,44	3,46	3,45	3,23
Tiedän, miten voin saada apua tai tukea työssä jaksamiseen	4,15	4,14	4,11	4,12	4,14	4,11
YHTEENSÄ	3,94	3,92	3,81	3,85	3,87	3,80

ARVIOI, MITEN SEURAAVAT TUNNETILAT KUVAAVAT OMAA TYÖHIIKISTÄSI	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Energisyys	3,82	3,82	3,74	3,77	3,74	3,67
Tarmokkuus	3,91	3,89	3,80	3,86	3,85	3,72
Innostus	3,87	3,87	3,78	3,82	3,86	3,73
Inspiraatio	3,72	3,71	3,61	3,66	3,67	3,59
Ilo	3,95	3,92	3,83	3,92	3,91	3,84
väsytys	3,05	3,38	3,31	3,32	3,29	3,30
tylsistyminen	4,09	4,16	4,17	4,19	4,21	4,13
Turhautuminen	3,64	3,66	3,51	3,57	3,68	3,63
Välinpitämättömyys	4,32	4,37	4,39	4,44	4,40	4,38
Stressaantuneisuus	3,27	3,43	3,37	3,38	3,41	3,37
YHTEENSÄ	3,76	3,82	3,75	3,79	3,80	3,74

ARVIO TYTYVÄISYYTTÄ LÄHIMPÄÄN ESIMIEHEESI	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Saan lähiesimiehtäni kannustavaa ja positiivista palautetta	3,84	3,91	3,83	3,83	3,89	3,83
Lähiesimieheni luottaa kykyäni toimia itsenäisesti	4,40	4,46	4,45	4,45	4,42	4,40
Työlläni on selkeät tavoitteet	4,27	4,28	4,22	4,25	4,25	4,21
Työlleni asetettuja tavoitteita seurataan	3,92	3,95	3,87	3,90	3,90	3,93
Työntekijöiden mielipiteitä kuunnellaan toiminnan kehittämisessä	3,79	3,86	3,74	3,81	3,82	3,82
Olen tyytyväinen lähiesimieheni tapaan johtaa	3,86	3,95	3,83	3,88	3,94	3,90
Työyksikössäni käydään tulos/kehittämiskeskustelut säännöllisesti	4,32	4,43	4,34	4,33	4,33	4,39
YHTEENSÄ	4,06	4,12	4,04	4,06	4,08	4,07

ARVIOI MUUTOSJOHTAMISTA LAPPEENRANNAN	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Organisaatiomuutoksen tavoitteista on selkeästi tiedotettu	3,14	3,01	3,04	3,10	3,16	3,17
Muutoksista tiedotetaan yleensä riittävästi	3,15	3,01	2,98	3,05	3,14	3,21
Työyhteisön muutokset ovat hyvin johdettuja	3,13	3,00	2,94	3,06	3,16	3,24
Työntekijät otetaan huomioon muutostilanteissa	3,01	2,87	2,77	2,93	3,07	3,09
Henkilöstön työhön liittyviä huolenaiheita muutosten yhteydessä osataan käsitellä rakentavasti	3,02	2,92	2,78	2,96	3,07	3,11
Käytössämme olevat tietojärjestelmät tukevat muutosta	3,33	3,28	3,25	3,27	3,30	3,39
Kunnallisen päätöksenteon toimet edistävät työntekijän työhyvinvointia	2,87	2,77	2,68	2,83	3,01	2,98
Koen palvelussuhteeni turvalliseksi	3,95	3,84	3,87	3,90	3,87	3,84
YHTEENSÄ	3,20	3,09	3,04	3,14	3,22	3,25

ARVIOI VIELÄ KUNNAN JOHTAMISTA YLEISESTI	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tunnen Lappeenrannan kaupungin tavoitteet, päämäärät ja kehitysuunnan riittävän hyvin	3,53	3,48	3,53	3,53	3,56	3,50
Lappeenrannan kaupungin ylin viranhaltijajohto on aktiivisesti mukana työyhteisön kehittämisessä	2,93	2,86	2,84	2,84	2,96	2,96
Ylin viranhaltijajohto informoi henkilöstöä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta	3,02	2,99	2,95	2,95	3,01	3,11
Lappeenrannan kaupungin toimintaa työnantajana kehitetään	3,35	3,29	3,32	3,33	3,43	3,41
Lappeenrannan kaupungin ylimmän viranhaltijajohdon päätöksenteko on selkeää ja johdonmukaista	2,97	2,77	2,74	2,86	3,05	3,12
YHTEENSÄ	3,16	3,08	3,08	3,10	3,20	3,22

KAIKKI VASTAUKSET	3,68	3,69	3,61	3,63	3,68	3,66
--------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Terveysperusteisia sairauspoissaoloja edelleen vertailukaupunkeja vähemmän

Sairauspoissaolojen määrä laski edelliseen kertomusvuoteen nähden. Vuonna 2020 kertyi terveysperusteisia sairauspoissaoloja kaikkiaan 31.223 päivää eli keskimäärin 13,4 kalenteripäivää henkilöä kohden. Vuonna 2019 vastaava luku oli 14,0. Tarkastelussa ovat mukana sekä vakinaiset että määräaikaiset henkilöt. Sairauspoissaolopäiviksi on edellä luettu

kaikki sairauden vuoksi poissaoloksi merkityt palkalliset ja palkattomat kalenteripäivät.

Kevan tilastojen mukaan sairauspoissaolot henkilöä kohden ovat kunta-alalla 16 kalenteripäivän luokkaa. Suhteessa vertailutietoihin Lappeenrannan tilanne on siis hyvä.

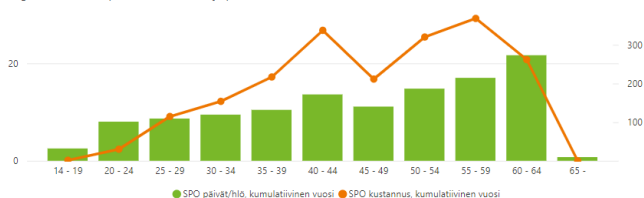
Työtaturmien ja työmatkataturmien prosentuaalinen osuus sairauspoissaoloista oli 2,3 % eli 707 päivää.

Yleisimmät syyt sairauspoissaoloihin olivat tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten vaivat ja erilaiset vammat, hengityselinten sairaudet ja mielenterveydelliset syyt. Näillä diagnoosiryhmillä selittyy reilusti yli puolet sairauspoissaoloista. Suhteellisesti eniten ovat lisääntyneet mielenterveyssyistä aiheutuneet poissaolot.

Sairauspoissaoloista aiheutuvat välittömät kustannukset olivat kertomusvuonna 2016 409 euroa. Tämä luku ei sisällä henkilösivukuluja, mahdollisia sijaisten palkkauskustannuksia eikä asiaan liittyviä sählyskustannuksia. Vaikka tilanne Lappeenrannassa on pääsääntöisesti hyvä, on työkyvyttömyyskustannusten hallinnassa yhä runsaasti tekemistä.

Alla olevassa kuvassa on esitetty sairauspoissaolopäivät ja -kustannukset henkilöä kohden ikäluokittain. Suhteellisesti eniten sairastivat 60–64-vuotiaat. Suurimmat sairauspoissaolokustannukset aiheuttivat 55–59 vuotiaat.

Organisaation SPO palkkakustannukset ja päivät/hlö ikäluokittain kumulatiivinen, kuluva vuosi

Työterveyshuollon palvelut

Kaupungin henkilöstön työterveyshuolto järjestettiin kertomusvuonna Suomen Terveystalo Oy:ssä, johon Etelä-Karjalan työkuunto sulautui 1.2.2020 lukien. Lappeenrannan kau-

pungilla on kokonaisvaltainen työterveyshuoltosopimus eli palvelu kattaa ennaltaehkäisevän eli lakisääteisen työterveyshuollon (= Kelan korvausluokka I) ja perusterveydenhuoltotasaisen sairausvastaanoton (= Kelan korvausluokka II).

Työterveyshuollon kokonaiskustannukset olivat vuonna 2020 yhteensä 1.077.558 euroa. Kustannuksista Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen osuutta oli 184.648 euroa. Lakisääteisen työterveyshuollon osuus kustannuksista oli 448.371 euroa ja sairaanhoidon osuus 516.102 euroa. Työterveyshuollon painopistettä on onnistuttu viime vuosien aikana siirtämään aikaisempaan enemmän ennaltaehkäisevään toimintaan.

Työterveyshuollon kustannukset henkilöä kohden ovat suurten työnantajien keskitasoa.

Osaamisen varmistaminen

Koronaepidemiaan liittyvät rajoitukset vaikuttivat merkittävästi henkilöstökoulutuksen järjestelyihin. Osa koulutuksista jouduttiin perumaan kokonaan ja useimmat koulutusmoduulit siirrettiin toteutettavaksi etänä. Poikkeuksellinen tilanne edellytti myös aivan uusien koulutusmoduulien suunnittelua, joita oli muun muassa etätyön johtaminen.

Kaikkien toimialojen koulutustiedot ja koulutuksia koskevat päätökset tehdään sähköisen Personec ESS-järjestelmän kautta. Järjestelmään kirjattiin kertomusvuonna kaikkiaan 2.919 koulutuspäivää. Määrä on noin 1,3 päivää jokaista työntekijää kohden. Vuonna 2019 koulutuspäiviä oli 4.321.

Henkilöstökoulutuksen kokonaiskustannukset olivat kertomusvuonna yhteensä 248.653 euroa eli peräti 330.000 euroa vähemmän kuin vuonna 2019. Kustannuksiin vaikuttaa koulutuspäivien lukumäärän väheneminen sekä koulutusten siirtyminen verkkoon. Kustannukset eivät sisällä koulutettavan henkilön palkkakustannuksia, mahdollisia oman koulutushenkilöstön palkkakustannuksia eivätkä omien koulutustilojen kustannuksia.

Lappeenrannan kaupungille on laadittu koko organisaation kattava henkilöstö- ja koulutus-suunnitelma. Suunnitelma perustuu lakiin taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä. Suunnitelman mukaisesta koulutuksesta työnantajalla on mahdollisuus saada korvausta Työllisyysrahastolta. Koulutuskorvausta maksetaan enintään kolmelta koulutuspäivältä työntekijää kohden. Korvaukseen oikeuttavan koulutuspäivän pituus on vähintään kuusi tuntia. Koulutuskorvaus on 10 % koulutuspäivän keskimääräisistä palkkakustannuksista. Vuonna 2020 kertyi korvaukseen oikeuttavia koulutuspäiviä kaikkiaan 1 599 ja koulutuskorvausta maksettiin 43.900 euroa.

Henkilöstön huomioiminen

Henkilöstöjuhlassa 30. lokakuuta 2020 palkittiin pitkästä palveluajasta kaikkiaan 126 kaupungin työntekijää.

40 vuotta kaupunkia palvelleita oli 20 henkilöä. 45 henkilöä oli palvelut kaupunkia 30 vuotta ja 54 henkilöä 20 vuotta.

Kertomusvuonna luovutettiin kaupungin henkilöstölle 1 Suomen Leijonan ritarimerkki, 1 Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi, 1 Suomen Leijonan ansioristi, 1 Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein sekä 3 Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitalia.

Merkkipäivälahjat ja eläkkeelle siirtyminen

Kaupunki muistaa henkilöstöään 50-vuotispäivänä ja eläkkeelle siirryttäessä.

50-vuotiaalle päivänsankarille annetaan Jokipiin pellavan Lappeenranta-aiheinen uniikki tuotepaketti. Huomioimisen euromääräinen arvo on noin 100 euroa.

Eläkkeelle siirtymisen yhteydessä henkilöstöä muistetaan lahjalla, jonka arvo on 175 euroa. Eläkelahja on Jokipiin pellavan henkilökohtaisin brodeerauksin kirjailtu kylpytakki.

Henkilöstön huomioimisen kokonaiskustannus Lappeenrannan kaupungille oli kertomusvuonna 65.222 euroa.

Ympäristö

Lappeenranta-strategia, ilmasto-ohjelma ja resurssiviisauden tiekartta

Lappeenranta-strategiaa on toteutettu vuodesta 2018. Keskeisinä toimenpiteinä on resurssiviisaus ja kiertotalous, puhdas vesi sekä energia ja ilmasto. Vuoden 2020 aikana hyväksyttiin ilmasto-ohjelma, toteutettiin kestävä liikumisen ohjelma sekä aloitettiin Lappeenrannan kiertotaloustiekartan valmistelu. Kaupunki on mukana useassa kansallisessa ja kansainvälisessä edelläkävijäkuntien verkostossa, mitkä edellyttävät myös kehittämisohjelmia, tavoitteita sekä niiden seurantaan. Vuoden aikana panostettiin Green Leaf -kilpailun edellyttämään viestintään.

Pilaantuneet maa-alueet

Vuoden 2020 aikana toteutettiin pieniä kohteita eri puolilla kaupunkia. Tetrakloorieteenillä pilaantuneen pohjaveden kunnostus Muukko-Ilottulan pohjavesialueella jatkui yhdessä valtion kanssa vuonna 2020. Kunnostukseen kului yhteensä 120.000 euroa.

Meluntorjunta ja ilman laatu

Meluntorjunnan suunnitelma valmistui 2020. Ilmanlaadun seurantaan varten päivitettiin mittauksen tietojärjestelmä.

Vesistöjen kunnostus

Vesistöjen kunnostusta on toteutettu strategia- ja hankerahoituksella. Pien-Saimaan kunnostustoimenpiteiden lisäksi kosteikkorakentamista on tehty Ylä-Kivijärven valuma-alueella. Lisäksi jatkettiin Pien-Saimaan alueen kosteikkojen rakentamista ja hoitokalastusta. Lappeenrannan Energia -konserni on jatkanut lisäveden johtamista Haapajärveen.

Jätehuolto ja kiertotalous

Jätehuollon operatiivista toimenpiteitä toteuttaa Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy (EKJH Oy). Vuoden aikana valmistui Kukkuroinmäkeen biokaasulaitos. Kerättyjen jätteiden materiaalihyödyntämisaste oli vuonna 2020 53 %. Kaatopaikalle jätettä meni 0 % koko jättemäärästä v. 2019. Pakkausmuovin erilliskeräys on edelleen lisääntynyt 2020. Jätehuollon lainsäädännössä on käynnissä muutoksia, jotka voivat heikentää sekä jätteiden lajittelua, kiertotaloutta ja kierrätysastetta että heikentää EKJH Oy:n taloutta tulevinä vuosina.

Luonnonsuojelu ja luonnon monimuotoisuus

Luonnon monimuotoisuusohjelmaan liittyvä taustatietokartoitus toteutettiin ja sen esittely siirtyi vuoteen 2021. Vieraslajien torjunnassa keskityttiin jättipalsamin torjuntaan sekä kaupungin toimenpiteillä että VIEKAS Life IP projektin toimesta. Vaikeasta talvesta huolimatta Saimaan norppien lukumäärä ylitti 420 yksilön rajan.

Lappeenrannan kaupungin jätevesiratkaisu

Hyväristönmäen jätevesipuhdistamon toteuttaminen odottaa edelleen ratkaisua Korkeimasta hallinto-oikeudesta. Puhdistamon kustannusarvio on vähintään 70 miljoonaa euroa.

Diplomit, palkinnot ja kunniakirjat

Lappeenrannan kaupunki voitti EU komission Green Leaf -palkinnon. Voittovuotta vietetään 2021. Green Leaf -voittovuosi tarkoittaa monipuolista ympäristöön liittyvää toimintaa vuoden 2021 aikana. Vuoden lopulla valmisteltiin nopeassa aikataulussa Green Leaf -vuoden toiminnan organisointia.

Ilmastonmuutos ja energia

Ilmastonmuutos nousi yleispuheenaiheeksi koronan ohella. Vuoden 2020 aikana toteutettiin Covenant of Mayors of Climate and Energy -sopimuksen mukainen päästölaskenta ja ilmastolaskenta vuodelle 2019. Lappeenrannan kaupungin kasvihuonekaasupäästöjen seurantalaskennan mukaan päästöt ovat laskeutuneet 46 % vuodesta 1990 vuoteen 2019. Ilmasto-ohjelma hyväksyttiin 14.12.2020 vuosille 2021-2030. Ilmasto-ohjelmalla haetaan hiilineutraalisuutta vuoteen 2030 mennessä. Energiatohokkuuden lisäämiseksi kaupunki on

mukana kuntien energiatohokkuussopimuksessa vuosille 2017-2025. Liikennejärjestelmän ilmastovaikutusten pienentämiseksi laadittiin kestävän liikkumisen ohjelma.

Ympäristötavoitteita edistävät hankkeet

Lappeenrannan kaupungin toimialoilla on käynnistynyt vuoden 2020 aikana edelleen uusia hankkeita edistämään strategisia tavoitteita ilmaston, energian, kiertotalouden, vesistökuunnostuksen sekä maankäytön suunnittelun alueilla. Puurakentamista edistävä hanke käynnistyi myös vuoden 2020 aikana.

Muut ei-taloudelliset asiat

Korruption ja lahjonnan torjunta

Kaupunginhallituksen hallinto- ja henkilöstö- jaosto on hyväksynyt 30.6.2014 etuuskien vastaanottamista koskevan ohjeen. Ohjetta sovelletaan koko kaupunkikonsernissa. Ohje käsittelee etuuskien kuten vieraanvaraisuuden, lahjojen ja matkojen vastaanottamista siten, että luottamus kaupungin puolueettomuuteen, avoimuuteen ja asianmukaisuuteen säilyisi kaikissa tilanteissa. Ohjeen noudattamista seurataan osana jatkuvaa sisäistä valvontaa ja tarkkailua.

Kuntalaki velvoittaa kuntia ilmoittamaan luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden sidonnaisuuksista julkisessa tietoverkossa. Lappeenrannan www-sivuilla on julkaistu tässä tarkoitettu sidonnaisuusrekisteri.

Sosiaalisista asioista ja ihmisoikeuksista huolehtiminen

Lappeenrannan kaupunki noudattaa omassa toiminnassaan tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja kestävä kehityksen periaatteita. Kaupunki on valittu Suomen ilmastopääkaupungiksi ja on maailmanlaajuisestikin avannut kaupunkien merkitystä ympäristönäkökulman huomiomisessa ja ilmastomuutoksen torjunnassa. Lappeenranta voitti Euroopan komission myöntämän European Green Leaf Award 2021 -tittelin ja viettää juhluvuotta vuoden 2021 aikana.

Lappeenrannan kaupunki on tehnyt pitkäjänteistä työtä lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi. Lappeenranta on ollut Unicefin Lapsiystävällinen kunta vuodesta 2016 lähtien ja toiminut Unicefin kanssa yhteistyössä lasten oikeuksien ja lapsivaikutusten ennakoarvioinnin juurruttamisessa kuntasektorille. Lapsiystävällinen kunta -malli perustuu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen ja UNICEFin kansainväliseen Child Friendly Cities -malliin. Sen tavoitteena on vahvistaa lapsen oikeuksien toteutumista kunnan päätöksenteossa ja palvelujen järjestämisessä. Lappeenrannan kaupunki on edelleen kehittänyt

lapsiystävällistä toimintakulttuuria ja hallintomallia. Vuonna 2020 käynnistettiin lapsiystävällinen kunta arviointi ja sen pohjalta laaditaan toimintasuunnitelma. Kaupungin tavoitteena on jatkaa Unicefin Lapsiystävällisenä kuntana. Toiminnan näkyvyyttä edistetään laajassa yhteistyössä.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt päivitetyn ohjeen päätöksenteon ennakkovaikutusten arvioinnista. Päätöksillä, joilla on merkittäviä vaikutuksia ihmisiin tai heidän terveyteen ja elinympäristöön, tulee ennakkoon arvioida niin ihmisiin, ympäristöön kuin yritysmaailmankin kohdistuvat merkittävät vaikutukset. Ohjeistuksessa päivityksessä on huomioitu erityisesti lapsiin ja yrityksiin kohdistuvien vaikutusten arviointi. Ennakkovaikutusten arvioinnilla, osallistamisella ja kuulemisella on myötävaikutettu siihen, että kaupungin päätöksistä valitetaan vain harvoin.

Lappeenrannan kaupunki pyrkii osallistamaan asukkaat laajasti niin asioiden valmisteluun kuin kaupungin kehittämiseenkin. Kaupungissa on toiminut jo pitkään vanhus- ja vammaisneuvosto sekä näiden alainen esteettömyystyöryhmä, nuorisovaltuusto ja lasten parlamentti. Alueellisen yhdenvertaisuuden turvaamiseksi toimii asukas- ja alueneuvosto sekä aktiivinen alue- ja asukasraativerkosto. Maahanmuuttajien osallisuuden edistämiseksi on käynnistetty monikulttuurisuus foorumi. Lisäksi paikallisen romaniväestön kesken on käynnistetty romanityöryhmä. Neuvostoja osallistetaan päätöksenteon valmisteluun pyytämällä lausuntoja ja neuvostot voivat tehdä myös aloitteita palvelujen kehittämiseksi. Lappeenrannan Asukkaiden Lappeenranta –toiminta sai vuonna 2014 Kuntaliiton demokratiapalkinnon. Vuonna 2019 aikana on käynnistetty kaupungin osallisuus- ja vaikuttamisohjelman laadinta ja se valmistui vuoden 2020 lopulla. Ohjelman toteuttamisesta vastaa poikkihallinnollinen osallisuustiimi. Kaupungin toimialoilla on myös palkattuna osallisuuskoordinaattoreita edistämään asukkaiden osallistamista ja tukemaan toimialoja osallisuuden edistämisessä.

Kaupunki on ollut aloitteellinen maakunnallisen vammaispoliittisen ohjelman valmistelutyön käynnistämiseksi. Vuoden 2020 aikana valmisteltiin maakunnallista vammaispoliittista ohjelmaa ja sen kuntakohtaista liitettä. Ohjelma perustuu YK:n yleissopimukseen vammaisten henkilöiden oikeuksista. Kotouttamisen edistämiseksi on valmisteltu maakunnallinen kotouttamisohjelma yhteistyössä Eksoten, alueen toimijoiden, järjestöjen ja maahanmuuttajien kanssa.

Kaupunki tekee tiivistä yhteistyötä alueen yritysten ja järjestöjen kanssa heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien aseman parantamiseksi. Kaupungilla on käytössä tukimuotoja niin pitkäaikaistyöttömien kuin nuorisotyöttömien työllistämiseen. Myös osatyökykyisten työmarkkina-asemaa on nostettu esille ja yhteistyötä tiivistetty Eksoten kanssa. Kaupunki työllistää vuosittain pitkäaikaistyöttömiä ja osatyökykyisiä yhdessä työllisyystoimijoiden kanssa pyrkii löytämään mahdollisuuksia siirtymään avoimille työmarkkinoille.

Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi valmistellaan harrastustakuuta. Kaupunki sai rahoituksen Suomen harrastamisen malliin, jonka tavoitteena on turvata kaikille 1-9 luokkien oppilaille harrastusmahdollisuuksia välittömästi koulupäivien yhteyteen. Koulujen toimintakulttuuria on muutettu systemaattisesti ratkaisukeskeiseksi ja koulujen välitunti- ja iltapäivätoimintaa on laajennettu niin, että jokaisella lapsella ja nuorella olisi mahdollisuus harrastaa. Kaupunki on vuodesta 2013 jakanut avustuksia myös vähävaraisten lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukemiseen. Maksutomia lipputuotteita on suunnattu eri käyttä-

järyhmille. Kulttuuripalveluiden yhdenvertaisen saavutettavuuden turvaamiseksi kaupunki on mukana valtakunnallisessa Kaikukortti verkostossa.

Alueellisen segregaaation välttämiseksi on kiinnitetty erityisesti huomiota alueisiin, joissa on sosioekonomisia haasteita. Muun muassa opetustoimessa resursseja kohdennetaan alueelliset erityispiirteet huomioiden (tasa-arvohanke) ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi on käynnistetty lasten harrastustoiminta Icehearts-ryhmä. Kehittämällä alueiden palveluverkkoa pystytään vastaamaan ennakkoon alueen asukkaiden palvelutarpeisiin. Sammonlahden, suuralue hyväksyttiin mukaan Ympäristöministeriön lähiöohjelmaan 2020-22 kehityshankkeella ”Sammontalo -meijän yhteinen”. Hankkeessa on tavoitteena kehittää aluetta viihtyisänä ja turvallisenä asuinalueena vahvistuen asukkaiden osallisuutta. Rakentamisen toimenpiteiden osalta hanketta rahoittaa ARA.

Kaupunki toteuttaa vastuullista markkinointia, joka on lain ja hyvän tavan mukaista, rehellistä ja totuudenmukaista. Kaupungin markkinoinnissa kunnioitetaan ihmisarvoa eikä yllytetä syrjintään. Kaupungin brändi ja sen markkinointi perustuu todennettaviin asioihin. Viestinnässä ja markkinoinnissa huomioidaan myös eri kohderyhmien saavutettavuus.

Kaupunki noudattaa verkkopalveluidensa osalta digitaalisten palvelujen saavutettavuudesta annettua lainsäädäntöä. Kaupungin pääsivut ovat parhaillaan uudistuksen alla, ja niissä saavutettavuus on huomioitu täysimääräisesti. Muiden sivustojen osalta on tehty saavutettavuuslainsäädännön edellyttämät korjaukset.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen mukaan paikallishallinnon rahoitusasema on heikentynyt merkittävästi viimeiset kaksi vuotta. Vuonna 2020 paikallishallinnon rahoitusaseman arvioidaan kuitenkin kohoavan verrattuna poikkeuksellisen heikkoon vuoteen 2019 kuntataloudelle kohdennettujen tukien turvin. Vahvistumisesta huolimatta paikallishallinnon rahoitusaseman arvioidaan pysyvän alijäämäisenä. Paikallishallinnon menoja kasvattavat covid-19-epidemian ja sen torjuminen ohella muun muassa väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvu sekä pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaiset tehtävämuutokset ja kriisin vuoksi päätetyt kuntataloutta elvyttävät toimet. Uusista tehtävistä ja tehtävien laajennuksista aiheutuvat kustannukset kompensoidaan kunnille valtionosuuksien kautta.

Vuonna 2021 paikallishallinnon alijäämä syvenee edellisvuodesta talouden elpymisestä ja hallituksen tukitoimista huolimatta. Tähän vaikuttaa paikallishallinnon tulojen vaatimaton kasvu, jota hidastaa muun muassa valtionosuuksiin kohdennettujen tukien pieneneminen. Kulutusmenojen kasvu maltillistuu vuoden 2020 verrattuna, kun myynti- ja maksutulot toipuvat covid-19-kriisin aiheuttamasta notkahduksesta ja osa elvytystoimista päättyy. Vuodelta 2020 arvioidaan kuitenkin siirtyvän sosiaali- ja terveydenhuollon hoitajien ensi vuodelle, sillä voimakkaiden rajoitustoimien vuoksi ei-kiireellisiä hoitoja on lykätty. Lisäksi covid-19-viruksen testauskulujen oletetaan kasvavan huippuunsa. Kuntatalouden tilannetta hankaloittaa menojen sopeuttamisen vaikeus epävarmassa tilanteessa, jonka kesto on vaikea vielä ennakoita. Esimerkiksi julkisen liikenteen ja kulttuuripalveluiden tukeminen voivat aiheuttaa kuntataloudessa ylimääräisiä menopaineita vielä pitkään. Lisäksi kustannusten kasvua lisäävät kunta-alan kesäkuussa 2020 sopimat palkankorotukset.

Paikallishallinnon investointien oletetaan pysyvän korkealla tasolla, vaikka vilkkaan sairaalarakentamisen arvioidaan saavuttavan huipunsa lähivuosina. Investointipaineet pysyvät

kuitenkin jatkossakin mittavina rakennuskanan iän, infrainvestointitarpeiden ja väestön muuttoliikkeen vuoksi. Kuntatalouden synkät näkymät voivat kuitenkin johtaa lopullisten investointipäätösten viivästyminen tai peruuntumiseen investointien priorisointitarpeen korostuessa entisestään.

Paikallishallinnon rahoitusasema heikkenee vuonna 2022 määräaikaisten tukitoimien päättyessä. Paikallishallinnon menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino kasvattaa paikallishallinnon velkaantumista. Paikallishallinnon velka suhteessa BKT:hen jatkaa alijäämien vuoksi kasvuaan ja on vuonna 2024 noin 13 % suhteessa BKT:hen.

Lappeenrannan kehitysnäkymässä on paljon samoja piirteitä kuin valtiovarainministeriön koko kuntakenttää koskevassa arviossa. Lähi vuosien skenaarioissa keskiössä ovat verorahoituksen kehitys, sote-uudistuksen kohtalo ja lasten määrän väheneminen sekä samaan aikaan toteutettava hyvin mittava investointiohjelma.

Sote-uudistuksen valmistelun aikatauluta-voite on tiukka. Hallituksen esitys on keväällä 2021 eduskunnan käsiteltävänä ja sen tulisi päättää asiasta ennen kesätaukoa. Toteutuksessaan sote-palvelujen järjestämis- ja rahoitusvastuu siirtyisi kaupungilta hyvinvointialueelle ja tulorahoitus seuraisi mukana. Rahoitusmallin muutos voi kuitenkin merkitä sitä, että tuloja siirtyy yksittäiseltä kunnalta menojen enemmän pois, tai päinvastoin. Lappeenrannan osalta alustavat laskelmat ovat näyttäneet muutaman miljoonan euron menetystä. Vaikka muutoksen soisi olevan kuntakohtaisesti neutraali, on maltillista pysyvää menetystä pidettävä siedettävämpänä kuin sote-menoihin nykyisellään jatkuvasti kohdistuvaa riskiä.

Kunnan merkittävimmiä palvelutehtäviksi jäisivät varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut sekä liikunta- ja kulttuuripalvelut. Kun lasten ja nuorten määrä syntyvyyden voimakkaan alentumisen vuoksi vähenee seuraavan

15 vuoden aikana huomattavasti, merkitsee se tästä ikäryhmästä saatavien valtionosuuksien merkittävää vähentymistä. Tulot vähenevät täyden yksikkökustannuksen mukaan, mutta menojen supistaminen vastaavalla tavalla on hyvin vaikeaa. Vaikka henkilöstön määrää pystyttäisiin mukauttamaan vähenevään asiakasmäärään, ovat etenkin toimitilakustannukset luonteeltaan kiinteitä menoja. Siksi investoinnit tulee mitoittaa realistisesti. Rakennusinvestointi aiheuttaa pysyviä menoja 30 vuoden ajaksi. Vaikka tilat onnistuttaisiin mitoittamaan optimaalisesti, ratkaisee sekin vain osan kustannusten leikkaustarpeesta.

Verotulojen kehityksessä on ollut viime vuodet ennakoimattomia kertaluonteisia eriä. Vuonna 2020 kiinteistöverotuksen siirtyminen joustavan valmistumisen piiriin lykkäsi osan verokertymästä vuodelle 2021. Verotulojen kehitystä varjostaa huoli koronan aiheuttamasta talouskasvun hidastumisesta tai jopa taantumasta. Suuri kertapudotus nähtävästi vältetään, mutta Suomen ja siten Lappeenrannan osalta uhkana on pitkä hyvin hitaan kasvun vaihe.

Lappeenrannan kuntakohtainen jako-osuus yhteisöveron tuotosta kasvoi vuodelle 2020 vuoden 2017 kertaerän pienentävän vaikutuksen poistuttua ja metsäyhtiöiden vuoden 2018 menestymisen ansiosta. Keskeisimmin yhteisöveron jako-osuuteen vaikuttavien yritysten tulostaso on pudonnut vuosien 2019–2020 aikana, mikä merkitsee jako-osuuden huomattavaa pienentymistä jo vuodelle 2022.

Kaupungin vuosikate tulisi nostaa pysyvästi 30 miljoonan euron tasolle vaalikaudella 2021–

2025, jotta investointien aiheuttama velkaantumisen pysyisi hallittuna ja velka alkaisi vuosikymmenen puolivälin jälkeen laskea. Verotulojen vaimea kasvu, lapsi- ja nuorisoikäluokkien valtionosuuksien vähentyminen yhdessä menopaineiden kanssa tekevät vuosikatavoitteen saavuttamisesta erittäin vaativaa.

Väestön ja erityisesti lasten ja työikäisten asukkaiden määrän väheneminen Etelä-Karjalassa tulee heijastumaan voimakkaasti kaupungin palveluverkkoon. Kaupunki ja alueen elinkeinoelämä tarvitsevat nuoria muuttajia. Ulkomailta muutto osaltaan paikkaa syntyvien alenemaa.

Entistä suuremmalle osalle opiskelijoita luodaan edellytykset jäädä työskentelemään Lappeenrantaan. Alkavan yritystoiminnan tukitoimilla ja markkinavuoropuhelulla edistetään yrittäjyyden vahvistumista.

Saimaan alueen yhteisen matkailustrategian ja kansallisten liikennehankkeiden myötä tavoitellaan alueen entistäkin parempaa kansainvälistä saavutettavuutta. Tässä monipuolisilla lentoyhteyksillä sekä Saimaan kanavan sulkujen pidentämisellä on oma tärkeä roolinsa. Maakunnan tärkeimpänä liikenneinvestointina edistetään Luumäki–Imatra kaksoisraiteen rakentumista sekä nopeita junayhteyksiä pääkaupunkiseudulle.

Lappeenranta on nimetty maailman johtavien ilmastokaupunkien joukkoon. Tavoitteena on, että vuonna 2030 Lappeenranta on hiilineutraali ja jätteenoton. Ympäristöliiketoiminnan ja yliopisto-osaamisen odotetaan tuovan jatkosakin alueelle uutta liiketoimintaa.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Lappeenrannan kaupungin riskienhallintaohjelman mukaan riskienhallinnan päämääränä on kaupunkikonsernin omaisuuden ja tavoitteellisen toiminnan turvaaminen tapahtumilta, joissa niitä voisi kohdata huomattava menetys tai tavoitteiden taikka lakisääteisten velvoitteiden saavuttamisen estyminen kuitenkin niin, että vahinkojen haittavaikutusten torjunnasta ja riskienhallinnasta aiheutuvien kustannusten summa minimoituu.

Toimialat tarkastelevat osaltaan riskikartoitusta, joka on hyväksytty kaupungin johtoryhmässä keväällä 2016. Merkittävimpinä epävarmuustekijöinä riskikartoituksessa nostettiin esiin vireillä oleva sote- ja maakuntauudistus, työllisyyden kehitys ja sisäilmaongelmat.

Kaupunkitason riskikartoituksen sekä riskienhallintaohjelman päivitystyö on käynnistetty syksyllä 2020.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista esitetään kaupungin riskiluokituksen mukaisesti:

Taloudelliset riskit

Merkittävimpinä taloudellisina riskeinä ja epävarmuustekijöinä ovat usean viime vuoden aikana olleet muun muassa taloudellinen kehitys Suomessa ja maailmalla, työllisyystilanne sekä Venäjän taloudellisen tilanteen kehitys. Vuosi 2020 oli covid19-pandemian takia erittäin poikkeuksellinen. Pandemian vaikutukset työllisyyteen ja venäläisten tuomiin matkailutuloihin realisoituivat poikkeuksellisella tavalla. Vaikka tilanne alkuvuodesta 2021 näyttää työllisyyden ja kaupungin verotulokehityksen osalta paremmalta kuin vielä kesällä ja syksyllä 2020, epävarmuus pandemian todellisista vaikutuksista ja talouskehityksen palautumisen aikajänteestä on edelleen suuri.

Syntyvyyden lasku yhdistettynä väestön ikääntymiseen on jo lähivuosina merkittävä

taloudellinen riski koko Suomelle ja erityisesti Etelä-Karjalan kaltaisille maakunnille.

Valmistelussa oleva sotemaakuntauudistus muuttaa toteutuessaan merkittävästi kuntien vero- ja valtionosuusrahoitusta. Tällä hetkellä uudistuksen rahoitusvaikutukset ovat kaupungille epäselvät, koska laskelmia siirtyvistä kustannuksista ja niiden katteeksi siirrettävistä tuloista päivitetään vielä useasti. Rahoitusmallista ja uudistuksen mittaluokasta johdun tulevaan talouden tasapainoon liittyy merkittäviä riskejä. Toisaalta uudistuksen toteutuessa kaupungin menokehityksen ennakointi todennäköisesti paranee.

Kaupungin pitkän tähtäimen investointiohjelman toteuttaminen tulee kasvattamaan selvästi kaupunkikonsernin lainakantaa. Investointipaine yhdistettynä mahdollisen väestökehityksen aiheuttamiin taloudellisiin vaikutuksiin, sisältää talouden tasapainon kannalta erittäin suuren riskin. Taloudellisia riskejä pyritään hallitsemaan pitkäjänteisellä taloussuunnittelulla.

Rahoitusriskit

Kaupungin rahoitusriskit jakautuvat likviditeettiriskiin, luottoriskiin ja markkinariskiin. Rahoitusriskien hallinnalla tähdätään ennen kaikkea oleellisten riskien tunnistamiseen, riskirajojen määrittelyyn sekä ennakoitavuuden parantamiseen. Tavoitteena on taloudellisen tuloksen heilahtelujen vähentäminen sekä pitkällä aikavälillä kaupungin rahoituksellisen tuloksen optimointi.

Likviditeettiriski

Maksuvalmiusriskiä hallitaan perusteellisella maksuvalmiussuunnittelulla ja kassan optimoinnilla. Lyhytaikaiseen rahoitukseen kaupungilla on käytössään konsernitilien luottolimiitit sekä kuntatodistusohjelma. Kuntatodistusmarkkinoiden sulkeutumiseen on varauduttu laatimalla erillinen toimintasuunni-

telma. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla kaupungin lainojen maturiteetteja sekä hyödyntämällä monipuolisesti eri rahoituslähteitä.

Luottoriski

Suurimmat luottoriskit kohdistuvat lähinnä kaupungin myöntämiin takauksiin ja antolainasaamisiin, joista lähes kaikki ovat omilta tytäryhtiöiltä. Nämä harjoittavat liiketoimintaa ja ovat alttiina normaaleille markkinatalouden riskeille. Saamisiin ja takauksiin liittyviä merkittäviä riskejä ei ole näköpiirissä. Kaupunkikonsernin velkaantuminen tulee kuitenkin todennäköisesti nostamaan takausten määrää.

Markkinariski

Kaupunki suojautuu korkovirtariskiltä hajauttamalla lainasalkkua eri maturiteetteihin sekä säätelemällä kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen suhdetta salkussa. Lainasalkkua suojataan myös koronvaihtosopimuksilla muuttamalla vaihtuvaa korkoa kiinteäksi koroksi. Johdannaisia käytetään ainoastaan suojaamiseen ja korkovirtariskin hallintaan.

Kassavaroja ei sijoiteta osakkeisiin tai osakerahastoihin. Kaupungin kassanhallinta on järjestetty niin, ettei toimintoihin sitoudu tarpeettomasti pääomaa.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät muun muassa henkilöihin kohdistuviin riskeihin, omaisuusvahinkoihin, keskeytyksiin, vastuisiin sekä ympäristövahinkoihin ja onnettomuuksiin. Näihin riskeihin on varauduttu vahinko- ja vastuuvakuutuksin. Kaupunkikonsernin vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2019. Vapaaehtoisten vahinkovakuutusten osalta kaupungin sopimus-kumppaniksi valittiin LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen osalta Pohjola Vakuutus Oy. Vuonna 2020 ei toteutunut merkittäviä korvattavia vahinkoja.

Toimitilan epäkelvyydestä aiheutuva riski käyttäjälle

Merkittävä yksittäinen ongelma on lukuisten koulu- ja päiväkotikiinteistöjen huono sisäilma ja kunto. Sisäilmaongelmat aiheuttavat riskejä henkilökunnan terveydelle sekä merkittävällä tavalla kaupungin taloudelliselle kantokyvyllä. Kaupunki on jatkanut ja jatkaa selkeää panostamista sisäilmasta johtuvien ongelmien ratkaisuihin. Tämä toimintalinja on tuottanut myös tuloksia siten, että uusia isoja sisäilmaongelmakohteita ei vuoden 2020 aikana ilmaantunut.

Muut henkilöstöön kohdistuvat riskit

Työturvallisuusriskejä ehkäistään työpaikkojen sekä työsuojeluhenkilöstön kiinteällä yhteistoiminnalla. Sisäilmaongelmien lisäksi ei ole havaittu muita merkittäviä työturvallisuusriskejä.

Henkilöstön hyvinvointia seurataan säännöllisesti työhyvinvointikyselyillä, joiden tuloksissa ei ole ollut nähtävissä merkittäviä muutoksia ja työhyvinvointi on säilynyt hyvällä tasolla, vaikkakin se on hieman laskenut. Sairauspoissaolot ovat kuitenkin viime aikoina nousseet, mutta ovat silti alhaisia verrattuna kuntalaan yleensä.

Omaisuuksiriskit

Rakennuksiin liittyviä teknisiä riskejä ja toiminnan keskeytysriskejä pienennetään rakentamisen ja suunnittelun ohjauksella ja rakennus-hankekohtaisella liittyvillä riskien tunnistamisella sekä suunnitelmallisella rakennusten ylläpidolla ja erilaisilla turva- ja automatiikkajärjestelyillä. Esimerkiksi vesivuotoja on alettu ehkäistä asentamalla vesivuotovahteja. Toiminnan keskeytysriskien minimoimiseksi asennetaan paloilmotinjärjestelmiä myös rakennuksiin, joihin viranomais-vaatimukset eivät niitä edellytä. Myös keskitetyllä kiinteistövalvonnalla, radontutkimuksilla, rakenteellisilla kuntotutkimuksilla vähennetään riskejä tai ainakin niiden toteutumista pystytään ennakoimaan.

Sisäilmaongelmien lisäksi kaupungin omaisuuteen ei ole kohdistunut merkittäviä vahinkoja. Kuitenkin tyhjiin rakennuksiin liittyy ilkkivalta- ja sen seurauksena mm. turvallisuusriski.

Sote- ja maakuntauudistus voi toteutuessaan aiheuttaa erittäin suuren kiinteistöriskin. Kaupungilla on maakunnallisille toiminnoille vuokratuna tasearvoltaan erittäin merkittävä kiinteistömassa. Riskin suuruuteen vaikuttaa olennaisesti, millä ehdoilla sote- ja maakunta-uudistuksen toteutuessa, hyvinvointialue olisi velvollinen kuntien omistuksessa olevia tiloja vuokraamaan. Toisaalta uudistuksen pitkittyminen ja epävarmuus uudistuksen ehdoista kasvattaa korjausvelkaa kyseisissä rakennuksissa.

Tietohallinnon toimivuus

Tietohallinnon toimintavuosi 2020 oli monella tapaa poikkeuksellinen. Koronan vaikutukset heijastuivat tietohallinnon toimintaan merkittävästi digipalveluiden räjähdyksmäisen kysynnän myötä. Vuoden 2020 aikana tehtiin merkittäviä uudistuksia tiedonhallinnan ja viestintäpalveluiden osalta kun kaupunkiorganisaatio kokonaisuudessaan siirtyi Microsoft 365 palveluiden piiriin. Jälkiarviointina voidaan todeta, että muutokset onnistuivat jopa ennakoitua paremmin ja uudet palvelut on koronan myötävaikutuksella otettu aktiiviseen käyttöön. Tuen järjestämisessä haasteita on tuottanut rajoitukset fyysisten kohtaamisten osalta.

Meidän IT ja Talous Oy:lle koronan vaikutukset ovat näkyneet merkittävänä kysynnän kasvuna ja mm. laitetoimituksissa ja palvelupisteen vasteajoissa on ollut merkittäviä viiveitä. Laitetoimitusten viiveisiin on vaikuttanut myös globaali laitekomponenttien saatavuusongelma.

Tietoturvan ja tietosuojan arviointi valmistui vuoden 2020 alussa. Tiedonhallintalain toimeenpano käynnistettiin, jonka myötä tiedonhallinnan, tietosuojan ja tietoturvan kehitystoimet on tunnustettu. Tietoturvan tai tietosuojan osalta ei ole havaittu merkittäviä poikkeamia.

Sopimukset

Sopimushallinnan osalta esiintyy vielä kehitettävää.

Vuoden 2018 alussa on otettu käyttöön M-Files -järjestelmään kuuluva sopimushallinta. Sopimushallinnassa oleva sopimusrekisteri ei ole vielä ajantasainen, vaikka rekisteriin onkin jo viety merkittävä määrä sopimuksia.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 10.2.2020 Lappeenrannan kaupunkikonsernin sopimushallinnan ohjeen. Ohje sisältää hallintosääntö 6 luvun 1 §:ssä tarkoitetut tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta. Ohjeessa määritellään sopimusprosessin kulku ja sopimukseen liittyvien toimijoiden roolit sekä annetaan toimintaohjeita sopimusprosessin eri vaiheisiin, joita ovat tarpeen havaitseminen ja arviointi, sopimuksen riskiarvio, sopimuksen suunnittelu ja valmistelu, sopimuksen hyväksyminen ja allekirjoittaminen, sopimuksen säilyttäminen, sopimuskauden aikainen sopimushallinta sekä sopimuksen päättymisvaihe. Ohjeeseen liittyy myös M-Files -sopimushallintajärjestelmän ohje.

Sopimushallinnan ohje koskee koko kaupunkikonsernia. Konserniyhteisöjen toiminnassa sitä noudatetaan soveltuvin osin. Ohjeen tavoitteena on selkiinnyttää ja yhtenäistää sopimushallintakäytäntöjä kaupunkikonsernissa sekä helpottaa henkilöstön työskentelyä sopimusten kanssa. Yhtenäisillä käytännöillä tehostetaan sopimusten hallintaa, parannetaan sopimustietojen saatavuutta ja sopimusten hyödyntämistä sekä mahdollistetaan ajantasaisen ja luotettavan kuvan muodostuminen sopimusten tilasta. Sopimusten hallinta on osa riskienhallintaa.

Sopimushallinnan ohjeen omaksumisen ja noudattamisen tueksi on suunniteltu koulutusta.

Muut riskit

Tieto keskeisistä oikeudenkäynneistä sekä muista mahdollisista oikeudellisista tai viranomaisen toimenpiteisiin liittyvistä riskeistä

Hyväristönmäen jätevedenpuhdistamon toiminnan ympäristölupaa koskeva asia on viireillä korkeimmassa hallinto-oikeudessa (KHO) Lappeenrannan Lämpövoima Oy:n valituslupahakemuksen ja valituksen perusteella. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on aiemmin päätöksellään 29.8.2016 myöntänyt ympäristöluvan, mutta Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 28.5.2019 kumonnut aluehallintoviraston päätöksen ja hylännyt Lappeenrannan Lämpövoima Oy:n lupahakemuksen. KHO:ssa Lämpövoima Oy on vaatinut, että KHO kumoaa hallinto-oikeuden päätöksen siltä osin kuin päätöksellä on kumottu Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös ja hylätty Lappeenrannan Lämpövoima Oy:n lupahakemus; ja *ensisijaisesti* tarvittaessa käsittelee ja ratkaisee asian myös niiden muutoksenhakijoiden vaatimusten osalta, joihin hallinto-oikeus ei ole ottanut kantaa ja hylkää nämä vaatimukset sekä pysyttää voimassa Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen 29.8.2016; tai *toissijaisesti* vahvistaa Rakkolanjoen sopivaksi purkuvesistöksi ja palauttaa asian tarpeellisilta osin hallinto-oikeuden käsiteltäväksi.

Lappeenrannan Toimitilat Oy –konserniin kuuluvan Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n toiminnan luonne tuloverotuksen näkökulmasta on ollut korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) käsiteltävänä valituslupa- ja valitusasiaina (menopuoli ja tuottopuoli). KHO on asian menopuolta koskevalla päätöksellään 27.9.2019 kumonnut hallinto-oikeuden ja Verohallinnon päätökset ja poistanut ennakkoratkaisun. KHO:ssa viireillä ollut tuottopuolta koskeva asia on ollut liitännäinen menopuolta koskevaan asiaan, joten KHO:n päätöksen jälkeen myös tuottopuolta koskeva valituslupahakemus ja valitus on peruttu. Asia (menopuoli ja tuottopuoli) on saatettu oikaisuvaatimuksella Verohallinnon käsiteltäväksi verovuoden 2017 verotuksen oikaisua koskevana

asiana. Asia liittyy tietyiltä osin myös Lappeenrannan Yritystila Oy:n toiminnan tuloverotukseen, joten myös tämän yhtiön osalta on haettu oikaisuvaatimuksella oikaisua verovuoden 2017 verotukseen. Suunnittelemattomien veroseuraamusten minimoimiseksi ja muutoksenhaun ajaksi Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n toimintaa ja osin myös Lappeenrannan Yritystila Oy:n toimintaa on muutettu siten, että kaupungin oman palvelutuotannon käyttöön tulevat uudisrakennukset ja omassa käytössä olevien rakennusten peruskorjaus- ja pieninvestointihankkeet tehdään kaupungin omaan taseeseen. Käyttötalouteen kirjattavat vuosikorjaustoimenpiteet tehdään niin ikään kaupungin lukuun. Myös rakennusten ylläpito- ja kunnossapitotehtävien järjestämisestä vastaaminen on siirretty Lappeenrannan kaupungin tilakeskuksen tehtäväksi siltä osin kuin kohteet ovat kaupungin oman palvelutuotannon käytössä. Järjestely toteutettiin 1.1.2018 lukien. Tilakeskuksen järjestämisvastuun toteuttamiseksi tarpeelliset toimenpiteet tilakeskus hankkii ostopalveluna Lappeenrannan Toimitilat Oy –konsernin yhtiöiltä, Lappeenranta-konsernin muilta yhtiöiltä ja toimijoilta tai ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Lappeenrannan Toimitilat Oy:n ja Lappeenrannan kaupungin tilakeskuksen välillä on voimassa palvelusopimus kiinteistöomaisuuden hallinta-, hankejohtamis-, rakennuttamis-, kiinteistöjohtamis- ja ylläpitopalveluista.

Työtuomioistuimessa on viireillä kaksi kantetta, joissa Lappeenrannan kaupungilta vaaditaan palkkaatavia sillä perusteella, että suoritettu varallaolo tulisi katsoa jälkikäteen työajaksi. Kantajat ovat pelastuslaitoksen palveluksessa olevia ylipalomiehiä ja vaaditut saavat yhteensä noin 140.000 euroa. Prosessiosapuolina työtuomioistuimessa ovat Kunnallinen työmarkkinalaitos sekä Julkisan Unioni JAU ja Julkisan koulutettujen JUKO ry. Lappeenrannan kaupunki ja Kunnallinen työmarkkinalaitos ovat kiistäneet kantajan vaatimukset. Suomessa on ollut viireillä useampi varallaoloon liittyvä palkkariita-asia. Toisessa jutussa saataneen ratkaisu alkuvuodesta 2021. Toisen jutun osalta työtuomioistuin järjestää pääkäsittelyn myöhemmin kuluvana vuonna.

Itä-Suomen hallinto-oikeudessa on vireillä hallintoriita-asia, jossa Lappeenrannan kaupungin palveluksessa työskennellyt luokanopettaja vaatii Lappeenrannan kaupunkia suorittamaan hänelle korvausta virkasuhteiden perusteettomasta ketjuttamisesta. Luokanopettaja ei ole enää kaupungin palveluksessa. Korvauksena luokanopettaja vaatii 24 kuukauden palkkaa vastaavaa määrää. Tämän lisäksi kaupunkia on vaadittu korvaamaan opettajan oikeudenkäyntikulut 2.500 eurolla. Kaupunki on kiistänyt kaikki vaatimukset asiassa. Päätös asiassa saataneen vuoden 2021 aikana.

Maankäyttö

Kaupungin maankäytön suunnitteluun liittyvät olennaisena kaavariskit. Yleis- ja asemakaavojen etenemiseen suunnitellussa aikataulussa vaikuttavat merkittävästi mahdolliset valitukset.

Vuoden 2020 aikana valitettiin yhdestä asemakaava-asiasta. Itä-Suomen hallinto-oikeus hylkäsi valituksen ja asemakaava on lainvoimainen.

Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kaupungin hallinnon ja talouden kattavan valvontajärjestelmän muodostavat ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä. Ulkoinen valvonta on järjestetty toimivasta johdosta ja muusta organisaatiosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Kaupunginhallitus vastaa sisäisestä valvonnasta.

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan järjestäminen on osa kaupunkikonsernin johtamista. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla varmistetaan talouden ja toiminnan laillisuus, tuoksellisuus, varojen turvaaminen sekä johtamisen kannalta oikeat ja riittävät tiedot taloudesta ja toiminnasta. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallintaa voidaan luonnehtia yhdeksi sisäisen valvonnan ydinalueeksi, sillä sisäinen valvonta on pohjimmiltaan juuri erilaisten riskien hallintaa. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ulottuvat koko organisaatioon ja kaikkeen sen toimintaan. Se kattaa kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Sisäinen valvonta toteutuu muun muassa selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana, osaamisena ja väärinkäytösten ehkäisynä.

Sisäinen valvonta koostuu viidestä toisiinsa vaikuttavasta osa-alueesta: valvontaympäristö (mm. säännöt, ohjeet), riskienarviointi (tunnistus, analysointi, hallinta), valvontatoimenpiteet (mm. erilaiset kontrollit), informaatio ja kommunikaatio (tiedonvälitys, raportointi) ja seuranta (sis. arviointi).

Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä perustuu toimialojen antamiin selontekoihin ja itsearviointeihin sekä sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen arviointi- ja tarkastustietoihin. Sisäisen valvonnan selonteon sisältö on ohjeistettu tilinpäätösohjeessa. Toimialoja pyydettiin arvioimaan omaa sisäisen valvonnan tasoaan asteikolla: hyvä/tyyydyttävä/ei hyväksyttävä. Lisäksi toimialoja pyydettiin ilmoittamaan, onko merkittäviä sisäisen valvonnan puutteita todettu sekä parantamista ja kehittämistä vaativat keskeiset asiat sisäisen valvonnan kehittämiseksi taloussuunnittelukaudella.

Hallinto- ja johtamiskulttuuri

Lappeenrannan kaupungin hallinto- ja johtamiskulttuuri perustuu kuntalain, hallintolain sekä muiden säännösten lisäksi kaupungin toimintaa ohjaaviin periaatteisiin, sääntöihin sekä ohjeistettuihin toimintatapoihin. Erityinen vastuu hallinto- ja johtamiskulttuurin luomisessa, viestinnässä, toimeenpanossa, ylläpitämisessä ja poikkeamiin reagoinnissa on ylimmällä johdolla, johtavilla viranhaltijoilla ja esimiehillä.

Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ohjaavat hallintosääntö, riskienhallinnan ohjelma ja kaupungin kokonaisvaltainen riskikartoitus sekä muut johdon antamat toimintaohjeet.

Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista kunnassa ja kaupunkikonsernissa. Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lautakunnat vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginjohtaja sekä tehtäväalueiden muut johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuoksellisuudesta vastualueellaan. Henkilöstön velvollisuutena on riskien huomioonottaminen, välttäminen ja ehkäiseminen kaikessa toiminnassaan. Kon-

sernijohdon velvollisuutena on ohjata konserniyhteisöjä sekä valvoa niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä.

Suomen Kuntaliitolta on ilmestynyt vuonna 2018 julkaisu Korruptio ja eettisyys kunnassa. Eettinen näkökulma tulee ottaa huomioon kaikessa kaupungin toiminnassa, myös kaupungin tytäryhteisöissä. Etiikka määrittelee sen, miten toimia oikein. Kaupungin johto voi omalla esimerkillään ja yhteisesti hyväksytyillä eettisillä toimintaperiaatteilla edistää toiminnan avoimuutta ja kestävyyttä. Myös kaupungin tytär- ja osakkuusyhteisöiltä sekä palvelun tuottajilta toivotaan sitoutumista eettisesti kestäviin toimintatapoihin.

Euroopan parlamentin ja neuvoston hyväksymä direktiivi EU 2019/1937 on annettu 23.10.2019. Kansallisesti direktiivi on saatettava voimaan 17.12.2021 mennessä. Direktiivi edellyttää, että organisaatiot ottavat käyttöön järjestelmän, joka mahdollistaa väärinkäytösepäilyjen ilmoittamisen anonyymisti ja luotettavasti. Direktiivin tavoitteena on suojata väärinkäytösten ilmoittajaa mahdollisilta vastatoimilta. Tavoitteena on myös korruption ja petosten torjunnan edistäminen. Ilmoituskanava koskee kaikkia vähintään 10 miljoonan euron liikevaihdon omaavia tai vähintään 50 henkilöä työllistäviä yrityksiä (myös kuntakonsernin yhtiöitä), julkisia organisaatioita sekä viranomaisia (valtionhallinto, kunnat, alue- ja maakuntahallinto).

Riskienhallinnan järjestäminen

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista on esitetty muualla toimintakertomuksessa.

Riskienhallinta ja sen seuranta on vastuutettu. Riskienhallinnan periaatteet ja menettelytavat on määritelty yleisellä tasolla kaupunginvaltuuston 3.6.2013 hyväksymässä riskienhallintaohjelmassa. Kaupunginvaltuuston 15.5.2017 hyväksymässä ja 27.4.2020 päivitettyssä hallintosäännössä on määritelty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja vastuut. Kaupunginjohtaja on asettanut

vuonna 2015 riskienhallinnan ohjausryhmän kehittämään kaupungin riskienhallintaa konsernitasolla. Riskienhallinnan ohjausryhmän valmisteleman esityksen pohjalta kaupungin johtoryhmä on hyväksynyt kaupungin kokonaisvaltaisen riskikartoituksen strategisella tasolla keväällä 2016. Arviota toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä on päivitetty/ajantasaistettu riskienhallinnan ohjausryhmässä vuosittain ennen talousarvion laadintaohjeiden antamista. Kaupungin johtoryhmässä on 20.1.2020 päätetty, että vuoden 2020 aikana käynnistetään kaupunkitason riskikartoituksen laajempi päivitys sekä riskienhallintaohjelman päivitys. Koronapandemian takia päivitystyötä jatketaan vuoden 2021 aikana. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut sekä tehtävät on määritelty konsernitasolla vastaamaan kuntalain vaatimuksia.

Kaupungin toiminnan ja omaisuuden vakuutusurva on järjestetty ja vakuutusten kilpailutus on tehty vuonna 2019 yhdessä tytäryhtiöiden kanssa. Tietoturvallisuudessa toimitaan kaupunginhallituksen hyväksymän tietoturva politiikan mukaisesti. Tietosuojan ja tietoturvan sisäinen arviointi on toteutettu Meita Oy:n toimesta vuoden 2020 aikana. Kaupunkiin on perustettu tietosuojavastaavan virka ja virka on täytetty 1.3.2021 lukien. Sosiaali- ja terveystieteiden tuottamiseen ja palvelujärjestelmään liittyvien riskien osalta vastuu on 1.1.2010 lukien siirtynyt Eksotelle ja Eksoten tulee omalta osaltaan toteuttaa oma riskienhallintaohjelmansa.

Kaupunkikonsernin riskienhallinnan säännöllisyydessä, systemaattisuudessa ja raportoinnissa on tapahtunut merkittävää kehitystä. Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan menettelytavat ja niiden jalkauttaminen käytännön toimintaan ovat olleet riskienhallinnan kehittämiskohteita. Riskienhallinta on otettu osaksi talousarvio-, tilinpäätös- ja strategiaprosessia. Talousarviossa toimialojen on esitettävä arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja vastattava talousarviotekstissä, mitä toimiala osaltaan voi tehdä ao. riskien toteutumisen todennäköisyyden minimoimiseksi ja mitä vaikutuksia toimialalle

on, mikäli ao. riskit toteutuvat. Riskien ja epävarmuustekijöiden mahdollisesta toteutumisesta toimialat raportoivat tilinpäätöksen yhteydessä.

Lappeenrannan kaupunki on ottanut käyttöön työturvallisuus- ja riskienhallintaohjelmistoksi Toymelab Oy:n tuotteen. Aloitusinfo pidettiin 26.1.2021 ja siinä esiteltiin ohjelmistoa tarkemmin. Ohjelmisto on tarkoitettu koko henkilöstölle. Tavoitteena ohjelmiston käytölle on turvallisuuskulttuurin ja työturvallisuuden edistäminen kaikissa Lappeenrannan kaupungin työyksiköissä. Ohjelmisto tarjoaa työkaluja, joilla voi tehdä vaara- ja uhkatilanneilmoituksia tai ilmoittaa muista työturvallisuutta uhkaavista seikoista sekä seuranta-mahdollisuuden, miten asiat ovat edenneet. Esimiehille ohjelmisto tarjoaa seurantamahdollisuudet yksikkönsä työturvallisuushavaintojen takia tehtyjen toimenpiteiden seurantaan. Ohjelmisto tarjoaa myös kaikille yhteiset työvälineet työyksiköissä tehtävien työturvallisuutta uhkaavien riskiarviointien tekemiseen.

Toimialojen johtoryhmät tarkastelevat säännöllisesti riskejä. Toimialakohtaisia riskikartoituksia tehdään ja riskien arviointia on toteutettu ja työtä on ollut tukemassa myös vakuutusyhtiön tarjoama auditointi. Riskien tunnistaminen ja kokonaisvaltainen analysointi on keskeinen osa riskienhallintaa. Toimialat ovat selonteissa ilmoittaneet, että tilikauden aikana ei ole raportoitu merkittävistä riskeistä, joista olisi aiheutunut vahinkoa toimialan/yksikön toiminnalle tai toimintatavoitteiden toteutumiseksi. Toimialat ovat arvioineet riskienhallinnan nykytilan olevan hyvällä tasolla (itsearvioiduista "arvosanoista" laskettu keskiarvo on 3,7 asteikolla 0-4). Riskienhallinnan koulutusta tulee järjestää riittävässä laajuudessa.

Vuonna 2020 toteutuneet merkittävät riskit olivat Eksoten palkkaharmonisoinnin sovintoesityksen realisoituminen sekä koronapandemian taloudelliset vaikutukset. Eksoten hallitus on tehnyt kuntien omistajaohjauksen mukaisesti tutkintapyynnön poliisille palkkahar-

monisointia koskevassa asiassa. Kaupungin hallitus on kokouksessaan 28.9.2020 hyväksynyt sovintoesityksen Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen varallaoloajan palkkakiistassa. Lappeenrannan kaupungin osuus maksettavasta 1,95 miljoonan euron korvaussummasta oli 1,1 miljoonaa euroa. Lappeenrannan kaupunki on maksanut tämän summan kaupungin organisaatiossa olevalle pelastuslaitoksen ta-seyksikölle.

Sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamisessa kaupungilla ei ole muita suoria omaisuusriskejä kuin toimitiloista, jotka kaupunki on vuokrannut Eksotelle. Sote- ja maakuntaudistus tulee muuttamaan sote-kiinteistöjen vuokrausjärjestelyitä, joiden vaikutuksia on vaikea arvioida.

Johdon ja esimiesten valvontatoimenpiteet

Lappeenrannan kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ohjaavat hallintosääntö, riskienhallinnan ohjelma ja kaupunkitason riskikartoitus. Kaupungin muilla määräyksillä ja ohjeilla on lisäksi täydennetty hallinnon ja talouden hoidon menettelytapavaatimuksia.

Sopimustoiminnan vastuut on määritelty. Kaupungin kokonaisvaltainen asian- ja asiakirjahallinnon sekä sähköisen arkistoinnin toiminnanohjausjärjestelmä on M-Files, joka pitää sisällään asianhallinnan, kokoushallinnan, hankehallinnan ja sopimushallinnan. M-Filesin sähköinen sopimustenhallintajärjestelmä on otettu käyttöön vuoden 2018 aikana, mutta sopimusrekisteri ei ole kaikilta osin vielä ajantasainen. Toimialojen tulee varmistaa, että kaikki voimassa olevat sopimukset (myös paperisina olevat sopimukset) viedään M-Files -järjestelmään. Sopimushallintaa kehitetään edelleen konsernipalveluissa osana M-Files käyttöönottohanketta.

Kaupungin hallitus on hyväksynyt 10.2.2020 Lappeenrannan kaupunkikonsernille sopimushallinnan ohjeen. Ohjeessa määritellään sopimusprosessin kulku ja sopimukseen liittyvien toimijoiden roolit sekä annetaan toimintaoh-

jeita sopimusprosessin eri vaiheisiin. Ohjeeseen liittyy M-Files-sopimushallintajärjestelmän ohje. Yhä suurempi osa kaupungin toiminnasta on kytköksissä sopimuksiin, joten sopimusten hallinta on yhä merkittävämpi osa kaupungin toiminnan ja kaupungin toimialojen johtamista. Sopimusehdoissa tulee huomioida strategisten tavoitteiden lisäksi riskit ja valvonnan kannalta merkittävät ehdot. Kaupungin henkilöstöltä edellytetään yhä enemmän sopimusaamista, joten osaamisen varmistamiseksi henkilöstölle tulee järjestää koulutusta aiheen tiimoilta riittävässä laajuudessa. Sopimushallinnan koulutusta oli tarkoitettu järjestää vuoden 2020 aikana, mutta koronapandemian vuoksi koulutusta järjestetään myöhemmin.

Toimialojen ja yhtiöiden prosessien tarkastelu ja kehittäminen juridisesta näkökulmasta on tärkeää ja olennainen osa sopimusprosessia. Sopimusprosessin terävöittämisellä saataisiin hyötyjä. Tehokas sopimusmuotoilu ja sopimustenhallinta on koko organisaation etu. Hankintoja koskeva kaupunkikonsernin ohjeistus päivitetään vuoden 2021 aikana. Lappeenrannan kaupunki on määritellyt hankintavaltuudet sekä laskujen hyväksymisrajat, jonka kautta myös kontrolli syntyy.

Asiakkaan palveluun käytetty aika ja hukkatyöhön käytettävät henkilötyövuodet on asetettu strategian päämittareiksi, joten on hyvä, että hukkatyön vähentämiseksi arvioidaan toimintaprosesseja ja tarkennetaan vastuita. Tämän vuoksi on otettu tarkasteluun muun muassa hallinnollisten prosessien kehittäminen koko kaupunkiorganisaation tasolla mm. kuvaamalla keskeisimmät konsernipalvelujen toimialojen yhteiset tukiprosessit sekä määrittelemällä yhteisten tukiprosessien prosessinomistajat ja kehittämisvastuulliset tarvittaessa prosessivaiheittain. Prosessien ja työketjujen kuvaamisella varmistetaan myös se, että vaarallisia työyhdistelmiä ei pääse syntymään.

Kehityskeskustelut ovat tärkeä johdon ohjausta ja valvontaa toteuttava menetelmä. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan säännöllisesti työhyvinvointikyselyillä, joiden tuloksissa ei ole ollut merkittäviä muutoksia ja

työhyvinvointi on säilynyt hyvällä tasolla, vaikkakin se on hieman laskenut. Strategiakaudella henkilöstön työtyytyväisyydessä ei ole juurikaan tapahtunut positiivista kehitystä, kun katsotaan lähtötasoa 2017. (Lähtötason keskiarvo 2017 = 3,69 ja toteuma 2020 = 3,68.) Koronan vaikutukset voivat heijastua vuoden 2021 työhyvinvointikyselyn tuloksissa. Sairauspoissaolot ovat kuitenkin viime vuosina nousseet ja strategiakaudella sairauspoissaolojen vähentymistä mittaava tavoite on laskenut lähtötilannetta heikommalle tasolle. Sairauspoissaolot ovat silti alhaisia verrattuna kunta-alaan yleensä.

Omistajaohjauksessa ja konserniohjauksessa käytetään merkittävää ohjausvaltaa ja toteutetaan valvontavastuuta, jolla on myös merkittäviä vaikutuksia kaupungin talouteen. Selonteko kaupungin konsernivalvonnan järjestämisestä on esitetty muualla toimintakertomuksessa.

Kuntalain mukaan tilintarkastajan velvollisuutena on tarkastaa, onko sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty kunnassa ja kuntakonsernissa asianmukaisesti.

Tieto ja tiedonvälitys sekä seuranta

Viestintä ja raportointi ovat olennainen osa johtamisen, toiminnan suunnittelun ja arvioinnin, sekä valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuutta. Viestinnän keinoin välitetään oikeaa ja ajantasaista tietoa kuntalaisille, henkilöstölle ja eri sidosryhmille kaupungissa valmisteilla olevista asioista, päätöksistä ja vaikuttamismahdollisuuksista. Tilivelvolliset toimielimet, johtavat viranhaltijat ja esimiehet ovat velvollisia järjestämään oikean ja riittävän sisäisen ja ulkoisen viestinnän ja raportoinnin, jotta he kykenevät asianmukaisesti valvomaan vastuullaan olevaa toimintaa ja sen riskienhallintaa. Avoimuus tukee hyvän hallintotavan toteutumista ja edistää osallistumista.

Strategiassa ja vuosisuunnitelmissa määritellyt tavoitteet ohjaavat toimintayksiköiden

viestintää ja raportointia. Asukkaille, henkilös-
tölle ja muille sidosryhmille välitetään oikeaa
ja ajantasaista tietoa valmisteilla olevista asi-
oista, vaikuttamismahdollisuuksista ja päätök-
sistä. Ajantasainen ja luotettava raportointi
mahdollistaa tilivelvollisten toimielinten ja
johdon vastuulla olevan valvonnan, toiminnan
ja talouden tavoitteiden saavuttamisen seu-
rannan sekä korjaavien toimenpiteiden ajan-
tasaisen määrittelyn tavoitteiden saavutta-
miseksi.

Lainsäädännöllä on viime vuosina erityisesti
edistetty tiedon saatavuutta ja saavutetta-
vuutta. Tiedon saannin ja vaikuttamismahdol-
lisuuksien parantamisen eteen on tehty aktii-
visesti töitä. Kaupunkilaisten osallistumismah-
dollisuuksia kehitetään jatkuvasti. Lappeen-
rannan kaupunki tukee asukkaiden osalli-
suutta ja arvostaa asukas- ja toimijayhteis-
työtä voimavarana. Kaupunginvaltuusto on
kokouksessaan 31.8.2020 hyväksynyt erilli-
senä ohjelmana osallisuus- ja vuorovaikutus-
ohjelman, joka ohjaa kaupungin toimintaa
osallisuuden toteuttamisessa koko kaupunki-
konsernissa.

Kaupunkikonsernin viestintäohje on uudis-
tettu (Kh 21.1.2019) vastaamaan tämänhet-
kistä tilaa ja nykyaikaisen viestinnän tarpeita.
Viestinnällä luodaan sekä asukkaille että hen-
kilökunnalle kokonaiskuva kaupungin toi-
minnasta ja sen keskeisistä tavoitteista. Kau-
punkilaisilla on oikeus tietää, miten kaupungin
asioita hoidetaan, sekä oikeus osallistua ja vai-
kuttaa kaupungin toimintaan.

Myös kaavoitusprosessin aikana käytävään
vuorovaikutukseen asukkaiden kanssa on pa-
nostettu merkittävästi. Kaupunkisuunnitte-
lussa/kaavoituksessa on käytössä osallistava
suunnittelutapa ja kaavoja valmistellaan tii-
viissä yhteistyössä asukkaiden ja eri sidosryh-
mien kanssa. Asiakaspalautte pyritään huomi-
oimaan mahdollisimman hyvin jo kaavojen
suunnitteluvaiheessa, mikä on vähentänyt
kaavoista tehtyjen valitusten määrää.

Tavoitteiden ja Lappeenranta 2033 -strategian
toteutumisesta raportoidaan kaupunginhalli-
tukselle ja valtuustolle puolivuotiskatsauksen
sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tu-
loksellisuuden toteutumisen seuranta on esi-
tetty toimialakohtaisena tarkasteluna jäljem-
pänä toimintakertomuksessa. Kuntalain 121
§:n mukaan valtuuston asettamien toiminnan
ja talouden tavoitteiden toteutumista kun-
nassa ja kuntakonsernissa arvioi myös tarkas-
tuslautakunta antamassaan arviointikerto-
muksessa. Tarkastuslautakunnan tehtävänä
on arvioida myös, onko toiminta järjestetty tu-
loksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Toiminnan ja talouden seuranta- ja raportoin-
tijärjestelmien kehittämistyötä Eksoten
kanssa jatketaan. Eksoten perussopimus uu-
distettiin ja hyväksyttiin kaupunginvaltuus-
tossa 9.12.2019. Uudistettu perussopimus an-
taa paremmat edellytykset kuntien omistaja-
ohjaukselle.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa,
jota kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja
käyttävät toteuttaessaan valvontavelvolli-
suuttaan. Sisäisen tarkastus arvioi objektiiv-
isesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan,
riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjes-
tämistä ja tuloksellisuutta ja raportoi arvioin-
nin tuloksista kaupunginjohtajan hyväksymän
työsuunnitelman mukaisesti. Lappeenrannan
kaupungin sisäisen tarkastuksen toiminnan
tarkoitus, toimivalta ja vastuu on määritelty
kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen
tarkastuksen toimintasäännössä.

Sisäinen valvonta on johtamisen väline ja sitä
voidaan vahvistaa sisäisellä tarkastuksella. Si-
säinen tarkastus ei kuitenkaan samaistu sisäi-
seen valvontaan eikä sisäistä valvontaa voida
koskaan järjestää pelkästään sisäisen tarkas-
tuksen varaan. Sisäisen tarkastuksen olemas-
saolo ei vähennä esimiehen velvollisuutta
luoda riittävää ja toimivaa sisäistä valvontajär-
jestelmää vastuullaan olevaan toimintayksik-
köön ja toimintaprosessiin.

Sisäinen tarkastus on toteuttanut kaupunginjohtajan vuosittain vahvistaman työsuunnitelman mukaiset tarkastukset sekä yksittäisinä toimeksiantoina pyydyt tarkastukset ja selvitykset. Sisäinen tarkastus on hoitanut myös ulkoisesta valvonnasta vastaavan tarkastuslautakunnan valmistelu- ja sihteeritehtävät ja tilintarkastajan avustamiseen liittyvät tehtävät. Sisäisessä tarkastuksessa työskentelee tarkastuspäällikkö ja sisäinen tarkastaja sekä 1.9.2019–31.7.2021 välisenä aikana konsernitarkastaja, joka on suorittanut konserniyhtiöihin liittyvää tarkastusta ja auditointia. Lappeenrannan kaupungissa sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen henkilöstö on yhteistä.

Sisäinen tarkastus on osallistunut tehtäväalueensa kehittämistyöhön mm. antamalla lausuntoja ja osallistumalla kaupunkiorganisaation ja -konsernin sääntöjen ja ohjeiden valmistelutyöhön sekä kaupungin riskienhallinnan ohjausryhmän työskentelyyn. Sisäinen tarkastus on valmistellut yhteistyössä toimialojen kanssa selonteon kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteistyössä tytäryhtiöiden kanssa selonteon konsernivalvonnan järjestämisestä toimintakertomukseen. Tarkastustoimi on hoitanut kuntalain 84 §:n edellyttämän sidonnaisuusilmoitusten käsittelyn ja sidonnaisuusilmoitusten ylläpidon ja julkaisun yleisessä tietoverkossa kaupungin verkkosivuilla.

Sisäinen tarkastus antoi raporteissaan tarkastuskohteille suosituksia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi. Tarkastuksessa ei havaittu merkittäviä puutteita sisäisessä valvonnassa. Säännöllinen raportointi tapahtuu kaupunginjohtajalle. Tarkastuslautakunnalle tehdään vuosittain kirjallinen yhteenvetoraportti sisäisen tarkastuksen työsuunnitelman toteutumisesta.

Kaupunginhallituksen kokonaisarvio ja tunnistetut kehittämistarpeet

Kaupunginhallitus toteaa arvionaan, että kaupungin toiminnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat tuottaneet pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta ja lainmukaisuudesta.

Selonteoissa sisäisen valvonnan todettiin olevan pääosin hyvällä tasolla ja merkittäviä sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan puutteita ei ole todettu. Toimialojen selonteoissa esitetyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan keskeiset kehittämiskohteet taloussuunnittelukaudella ovat mm. seuraavat:

- Konsernipalvelujen johtoryhmätyöskentelyn kehittäminen
- Sosiaali- ja terveystalouden palvelujen uudistus ja siihen liittyvät taloudelliset haasteet
- Koronapandemian pitkittymisen ja jälkihoidon kustannukset ja palvelutarpeen kasvu
- Kaupungin toimialojen ja sosiaali- ja terveystalouden palvelujen yhdyspinnan kuvaaminen ja toimintamalleista sopiminen tulevaa sosiaali- ja terveystalouden palvelujen uudistusta varten
- Keskeisten prosessien kuvaamisen jatkaminen ja päivittäminen. Erityisesti tarpeen on konsernipalveluiden ja toimialan yhteisten prosessien kuvaaminen.
- Ohjeistojen systemaattista tallennusta tulee jatkaa
- Office 365-työkalujen hyödyntäminen
- Tiedonvälitys on monisyinen asia, erityisesti sisäinen viestintä, joka on tiedottamista, vuorovaikutusta, yhteishengen rakentamista sekä työntekijöiden sitouttamista ja motivoimista. Voi olla, että korona-aika on tuonut tähän paljon korjattavaa.
- Tietoa on saatavilla, mutta tavoittaako se vastaanottajan helposti ja oikealla kanavalla. Uusia järjestelmiä on otettu käyttöön, mutta osataanko niitä soveltaa tehokkaasti.
- Uuden Teams-sovelluksen saattaminen tärkeäksi osaksi toimialalla työskentelevien jokapäiväistä työarkea vie tätä asiaa eteenpäin positiivisella tavalla.
- M-Files -ohjelman syvempi osaaminen ja sen mieltäminen toiminnanohjausjärjestelmänä
- Tiedonohjaussuunnitelman (TOS) päivittäminen vastaamaan toimintaa

- Kehitettävää on kattavan henkilöstösuunnitelman ja henkilöstön koulutussuunnitelman osalta
- Valtakunnallisen valvontarekisterin toteuttaminen (E-K pelastuslautakunta)

Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Kaupungin tuloslaskelma kuvaa tilikauden tuloksen muodostumista ja sitä, riittääkö kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Laskelmassa ovat mukana kaupungin ja taseyksiköiden ulkoiset tuotot ja kulut. Kaupungin sisäiset tulo- ja menoerät eivät sisälly tilinpäätöksen tuloslaskelmaan.

Toimintatuotot vähenivät 14,0 % vuoteen 2019 nähden. Keskeisimmin tähän vaikutti omaisuuden myyntituottojen edellistä vuotta 6,3 miljoonaa euroa pienempi kertymä. Vuonna 2019 myytiin osana kaupungin ja Lappeenrannan Energiaverkkojen välistä hulevesiverkoston omistusjärjestelyä kaupungin omistamat vesihuoltoverkoston osat, mistä koitui 5,2 miljoonan euron kirjanpidollinen myyntivoitto. Saimaan Talous- ja Tieto Oy:n purkautuminen näkyi edellisvuonna 0,8 miljoonan euron myyntituottona.

Ilman omaisuuden myyntituottoja ulkoiset tuotot olivat liki edellisvuoden tasolla. Eri tulolajien kesken oli kuitenkin huomattavia muutoksia. Lipputulot laskivat koronan vuoksi 1,7 miljoonalla eurolla, mistä joukkoliikenteen osuus on 0,9 miljoonaa euroa ja teatterin 0,4 miljoonaa euroa. Avustustuotot puolestaan kasvoivat 1,1 miljoonalla eurolla, mistä suurin osa on valtionavustuksia koronan aiheuttamien tulonmenetysten ja lisämenojen katteeksi. Kuntien yhteistoimintakorvauksia kasvatti 0,8 miljoonalla eurolla muiden kuntien maksuosuus pelastustoimen varallaolokiistan korvauksiin.

Toimintakulut kasvoivat 6,1 %. Eliminoitaessa vuosilta 2019 ja 2020 kertaluonteiset ja poikkeukselliset erät pois, on jatkuvien menojen muutos 0,7 % eli 2,9 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 olennaisia kertaluonteisia ja poikkeuksellisia eriä olivat pakolliset varaukset, joita kirjattiin Eksoten alijäämään 15,0, Toikansuon kaatopaikan pintarakenteen kunnostukseen 1,5 ja eläkevastuun lisäykseen 0,4 miljoonaa euroa, yhteensä 16,9 miljoonaa euroa.

Vuonna 2019 pakollista varausta purettiin 6,0 miljoonaa euroa Eksoten maksuosuuksien tasaukseen, joka toteutui 2,8 miljoonan euron suuruisena. Lomapalkkavelkaa kirjattiin 1,0 miljoonaa lisää kiky-leikkauksen päätyttyä. Pelastustoimen varallaolokiistaa varten tehtiin vuonna 2019 0,1 miljoonan euron pakollinen varaus. Pelastuslaitoksen varallaolokiistan mukaiset takautuvat henkilöstömenot korkokuluineen olivat 2,0 miljoonaa euroa vuonna 2020. Lisäksi vuonna 2020 maksettiin Eksotelle avustuksena 3,3 miljoonaa euroa testaustoimintaan saadusta valtionosuudesta.

Kaupungin oman jatkuvan perustoiminnan osalta, ilman strategista rahoitusta, nettomenot kasvoivat 0,1 %. Bruttomenot vähenivät 0,8 %.

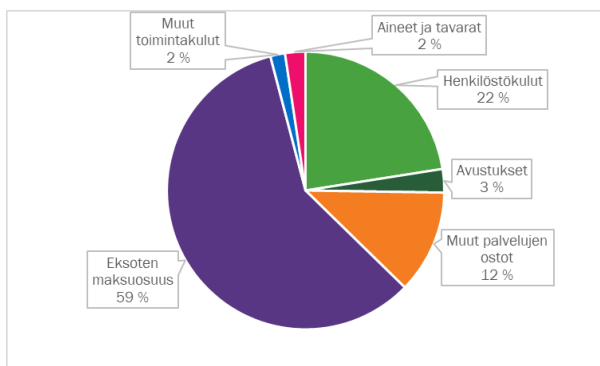
Henkilöstökulut kasvoivat 1,1 %. Ilman pelastustoimen varallaolokiistan ratkaisun mukaisia takautuvia palkkoja ja eläkevarauksen nostoa henkilöstömenot kasvoivat 0,5 %. Palkkamenoissa ilman sivukuluja oli 0,4 %:n kasvu. Ilman varallaolokiistan takautuvia palkkoja ja vuoden 2019 lomapalkkavelan nousua vertailukelpoiset palkkakulut pysyivät edellisvuoden tasolla. Vertailukelpoiset eläkekulut pysyivät niin ikään edellisvuoden tasolla. Kilpailukyky sopimuksen päätyminen nosti työnantajan sairausvakuutusmaksua liki 77 %, mikä kasvatti muiden henkilösivukulujen kokonaismäärää 11 %.

Palvelujen ostoissa oli 7,3 %:n kasvu. Kasvu tuli asiakaspalvelujen ostoista, joka koostuu pääosin Eksoten maksuosuudesta ja siihen sisältyy Eksoten alijäämän vuoksi kirjattu 15 miljoonan euron pakollinen varaus. Muiden palvelujen ostoissa on 3,4 miljoonan euron vähennys. Eryteisesti vähenivät koronan vuoksi matkustus- ja kuljetuspalvelujen sekä majoitus- ja ravitsemuspalvelujen ostot. Tilakeskuksen suunnittelupalvelujen ostojen vähennys näkyi asiantuntijapalvelujen ostojen vähentymisenä.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot vähenivät 7,3 %. Merkittävimmin alenivat lämmityskulut leudon talven ansiosta.

Avustuskulujen 29,8 %:n kasvu johtuu Eksotelle välitetystä 3,1 miljoonan euron valtionosuudesta koronatestaukseen. Ilman tätä erää avustusmenoissa oli 0,4 miljoonan euron vähennys, mikä johtui lentoasemasäätiön säädepääoman suuremmasta korotuksesta vuonna 2019.

Kaupungin menorakenne painottuu erityisesti Eksoten, mutta myös tukipalvelujen konsernin sisäisen organisoimien myötä palvelujen ostoihin.

Toimintakate eli tuottojen ja kulujen erotus kasvoi 8,5 %. Ilman omaisuuden myyntituottoja ja pakollisia varauksia kasvu oli 0,8 %. Nettomenojen kasvua oli lähinnä sosiaali- ja terveysmenoissa.

Verotulojen määrä kasvoi vuoteen 2019 nähden 3,3 %. Kunnallisveron tuotto kasvoi 2,9 %, kiinteistöverotulot vähenivät 5,6 % edellisvuodesta ja yhteisövero tuotti 17,4 % edellisvuotta enemmän.

Kunnallisveron toteutunut kasvu oli keväiseen näkömään verrattuna hyvä. Työllisyyden heikentyminen ei vaikuttanut verokertymään vielä olennaisesti. Tämä saattaa johtua siitä, että verokortteihin ei ole haettu kattavasti muutoksia ja ennakoveroa on kertynyt liikaa. Mikäli tämä realisoituu vuoden 2020 verotuksen valmistuessa, merkitsee se vuodelle 2021 aiempaa isompia veronpalautuksia. Osin hyvää kasvuprosenttia selittää verokorttiuudistuksesta johtuva veronpalautusten pienempi määrä vuoteen 2019 verrattuna.

Kiinteistöverokertymä jäi vuotta 2019 pienemmäksi. Tämä johtuu kiinteistöverotuksen siirtymisestä joustavaan verotuksen valmistamiseen, minkä vuoksi osa vuoden 2020 kiinteistöverosta tilitetään vasta vuoden 2021 puolella. Siirtyneen veron määrä on noin 2,7 miljoonaa euroa. Ilman tilitysrytmin muutosta kiinteistövero olisi kertynyt vajaa viisi prosenttia edellisvuotta enemmän. Vuoden 2019 kertymää pienensi huomattavat takautuvat negatiiviset oikaisut.

Yhteisöverokertymän kasvun taustalla on sekä kuntakohtaisen jako-osuuden kasvu että kuntaryhmän osuuden muutos. Kuntien osuutta yhteisöverosta nostettiin 10 %-yksiköllä vuonna 2020 kompensoimaan koronan aiheuttamaa veron tuoton alenemaa. Tämä tuotti Lappeenrannalle 5,2 miljoonaa euroa. Koko maan tasolla yhteisöveron ennakot vähenivät 17 % vuonna 2020, joten ilman kuntasuuden korotusta verokertymä olisi jäänyt edellisvuotta pienemmäksi. Lappeenrannan osuus yhteisöveron tuotosta kasvoi vuodelle 2020 merkittävästi, koska Supercell-yhtiön myynnin vaikutus kuntien jako-osuuksiin poistui ja metsäyhtiöt olivat vuonna 2018 maksaneet merkittävästi aiempaa enemmän yhteisöveroä. Vuodelle 2022 jako-osuus on jälleen alenemassa selvästi.

Valtionosuudet lisääntyivät peräti 31,5 %. Peruspalvelujen valtionosuuteen tuli valtion lisätalousarvioista yhteensä 19,2 miljoonan euron lisäykset koronavaikutusten kompensointiin. Tästä 1,5 miljoonaa euroa on verolykkäysten kompensointiin, mikä peritään vuosien 2021 ja 2022 valtionosuuksissa takaisin. Valtionosuuslisäyksestä koronatestaukseen kohdennettu 3,1 miljoonaa euroa maksettiin Eksotelle avustuksena. Lisäksi Lappeenranta sai 3,3 miljoonaa euroa harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta Eksoten palkkaharmonisoinnin aiheuttamaan takautuvaan menoon. OKM:n valtionosuutta kasvatti alueellisen vastuumuseon tehtävän saaminen Lappeenrannan museoille ja lukiokoulutuksen yksikköhinnan nousu.

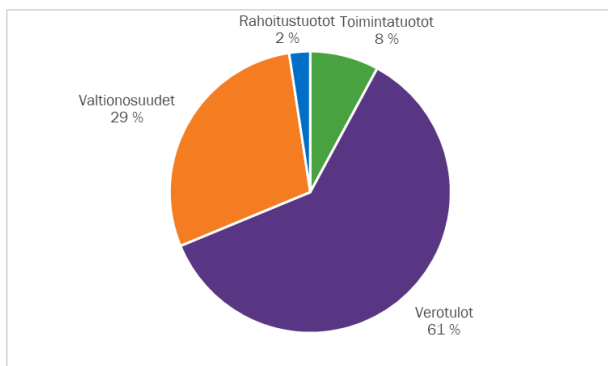
Yhteensä verorahoitus eli verotulojen ja valtionosuusien summa kasvoi 10,9 %. Verotulot

ja valtionosuudet kattoivat tulorahoituksesta 89,7 %.

Miljoonaa euroa	2018	2019	2020
Kunnallisvero	243,6	248,0	255,3
Kiinteistövero	24,8	25,9	24,4
Yhteisövero	22,3	21,7	25,5
Verotulot yhteensä	290,7	295,6	305,2
Muutos, %	-1,1	1,7	3,3
Valtionosuudet	106,9	109,9	144,5
Muutos, %	1,8	2,8	31,5
Verorahoitus yhteensä	397,6	405,4	449,7
Muutos, %	-0,3	2,0	10,9

Korkotaso pysyi edelleen erittäin matalalla tasolla koko vuoden 2020. Korko- ja koronsuojaukskulut yhteensä olivat lainakannan kasvusta huolimatta edellisvuoden tasolla. Muihin rahoituskuluihin sisältyy pelastustoimen varallaolokiistan takautuviin palkkoihin liittyvät 0,5 miljoonan euron viivästyskorkokulut.

Rahoitustuotoissa korkotuotot pysyivät edellisvuoden tasolla. Osinkotuotot vähenivät, koska Saimaan Tukipalvelut Oy maksoi edellisvuonna poikkeuksellisesti 1,0 miljoonan euron osingon.

Kaupungin vuosikate oli 36,3 miljoonaa euroa, mikä on 117,3 % poistoista. Vuosikate riitti siten kattamaan poistot ja arvonalentumiset, joita kirjattiin 30,9 miljoonaa euroa. Poistoihin sisältyy 4,4 miljoonan euron lisäpoisto Kimpisen koulun tasearvosta. Arvonalentumisiin sisältyy 1,6 miljoonan euron alaskirjaukset Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan ja Imatran seudun kehitysyritys Oy:n omistuksista sekä 2,6 miljoonan euron alaskirjaukset käytöstä poistuneista tai poistuvista rakennuksista.

Tilikauden ylijäämäksi muodostui poistoeron muutoksen ja vapaaehtoisten varausten muutosten jälkeen 5,7 miljoonaa euroa.

Toiminnan rahoitus ja kaupungin rahoitus- asema

Vuosikatetta kertyi 36,3 miljoonaa euroa. Kaupungin investointien omahankintameno oli 42,6 miljoonaa euroa. Investointien tulorahoitusprosentti oli siten 85,1, joten vuosikatella pystyttiin rahoittamaan investointeja noin 85 %:sesti. Vuosikatetta heikentää 16,9 miljoonan euron pakolliset varaukset, joista ei ole vielä syntynyt kassavaikutteisia menoja. Omaisuuden luovutustulot huomioiden toiminnan ja investointien raportoitu rahavirta oli 10,5 miljoonaa euroa positiivinen.

Merkittävimmät talonrakennusinvestoinnit olivat kouluhankkeita. Joutsenon koulun uudisrakennukseen investoitiin 11,5 miljoonaa euroa, Lauritsalan koulun uudisrakennukseen 6,5 miljoonaa euroa ja Kesämäen yläkoulun peruskorjaukseen 5,0 miljoonaa euroa. Hankkeet valmistuvat vuoden 2021 aikana. Yhteensä talonrakennusinvestointeihin käytettiin 28,5 miljoonaa euroa, josta uudisrakentamiseen 20,3 miljoonaa euroa ja korjausinvestointeihin 8,2 miljoonaa euroa. Yhdyskuntatekniikan rakentamiseen investoitiin 10,6 miljoonaa euroa, josta uudisrakentamiseen 1,3 miljoonaa euroa ja korjausinvestointeihin 8,3 miljoonaa euroa. Investoinneista 1,0 miljoonan euron osuus ei ollut suoraan jaettavissa uudisrakentamiseen tai korjausinvestointeihin.

Lainakanta kasvoi 0,7 miljoonaa euroa. Kaupungin raportoitava lainakanta sisältää konsernitilin. Konsernitili on kaupunkikonsernin yhteinen kassa, jonka saldo väheni viime vuoden aikana 18,2 miljoonalla eurolla. Ilman konsernitiliä lainakannan kasvu oli 18,9 miljoonaa euroa. Konsernitilin sisältävä lainakanta oli 228,0 miljoonaa euroa, mikä tekee 3.137 euroa asukasta kohden. Ilman konsernitiliä lainakanta oli 202,6 miljoonaa euroa eli 2.783 euroa asukasta kohden. Lappeenrannan velkamäärä on kuntien keskiarvoa matalampi

keskiarvon ollessa ennakkotietojen mukaan 3.470 euroa asukasta kohden.

Omavaraisuusaste heikkeni 1,1 %-yksikköä 47,1 %:iin lainakannan kasvun vuoksi. Suhteellinen velkaantuneisuus kuitenkin aleni 59,5 %:iin verorahoituksen kasvun ansiosta. Tunnuslukujen arvot eivät ole kovin vahvoja, sillä omavaraisuusasteen ollessa alle 50 % katsotaan velkarasitteen olevan merkittävän suuri. Taseessa on kertynyttä ylijäämää 65,2 miljoonaa euroa.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainasaamiset 31.12.

= $\text{Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset}$

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
	milj.€	milj.€
Toimintatuotot	39,6	46,0
Valmistus omaan käyttöön	0,9	0,9
Toimintakulut	-463,1	-436,6
Toimintakate	-422,7	-389,7
Verotulot	305,2	295,6
Valtionosuudet	144,5	109,9
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	7,5	7,5
Muut rahoitustuotot	4,6	5,5
Korkokulut	-2,3	-2,2
Muut rahoituskulut	-0,6	0,0
Vuosikate	36,3	26,4
Poistot ja arvonalentumiset	-30,9	-26,2
Satunnaiset erät	0,0	0,0
Tilikauden tulos	5,4	0,2
Poistoeron muutos	0,2	0,1
Varausten muutos	0,2	0,0
Rahastojen muutos	0,0	0,0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	5,7	0,3

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Toimintatuotot/toimintakulut, %	8,6	10,6
Vuosikate/poistot, %	117,3	100,7
Vuosikate, euroa/asukas	499,5	363,8
Asukasmäärä	72 679	72 681

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020 milj. €	2019 milj. €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	36,3	26,4
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjaukset	14,9	-14,1
Toiminta yhteensä	51,2	12,4
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-44,2	-45,9
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1,6	1,5
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2,0	9,6
	-40,6	-34,8
Toiminnan ja investointien rahavirta	10,5	-22,5
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-0,1	
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	-10,0
	0,0	-10,0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	70,0	70,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-29,1	-62,7
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-40,2	15,4
	0,7	22,7
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,0	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,0	
Saamisten muutos	-1,3	-0,6
Korottomien velkojen muutos	3,0	-3,4
	1,6	-4,0
Rahoituksen rahavirta	2,2	28,6
Rahavarojen muutos	12,8	6,1
Rahavarat 31.12.	56,9	44,1
Rahavarat 1.1.	44,1	38,0
	12,8	6,1

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2020	2020	2019	2019
		ilman kon- sernitiliä		ilman kon- sernitiliä
Toiminnan ja investointien rahavirta/kertymä 5 v	28,2		18,4	
Investointien tulorahoitus, %	85,1		59,4	
Laskennallinen lainanhoitokate	1,3		0,9	
Kassan riittävyys, pv	39	0,0	29	0,0
Asukasmäärä 31.12.	72679		72681	

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2020 milj.€	2019 milj.€
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	0,2	0,5
Aineettomat oikeudet	0,1	0,1
Muut pitkävaikutteiset menot	0,0	0,4
Aineelliset hyödykkeet	318,2	304,8
Maa- ja vesialueet	58,5	57,8
Rakennukset	136,9	138,7
Kiinteät rakenteet ja laitteet	88,4	85,4
Koneet ja kalusto	3,8	3,9
Muut aineelliset hyödykkeet	0,1	0,2
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	30,5	18,9
Sijoitukset	217,2	218,9
Osakkeet ja osuudet	97,1	98,8
Muut lainasaamiset	119,7	119,8
Muut saamiset	0,4	0,3
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,3	0,2
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,3	0,2
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	0,1	0,1
Aineet ja tarvikkeet	0,1	0,1
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	2,6	2,7
Lainasaamiset	2,6	2,7
Siirtosaamiset	0,0	0,0
Lyhytaikaiset saamiset	10,1	8,7
Myyntisaamiset	4,3	4,8
Lainasaamiset	0,1	0,1
Muut saamiset	4,5	2,3
Siirtosaamiset	1,2	1,5
Rahat ja pankkisaamiset	56,9	44,1
VASTAAVAA YHTEENSÄ	605,6	579,9

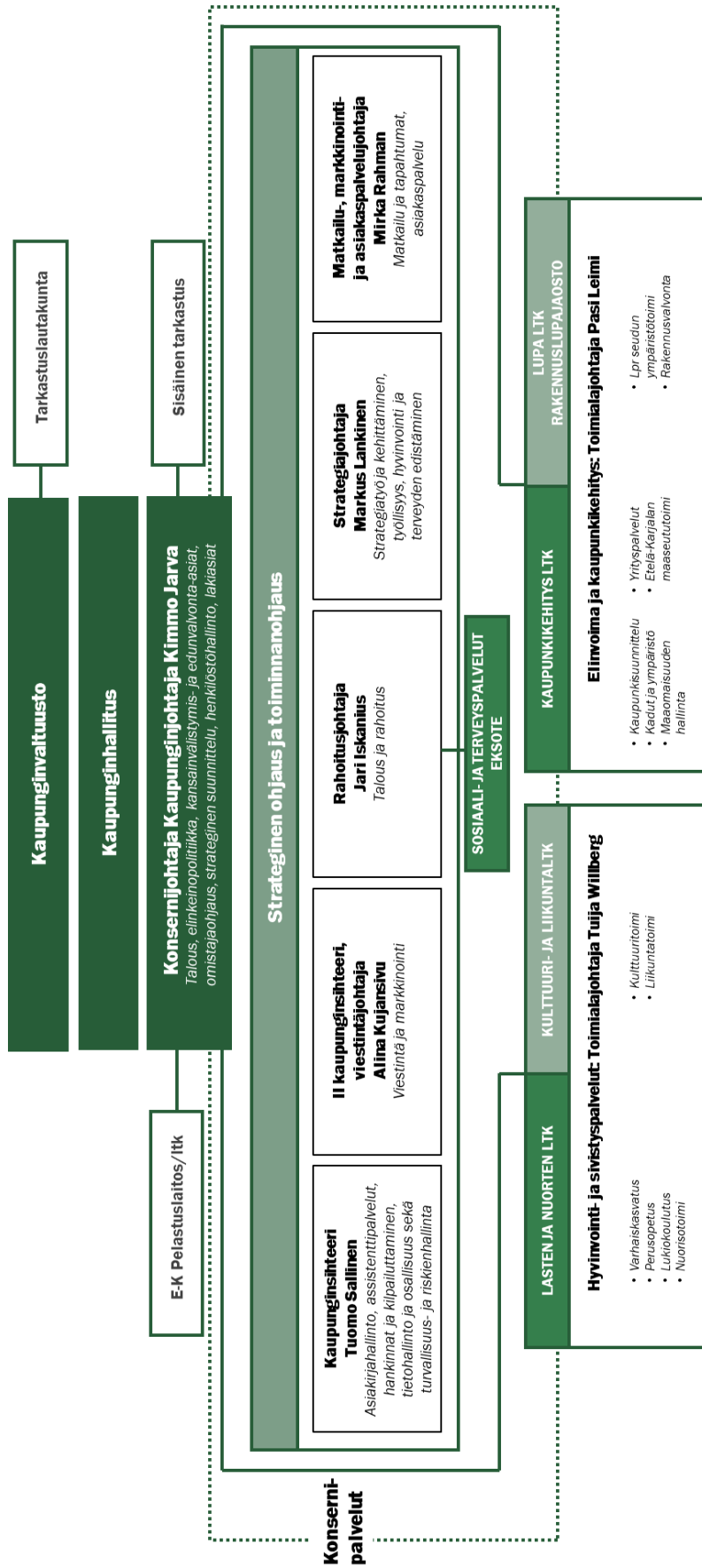
VASTATTAVAA	2020	2019
	milj.€	milj.€
OMA PÄÄOMA	282,5	276,9
Peruspääoma	217,3	217,3
Muut omat rahastot		0,0
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	59,6	59,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5,7	0,4
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	2,2	2,6
Poistoero	2,1	2,3
Vapaaehtoiset varaukset	0,1	0,3
PAKOLLISET VARAUKSET	27,5	11,0
Eläkevaraukset	1,4	1,2
Muut pakolliset varaukset	26,1	9,8
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1,5	1,3
Valtion toimeksiannot	0,0	0,0
Lahjoitusrahastojen pääomat	1,5	1,3
VIERAS PÄÄOMA	291,8	288,1
Pitkäaikainen	212,2	163,5
Joukkovelkakirjalainat	80,0	60,0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	100,8	72,3
Muut pitkäaikaiset velat	31,2	31,3
Siirtovelat	0,2	0,0
Lyhytaikainen	79,5	124,6
Joukkovelkakirjalainat	20,0	45,0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1,5	6,0
Lainat julkisyhteisöiltä	0,0	0,0
Lainat muilta luotonantajilta	25,7	44,0
Saadut ennakot	0,4	0,6
Ostovelat	9,9	8,1
Muut lyhytaikaiset velat	1,8	1,8
Siirtovelat	20,0	19,0
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	605,6	579,9

TASEEN TUNNUSLUVUT	2020	2020	2019	2019
		ilman kon- sernitiliä		ilman kon- sernitiliä
Omavaraisuusaste, %	47,1	49,2	48,2	52,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	59,5	54,3	63,7	53,9
Lainat ja vuokravastuut 31.12. milj€	241	216	242,00	198
Lainat ja vuokravastuut 31.12. euroa/asukas	3326,3	2972,1	3329,9	2724,8
Kertynyt yli-/alijäämä, milj.€	65,2		59,6	
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	898		819	
Lainakanta 31.12., milj.€	228,0	202,3	227,2	183,3
Lainat, euroa/asukas	3137	2783	3 128	2523
Lainasaamiset 31.12., milj.€	119,7		119,8	
Asukasmäärä 31.12.	72679		72 681	

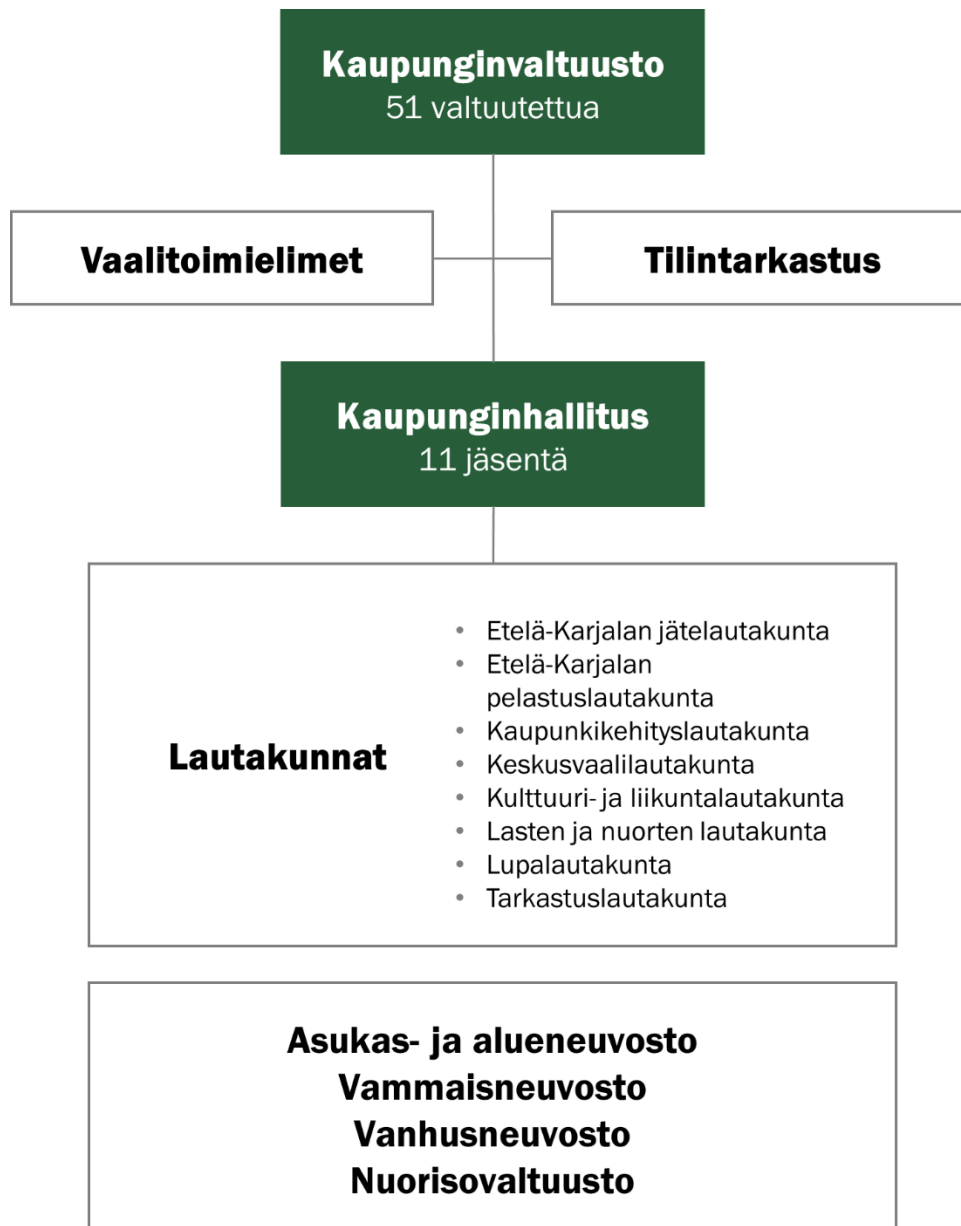
Kaupungin kokonaistulot ja –menot

TULOT	2020	%
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	39 616 630,30	6,41
Verotulot	305 196 560,90	49,39
Valtionosuudet	144 505 425,00	23,39
Korkotuotot	7 513 194,93	1,22
Muut rahoitustuotot	4 594 730,29	0,74
Tulorahoituksen korjauserät		
- Muut korjauserät		
- Pysyvien vastaavien		
hyödykkeiden luovutusvoitot	-1 645 215,67	-0,27
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 556 307,89	0,25
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 998 524,37	0,32
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	32 681,48	0,01
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	70 000 000,00	11,33
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	44 534 883,74	7,21
Kokonaistulot yhteensä	617 903 723,23	100,00
MENOT		
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	463 143 414,38	76,33
- Valmistus omaan käyttöön	-862 088,98	-0,14
Korkokulut	2 278 329,89	0,38
Muut rahoituskulut	565 837,27	0,09
Tulorahoituksen korjauserät		
Pakollisten varausten muutos		
- Pakollisten varausten muutos	-16 498 236,17	-2,72
- Pysyvien vastaavien		
hyödykkeiden luovutustappiot	-10 478,88	0,00
Investoinnit		
Investointimenot	44 197 663,20	7,28
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	80 825,00	0,01
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	29 137 662,79	4,80
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	84 728 939,55	13,96
Kokonaismenot yhteensä	606 761 868,05	100,00

Lappeenrannan kaupunkiorganisaatio

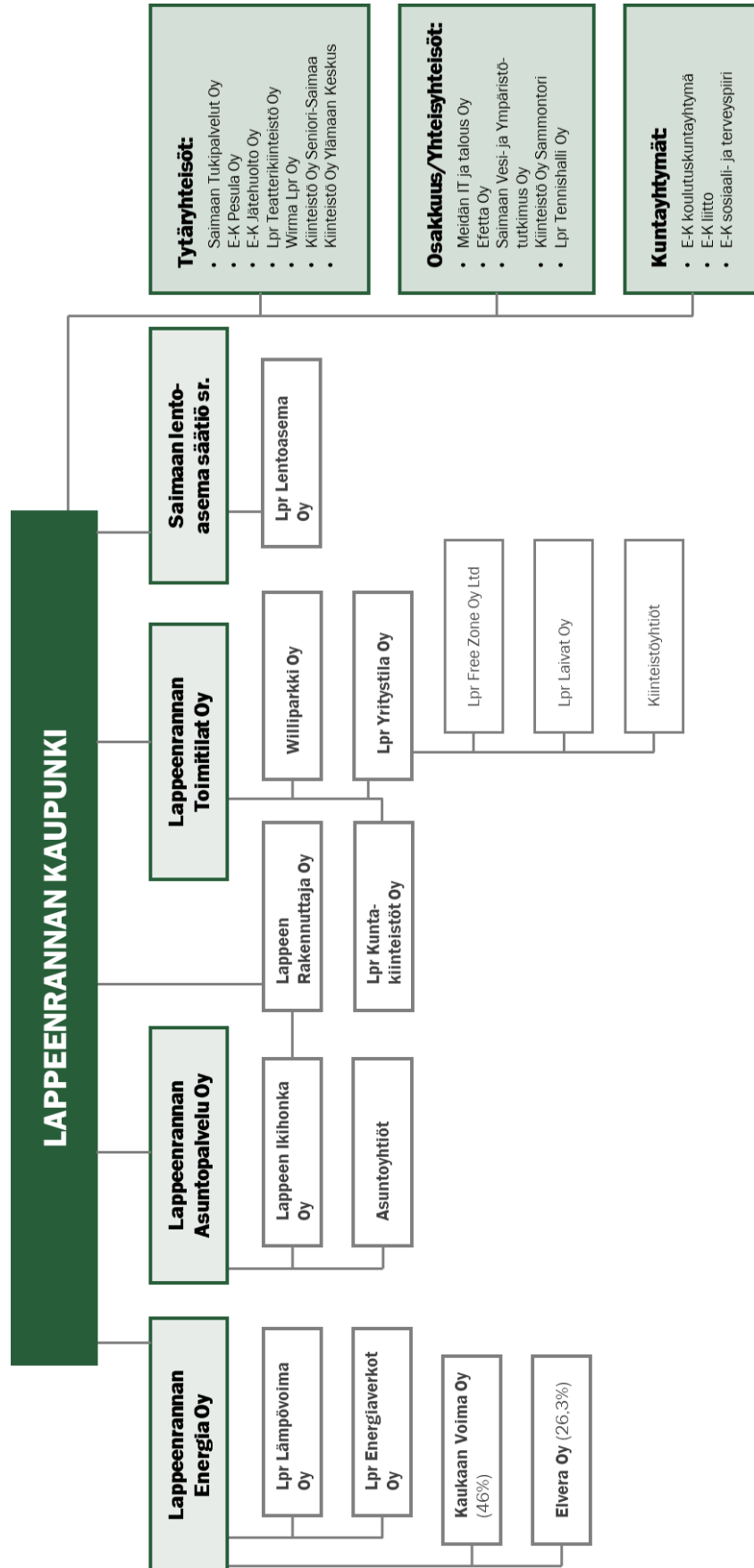

Lappeenrannan kaupungin luottamuselinorganisaatio 2017-2021

Lappeenranta-konsernin toiminta ja talous

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Konsernin toiminnan ohjaus

Yleistä

Konserniohjaus jaetaan omistajaohjaukseen ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamiseen. Kuntalain 46 §:n mukaan omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat liittyä ainakin perustamissopimukseen, yhtiöjärjestysmääräyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun kunnan määräysvallan käyttöön. Tytäryhteisöjen valvontaa koskevia ohjeita taas annetaan kunnan omille toimielimille ja viranhaltijoille. Lisäksi kaupunki antaa tekniseluonteista ohjeistusta tytäryhteisöille sovitussa konsernin toiminoissa kuten tilinpäätösraportoinnissa tai rahoituksen taikka hankintojen järjestämisessä.

Toimivallan- ja vastuunjako konserniohjauksessa

Kaupunginvaltuusto päättää kuntalain 14 §:n perusteella muun muassa seuraavasta:

1. hyväksyy Lappeenranta-strategian, johon sisältyy myös konserniyhteisöjen strategiat
2. päättää kaupunkikonsernille ja sen konserniyhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista kaupungin talousarvion käsittelyn yhteydessä
3. arvioi toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen vuosittain tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä
4. päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta

Konsernijohtoon kuuluvat hallintosäännön (5 luku 1 §) mukaan kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja sekä kaupunginhallituksen erikseen määräämät viranhaltijat. Hallintosäännössä (5

luku 2 §) määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta. Kuntalain 48 §:n mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

Kaupunginhallituksen tehtävänä on kuntalain 39 §:n mukaan muun muassa vastata kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja kaupungin toiminnan omistajaohjauksesta sekä huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Lappeenrannan kaupungin hallintosääntö (5 luku 2 §) määrittää konsernijohtoon tehtävät ja toimivallanjaon konserniohjauksessa seuraavasti:

Kaupunginhallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan
3. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisesta työnjaosta
4. antaa valtuustolle raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä puolivuositain
5. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tulokellisuutta eli onnistumista kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa
6. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa

7. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä yhtiöille
8. antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämissä asioissa
9. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista
10. nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen ja muiden yhteisöjen hallituksiin ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet
11. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet
12. hoitaa kaupungin omaisuutta

Kaupunginjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa hänen ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Kaupunginhallituksen erikseen määräämien viranhaltijoiden tehtävänä on aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa heidän ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden tai yhteisöjen hallintoon ja toimintaan.

Omistajaohjauksesta vastaavat viranhaltijat:

Yhtiö/yhteisö	Omistajaohjaaja
Lappeenrannan Energia Oy - konserni	Jari Iskanius
Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy -konserni	Jari Iskanius
Lappeenrannan Toimitilat Oy - konserni	Tuomo Sallinen
Saimaan lentoasemasäätiö sr.	Kimmo Jarva
Lappeenrannan lentoasema Oy	Markus Lankinen
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy	Pasi Leimi
Saimaan Tukipalvelut Oy	Tuomo Sallinen
Etelä-Karjalan Pesula Oy	Tuomo Sallinen
Meidän IT ja talous Oy	Kimmo Jarva
Efetta Oy	Kimmo Jarva

Saimaan vesi- ja ympäristötutkimus Oy	Ilkka Räsänen
Eksote	Jari Iskanius
Etelä-Karjalan liitto	Kimmo Jarva
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	Tuija Willberg
Wirma Lappeenranta Oy	Kimmo Jarva

Omistajaohjausryhmä on muodostettu kaupunginjohtajan päätöksellä 8.6.2017 § 29. Omistajaohjausryhmän tehtävänä on valmistella asioita, joissa konserniyhtiö tarvitsee kaupunginhallituksen omistajaohjaukspäätöksen sekä yhtiöiden yhteisiä kehitysasioita.

Konsernijohdon läsnäolo- ja puheoikeus

Lappeenrannan kaupungin konserniohjeessa (kohta 13) on määritelty konsernijohdon läsnäolo- ja puheoikeus tytä- ja osakkuusyhteisöjen hallituksissa seuraavasti:

Kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa konserniyhteisöjen hallitusten kokouksissa.

Eräiden yhtiöiden omistajaohjauksesta vastaamaan kaupunginhallituksen erikseen määräämillä viranhaltijoilla (kaupunginsihteeri, raohitusjohtaja, elinvoima ja kaupunkikehitys -toimialan johtaja, hyvinvointi- ja sivistyspalvelut -toimialan johtaja sekä ympäristöjohtaja) on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa heidän ohjattavakseen määrättyjen konserni- ja osakkuusyhteisöjen hallitusten kokouksissa. Kaupunginhallituksen käsitellessä omistajaohjaukseen liittyviä asioita, on ao. yhtiön tai yhteisön omistajaohjauksesta vastaavalla viranhaltijalla kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.

Konserniohje 2017

Lappeenrannan kaupunginvaltuusto on 16.10.2017 § 114 hyväksynyt kaupungin konserniohjeen, jossa on määräykset muun muassa

- kaupunkikonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta

- konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä
- konserniyhteisön velvollisuudesta hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa
- kuntayhtymän hallituksen jäsenten velvollisuus hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa
- konsernin sisäisistä palveluista
- kaupungin konserniyhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä
- kaupungin konserniyhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta
- tiedottamisesta ja

- kaupunkikonsernin tarkastuksesta.

Konserniohjeella ohjataan sekä kaupungin omia toimielimiä ja viranhaltijoita että konserniin kuuluvia yhteisöjä. Konserniohje koskee kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä, näiden tytäryhteisöjä sekä kaupungin määräysvallassa olevaa säätiötä. Kuntayhtymissä ja kaupungin osakkuusyhteisöissä sekä yhteisyhteisöissä kaupungin edustajien tulee pyrkiä siihen, että kaupungin konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä. Ohjeita noudatetaan myös kaupungin määräysvallassa olevassa säätiössä.

Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat

Lappeenrannan Toimitilat -konsernin sisällä Lappeenrannan Laivat Oy sulautui Lappeenrannan Yritystilat Oy:öön. Lappeen Rakennuttaja Oy:n liiketoiminta yhdistettiin Lappeenrannan Toimitilat Oy:n liiketoimintakaupalla ja Lappeen Rakennuttajat Oy:n purkava yhtiökoukous pidettiin 4.2.2021.

Lappeenrannan Toimitilat –konsernin tytäryhtiön Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n oli tarkoitus alkaa hallinnoida kaupungin omissa palvelutuotannossa käytettäviä kiinteistöjä. Yhtiön verotuksellinen asema muodostui verottajan odottamattoman ratkaisun vuoksi epätarkoituksenmukaiseksi. Muutoksenhaku yhtiön vuoden 2017 verotusta koskeviin ratkaisuihin on käynnissä. KHO on kumonnut ennakkoratkaisut ja tällä hetkellä odotetaan verohallinnon päätöstä oikaisuvaatimukseen. Muutoksenhaut koskevat osin myös Lappeenrannan Yritystilat Oy:tä.

Epäedullisten veroseuraamusten välttämiseksi Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n toiminta palautettiin käytännössä kaupungin oman tilakeskuksen toiminnaksi. Sekä ylläpito että investoinnit toteutetaan vuoden 2018 alusta jälleen kaupungin kirjanpidossa.

Saimaan lentoasemasäätiön säädepääomaa korotettiin 0,4 miljoonalla eurolla lentoasematoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Kaupungin suora omistusosuus Meidän IT ja Talous Oy:ssä pieneni vuoden 2020 aikana 17,8 %:sta 11,9 %:iin kaupungin myytyä osakkeita Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystaloukselle ja Imatran kaupungille.

Vuonna 2020 valmisteltiin Etelä-Karjalan Pesula Oy:n myyntiä.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sote-uudistuksen toteutuminen vaikuttaisi merkittävästi konsernirakenteeseen. Eksote purkaantuisi ja sote-palvelujen järjestäminen siirtyisi hyvinvointialueelle. Myös pelastustoimi siirtyisi Lappeenrannan isäntäkunnalta hyvinvointialueen toiminnaksi. Ympäristöterveydenhuolto jäisi ainakin alkuvaiheessa kuntien tehtäväksi, mutta parlamentaarinen selvitysryhmä on esittänyt tämänkin siirtämistä hyvinvointialueelle 2026 alusta lukien. Hyvinvointialue voinee jatkaa Meita Oy:n asiakkaana talous- ja tietohallinnon osalta.

Lappeenrannan Toimitilat -konsernin rooli kaupungin toimitilahallinnassa hakee vielä muotoaan, koska yhtiön toimintaan liittyvät verotukselliset seikat eivät ole vielä kaikilta osin ratkenneet. Toistaiseksi kaupungin oman palvelutuotannon käyttöön tulevat rakennusinvestoinnit toteutetaan kaupungin omaan taaseeseen. Lappeenrannan Toimitilat Oy:n hallituksen ja kaupungin toimielinten välistä päätöksentekomenettelyä tullaan selkeyttämään.

Lappeenrannan Energialla on edessä mittavat investoinnit maakaapelointiin sekä jätevedenpuhdistamoon. Näiden vuoksi kaupungin tulotusvaadetta on jo aiemmin alennettu ja sitä voidaan joutua tarkastelemaan vielä uudelleen. Puhdistamoinvestointia viivyyttää Hyväristönmäen osayleiskaavan kumoutuminen korkeimmassa hallinto-oikeudessa ja ympäristölupaa koskeva muutoksenhaku.

Konsernin tulevien vuosien huomattavan suuren investointiohjelman myötä konsernin lainakanta tulee kasvamaan. Tähän on varauduttu muun muassa kaupungin talousohjelmalla, Energian tulotusvaatimuksen alentamisella ja Energian tuotteiden hintojen tarkistuksilla. Seuraavalla valtuustokaudella pyritään nostamaan kaupungin vuosikate 30 miljoonan euron tasolle. Tässä tarkastelussa ovat mukana myös konserniyhtiöiltä kaupungin toimialoille ostettavat palvelut.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Yleistä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohton vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seuranta. Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Lisäksi olosuhteiden muuttuessa on tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että korjaaviin toimenpiteisiin ryhdytään riittävässä määrin.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tavoitteiden toteutumista sekä yksiköiden taloudellista kehitystä sekä tunnuslukuja seurataan säännöllisesti. Raportointi kaupunginhallitukselle / valtuustolle tapahtuu puolivuotiskatsauksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Konserniyhteisöjen tavoiteasetannasta, toiminnan, tuloksen ja rahoitusaseman kehittämisestä sekä toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä on enemmän selvitystä kunkin yhtiön ja yhteisön analyysissä.

Kuntayhtymien toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tavoitteiden toteutumista sekä kuntayhtymien taloudellista kehitystä sekä tunnuslukuja seurataan säännöllisesti. Kuntayhtymät raportoivat kaupunginhallitukselle / valtuustolle taloudestaan ja toiminnastaan puolivuotiskatsauksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Kuntayhtymän ohjauksesta vastaava viranhaltija

tuo aina tarvittaessa keskeiset omistajaohjauskysymykset kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja konsernipalvelujen käyttö

Konserniohjeessa on ohjeistettu konserniyhteisöjä hyödyntämään ensisijaisesti konsernin sisäisesti tuotettuja tukipalveluja. Ohjeessa on määräykset rahoitus- ja sijoitustoiminnan, maksuliikenteen hoidon, talous- ja tietohallinnon, hankintojen, vakuuttamisen sekä henkilöstöhallinnon osalta. Lakiasioissa käytetään kaupungin konsernihallinnon lakimiespalveluita.

Yhteenveto

Toimivalta ja vastuunjako konserniohjauksessa

Toimivalta ja vastuunjako konserniohjauksessa perustuu erityisesti Lappeenrannan kaupungin hallintosäätöön. Myös konserniohjeella 2017 ja muilla johdon antamilla toimintaohjeilla on merkittävä ohjausvaikutus. Kaupunginhallitus vastaa konsernivalvonnan järjestämisestä. Konsernijohton velvollisuutena on ohjata konserniyhteisöjä sekä valvoa niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä. Kaupunginjohtaja myötävaikuttaa omistajaohjauksella hänen ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan. Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Kaupunginhallituksen nimeämien omistajaohjaajien tehtävänä on vaikuttaa heidän ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden tai muiden yhteisöjen hallintoon ja toimintaan omistajaohjauksen edellyttämien toimintaohjeiden mukaisesti. Omistajaohjaajilla on läsnäolo- ja puheoikeus yhteisöjen hallitusten kokouksissa. Omistajaohjaustyöryhmä osaltaan valvoo kaupunkikonsernin kokonaisuutta omistajan ohjeiden mukaisesti.

Ohjeidenanto ja muu tiedonkulku konserniyhtiöille on ollut pääosin toimivaa ja riittävää. Konserniohjeiden päivytystiedotusta ja ajantasaisen ohjeistuksen jakelua voidaan kuitenkin parantaa.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumisesta koskeva arviointi

Lappeenranta-strategiasta, siihen liittyvästä omistajaohjauksesta ja yhteisöjen liiketoiminnasta johdetut tavoitteet ovat riittäviä, tarkoituksenmukaisia ja kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaisia. Omistajaohjaus antaa riittävät lähtökohdat tavoiteasettelun monipuolistamiseen ja varmistamiseen myös nopeissa toimintaympäristön muutoksissa. Tavoitteiden toteutumisen arviointia voidaan tukea riittävän konkreettisilla tavoitteilla ja mittareilla.

Tavoitteita arvioidaan kuukausi-, kvartaali-, välitilinpäätös - ja tilinpäätösjaksoissa; trendejä myös valtuustokaudella tai pidemmälläkin aikavälillä.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Konserniyhteisöjen tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät ovat olleet toimivia ja riittäviä. Tytäryhteisöt antavat seurantaan varien kaupungille vähintään puolivuositain raportin sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvion niihin liittyvistä riskeistä.

Tytäryhteisöt raportoivat konsernijohdolle myös investointisuunnitelmistaan. Pitkän aikavälin suunnittelu on pääosin ollut riittävää,

joskin viime vuonna toimintaympäristön muutosten ennakoitiin on ollut haasteellista jopa lyhyellä tähtäimellä. Toimintaan sisältyy myös tilanteita, joissa edellytetään nopeaa reagoimista.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palvelujen käyttö

Konserniyhteisöt käyttävät tarpeista riippuen muun muassa rahoitus- ja sijoitustoiminnan, talous- ja tietohallinnon, hankintojen, vakuuttamisen, henkilöstötoimintojen, markkinoinnin ja matkailun sekä laki- ja rakennuttamispalveluita.

Riskienhallinnan järjestäminen ja toimivuus tytäryhteisöissä

Konserniyhteisöissä strategisten ja pääosin myös operatiivisten riskien kartoitus on ajantasaista ja kattavaa. Myös asiantuntemus on hyvällä tasolla. Riskienhallintaa on yleensä vastuutettu organisaatiovastuiden mukaisesti. Toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakkoinnissa on pääosin onnistuttu lukuun ottamatta koronapandemian kaltaista riskiä.

Sisäisen valvonnan puutteet ja kehittäminen

Konserniyhteisöjen sisäisessä valvonnassa ei ole ollut merkittäviä puutteita ja valvonta on toiminut nykyisellään riittävästi. Toimintaa kuitenkin kehitetään myös yhteisökohtaisten tarpeiden mukaan kuten tietojärjestelmä-hankkeilla ja dokumentoinnilla. Kokonaisuutena konserniyhteisöjen sisäinen valvonta on pääosin hyvällä tasolla.

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020 milj.€		2019 milj.€
Toimintatuotot	353,0		343,8
Toimintakulut	-	725,1	-
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta/tappiosta	-	0,5	0,2
Toimintakate	-	372,6	-
Verotulot		302,5	292,7
Valtionosuudet		159,8	124,2
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot		0,1	0,1
Muut rahoitustuotot		1,5	0,6
Korkokulut	-	4,6	-
Muut rahoituskulut	-	2,4	-
Vuosikate		84,4	67,2
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-	60,3	-
Omistuksen eliminointierot		-	0,3
Arvonalentumiset	-	3,5	-
Satunnaiset erät		0,5	3,9
Tilikauden tulos		21,1	12,3
Tilinpäätössiirrot		0,1	0,1
Tilikauden verot	-	1,3	-
Laskennalliset verot	-	2,1	-
Vähemmistöosuudet	-	0,3	-
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		17,4	8,0

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Toimintatuotot/toimintakulut, %	48,7	49,8
Vuosikate/poistot, %	132,2	113,8
Vuosikate, euroa/asukas	1160,7	924,7
Asukasmäärä	72 679	72 681

Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020 milj. €	2019 milj. €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	84,4	67,2
Satunnaiset erät	0,5	3,9
Tilikauden verot	-1,3	-2,2
Tulorahoituksen korjauserät	1,1	-13,6
	84,7	55,3
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-88,3	-86,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1,9	2,1
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2,3	13,0
	-84,2	-70,8
Toiminnan ja investointien rahavirta	0,5	-15,6
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-0,1	-0,1
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	0,1
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	79,2	95,9
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-54,7	-91,8
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-13,5	11,4
	11,0	15,5
Oman pääoman muutokset	0,1	2,3
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-0,3	0,6
Vaihto-omaisuuden muutos	0,0	0,2
Saamisten muutos	-5,7	-6,3
Korottomien velkojen muutos	7,7	12,6
	1,7	7,1
Rahoituksen rahavirta	12,7	25,0
Rahavarojen muutos	13,3	9,4
Kassavarat 31.12.	72,7	59,4
Kassavarat 1.1.	59,4	50,0
	13,3	9,4

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran		
kertymä 5 vuodelta, milj.€	39,2	35,4
Investointien tulorahoitus, %	97,6	80,2
Lainanhoitokate	1,3	1,1
Kassan riittävyys, pv	30	25

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2020 milj. €	2019 milj. €
PYSYVÄT VASTAAVAT	948,4	925,6
Aineettomat hyödykkeet	15,6	16,3
Aineettomat oikeudet	2,5	2,1
Konserniliikearvo	8,3	9,3
Muut pitkävaikutteiset menot	4,1	3,6
Ennakkomaksut	0,7	1,2
Aineelliset hyödykkeet	856,3	834,4
Maa- ja vesialueet	74,5	73,8
Rakennukset	426,3	421,8
Kiinteät rakenteet ja laitteet	269,5	254,1
Koneet ja kalusto	27,1	28,7
Muut aineelliset hyödykkeet	4,2	3,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	54,7	52,8
Sijoitukset	76,5	75,0
Tytäryhteisöosakkeet	0,0	0,0
Osakkuusyhteisöosuudet	45,5	45,4
Muut osakkeet ja osuudet	17,3	16,0
Muut lainasaamiset	10,8	10,8
Muut saamiset	2,9	2,7
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	18,5	15,0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	132,4	113,6
Vaihto-omaisuus	5,4	5,4
Saamiset	54,3	48,8
Pitkäaikaiset saamiset	1,5	4,8
Lyhytaikaiset saamiset	52,8	44,0
Rahoitusomaisuusarvopaperit	1,5	1,4
Rahat ja pankkisaamiset	71,2	58,0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 099,4	1 054,3

VASTATTAVAA	2020 milj. €	2019 milj. €
OMA PÄÄOMA	340,2	321,9
Peruspääoma	217,3	217,3
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	2,2	1,8
Arvonkorotusrahasto	1,0	1,0
Muut omat rahastot	4,2	4,2
Edellisten tilikausien yli-alijäämä	98,2	89,6
Tilikauden yli-/alijäämä	17,4	8,0
VÄHEMMISTÖOSUUDET	8,5	7,9
PAKOLLISET VARAUKSET	12,5	10,2
Eläkevaraukset	1,4	1,2
Muut pakolliset varaukset	11,1	9,0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	20,2	17,0
KONSERNIRESERVI	0,6	0,7
VIERAS PÄÄOMA	717,3	696,6
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	436,3	403,2
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	97,1	94,1
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	70,6	92,7
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	113,3	106,5
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 099,4	1 054,3

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	31,9	31,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	87,6	91,2
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	115,6	97,6
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	1 590,1	1 342,5
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	506,9	495,9
Konsernin lainat 31.12., €/asukas	6 974,8	6 823,4
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. milj. €	536,3	540,2
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7 378,4	7 432,6
Konsernin lainasaamiset, milj. €	10,8	10,8
Kaupungin asukasmäärä	72 679	72 681

Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain 115 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Hyväksyttäväksi esitetystä tilinpäätöksessä tilikauden tulos on 5.362.076,04 euroa positiivinen.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelyksi seuraavaa:

- Kirjataan poistoeron vähennystä 160.916,45 euroa
- Kirjataan investointivarausten vähennystä 168.179,50 euroa
- Lappeenrannan kaupungin tilikauden ylijäämäksi vuodelta 2020 jää edellä mainittujen kirjausten jälkeen 5.691.171,99 euroa, joka siirretään tilikauden ylijäämä -tilille.

Kaupungin taseessa ei ole kattamatonta alijäämää.

Talousarvion toteutuminen

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Käyttötalouden toteutuminen

Vuonna 2020 jatkettiin aiempien vuosien talousohjelmissa aloitettua periaatetta, jossa kukin toimiala kattaa tilinpäätöksen osoittaman talousarvioylijityksen seuraavina vuosina. Vastaavasti talousarvioalituksen saa lisämäärärahaksi tuleville vuosille. Vuoden 2019 tilinpäätöksen perusteella toimialojen vuoden 2020 käyttötalouden raameihin lisättiin nettomääräisesti 5,0 miljoonaa euroa. Lisäksi käyttötalouden talousarvioon lisättiin Eksotelle avustuksena maksettu testaustoimintaan saatu valtionosuus 3,1 miljoonaa euroa. Tilakeskuksen tuottotavoitetta laskettiin 0,5 miljoonalla eurolla, minkä verran Yritystila saattoi käyttää sille vuokrattujen rakennusten vuosikorjauksiin. Kaikkiaan talousarviomuutoksilla lisättiin käyttötalouden nettomäärärahoja 8,6 miljoonalla eurolla.

Toteutunut toimintakate ylitti alkuperäisen talousarvion 11,4 miljoonalla eurolla. Talousarviomuutosten jälkeiseen käyttösuunnitelmaan nähden talousarvio ylittyi 2,8 miljoonaa euroa. Yksikään valtuustoon nähden sitova kehys ei ylittynyt. Toimintakatteen ylitys johtui pakollista varauksista, joita kirjattiin Eksoten alijäämään 15,0 miljoonaa euroa, Toikansuon kaatopaikan pintarakenteen kunnostamiseen 1,5 miljoonaa euroa ja eläkevarauksen kasvatamiseen 0,4 miljoonaa euroa.

Määrärahojen ja tavoitteiden toteutuminen toimialoittain raportoidaan erikseen.

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarviomuutoksella kunnallisveron tuotoarviota alennettiin syksyllä 2,0 miljoonalla eurolla, koska ennusteiden mukaan koronan vaikutuksesta tuotto tulisi jäämään alkuperäisestä talousarviosta. Kiinteistöveron osalta oli tiedossa, että joustavaan verotuksen valmistamiseen siirtyminen tulisi aiheuttamaan noin 2,7 miljoonan euron edestä verotulon jaksot-

tumista seuraavalle vuodelle. Yhteisöverobudjettiin ei tehty muutoksia. Valtionosuustuloihin lisättiin talousarviomuutoksella 19,2 miljoonaa euroa valtion lisätalousarvioiden perusteella saatuja valtionosuuksien korotuksia. Alkuperäisessä talousarviossa vuosikatteenä ennakoitiin 20,6 miljoonaa euroa, mikä vastasi odotettuja suunnitelman mukaisia poistoja, jolloin budjetoitu tilikauden tulos täsmälleen tasapainossa. Talousarviomuutosten jälkeen budjetoitu vuosikate oli 26,2 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos 4,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Kunnallisveroa kerättiin 21 % tuloveroprosentin mukaan. Kunnallisveron tuotto ylitti syksyn hyvän kertymän ansiosta muutetun talousarvion 4,9 miljoonalla eurolla.

Kiinteistöveroprosentteina on vuonna 2020 ollut yleinen 1,43 %, vakituisen asuinrakennuksen 0,55 %, muiden asuinrakennusten 1,15 %, voimalaitosten 2,85 % ja rakentamattoman rakennuspaikan 3,00 %. Kiinteistöveron tuotto alitti talousarvion 0,6 miljoonalla eurolla. Kiinteistökannan verotusarvo kokonaisuutena laski 0,2 %, kun talousarvion oletuksena oli ollut varovainen 1 %:n kasvu.

Yhteisöveron tuotto oli 2,1 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Yhteisöveroa kertyi kunnille 10 %-yksiköllä korotetun ryhmäosuuden ansiosta edellisvuotta enemmän, vaikka veron tuotto kokonaisuutena aleni.

Peruspalvelujen valtionosuutta tilitettiin 0,7 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän. Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus 3,3 miljoonaa euroa myönnettiin loppuvuodesta, eikä se ollut talousarviomuutoksessa mukana. Opetus- ja kulttuuriministeriön alainen valtionosuus sisältää kuntien rahoitusosuuden toisen asteen ammatilliseen koulutukseen ja on sen vuoksi negatiivinen kaikilla niillä kunnilla, jotka eivät sitä itse järjestä. Tämä negatiivinen erä oli 0,5 miljoonaa euroa ennakoitua pienempi lukion yksikköhinnan nousun ansiosta.

Valtionosuuksia kertyi yhteensä 4,5 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän.

1000 euroa	TA 2020	Tot 2020	Ero	Ero %
Kunnan tulovero	250 382	255 268	4 886	2,0
Kiinteistövero	25 010	24 418	-592	-2,4
Yhteisövero	23 394	25 511	2 117	9,0
Verotulot yhteensä	298 786	305 197	6 411	2,1

1000 euroa	TA 2020	Tot 2020	Ero	Ero %
Kunnan peruspalvelujen vos	96 360	97 084	724	0,8
Verotuloihin perustuva tasaus	16 770	16 778	8	0,0
Opetus- ja kulttuuritoimen vos	-5 820	-5 323	497	-8,5
Harkinnanvarainen vos	0	3 300	3 300	
Verotulomenetyksen kompensatio	32 670	32 667	-3	0,0
Valtionosuudet yhteensä	139 980	144 505	4 525	3,2

Rahoitustuottojen ja -kulujen toteutuma oli 2,0 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Muihin rahoituskuluihin sisältyy pelastustoimen päivystyskiistan ratkaisuun liittyvä 0,5 miljoonan euron korkokulu.

Talousarviomuutosten jälkeinen toimintakate ylittyi 2,8 miljoonaa euroa. Verotulot ylittivät 6,4 miljoonalla eurolla budjetoidun tason ja valtionosuuskertymä oli 4,5 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Rahoitustuottojen ja -kulujen toteutuma oli 2,0 miljoonaa euroa ennakoitua parempi. Vuosikatteeksi muodostui näin ollen 36,3 miljoonaa euroa, mikä on 15,7 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempi ja 10,1 miljoonaa euroa lopullista talousarviota parempi.

Poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin 8,7 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän. Ylitys johtuu tilinpäätös vaiheessa päätetyistä Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan ja Imatran seudun kehitysyrityksen osakkeiden alaskirjauksista sekä

useamman palvelutuotannosta poistuneen tai poistuvan rakennuksen tasearvon kuluksi kirjaamisesta. Yksittäisenä eränä Kimpisen koulun tasearvosta tehtiin 4,4 miljoonan euron lisäpoisto.

Tilikaudelta muodostui 5,7 miljoonaa euroa ylijäämäinen tulos. Se on 5,7 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempi ja 1,7 miljoonaa euroa lopullista talousarviota parempi.

Investointiosan toteutuminen

Alkuperäisessä talousarviossa investointeihin oli varattu nettomääräisesti 47,1 miljoonaa euroa. Edellisvuodelta siirtyviä investointimäärärahoja ennakoitiin jäävän 11,5 miljoonaa euron edestä. Talousarviomuutoksella investointibudjettiin lisättiin vuodelta 2019 keskeneräiseksi jääneiden investointihankkeiden määrärahoja 14,9 miljoonaa euroa. Vuoden aikana tehtiin 160.000 euron siirto talonrakennusinvestoinneista kiinteään omaisuuteen

rakennusten purkukustannusten vuoksi ja varattiin Kutilan kanava oy:n perustamiseen 225.000 euroa. Kaikkiaan talousarvio muutosten jälkeen lopullinen investointien talousarvio oli 62,2 miljoonaa euroa. Maankäyttökorvauksista tulee lisäksi kate 0,7 miljoonan euron infrakohteille.

Investointimenoja toteutui 44,2 miljoonaa euroa, joihin saatiin rahoitusosuuksia 1,6 miljoonaa euroa. Talonrakennusinvestointeihin käytettiin 28,5 miljoonaa euroa, josta uudisrakentamiseen 20,3 miljoonaa euroa ja korjausinvestointeihin 8,2 miljoonaa euroa. Yhdyskuntatekniikan rakentamiseen käytettiin 10,7 miljoonaa euroa, josta uudisrakentamiseen 1,3 miljoonaa euroa ja korjausinvestointeihin 8,4 miljoonaa euroa. Investoinneista 1,0 miljoonan euron osuus ei ollut suoraan jaettavissa uudisrakentamiseen tai korjausinvestointeihin.

Investointibudjetista jäi käyttämättä 20,2 miljoonaa euroa, josta 16,6 miljoonaa euroa on talonrakennuksen hankkeiden jaksotuksesta aiheutuvaa. Merkittävimmät poikkeamat ovat Sammontalon 3,9 miljoonaa euroa ja Lauritsalan koulun 3,4 miljoonaa euroa.

Omaisuuksia myytiin 2,0 miljoonalla eurolla.

Rahoitusosan toteutuminen

Alkuperäisen talousarvion mukainen lainakan- nan lisäys olisi ollut 37,5 miljoonaa euroa. Budjetoitua parempana toteutuneen vuosikatteen ja suunniteltua alempana toteutuneiden nettoinvestointien ansiosta lainakanta kasvoi 18,9 miljoonalla eurolla eli 18,6 miljoonaa euroa vähemmän. Vähennys toteutui lyhytaikaista lainakantaa supistamalla. Pitkäaikaista lainaa nostettiin talousarvion mukaisesti. Konsernitilin saldon väheni edelliseen tilinpäätökseen nähden 18,2 miljoonaa euroa, jolloin tilastoituva lainakannan lisäys jää 0,7 miljoonaan euroon. Konsernitilin saldo oli edellisvuonna poikkeuksellisen korkea konserniin kuuluvan yhteisön saaman kauppahintasuorituksen vuoksi. Kassavarojen lisäys tilinpäätöshetkellä oli 12,8 miljoonaa euroa.

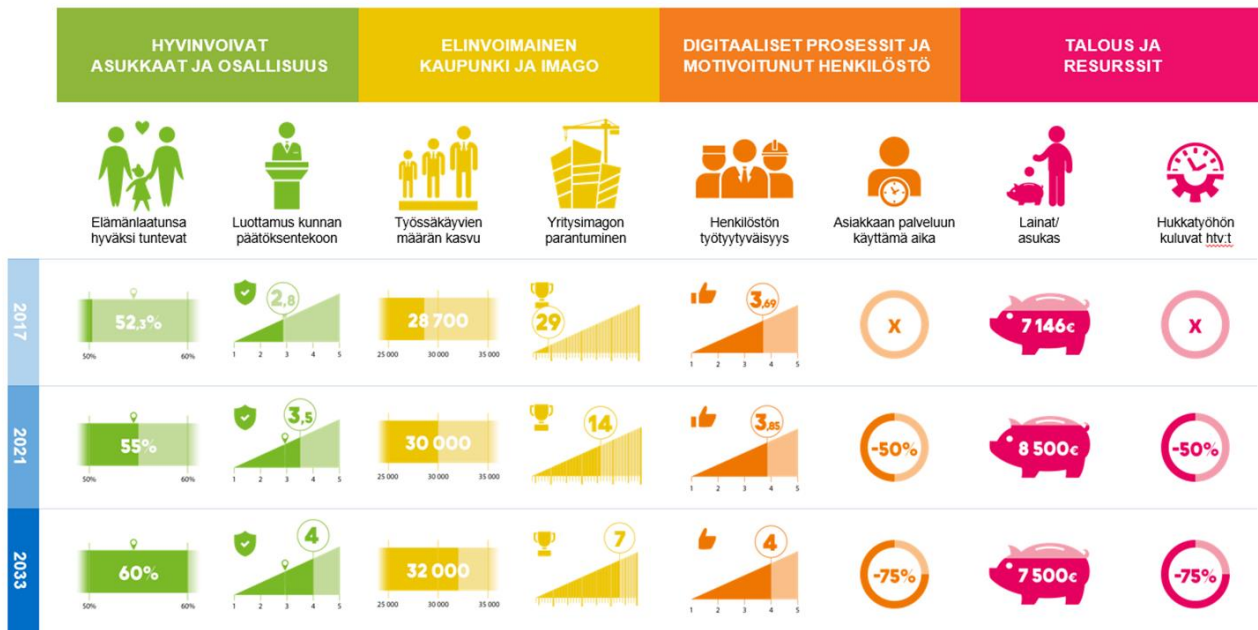
Käyttötalousosa

1 000 €	TP 2019	KS 2020	TP 2020	Ero TP-KS 2020
Oma toiminta				
Yhteiset palvelut				
Toimintatuotot	10 782	4 610	4 368	-242
Toimintakulut	-26 193	-29 579	-25 683	3 896
Toimintakate	-15 411	-24 969	-21 315	3 654
Poistot	-23	-100	-8	92
Tilikauden tulos	-15 434	-25 069	-21 323	3 746
Varaukset				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	0	-678	0	678
Toimintakate	0	-678	0	678
Poistot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	0	-678	0	678
Strateginen rahoitus				
Toimintatuotot	1 315	0	398	398
Toimintakulut	-4 133	-4 676	-2 074	2 602
Toimintakate	-2 819	-4 676	-1 676	3 000
Poistot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-2 819	-4 676	-1 676	3 000
Lapset ja nuoret				
Toimintatuotot	7 285	5 320	7 893	2 573
Toimintakulut	-103 872	-106 483	-108 852	-2 368
Toimintakate	-96 587	-101 163	-100 959	204
Poistot	-55	-166	-167	-1
Tilikauden tulos	-96 642	-101 329	-101 125	204
Kotikuntakorvaukset				
Toimintatuotot	776	600	844	244
Toimintakulut	-2 891	-2 966	-2 824	142
Toimintakate	-2 115	-2 366	-1 980	386
Poistot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-2 115	-2 366	-1 980	386
Kulttuuripalvelut				
Toimintatuotot	1 263	1 217	819	-398
Toimintakulut	-10 875	-11 822	-10 995	827
Toimintakate	-9 613	-10 605	-10 176	429
Poistot	-119	-123	-119	4
Tilikauden tulos	-9 731	-10 728	-10 296	432
Liikuntapalvelut				
Toimintatuotot	1 781	1 732	1 478	-254
Toimintakulut	-9 830	-11 564	-11 141	423
Toimintakate	-8 049	-9 832	-9 663	169
Poistot	-170	-362	-290	72
Tilikauden tulos	-8 219	-10 194	-9 953	241

1 000 €	TP 2019	KS 2020	TP 2020	Ero TP-KS 2020
Kaupunkikehitys				
Toimintatuotot	12 474	11 806	12 437	631
Toimintakulut	-23 620	-23 732	-22 482	1 250
Pakollinen varaus			-1 500	-1 500
Toimintakate	-11 146	-11 926	-11 545	381
Poistot	-151	-300	-137	163
Tilikauden tulos	-11 297	-12 226	-11 683	543
Maaomaisuuden tuotot				
Toimintatuotot	2 278	1 500	2 683	1 183
Toimintakulut	-542	-800	-145	655
Toimintakate	1 736	700	2 538	1 838
Poistot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	1 736	700	2 538	1 838
Rakennusvalvonta				
Toimintatuotot	753	894	953	59
Toimintakulut	-749	-781	-764	17
Toimintakate	4	113	189	76
Poistot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	4	113	189	76
Tilakeskus				
Toimintatuotot	31 273	37 635	38 047	412
Toimintakulut	-20 141	-20 056	-19 879	177
Toimintakate	11 132	17 579	18 168	589
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 001	-1 315	-1 085	230
Poistot	-16 270	-12 400	-19 040	-6 640
Tilikauden tulos	-6 139	3 864	-1 956	-5 820
Oma toiminta yhteensä				
Toimintatuotot	69 979	65 314	69 920	4 607
Toimintakulut	-202 846	-213 137	-206 339	8 298
Toimintakate	-132 867	-147 823	-136 418	12 905
Poistot	-16 787	-13 451	-19 761	-6 310
Tilikauden tulos	-149 655	-161 274	-156 179	6 595

1 000 €	TP 2019	KS 2020	TP 2020	Ero TP-KS 2020
Maakunnallinen toiminta				
Sosiaali- ja terveystoimi				
Toimintatuotot	94	0	82	82
Toimintakulut	-245 925	-259 930	-259 935	-5
Pakollinen varaus		0	-15 000	-15 000
Toimintakate	-245 830	-259 930	-274 854	-14 924
Maakunnallinen palvelutoiminta				
Toimintatuotot	15 444	15 081	17 361	2 280
Toimintakulut	-15 613	-15 089	-16 731	-1 642
Toimintakate	-170	-8	630	638
Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen maksuosuus				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-7 194	-8 278	-8 348	-70
Toimintakate	-7 194	-8 278	-8 348	-70
Etelä-Karjalan hankintapalvelujen maksuosuus				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-168	-193	-193	0
Toimintakate	-168	-193	-193	0
Etelä-Karjalan maaseututoimen maksuosuus				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-236	-260	-230	30
Toimintakate	-236	-260	-230	30
Etelä-Karjalan liiton maksuosuus				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 272	-1 313	-1 313	0
Toimintakate	-1 272	-1 313	-1 313	0
Lappeenrannan seudun ympäristötoimen maksuosuus				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 951	-1 974	-1 939	35
Toimintakate	-1 951	-1 974	-1 939	35
Varaus maakunnalliseen palv.toimintaan				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	0	-105	0	105
Toimintakate	0	-105	0	105
Maakunnallinen toiminta yhteensä				
Toimintatuotot	15 538	15 081	17 443	2 362
Toimintakulut	-272 360	-287 142	-303 689	-16 547
Toimintakate	-256 822	-272 061	-286 247	-14 186
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ				
Toimintatuotot	85 517	80 395	87 363	6 968
Toimintakulut	-475 207	-500 279	-510 028	-9 749
Toimintakate	-389 690	-419 884	-422 665	-2 781
Poistot	-16 787	-13 451	-19 761	-6 310
Tilikauden tulos	-406 477	-433 335	-442 425	-9 090

Lappeenranta 2033 -strategia

Kulunut vuosi on koetellut kaupungin osaavaa henkilöstöä ja sen toimintaympäristöä, niin kuin kaikkia lappeenrantalaisia ja täällä toimivia yrityksiä. Toimintaa ohjaavan strategian ketteryys pääsi koronatestiin helmikuun loppupuolelta alkaen, ja nopeasta reagoinnista huolimatta useampi kehitystoiminnan avainmittari muuttui ei-toivottuun suuntaan. Osa pandemian pitempiaikaisista vaikutuksista heijastuu toimintaamme vielä vuosien kuluessa ja erityistä tarkkuutta tarvitaan tulevina vuosina myös hiljaisten signaalien havaitsemisessa.

Useamman kehitysteeman osalta kaupunki onnistui parantamaan suoritustaan tai vähintään säilytti tason pre-koronaluvuissa myös vuonna 2020. Myös negatiivisen tuloskehityksen toiminnoissa sopeutus- ja uudelleensuuntautumisen ratkaisut mahdollistavat uuden nousun, kun ainakin osa testatuista ja tutuista toimintamalleista voidaan ottaa jälleen käyttöön. Osa kaupungin toiminnasta on kuitenkin pysyvästi muuttamassa muotoaan. Lämpileikkaava johtopäätös on, että henkilöstön osaaminen nousee entistäkin kriittisemmäksi menestystekijäksi.

Sekä teollisten että palvelualan yritysten liiketoiminta heijastuu suoraan työllisyystilanteeseen ja välillisesti kaupungin talouteen ja yleiseen hyvinvointiin. Elinkeinoelämän kilpailukyky näkyy myös LUT-konsernin ja muiden opilaitosten vetovoimaisuudessa. Yritysten T&K-rahoitus ja näiden työllistämismahdollisuudet välittyvät kriteereihin, joiden perusteella opiskelijat valitsevat opiskelukaupunkinsa. LUT-konserni on 2020 vahvistanut asemaansa korkeamman koulutuksen ja tutkimuspalveluiden tarjoajana, ja siten myös haluttuna opiskelupaikkana. Palvelualan yritysten haasteet heijastuivat työllisyyteen ja erityisesti nuorisotyöllisyyteen. Yhteinen onnistuminen Green Leaf -palkinnon muodossa mahdollistaa myös vahvan roolin EU:n elvytysratkaisussa, joilla voi olla positiivinen vaikutus kaupungin toimintaan lukuisissa avainmittleissa.

Yksinäisyyden torjunta ja harrastuksiin kannustaminen on valittu kaupungin erityistavoitteeksi. Aiemmissa seurantakyselyissä kaupungin työ harrastamismahdollisuuksien parantamiseksi ei suoraan heijastunut toivotulla tavalla lappeenrantalaisten aktivoitumiseen. Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden tuottamisen keskeytykset näkyivät käyttäjien ja tuottajien

arjessa, joten odotettavissa on kehitys huomponaan suuntaan. Sekä asiakkaat että henkilökunta ja yhteistyökumppanit sopeutuivat ja kokeilivat nopeasti vaihtoehtoisia, terveys-turvallisia palveluiden tuottamisen, jakamisen ja kuluttamisen malleja. Joissakin asioissa tämä onnistui varsin kivuttomasti, esim. kirjastojen sähköisten aineistojen ja omaehtoisen kuntoilun ulkoliikuntapaikkojen tapauksissa. Myös esitettävän taiteen striimauksista syntyi kokemusta, jonka kautta voidaan tarkastella laajemmin paikallisen tuotannon ja kulutuksen merkitystä.

Kansainvälinen Lappeenranta oli uuden tilanteen edessä, kun kansainvälisten vieraiden virta pitkälti tyrehtyi. Heijastusvaikutukset näkyivät mm. vähittäiskaupassa ja matkailusektorilla, eikä vuosi 2021 tuo nopeita helpotuksia. Kaupunki sopeutti matkailutoimintaansa, mutta panosti myös niihin ratkaisuihin, joissa terveysturvallinen toiminta oli mahdollista.

Pitkäjänteinen kehitystyö ja vahva matkailumaine toi kotimaan matkailijoita kaupunkiin vähintäänkin tyydyttävästi. Lähtökohdat uuteen nousuun ovat myös hyvät, ja voimme tässäkin hyödyntää kaakkoisen Suomen ja Saimaan alueen yhteiset vahvuudet.

Viime vuoden tilinpäätösaikaan esillä oli kaupungin huolestuttava väestökehitys. Nyt näyttää siltä, että Lappeenranta kuuluu ihmisten monipaikkaisuus-ajattelussa voittaviin kaupunkeihin. Erinomaiset liikenneyhteydet, laadukkaat palvelut ja monipuolinen elinkeinorakenne yhdistettynä hyvään maineeseen ovat toimiva yhdistelmä. Erityisvastuu kaupungilla on keskustan kehittämistyössä. Vaikka joukkoliikenteellä on ollut esimerkiksi peruuntuneiden koulukuljetusten ja työmatkaliikenteen vähentymisen takia vähemmän kuljetettavia asiakkaita, niin keskustan vetovoimaisuuden ja saavutettavuuden edistäminen säilyy ajankohtaisena Lappeenrannassa.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Strategian
päämittarien
kuvaukset
1/2

Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus

Elämänlaatusa hyväksi tuntevat

2017	2021	2033
52,3 %	55 %	60 %

Luottamus kunnan päätöksentekoon

2017	2021	2033
2,9	3,5	4

2017 2021 2033
2,9 3,5 4

Elämänlaatusa hyväksi tuntevien osuus

Indikaattori ilmaisee elämänlaatusa hyväksi tuntevien osuuden (%) 20 vuotta täyttäneistä. Lappeenrannan arvo oli 52,3 (2015) ja koko maan 54,5. Indikaattori on muodostettu kahdeksan kysymyksen pohjalta.

Elämänlaadussa on kyse yksilön arviosta elämästään silinä kulttuuri- ja arvoympäristössä, jossa hän elää ja suhteessa hänen omiin päämääriinsä, odotuksiinsa, arvoihinsa ja muihin hänelle merkityksellisiin asioihin.

Tietolähde: Sotkanet

Elinvoimainen kaupunki ja imago

Työssäkävien määrä

2017	2021	2033
28 700	30 000	32 000

Yritysimagon parantuminen

2017	2021	2033
29	14	7

2017 2021 2033
29 14 7

Työssäkävien määrä

Alueella asuvalla työllisellä työvoimalla tarkoitetaan kaikkia tällä alueella asuvia työllisiä riippumatta siitä, missä henkilön työpaikka sijaitsee. Alueella asuva työllinen työvoima muodostaa ns. työllisen työväestön. Lappeenrannassa oli työssäkävyyttä 28 615, kun saman kokoluokan Vaasassa oli 28 656 ja Joensuussa 29 014.

Mittaria voi parantaa lisäämällä työpaikkoja, parantamalla työllisyysastetta ja huolehtimalla siitä, että kaupungissa työssäkävyyttä myös asuvat Lappeenrannassa.

Lähde: Työssäkäyntitilasto, Tilastokeskus

Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö

Henkilöstötyytyväisyys

2017	2021	2033
3,69	3,85	4

Asiakkaan palveluun käyttämä aika

2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

2017 2021 2033
x -50 % -75 %

Henkilöstötyytyväisyys

Indikaattorilla seurataan henkilöstön työtyytyväisyyttä ja hyvinvointia. Kaupunki kohdistaa henkilöstölleen vuosittain kyselyn, jossa asteikolla 1-5 tiedustellaan tähän liittyviä seikkoja. Vuonna 2016 kyselyn keskiarvo oli 3,69.

Työtyytyväisyys ja hyvinvointi koostuvat useista tekijöistä: työilmapiiri, työskentelyolosuhteet, esimiestyö ja johtaminen, palvelusuhteen ehdot sekä kehittämistoimenpiteet.

Henkilöstötyytyväisyyttä on mahdollista parantaa työn organisoimalla, prosesseja ja esimiestyötä kehittämällä sekä oikea-aikaisella ja oikein kohdennetulla henkilöstökoulutuksella.

Lähde: Henkilöstökysely

Talous ja resurssit

Lainat/asukas

2017	2021	2033
7 146	8 500	7 500

Hukkatyöhön kuluvat htv:t

2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

2017 2021 2033
x -50 % -75 %

Lainat/asukas

Kaupungin konsernilainamäärä oli vuoden 2015 lopussa 7356€/asukas, kun kansallinen keskiarvo oli 5978€/asukas. Kriisikuntakriteeristön mukainen raja-arvo (ka +50%) oli 8967€/asukas.

Konsernin lainamäärä saadaan pidettyä hallinnassa, kun käyttömenot mitoitetaan vastaamaan tuloja ja verorahotusta siten, että investointeihin jää riittävä tulorahoitustaso.

Samanaikaisesti investointeja tulee tehdä oikeisiin kohteisiin ja huolehtia palveluverkon vaatiman infrastruktuurin tehokkaasta käytöstä.

Lähde: Tilinpäätös

Strategian
päämittarien
kuvaukset
2/2

Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus

Elämänlaatusa hyväksi tuntevat

2017	2021	2033
52,3 %	55 %	60 %

Luottamus kunnan päätöksentekoon

2017	2021	2033
2,9	3,5	4

2017 2021 2033
2,9 3,5 4

Luottamus kunnan päätöksentekoon

Indikaattori ilmaisee 20 vuotta täyttäneiden keskimääräistä luottamusta kunnan päätöksentekoon asteikolla 1-5. Lappeenrannan ka. oli 2,8 (2015) ja koko maan 2,9.

Luottamuksen edellytyksiä ovat avoimuus, julkisuus, kontrolloituavuus, vastuullisuus, uskottavuus, ennakoitavuus ja yleisen edun toteuttaminen, riippumattomuus, hyvän hallinnon takeiden noudattaminen sekä päätöksenteon ja hallinto- ja toimintakulttuurin laatu. Luottamusta vahvistavat asukkaiden aktiivisuus, osallistuminen ja sitoutuminen, palvelujen laatu ja saatavuus.

Tietolähde: Sotkanet

Elinvoimainen kaupunki ja imago

Työssäkävien määrä

2017	2021	2033
28 700	30 000	32 000

Yritysimagon parantuminen

2017	2021	2033
29	14	7

2017 2021 2033
29 14 7

Yritysimagon parantuminen

Taloustutkimus selvittää vuosittain elinkeinoelämän päättäjäsessa olevien henkilöiden näkemykset 36 kaupungin elinkeinopolitiikasta. Vastaajia pyydetään arvioimaan kouluarvosana-asteikolla (4-10) 11 eri imagotekijää, kuten kunnan yrittäjämystyisyys ja työvoiman saatavuus.

Kaikki yksitoista imagotekijää laskettaessa yhteen Lappeenranta sijoittui 36 kaupungin joukossa sijalle 29 vuonna 2016.

Tietolähde: Taloustutkimus

Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö

Henkilöstötyytyväisyys

2017	2021	2033
3,69	3,85	4

Asiakkaan palveluun käyttämä aika

2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

2017 2021 2033
x -50 % -75 %

Asiakkaan palveluun käyttämä aika

Mittari kuvaa sitä aikaa, joka asukkaalta, yritykseltä, turistilta tai muulta palvelun käyttäjäryhmältä menee kaupungin avainprosesseissa asiointiin ensikontaktista asian valmiiksi saattamiseen.

Mittaria voi parantaa ohittamalla automatisoimalla, ennakoimalla tarpeita ja poistamalla työprosesseista niitä vaiheita, jotka eivät luo asiakasarvoa. Yhden luokun periaate ja kerralla oikeaan paikkaan ohjaaminen vaikuttavat mittariin eniten.

Lähde: Toimenpiteiden vaikutusten arviointin kautta. Tavoitteena on valituissa prosesseissa puolittaa aika.

Talous ja resurssit

Lainat/asukas

2017	2021	2033
7 146	8 500	7 500

Hukkatyöhön kuluvat htv:t

2017	2021	2033
x	-50 %	-75 %

2017 2021 2033
x -50 % -75 %

Hukkatyöhön kuluvat htv:t

Jokaisessa organisaatiossa on toimintaa, joka tuottaa asiakasarvoa, mahdollistaa asiakasarvon tuottamisen ja ns. hukkaa eli toimintaa joka ei tuota asiakasarvoa.

Kun resurssit optimoidaan tekemään vain asiakasarvoa tuottavaa tai sen mahdollistavaa työtä, saadaan lopputuloksena parempaa laatua nykyisillä resursseilla.

Hukkaa syntyy tyypillisesti toiminnan hajautumisesta ja turhasta odottamisesta, ylituotannosta, varastoinnista, kuljetuksista tai toistoista.

Lähde: Toimenpiteiden vaikutusten arviointin kautta. Tavoitteena on valituissa prosesseissa puolittaa hukkatyö.

Strategia päämittarit ja erillis- ja kehittämishojelmien mittarit	Lähtötaso	Tavoite 2020	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Tavoite 2033
Elämälaatusa hyväksi tuntevat	52,3 %	55 %	60,5 %	55 %	60 %
Luottamus kunnan päätöksentekoon	2,9	3	2,94	3	4
Työssäkäyvien määrän kasvu	28 700	29 000	29 679	30 000	32 000
Yritysimagon parantuminen	29	16	24	14	7
Henkilöstön työtyytyväisyys	3,69	3,70	3,66	3,85	4
Asiakkaan palveluun käyttämä aika	-	- 10%	-	-50 %	-75 %
Lainat/asukas	7 146	7 284	6 975	8 500	7 500
Hukkatyöhön käytettävät htv:t	-	- 10%	-	-50 %	-75 %
Nuorisotyöttömien määrä	700	470	740	450	300
LUT tekniikan hakijat/aloituspakat	-	1,75	1,53	2	2,5
CO ₂ -päästöt	-40%	-46 %	-46 %	-50 %	-80 %
Greenreality työpaikat	0 (=2000 työp)	+220	+158	+300	+800
Matkailijoiden viipymä	1,78	1,8	1,98	1,90	1,95
Harrastavien määrä	90 %	92 %	94,2%	95 %	98 %
Sairaspoissaolojen vähentyminen	10,8	12	13,4	10	9
Hankintojen YrVA	-	70 %	75 %	75 %	100 %
Koulunkäynnistä pitäminen (8. ja 9. lk)	69,6 %	72 %	68,0 %	+2 %	+8 %
Yksinäiseksi tuntevien osuus (8. ja 9. lk)	8,7 %	8 %	10,1 %	-0,2 %	-0,5 %
Korjausvelan määrä (katuinfra)	95,41 M€	0	-0,4 %	0	-50 %
Yritysassiakkaiden tyytyväisyys	3,67	3,7	3,48	4	4,2

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysturvallista yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Kasvua ja osaamista	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																																														
<table border="1"> <tr> <td>Nuoriso-työttömien määrä</td> <td>LUT:n tekniikan hakijat/aloituspaikat</td> </tr> <tr> <td>2021 2033</td> <td>2021 2033</td> </tr> <tr> <td>450 300</td> <td>2 2,5</td> </tr> </table>	Nuoriso-työttömien määrä	LUT:n tekniikan hakijat/aloituspaikat	2021 2033	2021 2033	450 300	2 2,5	<table border="1"> <tr> <td colspan="3">Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Luottamus kunnan päätöksentekoon</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat			2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	Luottamus kunnan päätöksentekoon			2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<table border="1"> <tr> <td colspan="3">Työssäkäyvien määrän kasvu</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Yritysimagon parantuminen</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	Työssäkäyvien määrän kasvu			2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	Yritysimagon parantuminen			2017	2021	2033	29	14	7	<table border="1"> <tr> <td colspan="3">Henkilöstötyytyväisyys</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Asiakkaan palveluun käyttämä aika</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	Henkilöstötyytyväisyys			2017	2021	2033	3,69	3,85	4	Asiakkaan palveluun käyttämä aika			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<table border="1"> <tr> <td colspan="3">Lainat/asukas</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Hukkatyöhön kuluvat htv:t</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	Lainat/asukas			2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	Hukkatyöhön kuluvat htv:t			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
Nuoriso-työttömien määrä	LUT:n tekniikan hakijat/aloituspaikat																																																																																	
2021 2033	2021 2033																																																																																	
450 300	2 2,5																																																																																	
Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat																																																																																		
2017	2021	2033																																																																																
52,3 %	55 %	60 %																																																																																
Luottamus kunnan päätöksentekoon																																																																																		
2017	2021	2033																																																																																
2,9	3,5	4																																																																																
Työssäkäyvien määrän kasvu																																																																																		
2017	2021	2033																																																																																
28 700	30 000	32 000																																																																																
Yritysimagon parantuminen																																																																																		
2017	2021	2033																																																																																
29	14	7																																																																																
Henkilöstötyytyväisyys																																																																																		
2017	2021	2033																																																																																
3,69	3,85	4																																																																																
Asiakkaan palveluun käyttämä aika																																																																																		
2017	2021	2033																																																																																
x	-50 %	-75 %																																																																																
Lainat/asukas																																																																																		
2017	2021	2033																																																																																
7 146	8 500	7 500																																																																																
Hukkatyöhön kuluvat htv:t																																																																																		
2017	2021	2033																																																																																
x	-50 %	-75 %																																																																																
1. Nuorten työllistymisen edistäminen	<p>Vain peruskoulun tutkinnon suorittaneiden osuus laskee</p> <p>Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 v., % vastaavanikäisestä väestöstä (7 % - 5 % - 3 %)</p>	<p>Alueen oppilaitoksista valmistuvat työllistyvät alueen yrityksiin</p> <p>Nuorisotyöttömät, % 18-24-vuotiaasta työvoimasta (20,6 % - 16,7 % - 10 %)</p>	<p>Ohjaamo tukee nuoria koulutukseen ja työelämään pääsyssä</p> <p>Alle 25-vuotiaiden % virta yli 3 kk työttömyyteen (39 % - 25 % - 15 %)</p>	<p>Alle 30-v. työmarkkinatuen sakkomaksut vähenevät</p> <p>Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18 - 24-v. % vastaavanikäisestä väestöstä (3,8 % - 3,2 % - 2,7 %)</p>																																																																														
2. Työelämä osaksi opiskelua	<p>Nuoria, osin myös kansainvälisiä asukkaita asettuu pysyvästi kaupunkiin</p> <p>LUT:n opiskelijoiden kesätyöllistyminen lisääntyy (12,5/21 % - 25 % - 25 %)</p>	<p>Valmistuvista LUT- ja amk-opiskelijoista maakuntaan jäävien osuus kasvaa vuosittain</p> <p>Vastavalmistuneiden 25-29-vuotiaiden työttömien määrä (80 - 60 - 40)</p>	<p>Uudet yhteistyörakenteet, yritysten ja opiskelijoiden yhteistyö tiivistyy</p> <p>80 Firmsatiimi-vierailua yrityksissä/vuosi</p>	<p>Yritysten tulos vahvistuu, asukasperusteinen valtionosuus kasvaa</p> <p>LUT:iin syntyy uusia työpaikkoja (10 - 50 - 100)</p>																																																																														
3. Polku yliopistoon - Junior University	<p>Koululaisille kiinnostavia vaihtoehtoja ja innostusta opiskeluun</p> <p>Oppilaiden motivaatio luma-aineiden opiskeluun</p>	<p>Pitkän matematiikan suosio kasvaa</p> <p>Koulutuspalveluja mittaavan imagoindikaattorin muutos</p>	<p>Peruskoulu- ja lukio-opetuksen laatu ja tunnettuus paranee</p> <p>Junior Universityn henkilöstön työtyytyväisyys verrattuna muuhun henkilöstöön</p>	<p>LUT:n kaupungin elinvoimaa vahvistava asema turvataan</p> <p>Investointisäästö</p>																																																																														

1. Nuorten työllistymisen edistäminen

Lappeenranta tunnetaan kaupunkina, jossa panostetaan ja kannustetaan lasten ja nuorten koulutukseen ja työelämävalmiuksiin. Lappeenrantalaiset nuoret saavat apua koulutukseen, työelämään ja omaan elämän hallintaan liittyvissä haasteissa Ohjaamon monialaisilta ammattilaisilta. Kaupunki, Eksote, Te-hallinto ja alueen oppilaitokset sopivat yhteistyökäytännöistä. Yritys- ja työnantajayhteistyö on aktiivista. Kaupunki on kehittänyt näkyviä ja kannustavia toimintamalleja peruskoulusta ammatilliseen ja muuhun toisen asteen koulutukseen sekä yliopistoon siirtymisten tukemiseen. Erilaisia koulutusvaihtoehtoja on runsaasti tarjolla kaikenikäisille asukkaille. Koulutuksen, työelämän ja yritysten yhteistyö on näkyvää koko konsernissa. Kaupunki pystyy houkuttelemaan alueen oppilaitoksista valmistuvia työllistymään alueelle ja perustamaan uutta yritystoimintaa.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
1.1. Vain peruskoulun tutkinnon suorittaneiden osuus laskee	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 v., % vastaavanikäisestä väestöstä 7 % > 6,5 % > 5 %	5,6	Poikkeusolojen aikana keväällä Ohjaamo siirtyi etävastaanottoihin ja tavoitti hyvin nuoria. Syksyllä toimintaa jatkettiin myös lähipalveluna. Kaupungin kesätyösetelillä tuettiin 270 ja duunitukisetelillä 100 nuoren työllistymistä. Ohjaamon työnantajatreffit ovat tavoittaneet hyvin alueen yrityksiä ja nuoria. Maker-työpaja toiminta on käynnistynyt Monarilla. Mentori toimintamallia on pilotoitu lukiossa. Kaupungin tarjoamien nuorten työllistämisen tukimuotojen yhdenmukaistaminen käynnistetty.
1.2. Alueen oppilaitoksista valmistuvat (SAMPO) työllistyvät alueen yrityksiin	Nuorisotyöttömät, % 18-24-vuotiaasta työvoimasta 18 % > 17 % > 16,7 %	14,9	Ohjaamo-sopimus allekirjoitettiin alkuvuodesta ja Ohjaamon edustajat ovat mukana Etelä-Karjalan työllisyysjohtoryhmässä. Ohjaamon, Wirman ja työllisyystiimin yhteistyötä on edelleen tiivistetty. Uusinajattelijoiden Etelä-Karjalan konseptin alla käynnistettiin mittava nuorten kesätyöllistämiskampanja. Tiedelukiolinjan valmistelu käynnistettiin yhteistyössä LUT:n ja paikallisten yritysten kanssa. Samposta valmistuneiden työllistymistä tuetaan kisällisetelillä ja kisälliryhmätoiminnalla. Valmistauduttu 2. asteen oppivelvollisuuden laajentamiseen ja monialaisen yhteistyön tiivistämiseen.

1. Nuorten työllistymisen edistäminen

Lappeenranta tunnetaan kaupunkina, jossa panostetaan ja kannustetaan lasten ja nuorten koulutukseen ja työelämävalmiuksiin. Lappeenrantalaiset nuoret saavat apua koulutukseen, työelämään ja omaan elämän hallintaan liittyvissä haasteissa Ohjaamon monialaisilta ammattilaisilta. Kaupunki, Eksote, Te-hallinto ja alueen oppilaitokset sopivat yhteistyökäytännöistä. Yritys- ja työnantajayhteistyö on aktiivista. Kaupunki on kehittänyt näkyviä ja kannustavia toimintamalleja peruskoulusta ammatilliseen ja muuhun toisen asteen koulutukseen sekä yliopistoon siirtymisten tukemiseen. Erilaisia koulutusvaihtoehtoja on runsaasti tarjolla kaikenikäisille asukkaille. Koulutuksen, työelämän ja yritysten yhteistyö on näkyvää koko konsernissa. Kaupunki pystyy houkuttelemaan alueen oppilaitoksista valmistuvia työllistymään alueelle ja perustamaan uutta yritystoimintaa.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
1.3. Ohjaamo tukee nuoria koulutukseen ja työelämään pääsyssä	Alle 25-vuotiaiden % virta yli 3 kk työttömyyteen 34 % > 29 % > 25 %	39 %	Strategiahanke päättyi 06/2020. Suunnitelma toiminnan jatkumisesta tehty. Toiminta vakiintunut ja jatkuu.
1.4. Alle 30-v. työmarkkina-tuen sakko-maksut vähenevät	Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 18 - 24-v. % vastaavanikäisestä väestöstä 3,6 % > 3,4 % > 3,2 %	3,8 %	Yrityskoordinaattori -kokeilu on päättynyt. Hyvät käytännöt ja toimintamallit on otettu osaksi nykyistä toimintaa ohjaamon, työllisyys- ja yrityspalveluiden kesken.

2. Työelämä osaksi opiskelua

Lappeenranta tunnetaan maan vetovoimaisimpana yliopistokaupunkina ja nuoret kokevat Lappeenrannan kaupunkina, jonne halutaan päästä opiskelemaan ja töihin. LUT:n, Lab:n, korkeakouluopiskelijoiden, yritysten ja kaupungin yhteistyönä toteutetaan toimenpiteitä, jotka lisäävät kaupungin tunnettuutta globaalien haasteiden ratkaisijana ja innovatiivisena opiskelu-kaupunkina. Opiskelijoille luodaan mahdollisuuksia toimia yritysten ja kaupungin asettamien ongelmien ratkaisijoina. Myös ammatillisen koulutuksen ja työelämän välistä yhteistyötä tiivistetään ja yrittäjäyys on keskeinen osa opintoja. Eri alojen opiskelijat ja työnantajat saatetaan yhteistyöhön jo opiskeluaikana. Lab:n ja LUT:n yrityskiihdyttämö tuottaa kasvavaa yritystoimintaa. Harjoitustyöprojekteja, kesätyöpaikkoja ja start up -toimintaa edistävien organisaatioiden LUT Entrepreneurship Societyn ja Firatiimin toimintaa kehitetään. Kartoitetaan pk-yritysten osaamis- ja kehittämistarpeita ja luodaan tähän stipendijärjestelmä, jonka kautta opiskelija saa korvauksen ja yritys osaamista. Konkreettisenä keinona tavoitteiden edistämiseksi laaditaan kumppanuus-sopimus kaupungin ja LUT:n ylioppilaskunnan (LTKY) välillä.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
2.1. Nuoria, osin myös kansainvälisiä asukkaita asettuu pysyvästi kaupunkiin	LUT:n opiskelijoiden kesätyöllistyminen lisääntyy 20 % > 22 % > 25 % LUT:n tekniikan hakijat/aloituspaikat 1,5 > 1,8 > 2	1,56	Vetovoimainen yliopistokampanjan toteutusta: Lappeenrantaan.fi brändikamppis tehtiin joulukuussa. Valtakunnallinen, ensisijaisesti Helsinkiin kohdennettu markkinointi jossa opiskelua, yrittämistä ja Lappeenrannassa asumista esittelevää sisältöä 2019-2021. Kampanjojen toteutus on jatkunut suunnitelman mukaan 2020.
2.2. Valmistuvista LUT- ja amk-opiskelijoista maakuntaan jäävien osuus kasvaa vuosittain	Vastavalmistuneiden 25-29 -vuotiaiden työttömien määrä: Vastavalmistuneiden työllisyysprosentti kasvaa 20 % > 22 % > 25 %	Etenee suunnitellusti	Kunta-alan rekrytointikampanja korkeakouluopiskelijoille toteutettiin, Lappeenrannan kaupunki rekrytoi 10 opiskelijaa. Syksyllä käynnistyneen Talent Hub hankkeen avulla toteutetaan toimenpiteitä opiskelijoiden ja yritysten kohtaamiseksi ja työllistymiseksi alueelle. Työkokemukssetelin kokeilu kansainvälisille opiskelijoille testattiin, 2 seteliä myönnetty. Kokeilua jatketaan 2021.

2. Työelämä osaksi opiskelua

Lappeenranta tunnetaan maan vetovoimaisimpana yliopistokaupunkina ja nuoret kokevat Lappeenrannan kaupunkina, jonne halutaan päästä opiskelemaan ja töihin. LUT:n, Lab:n, korkeakouluopiskelijoiden, yritysten ja kaupungin yhteistyönä toteutetaan toimenpiteitä, jotka lisäävät kaupungin tunnettuutta globaalien haasteiden ratkaisijana ja innovatiivisena opiskelu-kaupunkina. Opiskelijoille luodaan mahdollisuuksia toimia yritysten ja kaupungin asettamien ongelmien ratkaisijoina. Myös ammatillisen koulutuksen ja työelämän välistä yhteistyötä tiivistetään ja yrittäjäyys on keskeinen osa opintoja. Eri alojen opiskelijat ja työnantajat saatetaan yhteistyöhön jo opiskeluaikana. Lab:n ja LUT:n yrityskiihdyttämö tuottaa kasvavaa yritystoimintaa. Harjoitustyöprojekteja, kesätyöpaikkoja ja start up -toimintaa edistävien organisaatioiden LUT Entrepreneurship Societyn ja Firatiimin toimintaa kehitetään. Kartoitetaan pk-yritysten osaamis- ja kehittämistarpeita ja luodaan tähän stipendijärjestelmä, jonka kautta opiskelija saa korvauksen ja yritys osaamista. Konkreettisenä keinona tavoitteiden edistämiseksi laaditaan kumppanuus-sopimus kaupungin ja LUT:n ylioppilaskunnan (LTKY) välillä.

Tavoitteet	Mittarit (2019 >2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
2.3. Uudet yhteistyö-rakenteet, yritysten ja opiskelijoiden yhteistyö tiivistyy	Hautomotoiminnan tuloksellisuuden arviointi	Etenee suunnitellusti	Business Mill toiminnassa Yritysentti maakuntaan -kokeilu. Tavoite löytää eteläkarjalaisista yrityksistä uusia kasvun siemeniä, lisätä yritys + LUT/LAB yhteistyötä.
2.4. Yritysten tulos vahvistuu asukas-perusteinen valtiosuus kasvaa	Yrityshautomo syn-nyttää 5 yritystä vuosittain 7 > 15 > 23	22	Business Mill palvelun tuella on perustettu 08/2018-12/2020 yht. 22 yritystä sekä 28 uutta liiketoiminta-konseptia olemassa oleviin yrityksiin. Asiakastapauksia on ollut 250. Kampuksen asiantuntijoita ja opiskelijoita on hyödynnetty 90 tapauksessa. Kevään 2020 aikana järjestettiin Idea Race -liikeideakilpailu ja resursointia kohdistettiin korona-apupalveluun/neuvontaan yhteistyössä Wirman, Kehyn ja EKY:n kanssa.

3. Polku yliopistoon - Junior University

Lappeenranta tunnetaan osaamisen kehittämisen innovatiivisena edelläkävijänä ja vetovoimaisena yliopistokaupunkina, joka on ensimmäisenä Suomessa luonut Junior University toimintamallin. Kaupunki ja LUT luovat lappeenrantalaisille lapsille ja nuorille selkeän polun yliopistoon. Koulutusyhteistyötä Lappeenrannan kaupungin ja LUT:n välillä on systemaattista ja jatkuvaa. Tavoitteena on vahvistaa oppilaiden kiinnostusta matemaattisluonnontieteellisiä (luma) opintoja kohtaan sekä ohjata oppilaita koulutuksellisen tasa-arvon näkökulmasta kattavasti hakeutumaan yliopisto-opiskeluun. Kaupungin ja LUT:in yhteistyössä toteutettavat kokonaisuudet kirjataan sekä peruskoulujen että lukioiden opetussuunnitelmiin. Junior University tarjoaa lukiolaisille mahdollisuuden suorittaa yliopisto-opintoja jo lukion aikana. Toiminta edistää myös yrittäjyyskasvatusta yritysvierailujen myötä. Junior yliopisto vahvistaa myös oppilaiden sitoutumista Lappeenrannan ajamien kestävän kehityksen arvojen mukaiseen toimintaan.

Tavoitteet	Mittarit (2019 >2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
3.1. ja 3.5. Koululaisille kiinnostavia vaihtoehtoja ja innostusta opiskeluun	Oppilaiden motivaatio luonnontieteiden ja matematiikan (LUMA-aineiden) opiskeluun (motivaatiokysely). Pitkän matematiikan valinneet ja/tai kirjoittaneet oppilaat (lukio). Suoritettujen kurssien määrä.	Etenee suunnitellusti	3.1. Toteuttamiskonseptit (esiopetus, 3.-luokka, 5.-luokka ja 8.-luokka) valmiit ja testattu. Kesäkoulutoiminnan toteuttamiseen tarvittavan yhteistyöverkoston ja tukiresurssien peruskartoitus käynnistetty. Toimintamalli käytössä Lappeenrannan esiopetuksessa ja perusopetuksessa 1.8.2020 lukien. 3.5. Konseptin yhteistyön rakenteiden ja sisältöjen suunnittelu (LUTin kokonaiset opintojaksot, yhteistyökurssit, vierailut, muu toiminta). Opettajien ja rehtoreiden benchmarking eri yliopistoihin ja lukioihin, parhaat käytännöt konseptin kehittämiseksi. Loma-aikojen toteutettavien toimintojen valmistelu käynnissä. Tiedelinjan valmistelu käynnissä, työelämäyhteistyö rakentumassa yritysten kanssa tiiviiksi.
3.2. Pitkän matematiikan suosio kasvaa	Koulutuspalveluja mittaavan imagoindikaattorin muutos, LUT hakijamäärän muutos (lukio) Kts. Edellinen kohta, samat mittarit	Etenee suunnitellusti	Jatkettu 2018 ja 2019 kehitystyötä suunnitelman mukaan. Yhteistyö perusopetuksen ja lukioiden Matematiikan-opettajien kesken käynnistetty. Toimintamallien vakiinnuttamiseen ja laajentamiseen varauduttu (asteittainen laajentaminen 8.-9.-luokille luvuina 2020-2021 ja 2021-2022). Toimintamalliin sisältyvät matematiikan opetussisällöt saadaan vakiinnutettua osaksi toteutuksia 1.9.2021 lukien.

3. Polku yliopistoon - Junior University

Lappeenranta tunnetaan osaamisen kehittämisen innovatiivisena edelläkävijänä ja vetovoimaisena yliopistokaupunkina, joka on ensimmäisenä Suomessa luonut Junior University toimintamallin. Kaupunki ja LUT luovat lappeenrantalaisille lapsille ja nuorille selkeän polun yliopistoon. Koulutusyhteistyötä Lappeenrannan kaupungin ja LUT:n välillä on systemaattista ja jatkuvaa. Tavoitteena on vahvistaa oppilaiden kiinnostusta matemaattisluonnontieteellisiä (luma) opintoja kohtaan sekä ohjata oppilaita koulutuksellisen tasa-arvon näkökulmasta kattavasti hakeutumaan yliopisto-opiskeluun. Kaupungin ja LUT:in yhteistyössä toteutettavat kokonaisuudet kirjataan sekä peruskoulujen että lukioiden opetussuunnitelmiin. Junior University tarjoaa lukiolaisille mahdollisuuden suorittaa yliopisto-opintoja jo lukion aikana. Toiminta edistää myös yrittäjyyskasvatusta yritysvierailujen myötä. Junior yliopisto vahvistaa myös oppilaiden sitoutumista Lappeenrannan ajamien kestävän kehityksen arvojen mukaiseen toimintaan.

Tavoitteet	Mittarit (2019 >2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
3.3. ja 3.6 Peruskoulu- ja lukio-opetuksen laatu ja tunnettuus paranee	Uniorin henkilöstön työtyytyväisyys verrattuna muuhun henkilöstöön: Oppilaiden ja opettajien palaute toimintamalleista. Toteutettujen monialaisten oppimis-kokonaisuuksien määrä. Toiminnan esittely kansallisissa ja kansainvälisissä seminaareissa. Toiminnan esittelyjen ja vierailujen määrä	Etenee suunnitellusti	3.3. Uniori-esittelyt toteutettu suunnitelman mukaan. LUTRA2020-tapahtuma toteutui virtuaalisesti. Uniori-esittelyvideotuotanto valmistui. Innovaatio- ja keksintökasvatuksen perusteet määritelty osana Maker-toimintaa. Kansainvälinen ISCN2020-palkinto myönnetty Junior university toiminnalle 14.5.2020. 3.6. Opintokokonaisuuksien suunnittelua jatkettu ja kehitetty uuteen OPSiin liittyen. Uusien pedagogisten toimintamallien suunnittelua jatkettu. OPS täydentävän suunnitelman kirjoittaminen lukioiden Uniori-toiminnasta. 1. v-kurssi valmis.
3.4. ja 3.7. LUT:n kaupungin elinvoimaa vahvistava asema turvataan	Investointisäästö: (ml. opettajien osaamisen kehittämiseen liittyvien koulutushankintakustannusten säästö). Asennekyselyt oppilaille/ opiskelijoille ja lappeenrantalaisten LUT:n hakijamäärien seuranta 104 >108 >110	105	3.4. Kehitystyötä jatkettu. LUTin osaamista, tiloja ja laitteistoja hyödynnetty toimintamallien pilotoinnissa ja 8.-lk teemapäivien toteutuksessa. 3.-lk vesipäivät kouluilla. Opettajien tietopeusteisen ympäristöosaamisen koulutusohjelma valmistunut toteutettavaksi lukuvuonna 2020-2021. LUT-junulabra valmistui LUTille. Syksyn aikana ei toimintoja LUTissa. 3.7. Kokeiluja toteutettu uusille yhteistyömuodoille, opettajien osaamisen kehittämistä jatkettu. On rakennettu lukioiden ja korkeakoulujen yhteistyössä opetuskokonaisuutta. Lukioiden tiedelinjakonseptin valmistelu käynnissä.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																						
<p>CO₂ -päästöt</p> <table border="1" style="font-size: small;"> <tr> <th colspan="2">Greenreality työpaikat</th> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>-50%</td> <td>-80%</td> </tr> </table> <p>2021 2033 2021 2033</p> <p>+300 +800</p>	Greenreality työpaikat		2021	2033	-50%	-80%	<p>Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</p> <table border="1" style="font-size: small;"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> </table> <p>Luottamus kunnan päätöksentekoon</p> <table border="1" style="font-size: small;"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<p>Työssäkäyvien määrän kasvu</p> <table border="1" style="font-size: small;"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> </table> <p>Yritysimagon parantuminen</p> <table border="1" style="font-size: small;"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	2017	2021	2033	29	14	7	<p>Henkilöstötyytyväisyys</p> <table border="1" style="font-size: small;"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> </table> <p>Asiakkaan palveluun käyttämä aika</p> <table border="1" style="font-size: small;"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	3,69	3,85	4	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<p>Lainat/asukas</p> <table border="1" style="font-size: small;"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> </table> <p>Hukkatyöhön kuluvat htv:t</p> <table border="1" style="font-size: small;"> <tr> <th>2017</th> <th>2021</th> <th>2033</th> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
Greenreality työpaikat																																																										
2021	2033																																																									
-50%	-80%																																																									
2017	2021	2033																																																								
52,3 %	55 %	60 %																																																								
2017	2021	2033																																																								
2,9	3,5	4																																																								
2017	2021	2033																																																								
28 700	30 000	32 000																																																								
2017	2021	2033																																																								
29	14	7																																																								
2017	2021	2033																																																								
3,69	3,85	4																																																								
2017	2021	2033																																																								
x	-50 %	-75 %																																																								
2017	2021	2033																																																								
7 146	8 500	7 500																																																								
2017	2021	2033																																																								
x	-50 %	-75 %																																																								
<p>4. Resurssiviisaus ja kiertotalous</p> 	<p>Jätteitä ei loppusijoiteta vaan kaikki hyödynnetään</p> <p>Erilliskerätyn muovin määrä kaksinkertaistuu 2017-2021</p>	<p>Mahdollistetaan kestävä kehityksen kokeiluja</p> <p>Uudet työpaikat 2021 mennessä: 45</p>	<p>Asukkaiden ja yritysten ympäristövastuu kasvaa</p> <p>Tilojen vuokraus digitalisoitu 2021</p>	<p>Tilojen ulosvuokraus ja tehokkaampi hyödyntäminen lisäävät tuloja</p> <p>Kaupungin vuokratulojen kasvu 75 000 €/v 2021 alkaen</p>																																																						
<p>5. Puhdas vesi</p> 	<p>Vesistöjen virkistyskäytön parantaminen</p> <p>Uimaveden käyttökiellot poistuvat pysyvästi 2021 mennessä</p>	<p>Puhtaan veden teknologian ympärille syntyy työpaikkoja</p> <p>Näkösyvyys Pien-Saimaalla paranee 50 cm 2021 mennessä</p>	<p>Reaaliaikainen vedenlaadun seuranta ja tietoisuuden lisääminen</p> <p>Asukkaat voivat seurata reaaliaikaisia veden ja ilman laadun tuloksia 2021 verkosta.</p>	<p>Vesi- ja jätevesiverkoston uusiminen vähentää energiakuluja</p> <p>Vesiverkoston energiakulut muuttumattomat 2017-2021 ja laskevat 20 % 2033</p>																																																						
<p>6. Energia ja ilmasto</p> 	<p>Asukkailla on valmiudet energiamurroksen omaksumiseen</p> <p>CO₂ päästöt vähenevät v. 2007 x - 50% - 80 %</p>	<p>Ympäristö- ja energia keskittymä vahvistuu ja synnyttää työpaikkoja</p> <p>Uudet työpaikat 2021 mennessä: 215</p>	<p>Kulutuksen mukaan laskuttaminen ja etäluennan hyödyntäminen</p> <p>Kysyntäjoustavat, digitaaliset laitteistot käytössä osassa konsernin kiinteistöjä 2021.</p>	<p>Älykäs ohjaus ja teknologia vähentävät ylläpitokuluja</p> <p>Konsernin kiinteistöjen energiakustannukset kevenevät 60 000 €/v 2021 alkaen</p>																																																						

4. Resurssiviisaus ja kiertotalous

Lappeenranta toimii resurssiviisaana kaupunkina, jonka tiekartan yhtenä keskeisenä osa-alueena on kiertotalouden edistäminen. Uusiomateriaalien käytöllä vältetään neitseellisten raaka-aineiden kulutusta ja luodaan menestyvää liiketoimintaa. Uusiomateriaaleja hyödynnetään mm. maanrakennuksessa ja rakentamisessa. Korkeakoulujen tutkimusta ja osaamista siirretään liiketoiminnaksi. Esimerkkinä investoinneista, jotka hyödyntävät jätettä: Biokaasulaitokset 15 GWh(EKJH) suunnittelu ja toteutus + 50 GWh(LRE): Suunnittelu

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
4.1. Jätteitä ei loppusijoiteta vaan kaikki hyödynnetään	Erilliskerätyn muovin määrä kaksinkertaistuu 2017-2021 tn/a 300 > 400 > 500	545 tn/a	Valmistunut kiertotalousohjelma. Parannettu edelleen kotitalouksien lajittelumahdollisuuksia; lisätty Lappeenrantaan 3 ja Imatralle 3 muovipakkausten keräyspistettä RINKI-pisteiden yhteyteen. Biokaasulaitoksen käyttöönotto loppuvaiheessa. EKJH:n biokaasu-asetat avautuvat keväällä 2021. Lpr:n kuljetusurakat kilpailutettu kaasukalustolla.
4.2. Mahdollistetaan kestävä kehityksen kokeiluja	Uudet työpaikat 2021 mennessä: 45 10 > 20 > 45	6	Maailmassa ainutlaatuisen lämpöakun käyttöönoton valmistavat toimet. Lääkejäämien poistoon liittyvä pilotti osoitti uuden plasmapuhdistuksen toimivan 14 eri lääkeaineeseen. Virtuaalivoimalassa on liki 20 kiinteistöä, shungiittisuodattimen testaus on aloitettu, hankintojen uudistamista jatkettu.

4. Resurssiviisaus ja kiertotalous

Lappeenranta toimii resurssiviisaana kaupunkina, jonka tiekartan yhtenä keskeisenä osa-alueena on kiertotalouden edistäminen. Uusiomateriaalien käytöllä vältetään neitseellisten raaka-aineiden kulutusta ja luodaan menestyvää liiketoimintaa. Uusiomateriaaleja hyödynnetään mm. maanrakennuksessa ja rakentamisessa. Korkeakoulujen tutkimusta ja osaamista siirretään liiketoiminnaksi. Esimerkkinä investoinneista, jotka hyödyntävät jätettä: Biokaasulaitokset 15 GWh(EKJH) suunnittelu ja toteutus + 50 GWh(LRE): Suunnittelu

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
4.3. Asukkaiden ja yritysten ympäristövastuu kasvaa	Tilojen vuokraus digitalisoitu 2021: Tilojen määrä, jotka digitaalisesti vuokrattavissa x > x > 100 %	30 %	EU:n Green Leaf-kilpailu lisäsi kaupungin ympäristötoimepiteiden tunnettuutta ja asukkaiden ja yritysten ympäristötietoisuutta. Greenreality viestintää ja -karnevaalia pideitiin elokuussa 2020. Greenreality kodit hankkeen kautta asukkaiden osallistuminen ilmastotyöhön on lisääntynyt. Ilmasto-ohjelman vuorovaikutusta eri toimijoiden kanssa on lisätty. Näkyvyyttä on saatu Green Leaf voittoon liittyen. Voitto ja uuden vuoden avajaiset ovat tuoneet lisää mahdollisuutta viestiä asukkaille ja pk yrityksille ilmastotoimenpiteistä ja tavoitteista. Tapahtumiin osallistuminen on siirtynyt verkkoon, mikä on lisännyt osallistujamääriä tilaisuuksiin ja strategian tavoitteet ovat ylittyneet selvästi. Lappeenrannan kaupungin uusi sähköinen tilavarauspalvelu Varaamo Lappeenranta on avattu kaikkien käyttöön.
4.4. Tilojen ulosvuokraus ja tehokkaampi hyödyntäminen lisäävät tuloja	Kaupungin vuokratulojen kasvu 75 000 €/v 2021 alkaen 15 000 > 40 000 > 75 000	0	Markkinointia jatkettiin ja toimialan tiloja tarjottiin suunnitelman mukaisesti kunnes korona-pandemian vuoksi koulutilojen vuokraaminen jouduttiin keskeyttämään. Tarjolla on koulujen sekä kulttuuri- ja liikuntatoimen tiloja keskusta-alueella ja haja-asutusalueella. Varaamopalvelun omistajuus on siirtynyt konsernihallinnon/tapahtumapalveluiden vastuulle.

5. Puhdas vesi

Huolehditaan Saimaan veden puhtaudesta ja virkistyskäytöstä. Vesistöjenkunnostusta jatketaan Pien-Saimaalla ja muissa vesistöissä. Menetelminä käytetään ulkoisen kuormituksen vähentämistä, hoitokalastusta, virtausohjausratkaisujen kehittämistä sekä viestintää ja neuvontaa. Uusia kunnostusmenetelmiä kehitetään yhdessä LUT:n kanssa. Jäteveden puhdistamon yhteydessä kehitetään kokeilualustoja ja uutta liiketoimintaa. Edistetään vesihuollon energiatehokkuutta.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
5.1. Vesistöjen virkistyskäytön parantaminen	Uimaveden käyttökiellot poistuvat pysyvästi 2021 mennessä: 0 > 0 > 100 %	100 %	Pien-Saimaalla jatkui syksyllä pitkään sinileväesiintymä joulukuulle saakka. Pien-Saimaan valuma-alueella on syksyllä toteutettu kolme uutta kohdetta. Kosteikkoesite on päivitetty ja uusien internetsivujen laadinta on loppusuoralla.
5.2. Puhtaan veden teknologian ympärille syntyä työpaikkoja	Näkösyvyys (m) Pien-Saimaalla paranee 50 cm 2021 mennessä: 2,1 > 2,3 > 2,5 Uusia työpaikkoja 5 > 10 > 25	18	Luontokeskus Saimarium käynnistyi kesällä, mutta kärsi paljon koronan aiheuttamista ongelmista loppuvuodesta. Sairaalan jätevesien puhdistushanke päättyi. Shungiitti-suodattimen käyttö vesien puhdistamisessa jatkui edelleen
5.3. Reaaliaikainen vedenlaadun seuranta ja tietoisuuden lisääminen	Asukkaat voivat seurata reaaliaikaisia veden ja ilman laadun tuloksia 2021 verkosta.	Etenee suunnitellusti	Veden laadun ja vesistöjen tilaa esitellään Waterscreen näytöstä, mikä sijoitetaan Lappeenrannan satamaan vuoden 2021 aikana. Näyttössä esitellään vesitietoa Saimaasta ja Pien-Saimaasta. Rahoitus on saatu osana Green Leaf vuoden toimintaa ja työ käynnistetty.
5.4. Vesi- ja jätevesiverkoston uusiminen vähentää energiakuluja	Vesiverkoston energiakulut muuttumattomat 2017-2020 ja laskevat 20 % 2033: muutosvaikutus 0 > 5 000 > 5 000	5 000 €	Verkoston saneeraustyöt jatkuneet.

6. Energia ja ilmasto

Lappeenranta toimii globaalina suunnannäyttäjänä kaupunkien energia- ja ilmastopoliitikan edistämässä. Vihreät teot perustuvat LUT:n osaamiseen. Energia- ja ympäristöalan GES-verkosta kasvatetaan ja vahvistetaan ympäristöliiketoiminnan kasvun perustaa. Kaupunki toimii kokeilu-ympäristönä ja tarjoaa yrityksille referenssejä kv. markkinoille. Kiinteistöjen energiatehokkuutta parannetaan ja lisätään kaupungin kiinteistöissä aurinkovoiman käyttöä. Kaupungin maankäytön suunnittelussa huomioidaan kestävä kehitys. Greenreality on osa päiväkotien ja koulujen kasvatustyötä. Asukkaat ja yritykset ovat aktiivisia toimijoita edistämällä ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
6.1. Asukkailla on valmiudet energiamurroksen omaksumiseen	CO ₂ päästöt vähenevät v. 2007 43 % > 46 % > 50 %	46 %	Valtuusto hyväksyi ilmasto-ohjelman 12/2020. Vuoden 2019 laskenta valmistui. Liikenteen ja öljylämmityksen päästöissä on tapahtunut myönteistä kehitystä, mutta Kaukaan Voima Oy:n turpeen käyttö on kasvanut, minkä seurauksena kokonaispäästöt ovat pysyneet samana. Kaupunkipyörät aktiivisessa käytössä. Mm. Greenreality kotien ja kumppaniyritysten sekä Uniori-toiminnan kautta jaetaan tietoa asukkaille ja yrityksille.
6.2. Ympäristö- ja energia keskittymä vahvistuu ja synnyttää työpaikkoja	Uudet työpaikat 2021 mennessä: 215 60 > 120 > 215	158	Veturiyritykset lievässä kasvussa, joskin korona hidastanut uusia tilauksia ja aiheuttanut sen, että 300 uuden työpaikan kasvutavoitteessa on jääty puoleen väliin (158 työpaikkaa). Kaupunki toteuttanut useita globaalitason edelläkävijähankkeita yhdessä yritysten kanssa. Valtion kanssa allekirjoitettiin yliopistokaupunkeja koskeva ekosysteemisopimus. Greenreality Networkin yritysverkosto toimii aktiivisesti.

6. Energia ja ilmasto

Lappeenranta toimii globaalina suunnannäyttäjänä kaupunkien energia- ja ilmastopoliitikan edistämässä. Vihreät teot perustuvat LUT:n osaamiseen. Energia- ja ympäristöalan GES-verkosta kasvatetaan ja vahvistetaan ympäristöliiketoiminnan kasvun perustaa. Kaupunki toimii kokeiluympäristönä ja tarjoaa yrityksille referenssejä kv. markkinoille. Kiinteistöjen energiatehokkuutta parannetaan ja lisätään kaupungin kiinteistöissä aurinkovoiman käyttöä. Kaupungin maankäytön suunnittelussa huomioidaan kestävä kehitys. Greenreality on osa päiväkotien ja koulujen kasvatustyötä. Asukkaat ja yritykset ovat aktiivisia toimijoita edistäen ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Tavoitteet	Mittarit (2019 >2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
6.3. Kulutuksen mukaan laskuttaminen ja etäluennan hyödyntäminen.	Kysyntäjoustavat, digitaaliset laitteistot käytössä osassa konsernin kiinteistöjä 2021: Kiinteistöjen osuus, jossa energiankäyttöä ohjataan digitaalisesti x > x > 20 %	14	Virtuaalivoimala käynnistynyt. Kiinteistönhoidon automaatiikassa erinomaista etenemistä. Vesimittarien kehitystyötä tehdään.
6.4. Älykäs ohjaus ja teknologia vähentävät ylläpitokuluja	Konsernin kiinteistöjen energiakustannukset kevenevät 60 000 €/v 2021 alkaen	100 000 €	Virtuaalivoimalapalvelu käynnistynyt, mutta energiakustannusten tuloksellisuuden osalta edellyttää vielä laajempaa kiinteistökantaa ja käyttökokemusta. Kiinteistöautomaation kehitys etenee. Mustolan lämpöakkua kehitetään uniikkina varastoratkaisuna. Urheilutalon peruskorjaus pudotti energiakustannuksia. LUT:n kanssa selvitetty kiinteistöjen energiatehokkuusinvestointien kannattavuutta.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Sykettä ja säpinää		Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus			Elinvoimainen kaupunki ja imago			Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö			Talous ja resurssit																																																																																						
<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Matkailijoiden viipymä</th> <th colspan="2">Harrastavien määrä</th> </tr> <tr> <td>2021</td><td>2033</td> <td>2021</td><td>2033</td> </tr> <tr> <td>1,9</td><td>1,95</td> <td>95 %</td><td>98 %</td> </tr> </table>		Matkailijoiden viipymä		Harrastavien määrä		2021	2033	2021	2033	1,9	1,95	95 %	98 %	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</th> </tr> <tr> <td>2017</td><td>2021</td><td>2033</td> </tr> <tr> <td>52,3 %</td><td>55 %</td><td>60 %</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Luottamus kunnan päätöksentekoon</th> </tr> <tr> <td>2017</td><td>2021</td><td>2033</td> </tr> <tr> <td>2,9</td><td>3,5</td><td>4</td> </tr> </table>			Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat			2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	Luottamus kunnan päätöksentekoon			2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Työssäkäyvien määrän kasvu</th> </tr> <tr> <td>2017</td><td>2021</td><td>2033</td> </tr> <tr> <td>28 700</td><td>30 000</td><td>32 000</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Yritysimagon parantuminen</th> </tr> <tr> <td>2017</td><td>2021</td><td>2033</td> </tr> <tr> <td>29</td><td>14</td><td>7</td> </tr> </table>			Työssäkäyvien määrän kasvu			2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	Yritysimagon parantuminen			2017	2021	2033	29	14	7	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Henkilöstötyytyväisyys</th> </tr> <tr> <td>2017</td><td>2021</td><td>2033</td> </tr> <tr> <td>3,69</td><td>3,85</td><td>4</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Asiakkaan palveluun käyttämä aika</th> </tr> <tr> <td>2017</td><td>2021</td><td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td><td>-50 %</td><td>-75 %</td> </tr> </table>			Henkilöstötyytyväisyys			2017	2021	2033	3,69	3,85	4	Asiakkaan palveluun käyttämä aika			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Lainat/asukas</th> </tr> <tr> <td>2017</td><td>2021</td><td>2033</td> </tr> <tr> <td>7 146</td><td>8 500</td><td>7 500</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Hukkatyöhön kuluvat htv:t</th> </tr> <tr> <td>2017</td><td>2021</td><td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td><td>-50 %</td><td>-75 %</td> </tr> </table>			Lainat/asukas			2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	Hukkatyöhön kuluvat htv:t			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
Matkailijoiden viipymä		Harrastavien määrä																																																																																															
2021	2033	2021	2033																																																																																														
1,9	1,95	95 %	98 %																																																																																														
Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
52,3 %	55 %	60 %																																																																																															
Luottamus kunnan päätöksentekoon																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
2,9	3,5	4																																																																																															
Työssäkäyvien määrän kasvu																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
28 700	30 000	32 000																																																																																															
Yritysimagon parantuminen																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
29	14	7																																																																																															
Henkilöstötyytyväisyys																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
3,69	3,85	4																																																																																															
Asiakkaan palveluun käyttämä aika																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
x	-50 %	-75 %																																																																																															
Lainat/asukas																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
7 146	8 500	7 500																																																																																															
Hukkatyöhön kuluvat htv:t																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
x	-50 %	-75 %																																																																																															
7. Elävä tapahtumakaupunki 		<p>Elävä ja vireä kaupunkikuva, asukkaiden aktiivointi yhteisöön</p> <p>Tapahtumiin osallistuneiden määrä vuodessa</p>			<p>Monipuolista vapaa-ajan toimintaa ja tapahtumia tarjoava kaupunki</p> <p>Majoitusvuorokaudet</p>			<p>Yhden luukun periaate tapahtumatuottajille ja asukkaille. Tapahtumien ulkoistaminen</p> <p>Tapahtumajärjestäjän prosessin käyttämä ajan vähentäminen</p>			<p>Kansallisten ja kansainvälisten tapahtumien mahdollistaminen</p> <p>Hukkatyön puolittuminen</p>																																																																																						
8. Hiikää ja hupia 		<p>Harrastamismahdollisuudet lisääntyvät, yksinäisyys vähenee</p> <p>Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % (89,3 % - 95 % - 98 %)</p>			<p>Vapaa-ajanvietto- ja harrastusmahdollisuudet ovat helposti saavutettavissa</p> <p>Vapaa-ajan toimialan yritys- ja yhdistystoimijoiden määrä</p>			<p>Lasten ja nuorten harrastustoimintaa tarjolla koulun yhteydessä, tarjonta yhteen sovitettua</p> <p>Harrastusmahdollisuuksien saavutettavuus</p>			<p>Harrastustoimintaan osallistuvien määrä kasvaa</p> <p>Harrastajien määrä/kaupungin vuokraamat neliöt</p>																																																																																						
9. Opiskelijat osaksi kaupunkia 		<p>Asukkaille lisää tapahtumia ja palveluja</p> <p>Opiskelijatapahtumien määrä kaupunkialueella</p>			<p>Palvelut ja tapahtumat työllistävät asukkaita ja opiskelijoita</p> <p>Yritysimagon parantuminen</p>			<p>Tapahtumat ja korkeakoulujen näkyvyys vahvistavat myönteistä kaupunkikuvaa</p> <p>Tapahtumatuottajien asiointi helppoa ja tapahtuu digitaalisesti</p>			<p>Tapahtumat lisäävät taloudellista aktiiviteettia</p> <p>Tapahtumatulojen kasvu</p>																																																																																						

7. Elävä tapahtumakaupunki

Lappeenrannan on monipuolinen matkailukaupunki, joka kiinnostaa kotimaisia ja ulkomaisia matkailijoita ympäri vuoden. GoSaimaan 2017-2020 kansainvälinen hanke ja Saimaan alueen sekä VisitFinlandin Lakeland yhteistyö kuin Pietarin kanssa toteutettava CBC-matkailukäytävä markkinoivat aluetta Euroopassa, Venäjällä sekä Kiinassa ja Hong Kongissa sekä rakentavat matkailuyrittäjien yhteistyötä. Kaupungille tärkeä infra sisältää toimivat kansainväliset liikenneyhteydet kuten lentoyhteydet, joiden kautta saavutettavuus paranee. Alueen palvelujen käyttöä edistää myös sähköinen saavutettavuus. Kaupunki kehittää matkailua tukevia rakenteita ja infrastruktuuria sekä varmistaa vetovoimaisen ja viihtyvän kaupunkikeskustan joka myös tukee tapahtumia. Tavoitteena on sekä nykyisten omien että toisten tuottamien tapahtumien kasvattaminen ja uusien synnyttäminen. Elävä kaupunkikeskusta ja ympärivuotiset tapahtumat lisäävät kiinnostusta vierailuun. Kaupungin roolina on edistää, mahdollistaa ja auttaa yrityselämän sekä kolmannen sektorin laajaa yhteistyötä tapahtumien tuottamisessa. Yliopistokaupungin vetomaisuutta lisäävät opiskelijoiden kanssa järjestettävät tapahtumat. Yliopisto ja opiskelijat ovat näkyvä osa kaupunkikuvaa. Lappeenranta näkyy opiskelijakaupunkina ja opiskelijat tulevat osaksi kaupungin elämää. Kaupunki aktiivisesti kontaktoi keskieurooppalaisia matkanjärjestäjiä kasvatukseen matkailijaryhmiä. Toimenpiteen tavoitteena on maksimoida lentoreittien tuoma kapasiteetti ja lisätä yöpymisvuorokausia.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
7.1. Elävä ja vireä kaupunkikuva, asukkaiden aktivointi yhteisöön	Tapahtumiin osallistuneiden määrä vuodessa: + 10 %/v	-	Hankeen keskeiset tulokset ovat sujuva ja yhtenäinen palveluprosessikonaisuus tiloja tarvitseville tapahtumajärjestäjille ja laajalle yleisölle. Kaupungin tilatehokkuus tai asukkaiden yhteisöllisyys ei merkittävästi muuttunut Varaamotoiminnan kautta. Korona-kriisi vaikuttaa kokoontumistilojen kysyntään edelleen. Varaamohankkeen rakentamat palvelut tarjotaan kaupunkilaisille jatkossa osana tapahtumatiimin palveluja.
7.2. Monipuolista vapaa-ajan toimintaa ja tapahtumia tarjoava kaupunki	Majoitusvuorokaudet: + 5 %/2021 700 000 > 710 000 > 727 300	514 669	Lentoliikennemarkkinointi sopeutettiin lentojen keskeytykseen, tapahtumatuotannon tukipalvelut ja sähköisten myyntikanavien kehitystyö jatkui. Kotimaan matkailu onnistui kesäkuukausina osittain paikkaamaan kv. matkustajien puutetta, mutta kokonaisuutena majoitusvuorokausien määrä pieneni Etelä-Karjalassa 31,4%.

7. Elävä tapahtumakaupunki

Lappeenrannan on monipuolinen matkailukaupunki, joka kiinnostaa kotimaisia ja ulkomaisia matkailijoita ympäri vuoden. GoSaimaan 2017-2020 kansainvälinen hanke ja Saimaan alueen sekä VisitFinlandin Lakeland yhteistyö kuin Pietarin kanssa toteutettava CBC-matkailukäytävä markkinoivat aluetta Euroopassa, Venäjällä sekä Kiinassa ja Hong Kongissa sekä rakentavat matkailuyrittäjien yhteistyötä. Kaupungille tärkeä infra sisältää toimivat kansainväliset liikenneyhteydet kuten lentoyhteydet, joiden kautta saavutettavuus paranee. Alueen palvelujen käyttöä edistää myös sähköinen saavutettavuus. Kaupunki kehittää matkailua tukevia rakenteita ja infrastruktuuria sekä varmistaa vetovoimaisen ja viihtyvän kaupunkikeskustan joka myös tukee tapahtumia. Tavoitteena on sekä nykyisten omien että toisten tuottamien tapahtumien kasvattaminen ja uusien synnyttäminen. Elävä kaupunkikeskusta ja ympärivuotiset tapahtumat lisäävät kiinnostusta vierailuun. Kaupungin roolina on edistää, mahdollistaa ja auttaa yritys-elämän sekä kolmannen sektorin laajaa yhteistyötä tapahtumien tuottamisessa. Yliopistokaupungin vetomaisuutta lisäävät opiskelijoiden kanssa järjestettävät tapahtumat. Yliopisto ja opiskelijat ovat näkyvä osa kaupunkikuvaa. Lappeenranta näkyy opiskelijakaupunkina ja opiskelijat tulevat osaksi kaupungin elämää. Kaupunki aktiivisesti kontaktoi keskieurooppalaisia matkanjärjestäjiä kasvatukseen matkailijaryhmiä. Toimenpiteen tavoitteena on maksimoida lentoreittien tuoma kapasiteetti ja lisätä yöpymisvuorokausia.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
7.3. Yhden luukun periaate tapahtumatuottajille ja asukkaille. Tapahtumien ulkoistaminen.	Tapahtumajärjestäjän prosessin käyttämä ajan vähentäminen: selvitetään tapahtumatuottajien antaman palautteen perusteella	Etenee suunnitellusti	Tapahtumatuottajien palveluiden kehitystyö ja sähköisten palvelukäytön ylläpito jatkui. Tapahtumien järjestämisen tueksi jatkettiin pysyvien toimenpidelupien edistämistä kaupungin tapahtuma-aukioihin liittyen. Tapahtumien määrässä kokoon-tumisrajoitusten takia lasku.
7.4. Kansallisten ja kansainvälisten tapahtumien mahdollistaminen	Hukkatyön puolittuminen: Tapahtumatuottajien antama palaute sekä tapahtumatuotannon työajan käyttö	Etenee suunnitellusti	Wifi4EU-tukiasemat on otettu käyttöön Linnoituksessa, Marianaukiolla, kauppatorilla ja edustatorilla, yhteensä 13 kpl. Kansainvälisten matkailijoiden merkittävä lasku heijastuu myös wifi-palvelun käyttöön. Aiemmin kasvatettu tapahtumien materiaalipankki palvelee, mutta tapahtumien suunnitteluun liittyvä epävarmuus heijastuu tapahtumatuottajien toimintaan ja ohjaa tapahtumia mm. ulkotiloihin.

8. Hikeä ja hupia

Lappeenrannan asukkaiden harrastus- ja vapaa-ajan viettomahdollisuudet ovat erinomaiset. Kaupunki on luonut uusia ja innovatiivisia ja ekologisia toimintamalleja liikuntaan, kulttuuriin ja muuhun vapaa-ajan viettoon. Uusien monialaisten toimintamallien kehittymiselle on luotu hyvät edellytykset. Tiedot paikkakunnan harrastusmahdollisuuksista ja tarjonnasta ovat helposti saatavilla. Asukkailla ja erityisesti jokaisella lappeenrantalaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus valita mieleisiä sekä kokonaispersoonallisuutta että yksilöllisiä vahvuuksia kehittäviä harrastuksia. Lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrastusmahdollisuudet tuodaan koulun tiloihin ja koulupäivän yhteyteen. Lapset ja nuoret voivat kokeilemalla erilaisia harrastuksia ja löytää itselleen sopivaa toimintaa. Julkinen ja yksityinen sektori sekä järjestöt tuottavat hyvinvointia edistäviä vapaa-ajan palveluja sujuvasti yhteistyössä keskenään. Uudet toimintamallit koulutuksen, liikunnan, kulttuuriin ja muun vapaa-ajan alueella houkuttelee asukkaita ja yrittäjiä ja lisäävät kaupungin vetovoimaa.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
8.1. Harrastamis- mahdollisuudet lisääntyvät, yksinäisyys vähenee	Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % 89 % > 91 % > 95 %	94,15	Urbaani toimintapuisto on otettu käyttöön keväällä. eUrheilun ja taidekerho- toimintaan liittyvä palvelutuotanto siirtyi nuorisotoimen ja yhteistyökumppaneiden kautta kokoontumisrajoitusten aikana osittain verkkoon. Osa vuodelle 2020 suunnitelluista toimenpiteistä peruttiin kokonaan.
8.2. Vapaa-ajan- vietto- ja harrastus- mahdollisuudet ovat helposti saavutettavissa	Vapaa-ajan toi- mialan yritys- ja yhdistystoimijoiden määrä: (ja/tai liike- vaihto) Etelä-Karja- lan taiteet, viihde ja virkistys – tuotannon jalostusarvo (1000 €) 27 000 > 27 500 > 28 000	15 724	Liikuntadiplomityö saatiin valmiiksi ja julkistettiin toukokuussa, käyttöönotto käynnissä. Kaupunginhallituksen hyväksymä pyöräilyn kehittämisohjelma laajennettiin joukkoliikennepoliittisen ohjelman sekä kaupunkisuunnittelun kestävän liikkumisen periaatteet sisältäväksi suunnitelmaksi.
8.3. Lasten ja nuorten harrastus- toimintaa tarjolla koulun yhteydessä, tarjonta yhteen sovitettua	Harrastus- mahdollisuuksien saavutettavuus: Har- rastamisen tietopal- velu (olemassa) ja sen käyttö (käyttökerrat/kk)	Etenee suunni- tellusti	Taideopetusta iltapäiväkerhoihin jatkui korona-pandemiaan asti. Keskeytynyt toiminta jatkui syyskaudella. Nuorisopassin pilotointi käynnistyi lokakuussa ja jatkuu vuoden 2021 puolella.
8.4. Harrastus- toimintaan osallistuvien määrä kasvaa	Harrastajien määrä/ kaupungin vuokraa- mat neliöt: Dynaa- misen hinnoittelun vaikutus kävijämää- riin esimerkkikohtei- den kautta.	Jäljessä	Valtaosa harrastustoiminnasta joutui mukautumaan Korona-rajoitukseen maalis-joulukuussa 2020. Osittain toiminta oli keskeytyksessä kokonaan, osittain toiminta järjestettiin kokoontumis- ja terveysturvallisuussääntöjä noudattaen.

9. Opiskelijat osaksi kaupunkia

Vahvistetaan mielikuvaa Lappeenrannasta elävänä ja tapahtumarikkaana yliopistokaupunkina. Opiskelijat ja LUT näkyvät kaupunkikuvassa ja työllistyvät kaupunkiin. Ylioppilaskunta ja muut opiskelijajärjestöt järjestävät vuosikellon mukaisia ja uusia tapahtumia yhdessä kaupungin kanssa. Esimerkiksi lukukauden avajaiset ja opiskelijoiden laatima LUT-maamerkki. Kaupungin ja sen palveluiden näkyvyyttä opiskelijoille kasvatetaan kehittämällä viestintää opiskelijoiden suuntaan esimerkiksi Alive-median kautta. Ylioppilaskunnan roolia kasvatetaan tapahtumien yhden luukun toimijana opiskelijajärjestöille. Konkreettisenä keinona tavoitteiden edistämiseksi yhteistyötä kaupungin ja LUT:n ylioppilaskunnan (LTKY) välillä tiivistetään laatimalla kumppanuussopimus osapuolten välille.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
9.1. Asukkaille lisää tapahtumia ja palveluja	Opiskelija-tapahtumien määrä kaupunkialueella 4 > 5 > 6	4	LTKY:n ja kaupungin välinen yhteistyösopimus uusittiin, rahoitus siirtyi osaksi perusrahoitusta. Sopimuksen tavoitteiden mukaisia toimenpiteitä sopeutettiin kokoontumisrajoituksiin ja etäopiskeluympäristöön, osa toimenpiteistä peruutettiin.
9.2. Palvelut ja tapahtumat työllistävät asukkaita ja opiskelijoita	Yritysimagon parantuminen 6,8 > 7 > 7,2	6,49	Kaupunki reagoi Korona-rajoitusten vaikutuksiin palvelu- ja tapahtumatuotannon yrityksiin suuntaamalla vuokrahelputuksia vuokralaisille ja neuvomalla yrityksiä valtion tukien hakemisessa. Tästä huolimatta yritysimago on tuoreimmassa kuntabarometrissa ollut laskussa eikä Lappeenranta ollut kymmenen parhaan joukossa. Myös työllisyyskehityksen arvioidaan palvelu- ja tapahtuma-aloilla laskeneen.
9.3. Tapahtumat ja korkeakoulujen näkyvyys vahvistavat myönteistä kaupunkikuvaa	Tapahtumatuottajien asiointi helppoa ja tapahtuu digitaalisesti: laadullinen selvitys, vuoropuhelu opiskelijajärjestöjen ja opiskelijatapahtumien järjestäjien kanssa.	Jäljessä	Korona-rajoitusten aikaan ei voitu järjestää merkittävässä määrin sellaisia tapahtumia, joilla olisi ollut myönteinen vaikutus kaupunkikuvaan. Kaupungin luontopolut ja ulkoliikuntapaikat palvelivat kasvavaa asiakasjoukkoa.
9.4. Tapahtumat lisäävät taloudellista aktiviteettia	Tapahtumatulojen kasvu: Etelä-Karjalan taiteet, viihde ja virkistys – tuotannon jalostusarvo (1000 €) 27 000 > 27 500 > 28 000	15 274	Kaupungin tarjoama tuki tapahtumajärjestäjille (materiaalipankki, pysyväisluvut) pidettiin esillä sähköisissä viestintäkanavissa, mutta aktiivista markkinointia siirrettiin aikaan, kun tapahtumien järjestämisrajoitukset poistuvat jälleen.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Yhteiset palvelut

Yhteiset palvelut koostuvat konsernijohdosta, konsernipalveluista sekä kaupungin yhteisistä keskitetyistä toiminnoista. Yhteisten palvelujen talousarvio toteutui 3,7 miljoonaa euroa budjetoitua parempana. Alitus tulee pääosin konsernin yhteisistä menoista, jossa on varauksia odottamattomiin menoeriin. Ellei odottamattomia menoeriä tule vuoden aikana, määrärahavaroja ei käytetä. Lisäksi koronan vuoksi menoja jäi toteutumatta muun muassa lentoliikenteen tukemisesta sekä matkailu- ja tapahtumatoiminnasta.

Viestintä ja markkinointi

Viestinnän ja markkinoinnin vastuualueella toiminnan painopisteenä on ollut aktiivisen viestinnän ohella kaupungin ja sen palveluiden tehokas markkinointi ja myynti.

Korona on korostunut vahvasti kaupungin viestinnässä ja tavoitteena on ollut mahdollisimman ajantasaisen ja selkeän tiedon välittäminen monikanavaisesti. Samalla viestinnällä on pyritty vastaamaan koronatilanteesta nouseviin tarpeisiin ja huoliin. Koronaviestinnässä on korostunut maakunnallinen viranomaisten välinen yhteistyö, joka on osoittautunut erittäin toimivaksi. Vihreitä arvoja ja kestävä kehitystä korostava viestintä ja markkinointi on ollut keskeinen osa kaikkea kaupungin viestintää ja markkinointia. Vuoden aikana on erityisesti panostettu Green Leaf -kilpailun edellyttämään viestintään ja markkinointiin, mikä tuottikin voiton kyseisessä kilpailussa. Kaupungin brändi-ilmettä ja siihen liittyviä markkinointimateriaaleja on uudistettu vastaamaan paremmin Suomen ilmastopääkaupunki-brändiä ja tukemaan tulevaa Green Leaf 2021-voittovuotta. Selkeänä painopisteenä on ollut myös asukasmarkkinointi kaupungin vetovoimaisuuden kasvattamiseksi. Yliopiston kanssa yhteistyössä toteutettavaa Lappeenrantaan –brändikampanjaa on jatkettu ja kohdennettu erityisesti pääkaupunkiseudulle potentiaalsiin muuttajiin ja etätyöläisiin.

Kaupungin verkkosivujen uudistustyö on ollut käynnissä koko vuoden. Uudistustyön ohessa on huolehdittu kaupungin eri verkkopalvelujen saavutettavuuslainsäädännön mukaisuudesta. Kaupungin some-kanavien sisältöä on kehitetty ja laajennettu vastaamaan muuttuvia tarpeita muun muassa koronaviestinnän osalta.

Osallisuus- ja vuorovaikutus

Kaupungin osallisuus- ja vuorovaikutusohjelman toteuttamista toimialoilla on jatkettu. Osallisuustoimintojen koordinoimiseksi ja edistämiseksi koko organisaatiossa kaupungille päätettiin muodostaa toimialarajat ylittävä osallisuustiimi, johon kuuluvat konsernihallinnossa ja toimialoilla osallisuustoimintojen parissa työskentelevät henkilöt. Osallisuustiimin työskentelyä valmistelemaan ja tukemaan kaupungille on muodostettu myös niin sanottu osallisuusnyrkki, joka muodostuu konsernihallinnossa osallisuuden parissa työskentelevistä henkilöistä sekä toimialoilla päätoimisesti osallisuuden parissa työskentelevistä henkilöistä.

Vuosittaisten toimintasuunnitelmien ja seurannan valmistelu on käynnistetty. Osallisuustiimi edistää osallisuuden täytäntöönpanoa koko kaupungin tasolla. Osallisuutta on koko vuoden ajan toteutettu aktiivisesti huomioiden kuitenkin koronan aiheuttamat rajoitustoimenpiteet. Korona on vaikuttanut osallisuuden ja vuorovaikutuksen toimintatapoihin ja tuonut mukanaan kokonaan uusia tapoja toteuttaa osallisuutta, jotka jäivät käyttöön myös koronan jälkeisenä aikana.

Asiakaspalvelu

Asiakaspalvelun pisteet kaupungintalolla ovat pysyneet avoimena ja palvelleet ulkoisena sekä sisäisenä kriisipalvelupisteenä koko erityisen vuoden ajan. Asiakaspalvelu koordinoi nyt

myös PTV-tietoja ja Winkin vastaava edistää palvelujen kuvausten tuotantoa toimialojen kanssa. Asiakaspalvelussa vuonna 2019 avattu chat-palvelu on kasvattanut käyttäjämääriä. Winkissä, kirjastossa, matkailussa ja erillisissä asiantuntijaryhmissä ja nyt myös tapahtumapalveluissa toimiva kanava on ollut hyvä apu koronan aikana. Winkissä halutaan yhä vierailla eniten, mutta kanava on nopeuttanut aikaisempien lukuisten sähköpostien määrissä. Winkin myynti puolittui noin puoleen miljoonaa euroon vuonna 2020 koronapandemian aiheuttaman erityisesti kulttuurituotannon lippujen myynnin pudotuksen johdosta. Asiakaspalvelun asiointit liittyvät eniten joukkoliikenteen ja teatterin palveluihin ja palvelun tärkeys on korostunut myös tilanteesta johtuvien kulttuurituotantojen varausten uudelleen järjestelyissä. Kulttuuripalveluiden myyntitoiminnot ovat osa Winkin arkea ja asiakkaisiin pidetään yhteyttä poikkeustilanteessakin. Ryhmiä saatiin teatteriin keväällä, mutta tilanteesta johtuen ryhmämyynnin kehitys ei ole orkesterin osalta edistynyt. Winkki tukee osaltaan myös Lappeenrannan matkailua ja tekee hyvää yhteistyötä myös tapahtumapalveluiden kanssa. Matkailuneuvonta tuottaa sisältöä ja neuvontaa omiin sekä goSaimaan kanaaviin ja toimii vahvassa vuorovaikutuksessa asiakkaiden ja seuraajien kanssa.

Tapahtumapalvelut

Tapahtumatoiminnan strategista kehittämistä on viety eteenpäin tapahtumapalveluiden toimesta. Asiakaslähtöisen palvelukonseptin ja –prosessin kehittäminen tapahtumien toteuttamiselle ja tapahtumajärjestäjien aktivoimiselle on onnistunut uuden kumppanuusmallin, tapahtuma-asiantuntijan rekrytoinnin ja uuden Lappeenranta Events -sivuston myötä, ja sivuille on lisätty chat-palvelu. Sivuille on tapahtumakumppanuuden yhteistyönä tuotu kestävän tapahtuman järjestämisen ohjeet. Varaamo-hanke on päättynyt ja varaamon hallinta siirtynyt tapahtumapalveluille. Tapahtumapalvelut on vastannut koronapandemian luomaan tilanteeseen muotoilemalla uudelleen tuttuja tapahtumia pop up -tyylisesti sekä elämyksinä koettaviksi kuin myös ottanut strii-

mauksen osaksi palvelutuotantoa. Palautekysely on vahvistanut uuden kumppanuusmallin toimivuuden ja vaikka tapahtumia on tilanteesta johtuen ollut vähän, on vuoropuhelu aktiivista. Tapahtuma-alueiden pysyviä toimenpidelupia on työstetty ja kalustehankintoja tehty mahdollistamaan hybriditapahtumat. Uuteen Green Leaf -vuoteen siirryttiin valoteoksella sekä striimillä, jossa yhdistettiin aiemmin kuvattuja tervehdyksiä sekä kaupungintalon edustalla kahtena päivänä koettu elämys. Hybriditapahtuma saavutti moninkertaisesti aikaisemmin tavoitetun yleisön.

Matkailu

Saimaan alueen kansainvälinen matkailumarkkinointiyhteistyö on konkretisoitunut uuden Saimaa-sopimuksen viitoittamalla tavalla ja Lake Saimaa ry:n perustamisella vuoden 2020 aikana. Yhteinen hanke mahdollistaa yhteisen Lakesaimaa.fi -alustan luomisen ensi vuoden aikana ja työ yhteisen Saimaan matkailustrategian 2025 eteen on aloitettu loka-kuussa. Saimaan alueen kansainvälinen yhteismarkkinointi yhdessä laajemman Lakeland-alueen ja VisitFinlandin kanssa on jouduttu laittamaan tauolle vuoden 2020 aikana koronapandemiasta johtuen. Kiinan markkinasta on luovuttu ja uusiksi kohdemarkkinoiksi niin goSaimaan kuin Lake Saimaan osalta on linjattu Italian ja saksankielisen Euroopan markkinat ja Venäjä tilanteen sen salliessa ja painopiste siirretty kotimaan markkinointiin. Visit-Lappeenranta on keskittynyt tuottamaan kohteen esittely- ja unelmointimateriaalia ja kasvattanut tavoitettavuutta erityistilanteen aikana. Lappeenrannan lentoyhteydet ovat matkailumarkkinoinnin keskiössä ja yhteistyötä kehitetään edelleen Ryanairin sekä yhteyslentokenttien kanssa, kun se on jälleen mahdollista. Alueen tunnettavuutta erityisesti matkanjärjestäjien keskuudessa tukeva Saimaan alueen ja Pietarin sekä Leningrad Oblastin yhteinen Saimaa-Pietari -matkailukäytävähanke on edistynyt matkailupakettien kilpailutuksen osalta. Lake Saimaa St Petersburg Travel Corridor nettisivut sekä yhteinen esite ovat alueen matkailumarkkinoinnin käytössä ja matkanjärjestäjäyhteistyötä tehdään vuoden 2021 aikana kilpailutetun matkanjärjestäjän

kanssa. Kotimaan markkinointiin panostaminen yhteismarkkinoinnissa sekä omana toimenpiteenä edistivät kotimaan matkailijoiden kasvua vuoden aikana ulkomaalaisten matkailijoiden jäätyä rajan taakse. Digitaalisuus on matkailun keskiössä ja palveluiden kehitykseen sekä ostettavuuteen on panostettu lentokentän avaaman Lakeland Experiences -myyntialustan koulutusten muodossa yhteistyössä goSaimaan kanssa.

Kansainväliset asiat

Kaupungin kansainvälisissä toiminnoissa keskitytään ympäristöalan, kestävän kehityksen, innovaatiotoiminnan ja matkailusektorin verkostoihin Euroopassa ja Venäjällä. Alkuvuonna järjestettiin muun muassa Kaakkois-Suomen kaupunkien ja Pietarin ja Leningrad Oblastin korkean tason Round Table Pietarissa sekä "Cities as trailblazers – how to solve global challenges at local level?"-seminaari Brysselissä. Koronan vuoksi kansainväliset hankkeet, verkostotapaamiset, kansainvälinen markkinointi ja muut toiminnot toteutettiin virtuaalisina maaliskuusta alkaen. Kaupungin johto sai puhujakutsuja useisiin kansainvälisiin kongresseihin ja seminaareihin. Korona vaikutti kansainväliseen liikkuvuuteen: 58 lasta ja nuorta osallistui ulkomaisille opintomatkoille. Vuonna 2019 vastaava luku oli 305. Pietarin toimiston uusi toimintamalli valmistui. Toimeenpano odottaa rajojen avaamista.

Asiakirjahallinto, tietohallinto ja assistentti-palvelut

Asiakirjahallinnossa on jatkettu M-Files -järjestelmän kehittämistä ja sen koulutusta henkilöstölle. Tekeillä on kaksi integraatiota operatiivisiin järjestelmiin, jotka mahdollistavat tiedon säilyttämisen sähköisesti M-Filesissa. Pysyvän sähköisen säilytyksen lupa saatiin Kansallisarkistolta heinäkuussa. Lisäksi tehtiin mittava arkistonsiirto, jonka seurauksena voitiin luopua vuokralla olleesta arkistotilasta.

Keskitetyn tietohallinnon vastuulla on kaupungin ICT-palveluiden kehittäminen sekä niihin liittyvien hankintojen toteuttaminen. ICT-

tukipalvelut on tuottanut vuoden 2019 alusta alkaen Meidän IT ja Talous Oy.

Merkittävimmät kehityshankkeet vuonna 2020 olivat Microsoft 365 -palveluiden käyttöönotto, Lappeenranta.fi-verkkosivualustan ja toteuttajan sekä saavutettavuuslainsäädännön täyttävän sähköisten asiointilomakkeiden ratkaisun kilpailutukset, opetushenkilöstön palkkatietojen sähköinen siirron toteutus, KOSKI- ja VARDA -tiedonsiirtojen automatisointi sekä Lappeenrannan Toimitilat Oy:n ohjelmistojen kilpailutusten valmistelu. Strategiahankkeilla Lappeenrantaan toteutettiin mm. avoin Wifi4EU-verkko sekä valmisteltiin osallisuus- ja vuorovaikutusohjelman toimeenpanoa tukevien digitaalisten osallistumisvälineiden kokeiluja.

Koronavirus vaikutti merkittävästi tietohallinnon työmäärään erityisesti keväällä 2020. Etätöihin siirtyminen sujui kuitenkin olosuhteisiin nähden hyvin. Poikkeustilanne pakotti myös kehittämään vanhoja toimintatapoja. Uudet toimintatavat on joiltain osin havaittu toimiviksi, joten niiden hyödyntämistä jatketaan tarkoituksenmukaisesti tulevaisuudessa.

Tiedonhallintalain sekä digipalvelulain aiheuttamien muutosten toimeenpano käynnistettiin sekä tietoturvan ja tietosuojan kehittämiseksi tehtiin sisäinen arviointi. Kaupungin tietosuojan kehittämiseksi päätettiin päätoimisen tietosuojavastaavan viran perustamisesta.

Talous ja rahoitus

Taloushallinnon henkilöstöllä oli kuluneena vuonna aiempaa enemmän erilaisia raportointi- ja laskentatoimeksiantoja covid19-epidemian talousvaikutuksiin liittyen. Valtakunnallisen kuntatieto-ohjelman täytäntöönpanoon liittyvä työ edistyi kaupungin osalta aikataulun mukaisesti. Taloushallinnon henkilöstö tukee toimialojen päätöksentekoa ajantasaisilla taloustiedoilla lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Tiedolla johtamista ja siihen liittyvää raportointia kehitettiin edelleen Microsoftin Power BI -järjestelmää hyödyntäen. Tämä kehitystyö jatkuu panostamalla muun muassa

muidenkin kuin taloustietojen tuottamiseen. Pidemmällä aikavälillä tärkeä painopiste on kuukausittaisen konserniraportoinnin kehittäminen.

Strategiatyö, työllisyys, hyvinvointi ja terveyden edistäminen

Kaupungin työllisyyden edistämisen kärkinä olivat edelleen nuoret sekä pitkäaikais- ja rakennetyöttömät. Koronan vaikutuksesta edellisten vuosien myönteinen kehitys työllisyydessä pysähtyi ja kääntyi laskuun. Keväällä kaupungin työttömyysaste oli pahimmillaan 18,2 %. Loppuvuotta kohden työttömien määrä lähti laskuun. Lappeenrannan työttömyysaste oli joulukuussa 14,1 %. Vuoden 2020 työttömyysasteen keskiarvo oli 13,7 % (edellisenä vuonna 10,4 %). Kaupungin palkkatuetussa työssä eri toimialoilla työskenteli keskimäärin 62 henkilöä kuukausittain. Työmarkkinatuen kuntaosuus kääntyi myös kasvuun. Samaan aikaan kun erityisesti palvelualan työllisyysnäkökulmat heikkenivät nopeasti, myös työttömien palveluita jouduttiin sopeuttamaan: Keväällä työpajatoiminnot keskeytettiin ja toimintoja ryhdyttiin käynnistämään uudelleen kesän ja syksyn aikana. Vuonna 2020 kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuus oli noin 5,8 miljoonaa euroa (edellisenä vuonna 4,9 miljoonaa euroa). Työmarkkinatuen kuntaosuus heijastuu välillisesti kaupungin talouteen, sillä maksusuudet kulkevat Eksoten kautta.

Osatyökykyisten työllistämisen prosessia on hiottu ja tiivistetty yhteistyötä Eksoten vammaispalveluiden kanssa. Kaupunki työllisti vuonna 2020 muutamia vammaispalvelujen asiakkaita omille toimialoille ja kumppanuusyhdistyksiin. Kaupunki on mukana Eksoten osatyökykyisten työllistämistä edistävissä hankkeissa.

Nuorten työllistymisen edistämiseksi kaupunki tuottaa palveluja ensisijaisesti Lappeenrannan Ohjaamossa. Ohjaamo palveli nuoria myös keväällä etänä ja koronasta huolimatta nuorten kesätyöllistyminen onnistui normaalisti. Koronakeväänä lanseerattiin myös erillinen työllistymisen edistämisen tukimalli

kausi- ja alkutuotannon tarpeisiin. Kesätyöseteleitä oli jaossa yhteensä 370, joista kaikki käytettiin. Kaupunki rahoitti 300 seteliä ja Etelä-Karjalan Osuuspankki 70. Kesällä toteutettiin myös nuorten unelmaduunikampanja sekä korkeakouluopiskelijoiden rekrytointikampanja.

Työllisyyden edistämiseksi on tiivistetty yhteistyötä alueen yrittäjäjärjestöjen ja yrittäjien kanssa. Ohjaamossa on pidetty säännöllisesti työnantajien ja nuorten työllisyystreffejä. Kaupungin myöntämää yrityslistää haki kuusi yritystä 11 työllistetyn palkkaukseen. Suurin osa (8) yrityslistästä on kohdistunut nuorten työllistämiseen ja suurimmassa osassa (8) on myös muodostunut toistaiseksi voimassa oleva työsuhde. Kaupunki avusti 17 järjestöä työllistämiseksi niin sanotun työllisyyskumppanuuden kautta, avustuksella tuettiin 22 lappeenrantalaisen työllistymistä.

Etelä-Karjalan työllisyysjohtoryhmä on seurannut aktiivisesti Etelä-Karjalan työllisyysohjelman toimenpiteitä. Ohjaamosopimus nuorten työllistymisen edistämiseksi allekirjoitettiin ja Ohjaamon edustajat ovat mukana työllisyysjohtoryhmässä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi on tehty tiivistä yhteistyötä Eksoten ja alueen järjestöjen kanssa. Kaupungin valtuustokauden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen päälinjat tulevat kaupungin strategiasta. Keväällä tiivistettiin yhteistyötä järjestöjen kanssa väestön henkisen hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Vuonna 2020 käynnistettiin maakunnallisen hyvinvointisuunnitelman valmistelutyö. Lisäksi haettiin Eksoten johdolla rahoitusta Ikäystävällinen Etelä-Karjala -kehittämishankkeelle. Kaupunki on mukana Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeessa, jonka yhtenä tavoitteena on jatkaa aiemmin käynnistynyttä lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaa. Kaupungin vuoden 2020 hyvinvointikertomus kootaan Etelä-Karjalan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpideohjelman mukaisesti.

Konsernijohto 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	261	7	9	2
Toimintakulut	-2 166	-2 175	-1 912	263
Toimintakate	-1 905	-2 168	-1 903	265

Tarkastus 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-202	-265	-217	48
Toimintakate	-202	-265	-217	48

Konsernipalvelut 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	2 330	2 663	2 669	6
Toimintakulut	-6 281	-7 063	-6 650	413
Toimintakate	-3 951	-4 400	-3 981	419

Konsernin yhteiset 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	8 190	1 940	1 690	-250
Toimintakulut	-17 544	-20 076	-16 904	3 172
Toimintakate	-9 353	-18 136	-15 214	2 922

Yhteiset palvelut yhteensä 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	10 782	4 610	4 368	-242
Toimintakulut	-26 193	-29 579	-25 683	3 896
Toimintakate	-15 411	-24 969	-21 315	3 654
Poistot	-23	-100	-8	92
Tilikauden tulos	-15 434	-25 069	-21 323	3 746

Strateginen rahoitus 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	1 315	0	398	398
Toimintakulut	-4 133	-4 676	-2 074	2 602
Toimintakate	-2 819	-4 676	-1 676	3 000

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysturvallista yliopisto- ja matkailukaupunkia, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Yhteiset palvelut		Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus			Elinvoimainen kaupunki ja imago			Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö			Talous ja resurssit																																																																																						
<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Sairaspoissaolojen vähentyminen</th> <th colspan="2">Hankintojen YVA</th> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>9</td> <td>75 %</td> <td>100 %</td> </tr> </table>		Sairaspoissaolojen vähentyminen		Hankintojen YVA		2021	2033	2021	2033	10	9	75 %	100 %	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Luottamus kunnan päätöksentekoon</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>			Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat			2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	Luottamus kunnan päätöksentekoon			2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Työssäkäyvien määrän kasvu</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Yritysimagon parantuminen</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>			Työssäkäyvien määrän kasvu			2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	Yritysimagon parantuminen			2017	2021	2033	29	14	7	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Henkilöstötyytyväisyys</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Asiakkaan palveluun käyttämä aika</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>			Henkilöstötyytyväisyys			2017	2021	2033	3,69	3,85	4	Asiakkaan palveluun käyttämä aika			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<table border="1"> <tr> <th colspan="3">Lainat/asukas</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> <tr> <th colspan="3">Hukkatyöhön kuluvat htv:t</th> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>			Lainat/asukas			2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	Hukkatyöhön kuluvat htv:t			2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
Sairaspoissaolojen vähentyminen		Hankintojen YVA																																																																																															
2021	2033	2021	2033																																																																																														
10	9	75 %	100 %																																																																																														
Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
52,3 %	55 %	60 %																																																																																															
Luottamus kunnan päätöksentekoon																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
2,9	3,5	4																																																																																															
Työssäkäyvien määrän kasvu																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
28 700	30 000	32 000																																																																																															
Yritysimagon parantuminen																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
29	14	7																																																																																															
Henkilöstötyytyväisyys																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
3,69	3,85	4																																																																																															
Asiakkaan palveluun käyttämä aika																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
x	-50 %	-75 %																																																																																															
Lainat/asukas																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
7 146	8 500	7 500																																																																																															
Hukkatyöhön kuluvat htv:t																																																																																																	
2017	2021	2033																																																																																															
x	-50 %	-75 %																																																																																															
10. Innostunut, osaava ja motivoitunut henkilöstö		Henkilöstö onnistuu työssään, asukkaat ovat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin Asiakastytyväisyyskysely			Kaupunkiorganisaatio on haluttu työpaikka Virka- ja työtehtäviä hakevien määrä /tehtävä			Työ sujuu, uutta kokeillaan Henkilöstökyselyn tulokset			Hyvä työkyky Sairaspoissaolojen kustannukset																																																																																						
11. Hankinnat kuntoon		Ympäristö- ja työllisyysvaikutusten huomioiminen hankinnoissa Asiakastytyväisyys			Maakunnallisten ja innovatiivisten hankintojen osuus hankinnoista kasvaa Innovatiivisten hankintojen osuus kokonaishankinnoista vähintään 5% (2019)			Hankintojen vaikuttavuuden arviointi ohjaa hankintojen suunnittelua Ohjosten väheneminen			Hankintojen kokonaistaloudellinen vaikutus kasvaa Kannustinmalli tilaajajaksikoille																																																																																						
12. Positiivisuuden ja luottamuksen vahvistaminen		Asukkaiden osallistuminen päätöksentekoon 40 % niistä asukkaista, joihin valitut palvelut kohdistuvat on osallistunut sen kehittämiseen			Kuntatyön näkyväksi tekeminen Myönteisten ja kielteisten viestien suhde valituissa sosiaalisen median kanavissa			Asiakkaan hallinnan tunne osana palvelua paranee Pilotteihin valittujen käsitys vaikutusmahdollisuuksistaan ja henkilöstön työtyytyväisyys paranee			Osallistavan budjetoinnin käyttö Mallilla suunnitellun infran käyttöaste on 20 % parempi kuin verrokin																																																																																						

10. Innostunut, osaava ja motivoitunut henkilöstö

Työstään innostunut, motivoitunut ja osaava henkilöstö on laadukkaiden palvelujen paras tae. Henkilöstö on avainasemassa myös strategisten tavoitteiden toteuttamisessa.

Toimintaympäristön muutokset edellyttävät uuden oppimista ja toimintatapojen kehittämistä kaikilla organisaatiotasolla. Hyvinvoivat työntekijät kokevat työn iloa ja imua, joka heijastuu myös asiakkaisiin ja kuntalaisiin. Tätä edistää kannustava ja ratkaisukeskeinen johtaminen, hyvä työympäristö ja nykyaikaiset henkilöstöpalvelut.

Tavoitteet	Mittarit (2019 >2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
10.1. Henkilöstö onnistuu työssään, asukkaat ovat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin	Asiakastyytyväisyyskysely: Kysely suunnitellaan vuoden 2019 aikana. Kysely sisältää myös kehitystä kuvaavat numeeriset mittarit.	Etenee suunnitellusti	Uusi henkilöstöetuus- ja palkitsemisjärjestelmä on otettu käyttöön.
10.2. Kaupunki-organisaatio on haluttu työpaikka	Virka- ja työtehtävien hakevien määrä/ tehtävä: Kaikkiin avoinna oleviin tehtäviin saadaan kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita. 100 % > 100 % > 100 %	99 %	Yleisperehdyttämiseen liittyvä materiaali on päivitetty. Anonyymiä rekrytointia on kokeiltu.
10.3. Työ sujuu, uutta kokeillaan	Henkilöstökyselyn tulokset: Henkilöstökyselyn yleisarvosana 3,7 > 3,8 > 3,85	3,66	HR:n kiihdytyskaistat on avattu. Osallistuttiin Kevan valtakunnallisen työhyvinvointiverkoston toimintaan ja Kuntatyönantajien työn murrosta selvittävään hankkeeseen.
10.4. Hyvä työkyky	Sairauspoissaolojen kustannukset: Sairauspoissaolopäivien määrä henkilöä kohden pienenee tehtyjen toimenpiteiden seurauksena 11,5 > 11 > 10	13,4	Työterveyshuollon kilpailuttaminen on loppusuoralla. Toimialoille on laadittu vastuualuekohtaiset henkilöstösuunnitelmat. Johtamis- ja esimiesvalmennusta jatkettiin työturvallisuusteemalla.

11. Hankinnat kuntoon

Maakunnan kuntasektorin toimijoiden ulkopuolisilta suoritetut hankinnat vuonna 2014 olivat n. 340 miljoonaa euroa, johon sisältyvät Lappeenrannan kaupunkikonsernin ulkopuolisilta suoritetut hankinnat n. 160 miljoonaa euroa. Hankintojen hyvällä suunnittelulla on mahdollista vaikuttaa nopeastikin asiakaspalvelun laatuun, kustannustehokkuuteen ja paikallisen elinkeinoelämän kasvumahdollisuuksiin. Hankintojen erillisohjelma tuo lisäresursseja Lappeenrannan kaupungin toimialojen sekä maakunnan hankintojen suunnitteluun, jossa huomioidaan asiakastarpeet, elinkaarikustannukset sekä hankinnan yritysvaikuttavuutta yli organisaatorajojen. Hankintaprosessit ja kehityskohteet linjataan vuonna 2017 laadittavassa hankintastrategiassa.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
11.1. Ympäristö- ja työllisyysvaikutusten huomioiminen hankinnoissa.	Asiakastyytyväisyys: Hankintojen suunnittelu vaiheessa arvioidaan ympäristö- ja työllistämisaikutukset	Etenee suunnitellusti	Kehitettiin taloushallinnon ja tietohallinnon kanssa yhteistyössä big-data-tietokanta, jota hyödynnetään Power BI:n avulla tuottamaan analysoitavaa dataa vaikuttavuuden arviointiin. Hankintojen kilpailutuksissa seurataan kestävän kehityksen ja työllistämisen kriteereiden käyttöä.
11.2. Maakunnallisten ja innovatiivisten hankintojen osuus kasvaa.	Innovatiivisten hankintojen osuus kokonaishankinnoista vähintään 5 % (2019). 5 > 8 > 10	10 %	Markkinavuoropuhelut on otettu osaksi normaalia käytäntöä. Vuoden aikana järjestettiin 15 markkinavuoropuhelua, joissa oli yhteensä 176 osallistujaa. Kilpailutuksiin saatiin keskimäärin 4 tarjousta/tarjouskilpailu. Määrä on hyvä valtakunnallisessa vertailussa. Kilpailutuksiin osallistui keskimäärin 2 paikallista yritystä/tarjouskilpailu.
11.3. Hankintojen vaikuttavuuden arviointi ohjaa hankintojen suunnittelua	Ohiostojen väheneminen: EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa on otettu käyttöön hankinnan suunnittelu- vaiheessa vaikuttavuusarviointi.	Etenee suunnitellusti	Kehitettiin taloushallinnon ja tietohallinnon kanssa yhteistyössä big-data-tietokanta, jota hyödynnetään Power BI:n avulla tuottamaan analysoitavaa dataa vaikuttavuuden arviointiin. Mittavia suureita: innovatiiviset hankinnat, kestävä kehitys, työllistäminen, tarjoajien määrä ja paikallisten tarjoajien määrä.
11.4. Hankintojen kokonaistaloudellinen vaikutus kasvaa	Kannustinmalli tilaajayksiköille: Hankintasopimuksien hallintajärjestelmä on otettu käyttöön ja se on integroitu kilpailutus- ja arkistojärjestelmään.	Etenee suunnitellusti	Cloudia-sopimushallintajärjestelmä on käytössä. Vanhat hankintasopimukset on viety järjestelmään. Integraatio M-Filesiin on kesken

12. Positiivisuuden ja luottamuksen vahvistaminen

Ohjelman tarkoituksena on parantaa kaupungin mainetta ja tuoda toimintaan välineitä, joilla pystytään nopeasti kartoittamaan kuntalaisten näkemykset ja huomioimaan ne päätöksenteossa. Ohjelmassa on tarkoitus tehdä paljon pieniä parannuksia ja jakaa onnistumisen kokemuksia. Digitaalista osallistumista ja vaikuttamista omaan elinympäristöön kokeillaan valituille kohderyhmille ja palveluille. Investoinneissa kokeillaan toimintamallia, jossa asukkaat voivat vahvasti osallistua yhteisen infran suunnitteluun.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
12.1. Asukkaiden osallistuminen päätöksentekoon	40 % asukkaista joihin palvelu kohdistuu, ovat osallistuneet sen kehittämiseen: Osallisuus- ja vaikuttamisohjelman laatimiseen osallistuneiden määrä. 200 > 0 > 0	108	Osallisuus- ja vuorovaikutusohjelma on valmis ja käytössä. Osallistavan budjetoinnin välineiden kartoitus on tehty: vertailukohtana Suomen isot kaupungit.
12.2. Kuntatyön näkyväksi tekeminen	Myönteisten ja kielteisten viestien suhde valituissa sosiaalisen median kanavissa: Lappeenranta FB-sivujen viestit (myönteiset 80, kielteiset 20) erikseen määriteltynä esimerkikikautena. 60 > 70 > 80	-	Kaupungin verkkosivujen palvelumuotoilu ja uudistustyö on edennyt siten, että palvelualusta ja käyttöliittymä ovat lähes valmiita. ”Ylpeästi lappeenrantalainen” -kampanjassa on tuotettu seitsemän videota, joissa esiintyy mm. opiskelijoita, yrittäjiä ja etätyöläisiä
12.3. Asiakkaan hallinnan tunne osana palvelua paranee	Pilotteihin valittujen käsitys vaikutusmahdollisuuksistaan ja henkilöstön tyytyväisyys paranee: Henkilöstökyselyn tulokset/voin vaikuttaa omaa työtäni koskeviin asioihin 3,7 > 3,8 > 4,0	3,71	Office 365 -ohjelmistoympäristön (pilvipalvelu) käyttöönotto tehty. Elkan asiakaspalveluprosessien palvelumuotoilutarpeet selvityksessä. Uuden Wintran rakentaminen aloitettu sisäisen viestinnän työkaluksi.
12.4. Osallistavan budjetoinnin käyttö	Mallilla suunnitellun infran käyttöaste on 20% parempi kuin verrokki	Etenee suunnitellusti	Osallistuvaa budjetointia käytetään toimialojen kehittämishankkeissa tapauskohtaisesti. Muiden kaupunkien osallistuvan budjetoinnin mallien selvitystyö on tehty.

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut

Lasten ja nuorten palvelut

Lasten ja nuorten palvelut saavutti tavoitteensa. Budjetti alittui 203 554 eurolla.

Lasten ja nuorten palveluverkkoa tarkasteltiin Tilastokeskuksen vuonna 2019 julkaiseman väestöennusteen perusteella. Kaupunginvaltuusto tarkisti Sammontalon mitoituspersoneita vastaamaan väestöennusteita.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatusta kehitetään osana kasvatus- ja koulutusjärjestelmää. Toiminta perustuu varhaiskasvatukseen, varhaiskasvatussuunnitelman kansallisiin perusteisiin sekä lasten henkilökohtaisiin varhaiskasvatussuunnitelmiin. Varhaiskasvatuspalvelut ovat olleet auki ja toimintaa on toteutettu ohjaavien asiakirjojen edellyttämällä tavalla koronapandemiasta huolimatta.

Koronavirustilanteesta johtuneiden poikkeusolojen alettua maaliskuussa sekä valtioneuvoston kehottaessa hoitamaan lapsia kotona mahdollisuuksien mukaan, varhaiskasvatuksen kysyntä laski huomattavasti. Lasten- ja nuorten lautakunta päätti huojentaa varhaiskasvatusmaksuja koronatilanteeseen liittyvien poissaolojen ajalta 18.3.-31.5.2020. Tämä vaikutti maksutulokertymään, joka jäi yli 0,5 milj. euroa oletetusta. Tästä johtuen varhaiskasvatuksen toimintakate ylittyi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen ohjeistuksen mukaan, varhaiskasvatuksen ryhmien yhdistämisestä on tullut välttää keväästä lähtien. Toiminnan tehostaminen lapsimäärän ollessa vähäisempi ei ole ollut mahdollista. Esimerkiksi, aiemmista kesistä poiketen, kaikki päiväkodit olivat toiminnassa kesän 2020 ajan.

Varhaiskasvatuksessa lomautettiin touko- ja kesäkuussa kahdeksi viikoksi varhaiskasvatuksen erityisopettajia, varhaiskasvatuksen oh-

jaajia, varhaiskasvatuksen avustajia, leikkitoiminnan henkilöstöä, varahenkilöstöä, perhepäivähoitajia sekä apulaisjohtajia.

Koronapandemiatilanteella ei näyttänyt olevan vaikutusta varhaiskasvatukseen osallistumiseen enää vuoden loppupuolella. Päinvastoin, tilastointipäivänä 31.12.2020, varhaiskasvatuksen osallistumisaste oli noussut 1-6-vuotiaiden osalta 3 prosenttia edelliseen vuoteen nähden. Vaikka ikäluokat ovat pienentyneet, varhaiskasvatukseen osallistui lukumäärällisesti lähes yhtä paljon lapsia kuin edeltävänä vuonna. Yli neljä vuotiaiden osallistumisaste alkaa lähentyä OECD:n tavoittelemaa 95 prosenttia, ollen jo 4-v. osalta 90 %, 5-v. 94,4 % ja 6-v. 97 %.

Varhaiskasvatustilanteen 1.8.2020 voimaan tulleiden muutosten myötä lapsen oikeus kokoikäiseen varhaiskasvatukseen palautui. Lapsen oikeus varhaiskasvatukseen ei ole enää riippuvainen huoltajien työssäkäynnistä, opiskelusta, työttömyydestä tai perhe- ja hoitopaista. Myös Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksen ryhmäkokojen osalta muuttui. Ryhmäkokoja pienennettiin kolme vuotta täyttäneiden lasten ryhmissä siten, että lapsia voi olla seitsemän yhtä kasvattajaa kohden, kun aiemmin suhdeluku oli lain mukaan kahdeksan lasta yhtä kasvattajaa kohden. Varhaiskasvatustilanteen muutokset näkyivät lisääntyneenä kysyntänä Lauritsalan palvelualueella, jossa otettiin uudelleen käyttöön entisen Kartanon päiväkodin tiloja. Alkusyksystä 2020 ei todettu olevan lisätilojen tarvetta muilla palvelualueilla. Alkusyksyn kysyntään saattoi vaikuttaa edelleen koronavirusepidemiatilanne.

Asiakastytyväisyysselvityksen perusteella huoltajat ovat olleet vuosittain varsin tyytyväisiä varhaiskasvatuksen toimintaan (asteikko 1-5). Vastausten keskiarvo oli tällä toimintakaudella 4,44, mikä on parantunut edellisiin vuosiin verrattuna. Kehittämiskohteeksi kyselystä nousi huoltajien vaikutusmahdollisuudet varhaiskasvatuksen toimintaan.

Tavoitteena on ollut toimintakulttuurin kehittäminen lasten psyykkistä, sosiaalista ja fyysistä hyvinvointia tukevaksi, liikunnallisen elämäntavan omaksuminen, lasten ja huoltajien osallisuuden mahdollistaminen sekä palvelujen kilpailukykyisyys ja tehokas järjestäminen.

Keskeiseksi strategiseksi painopistealueeksi toimintakaudella 2020-2021 on nostettu, asiakastytyväisyyskysely huomioiden, lasten sekä huoltajien osallisuusmahdollisuuksien kehittäminen. Vaikka vuosi 2020 oli monilta osin haastavaa, sen myötä varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön uusia, erityisesti osallisuutta tukevia ja lisääviä toimintatapoja. Hyviä kokemuksia saatiin esimerkiksi sähköisistä tavoista olla yhteydessä poissaoleviin lapsiin sekä heidän huoltajiinsa. Onnistuneita olivat myös huoltajien kanssa käydyt keskustelut ulkona. Joitakin kotona olevia lapsia kutsuttiin kevään poikkeusolojen aikana varhaiskasvatukseen, jotta lapsen tukeminen mahdollistuisi paremmin.

Toimintakulttuurin kehittämistä tukemaan on toteutettu edelleen ratkaisukeskeinen neuropsykiatrisen valmentaja -koulutusta sekä Ihmeelliset vuodet -ryhmänhallintamenetelmäkoulutusta. Ennen koronapandemiaa alkanee koulutukset onnistuttiin saattamaan loppuun etäyhteyksiä hyödyntäen pandemiatilanteesta huolimatta.

Henkilöstön tukena on toiminut Varma-tiimi (Varhaiskasvatuksen moniammatillinen tiimi). Tiimin tavoitteena on edistää lasten hyvinvointia varhaisessa vaiheessa kasvattajia ja perheitä tukemalla. Varhaiskasvatuksen moniammatillinen työryhmä palvelee alle 6-vuotiaita lapsia.

Varhaiskasvatus on saanut opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustusta koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi lukuvuodelle 2020-2021. Valtionavustus on tarkoitettu lasten kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukemiseen ja var-

haiskasvatuksen digitoimintakulttuurin kehittämiseen koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi. Avustuksella on palkattu neljä resurssikasvattajaa, joiden työpanos on mahdollistanut lasten tukemisen yksilöllisemmin ja jakautumisen pienryhmiin paremmin niissä ryhmissä, joissa on huolta lasten oppimisesta ja hyvinvoinnista kevään poissaolojen jäljiltä.

Koronapandemia on viivästyttänyt hanketyökentelyä, mutta hankkeet tulevat toteutumaan sisällön osalta suunnitellusti kevään 2021 aikana. Vuonna 2020 ovat edelleen jatkuneet seuraavat hankkeet: Vipinää ja kipinää -perheliikuntahanke, Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen varhaiskasvatuksessa, Positiivisen diskriminaation edistäminen, Kielikylypytoiminnan laajentamishanke Leap - Language enrichment advance program ja Tasa-arvo -hanke. Myös maakunnallinen yhteistyöhanke Oikeus oppia sai valtionrahoituksen ja sen käynnistäminen on aloitettu. Hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä Eksoten kanssa. Varhaiskasvatuksen osalta hankkeen puitteissa tullaan kouluttamaan esiopetuksen henkilöstöä.

Kunnallisen varhaiskasvatuksen vaihtoehtona perheet ovat voineet hoitaa lasta kotona, valita yksityisen varhaiskasvatuksen joko yksityisessä päiväkodissa tai yksityisellä perhepäivähoitajalla. Avoin päiväkotitoiminta on pidetty suljettuna koronapandemiatilanteen ajan. Leikkikerhot ovat toimineet normaalisti.

Keskeisimmiksi riskeiksi oli arvioitu varhaiskasvatuspaikkojen riittävyys sekä alueellinen kohtaaminen. Etenkin kevättä kohden, varhaiskasvatuksen kysynnän kasvaessa, on haasteellista saada kysyntä ja tarjonta kohtaan. Varhaiskasvatuspaikkaa ei aina järjesty perheen toivomasta lähipäiväkodista tai palvelumuodosta.

Myös joidenkin rakennusten kunto on arvioitu riskitekijäksi. Vuoden 2020 aikana ainoastaan Korvenkylässä esiopetusryhmä joutui muuttamaan koulun tiloista rakennuksen huonon

kunnon takia. Edelleen osa ryhmistä on sijoitettu väliaikaistiloihin, mutta tähän tilanteeseen tuovat helpotusta jo suunnitteilla olevat Sammontalon päiväkotit, uusi Snellmanin päiväkotit, Peltolan päiväkodin remontti sekä vuoden 2021 aikana valmistuvat Joutsenon koulu ja Lauritsalan koulu.

Keskeisen riskin muodostaa edelleen kelpoisen henkilöstön saatavuus. Avoimna olleista varhaiskasvatuksen opettajan toimista saatiin täytettyä ainoastaan 40% vähäisen hakijamäärän takia. Etenkään lyhytaikaisiin sijaisuuksiin ei löydy kelpoista henkilöstöä. Henkilöstön ikääntyessä ja eläköityessä tämä riski kasvaa edelleen.

Toistaiseksi huoltajien valinnanmahdollisuus ei ole muodostanut tarvetta sopeuttaa omaa toimintaa, vaan on helpottanut varhaiskasvatuspaikkojen järjestymistä kysynnän kasvessa kevättä kohden.

Perusopetus

Perusopetuksessa 1.-8. luokat ovat siirtyneet noudattamaan 1.8.2016 uudistettua opetussuunnitelmaa, viimeisimpänä 9. luokkien osalta siirryttiin uuden opetussuunnitelman ainesisältöihin 1.8.2019 alkaen. Uuden opetussuunnitelman arvoperustan, oppimiskäsitteiden ja yleisten tavoitteiden mukaista toimintaa ja toimintakulttuuria koulussa on kehitetty ja toteutettu jo 1.8.2016 alkaen kaikissa kouluissa ja kaikilla luokkatasoilla.

Perusopetuksen strategia on tehty vahvistamaan opetussuunnitelmauudistuksen vaatimaa pedagogista kehittämistyötä ja sen kolmas kokonainen toteutusvuosi oli 2020. Perusopetuksen strategia tukee vuonna 2018 käyttöönotetun kaupungin strategian tavoitteita ja toteuttamista. Perusopetuksen strategiassa henkilöstön, oppilaiden ja huoltajien kanssa yhdessä määritellyt kehittämisen painopistealueet liittyvät vahvasti oppilaiden hyvinvoinnin ja laaja-alaisen osaamisen varmistamiseen sekä riittävien perustaitojen oppimiseen. Strategian toteuttaminen mahdollistaa

pitkäjänteisen kehittämisen yksiköissä ja toisaalta kaupungin yhteisesti valittujen teemojen korostamisen ja hyvien käytäntöjen ja osaamisen jakamisen eri yksiköiden välillä. Kehitystyön tulosten jakaminen vahvistaa kaikkien opettajien osaamista ja samalla yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa opetuksen laadussa koulujen oppilaiden välillä. Strategiatyön avulla tavoitteena on olla ketterästi oppiva organisaatio.

Vuotta 2020 on leimannut vahvasti korona-kriisi. Kriisinhallinta on edellyttänyt aikaresurssin käytön muuttamista ja toimintatapojen uudistamista niin esimiesten kuin henkilöstön osalta. Ensisijaista on ollut terveellisen ja turvallisen oppimis- ja työympäristön varmistaminen sekä hyvinvoinnin ja oppimisedellytysten varmistaminen poikkeavassa tilanteessa. Kehittämistyötä on toteutettu vain välttämättömien kehittämishankkeiden osalta.

Vuoden 2020 aikana on opetus- ja kulttuuriministeriön tasa-arvohankkeen avulla lisätty henkilöstöresurssia haasteellisten ryhmien tukemiseen. Lisäksi kaupunki on valmistellut syksyn aikana Eksoten kanssa niin sanotun Myötätuuli-projektin, jossa tunne-elämältään vaikeasti oireilevia alakoululaisia tuetaan kouluissa lastenpsykiatrian yksikön työntekijöiden sekä opetushenkilöstön toimesta. Lisäksi strategiarahalla on jatkettu kevään 2020 ajan Kailille sopiva koulu –hanketta, jolla tuemme kouluja kehittämään toimintakulttuuria ja tuen rakenteita siten, että mahdollisimman monella lapsella olisi mahdollista käydä riittävästi tuettuna omaa lähikouluun. Syksyllä 2020 on valmisteltu Lappeenrannan opetus-toimen koordinoimaa maakunnallista Oikeusoppia-hanketta, johon myös Eksote osallistuu. Hankkeen kehitystyö käynnistyy vuonna 2021.

Kaupungin myöntämällä strategiarahalla on jatkettu mm. LUT Junior University Lappeenranta-hanketta. Lisäksi Liikkuva koulu –hankkeella sekä strategiarahalla on mahdollistettu koululiikunnanohjaajien ja koulufysioterapeuttien työskentely kouluissa.

Eryteisesti kevään 2020 ajan kehittämiskohdeena on ollut tiimioppivan organisaation kehittäminen. Koulutus tukee tiimityön edistämistä kouluissa ja antaa tukea henkilökunnalle kohdata nopeaa koulun ja yhteiskunnan vaatimusten kautta tulevaa muutostarvetta. Tiimioppiminen on keskeinen työväline myös ketterästi oppivan organisaation edistämiseksi. Vuoden 2020 aikana rehtorit ja opettajat sekä koulunkäynninohjaajat ovat osallistuneet tiimikoulutuksiin. Koulutukset ja toiminnan kehittäminen jatkuvat vuoden 2021 aikana Opetushallituksen valtionavustuksen turvin.

Strategian toteuttamisen tunnuslukuina seurataan mm. kouluterveyskyselyn tuloksia, josta saadaan tunnuslukuja ja vertailutietoja oppilaiden hyvinvointiin liittyen. Vuonna 2020 ei toteutettu kouluterveyskyselyä.

Oppilaiden fyysistä aktiivisuuden kehittymistä seurataan Opetushallituksen laatimien MOVE-testien tulosten vertailutietojen avulla. Lappeenrannassa on toteutettu MOVE-testejä vuodesta 2016 alkaen. Lappeenrannan Move!-testi tulokset ovat hieman heikentyneet kauttaaltaan verraten aikaisempiin vuosiin. Aikaisempiin vuosiin verrattessa on kuitenkin muistettava, etteivät tulokset ole suoraan verrannollisia, kun kyseessä on aina uusi ikäryhmä. Vuoden 2020 8.luokkalaiset ovat olleet 5.luokalla vuonna 2017. Vuonna 2017 kyseinen ikäluokka on ollut mittaustuloksissa jopa vielä enemmän jäljessä mediaania, kuin nyt ollessaan kahdeksannella luokalla. Voidaan siis katsoa, että kyseinen ikäluokka on jopa petranut tuloksiaan, jos katsotaan puhtaasti mediaaniin verrattuna.

Perustaitojen oppimista seurataan mm. äidin kielen ja matematiikan koko ikäluokille toteutettavien testien avulla. Lukuvuodesta 2020 – 2021 alkaen taitojen kehittymistä pystytään seuraamaan kaupunki- ja koulukohtaisesti, koska koulut on ohjeistettu tallentamaan tiedot yhdenmukaisella tavalla. Lisäksi syksyllä 2020 kaikille perusopetuksen 2-9-luokkalai-

sille tehtiin niin sanottu Lukuseula-testi korona-valtionavustuksen rahoituksella. 1. luokkalaiset tekevät testin alkuvuoden 2021 aikana. Tulosraportit valmistuvat alkuvuoden 2021 aikana.

Keväällä 2020 ei toteutettu varsinaista asiakastyytyväisyyskyselyä koronatilanteen takia. Sen sijaan huoltajille tehtiin kysely etäopetuksen sujumisesta. Asiakastyytyväisyyskysely tehdään jälleen keväällä 2021.

Henkilöstön hyvinvointia mittaavan työhyvinvointikyselyn perusteella voidaan todeta, että työtyytyväisyyden kaikkien kysymysten keskiarvo on säilynyt lähes samana seurantavuosina: 2016–3,72; 2017–3,81; 2018–3,77; 2019–3,76; 2020–3,72.

Joutsenon, Lauritsalan ja Kesämäen yläkoulun rakennushankkeet ovat edenneet aikataulun mukaisesti. Sammonlahden koulun hankesuunnitelmaa on valmisteltu syksyn 2020 aikana. Korvenkylän koulun hankesuunnittelu aloitettiin syksyllä 2020.

Lukiokoulutus

Lukiot ovat valmistelleet opetussuunnitelmia vuoden 2020 aikana. Opetussuunnitelmat otetaan käyttöön elokuussa 2021. Edellinen ops- työ valmistui vuonna 2016.

Paikallisesti lukiokoulutukselle on uuden lukiolain ja tulevan opetussuunnitelman suunnassa laadittu Lappeenrannan lukiokoulutuksen strateginen kehittämissuunnitelma, jossa tavoitteena on Suomen paras lukiokoulutus 2022. Erityisenä painopistealueina ovat turvallinen oppimisympäristö, yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen, kannustava ilmapiiri ja työrauha. Laaja-alaiset opinnot, monipuolinen arviointi, yksilöllinen opintojen ohjaus ja innostava ja monimuotoinen opetus luo lukiokoulutukselle sisällöllisiä ja menetelmällisiä tavoitteita. Näin tavoitellaan opiskelijoille korkeaa motivaatiota oppimiseen, opiskelijälähtöisyyttä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Yhteistyörakenteiden kehittämistä 3. asteen oppilaitosten kanssa on jatkettu vuonna 2020 ja LUT Junior University toimintaa lukiokoulutuksen osalta on kehitetty. Lisäksi lukiodien tiedelinjan toimintamallia on valmisteltu. Myös lukiodien ja työelämän yhteistyömalleja on valmisteltu osana opetussuunnitelmien sekä tiedelinjan toimintamallin valmistelua.

Sekä lukiostrategian että kaupungin strategian toteuttamisen tunnuslukuina seurataan kouluterveyskyselyn tuloksia, josta saadaan tunnuslukuja ja vertailutietoja opiskelijoiden hyvinvointiin liittyen. Vuonna 2020 kouluterveyskyselyä ei toteutettu. Lisäksi seurataan ylioppilaskirjoitusten tuloksia, joissa Lappeenrannan päivälukioiden vertailulukku oli keväällä 2020 1,02 ja syksyllä 1,05. Kansainvälinen toiminta on vilkasta ja vireää molemmilla lukioilla.

Lukioiden opettajien työhyvinvointikyselyssä ilmenee, että työhyvinvoinnin kokonaiskokeemus on vaihdellut seuraavasti: 2016: 3,77, 2017: 3,67, 2018: 3,31, 2019:3,47, 2020: 3,63.

Molemmat lukiot osallistuvat Opetushallituksen lukiodien kehittämisverkoston toimintaan, innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämishankkeeseen kehittämällä arviointia ja analytiikkaa sekä aluehallintoviraston myöntämän rahoituksen avulla Liikkuva opiskelu -hankkeeseen. Liikuntapainotteisuus Kimpisen lukiolla mahdollistaa kilpaurheilun yhdistämisen sujuvammin lukio-opintoihin ja vastaavasti Lyseon lukion musiikkiteatterilinjan mahdollistaa opiskelijoiden osallistumisen musiikkiteatteriproduktion suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Nuorisotoimi

Nuorisotyön perustoimintaa toteutettiin koronasulun aikana digitaalisena nuorisotyönä ja jalkautuvana nuorisotyönä. Kesäkuun alusta alkaen toimipisteet avattiin uudelleen ja sen jälkeen toiminta jatkui koronarajoitusten puit-

teissa mahdollisimman normaalina. Nuorisotilojen kävijämäärä nousi sulkukuukausista huolimatta yli 32 000 kävijään.

Ohjaamotoiminnan strategiarahoitus päättyi kesällä 2020. Ohjaamotoiminnan koordinoimille ja toiminnan jatkamiselle nuorisotoimen osalta löydettiin ratkaisu yhdessä kaupungin työllistämispalveluiden kanssa. Ohjaamotoiminta jatkuu osana perustoimintaa.

Vuoden 2020 aikana tarjottiin Opetushallituksen tukemaa koulukerhotoimintaa ja kevätkauden ajan Olympiakomitean tukemia Lasten Liike –kerhoja. Viisi alueellista liikunnanohjaajaa työskenteli kouluilla perusopetuksen palkkaamina. Kaupungin strategiarahoituksella järjestettiin TAIDE-kerhoja (kuvataide, sirkus, käsityö, tanssi) koululaisten iltapäivätoiminnan yhteydessä. Koronan aiheuttamat poikkeusolot aiheuttivat muutoksia harrastustoiminnan suunniteltuun toteutumiseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Etelä-Karjalan kuntien rahoittama lastenkulttuurikeskus Metku tuotti vuonna 2020 kaikille tasavertaisesti saavutettavaa taidesisältöistä ja kulttuurikasvatusta, joka tuotettiin koulujen ja taidelaitosten sekä 3. sektorin yhteistyönä. Metku reagoi epidemian vaatimiin erityistilanteisiin ja tarpeisiin tuottamalla digitaalista materiaalia erilaisille nettisivustoille ja sosiaaliseen mediaan. Myös turvallisiin julkisiin tiloihin kuten puistoihin ja aulatiloihin tuotettiin lasten kanssa etänä yhteisötaidetta. Metkussa vahvistettiin kuntakohtaisia kulttuurikasvatusohjelmia, jotka ovat osa valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteita (2016) ja keväällä 2019 päivitettyä lakia kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019). Metkun koordinoimissa yleisötyöhankkeissa, Taidetestaajat ja Lappeenrannan strategiaohjelman Kulttuurisuihku, oli koronan tähden peruuntumisia ja toiminnot pääsääntöisesti siirrettiin tulevalle vuodelle ja/tai toteutettiin digitaalisena.

Osallisuushankkeen puitteissa kehitettiin lasten ja nuorten osallisuusrakenteiden – lasten parlamentin ja nuorisovaltuuston toimintaa

suuntaan, joka tavoittaisi myös näiden rakenteiden ulkopuolella olevia nuoria kuntalaisia. Aktiiviseen kansalaisuuteen panostettiin erityisesti syyskaudella murrosikäisille nuorille suunnatuilla tapahtumakokonaisuuksilla. Lapsiystävällinen kunta -kuulemisten yhteydessä on tavoitettu erilaisista taustoista tulevia lapsia ja nuoria ja kuultu heidän kokemuksiinsa Lappeenrannasta kasvu ympäristönä LYK-toimintasuunnitelman rakentamisen tueksi.

Koulunuorisotyö strategiahanke päättyi yläkoulujen osalta vuoden 2020 loppuun. Sampon osalta hanke jatkuu vielä kesään 2021. Toiminta koettiin tärkeäksi ja tarpeelliseksi, mutta siitä huolimatta toiminnan jatkamiselle ei löytynyt rahoitusta hyvinvointi ja sivistystoimialan budjetista vuoden 2021 talousarviossa. Lappeenranta sai aluehallintovirastolta 160 000 euron avustuksen ”Koronahaittojen ehkäisy koulunuorisotyön keinoin” -hankkeelle. Avustuksen turvin tehdään koronahaittojen ehkäisyyn kohdentuvaa nuorisotyötä Kesämäen, Kimpisen, Lauritsalan, Sammonlahden ja Joutsenon yhtenäiskouluissa sekä Sampon Lappeenrannan yksikössä joulukuusta 2020 kevätlukukauden 2022 loppuun asti.

Kulttuuripalvelut

Koronapandemia vaikutti voimakkaasti kulttuuripalvelujen toteuttamiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen; tautitilanteen hillitsemiseksi asetetut rajoitukset estivät vuoden kuluessa merkittävästi normaalin palvelutoiminnan toteutumista ja asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Kokonaisuutena kulttuuri-toimi pysyi hyvin budjettiraamissaan.

Kirjasto

Koronarajoitusten vuoksi kirjasto jouduttiin vuoden kuluessa ajoittain joko pitämään kokonaan suljettuna tai palveluja voitiin tarjota vain rajoitetusti. Tämä näkyy selkeästi kaikissa kirjastojen käyttöluvuissa. Kokonaislainaus muun kuin sähköisen aineiston osalta pieneni

edellisvuoteen verrattuna -15,5 % (v. 2020 yhteensä 806 275 lainaa) ja samaten fyysiset kirjastokäynnit luonnollisesti vähenivät, kun taas verkkokäynnit lisääntyivät (v. 2020 yhteensä 531 757 verkkokäyntiä Heili-kirjastojen sivuilla). E-aineistojen käyttö on vuodesta toiseen jatkuvasti lisääntynyt, ja korona kasvatti näiden palvelujen käyttöä vielä entisestään: e-kirjojen ja e-äänikirjojen (Ellibs) käyttö kasvoi +34,2 % (v. 2020 yhteensä 32 775 lainaa), kotona luettavien e-lehtien (eMagz) käyttö kasvoi +765 % (v. 2020 yhteensä 73 430 lukuis-tuntoa), kotona katsottavien elokuvien (Viddla) käyttö kasvoi +77,7 % (v. 2020 yhteensä 7629 lainaa), ja samansuuntainen kehitys näkyi myös muissa e-aineistoissa. Koronarajoitusten johdosta kirjaston tapahtumatoiminta oli ajoittain kokonaan keskeytynyt tai järjestettiin rajoitetuin osallistujamäärin, mikä näkyy tapahtumien määrässä ja osallistujamäärissä: kirjastoissa järjestettiin 239 tapahtumaa, joihin osallistui 4657 osallistujaa, kun normaalivuosina tapahtuma- ja osallistujamäärät ovat olleet vähintäänkin kaksinkertaiset. Kaikista rajoituksista huolimatta kirjasto toteutti kuitenkin tehtäviään niin monipuolisesti kuin se poikkeuksellisissa oloissa on ollut mahdollista.

Museo

Vuodelle 2020 suunnitellut näyttelyt toteutettiin, mutta näyttelytiloja jouduttiin pitämään koronarajoitusten vuoksi yleisöltä kokonaan suljettuina maaliskuun loppuun ja loppusyksystä ne olivat avoinna rajoitetusti. Tapahtumatoiminta ja yleisötyö on ollut pysähdyksissä tai hyvin rajoitettua koronavuoden aikana. Vuoden 2020 kävijämäärä (31 912) oli 52 % edellisen vuoden määrästä. Sen sijaan verkkokäyntien määrä (227 009) lisääntyi vastaavasti yli 100 %. Kasvu selittyi erilaisten verkkopalveluiden lisääntymisellä niin kokoelma- kuin yleisötyössäkin. Palvelut siirtyivät poikkeusvuonna verkkoon. Myös kokoelmien parissa tehtävä työ korostui, sillä Etelä-Karjalan museon itäsalin remontin alta purettiin perusnäyttely, tehtiin isoja kokoel-

masiirtoja sekä laajaa migraatiotyötä siirryttäessä uuteen kokoelmahallintajärjestelmään. Kokoelmanhallintatapahtumia kirjautui 80 % enemmän kuin viime vuonna (51 255 kpl vuonna 2020). Myös asiantuntija- ja viranomaislausuntojen määrä kasvoi yli 350 % edellisestä vuodesta. Lausuntojen suuri määrä selittyy pääosin sillä, että museotoimi sai alueellisen vastuumuseon roolin. Näin aiemmin museoviraston vastuulla olleet tehtävät siirtyivät kaupungille. Museon kulttuurirympäristöissä työskentelee kaksi rakenustutkijaa ja arkeologi vastuualueenaan koko Etelä-Karjalan alue.

Orkesteri

Koronapandemia pysäytti orkesterin toiminnan maaliskuussa 2020 täysin ja kaikki kevään konsertit jouduttiin perumaan. Syksy 2020 alkoi 150 kuulijan rajoituksin ja vasta loka-marraskuussa yleisöä oli lähes jokaisessa konsertissa 150 kuulijaa. Keväällä orkesteri oli lomautettuna touko-kesäkuussa. Syksyn orkesteri harjoitteli ja konsertoi lähes suunnitellulla ohjelmistolla muutamaa ohjelmamuutosta lukuun ottamatta. Joulukuussa koronan toisen vaiheen rajoitukset pysäyttivät yleisökonserttitoiminnan ja orkesteri siirtyi tekemään internet-kanavilleen konserttividioita. Valtion koronatuki auttoi orkesteria taloudellisesti, koska Etelä-Suomen aluehallintoviranomaiset eivät arvioineet alueellisesti mahdollisuuksia antaa konserttien jatkoa edes 150 rajoituksilla joulukuussa epidemiatilanteen ollessa maakunnassa hyvin alhaisella tasolla. Kaikki edellinen vaikutti suoraan orkesterin kuulijamäärään vastaavalla tavalla kuin maamme muissakin ammattiorkestereissa ja taidelaitoksissa. Lappeenrannan kaupunginorkesterin järjesti vuonna 2020 kaikkiaan 29 eri konserttia, joissa kuulijoita oli yhteensä 4332 kuulijaa. Striimattuja konsertteja oli kaksi, joissa kuulijoita oli 2117. Saimaa Sinfonietta yhteistyö on jatkunut Mikkelin kaupunginorkesterin kanssa kehittyen positiivisesti pääkapellimestarin ollessa yhteinen. Kaupunginorkesteri konsertoi eri tyyppisin konsertein sinfoniakonserteista

viihdekonsertteihin ja koululaiskonserteista kamarimusiikkiin. Lisäksi kaupunginorkesteri teki yleisötyötä vierailen kouluilla ja laitoksissa saavuttaen 800 kuulijaa. Keskiarvona konserteissa oli korona-ajasta huolimatta 149 kuulijaa.

Teatteri

Koronavuosi 2020 kuritti erityisesti teatteria. Esitystoiminta jouduttiin kokonaan keskeyttämään Covid-19 –pandemian vuoksi maaliskuun puolesta välissä. Samoin kaikki muut yleisötapahtumat ja ulosvuokraustapahtumat jouduttiin perumaan. Harjoitustoiminta ja tuotantojen rakentaminen jatkuivat niin hyvin kuin se turvallisesti oli mahdollista. Vakituisen henkilöstö oli loppukevään ja kesän kuluessa lomautettuna kaksi viikkoa. Kustannussäästöjä syntyi myös siitä, että epävarmassa tilanteessa ei lähdetty tekemään uutta tuotantoa. Syksyllä esitystoiminta päästiin aloittamaan noudattaen yleisötilaisuuksien turvallisuusrajoituksia ja hygieniaohteita. Marraskuun loppuun saakka esitykset toteutettiin noin 25 %:n täyttöasteella, kunnes jälleen joulukuussa pandemian vuoksi esitystoiminta jouduttiin keskeyttämään. Teatterin vuoden kokonaiskatsojamäärä putosi huomasti, ollen vain 7 036 katsojaa; esityksiä voitiin viedä läpi 62 kappaletta. Lukuun sisältyy 11 vierailuesitystä. Lehmusten kaupunki ja Idän pikajunan arvoitus esitettiin ”täysille katsomoille”, koska yleisöä sisään voitiin ottaa vain noin 90 katsojaa. Liian paksu -perhoseksi näytelmää ehdittiin esittää vain yhdeksän kertaa keväällä. Näytelmä ei jatkanut enää syksyllä tuotannossa. Pienellä näyttämöllä hyvän alun saanut Maukka, Väykkä ja syntymäpäivä jouduttiin myös kevään jälkeen ottamaan pois tuotannosta. M/S Framilla –risteilyrevyyyn pieni katsomokapasiteetti aiheutti yleisölle pettymyksiä. Kiinnostusta näytelmää kohtaan oli enemmän kuin sisään voitiin ottaa. Lehmusten kaupunki, Idän pikajunan arvoitus ja Framilla jatkoivat tuotannossa keväällä 2021. Teatterin lipputulot putosivat ennätysmäisen alas. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämät ko-

rona-avustukset ja kevätkauden lomautus toivat lievennystä taloudelliseen ahdinkoon. Huolimatta siitä, että teatteri säästi myös tuotantokuluissaan, toimintakatteen ylitykseltä ei välttytty. Talousarvion ylitys oli 78 000 euroa. Vierailuesityksillä ehdittiin vain hiukan monipuolistaa ohjelmistotarjontaa.

Liikuntapalvelut

Koronan vaikutukset liikuntatoimeen olivat merkittävät. Rajoituksista johtuen kaikki liikuntapaikat olivat kiinni keväällä maaliskuun puolivälistä kesäkuun alkuun. Syksyllä alkaneet uudet rajoitukset vaikuttivat erityisesti organisoituun liikuntatoimintaan ja sisäliikuntapaikkojen käyttöön. Omaehtoisessa liikunnassa ulkoliikunta lisääntyi merkittävästi. Liikuntatoimen tavoitteissa jäätin jälkeen koronasta johtuen mm. sisäliikuntatilojen kävijämäärissä. Palvelut sekä toiminta järjestettiin olemassa olleiden viranomaisohjeiden mukaisesti ja muuttuneessa tilanteessa kehitettiin uusia palvelumuotoja mm. liikunnanohjaukseen. Vastuualueen tulot toteutuivat suunniteltua pienempänä, mutta menoista säästyti niin paljon, että kokonaisuutena budjetti alitettiin 187 000 eurolla. Hankkeiden avulla kehitettiin Liikkuvaa koulua, työ ja ikäihmisten liikuntaa sekä maahanmuuttajien kotoutumista liikunnan avulla. Liikuntajärjestöjen kanssa järjestettiin säännöllisesti yhteisiä tapaamisia mm. seurafoorumien merkeissä. Liikuntapaikkarakentamisessa Lappeenrantaan valmistui Huhtiniemeen uusi skeitti- ja pump track-rata, 3 uutta ulkokuntosalia, Voisalmeen valmistui uusi huoltorakennus ja Voisalmen kuntosali uusittiin.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Hyvinvointi ja sivistys	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																								
<p>Koulukäynnistä pitäminen</p> <p>Yksinäiseksi tuntevien osuus</p> <table border="1"> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>+2 %</td> <td>+8 %</td> <td>-0,2 %</td> <td>-0,5 %</td> </tr> </table>	2021	2033	2021	2033	+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %	<p>Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> </table> <p>Luottamus kunnan päätöksentekoon</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<p>Työssäkäyvien määrän kasvu</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> </table> <p>Yritysimagon parantuminen</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	2017	2021	2033	29	14	7	<p>Henkilöstötyytyväisyys</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> </table> <p>Asiakkaan palveluun käyttämä aika</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	3,69	3,85	4	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<p>Lainat/asukas</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> </table> <p>Hukkatyöhön kuluvat htv:t</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
2021	2033	2021	2033																																																									
+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %																																																									
2017	2021	2033																																																										
52,3 %	55 %	60 %																																																										
2017	2021	2033																																																										
2,9	3,5	4																																																										
2017	2021	2033																																																										
28 700	30 000	32 000																																																										
2017	2021	2033																																																										
29	14	7																																																										
2017	2021	2033																																																										
3,69	3,85	4																																																										
2017	2021	2033																																																										
x	-50 %	-75 %																																																										
2017	2021	2033																																																										
7 146	8 500	7 500																																																										
2017	2021	2033																																																										
x	-50 %	-75 %																																																										
<p>13. Omatoimisuuden mahdollistaminen</p>	<p>Tilojen ja alueiden monipuolinen käyttö</p> <p>Iltakäytössä olevista tilaneliöistä ja infran vuoroista osa hoidetaan järjestöjen toimesta tai itsepalveluna</p>	<p>Omatoimipalveluiden valikko kasvaa</p> <p>Itsepalveluna voi hoitaa kaikki haluamansa vapaa-ajan palvelut 18/7</p>	<p>Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen</p> <p>Palveluiden vaatimasta asiakastiedosta 90% on esitetyttä</p>	<p>Hallintotyöstä siirtyä resurssia palvelutuotantoon</p> <p>Hallintotyön määrän väheneminen</p>																																																								
<p>14. Liikkuvat asukkaat</p>	<p>Liikunnallinen elämäntapa ja terveyttä edistävää liikuntaa lisääntyy</p> <p>Nuorten osuus, jotka harrastavat hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h/vko</p>	<p>Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy</p> <p>Niiden aikuisten osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksata työskennellä vanhuuseläkeikänsä saakka</p>	<p>Luodaan kumppanuusmalleja kolmannen sektorin kanssa</p> <p>Tiedon löytäminen liikuntamahdollisuuksista paranee</p>	<p>Sairastavuus vähenee</p> <p>Liikuntapaikkojen ja tilojen käyttöasteet</p>																																																								
<p>15. Hyvinvoivat lapset ja nuoret</p>	<p>Psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi paranee ja syrjäytyminen vähenee</p> <p>Nuorten osuus, joilla ei ole yhtään läheistä ystävää 8. ja 9. lk</p>	<p>Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy</p> <p>Tuntee, että elämällä on päämäärä ja tarkoitus</p>	<p>Asukkaat voivat vaikuttaa asioihinsa, osallistumisen muotoja lisää</p> <p>Koulun toimintaan vaikuttamismahdollisuudet</p>	<p>Tuen tarpeessa olevat saavat nopeammin tarvitsemansa tuen</p> <p>Erikoissairaanhoidon tarve lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa</p>																																																								

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Hyvinvointi ja sivistys	Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus	Elinvoimainen kaupunki ja imago	Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö	Talous ja resurssit																																																								
<p>Koulukäynnistä pitäminen</p> <p>Yksinäiseksi tuntevien osuus</p> <table border="1"> <tr> <td>2021</td> <td>2033</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>+2 %</td> <td>+8 %</td> <td>-0,2 %</td> <td>-0,5 %</td> </tr> </table>	2021	2033	2021	2033	+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %	<p>Elämänlaatunsa hyväksi tuntevat</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>52,3 %</td> <td>55 %</td> <td>60 %</td> </tr> </table> <p>Luottamus kunnan päätöksentekoon</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>2,9</td> <td>3,5</td> <td>4</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	52,3 %	55 %	60 %	2017	2021	2033	2,9	3,5	4	<p>Työssäkäyvien määrän kasvu</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>28 700</td> <td>30 000</td> <td>32 000</td> </tr> </table> <p>Yritysimagon parantuminen</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>29</td> <td>14</td> <td>7</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	28 700	30 000	32 000	2017	2021	2033	29	14	7	<p>Henkilöstötyytyväisyys</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>3,69</td> <td>3,85</td> <td>4</td> </tr> </table> <p>Asiakkaan palveluun käyttämä aika</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	3,69	3,85	4	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %	<p>Lainat/asukas</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>7 146</td> <td>8 500</td> <td>7 500</td> </tr> </table> <p>Hukkatyöhön kuluvat htv:t</p> <table border="1"> <tr> <td>2017</td> <td>2021</td> <td>2033</td> </tr> <tr> <td>x</td> <td>-50 %</td> <td>-75 %</td> </tr> </table>	2017	2021	2033	7 146	8 500	7 500	2017	2021	2033	x	-50 %	-75 %
2021	2033	2021	2033																																																									
+2 %	+8 %	-0,2 %	-0,5 %																																																									
2017	2021	2033																																																										
52,3 %	55 %	60 %																																																										
2017	2021	2033																																																										
2,9	3,5	4																																																										
2017	2021	2033																																																										
28 700	30 000	32 000																																																										
2017	2021	2033																																																										
29	14	7																																																										
2017	2021	2033																																																										
3,69	3,85	4																																																										
2017	2021	2033																																																										
x	-50 %	-75 %																																																										
2017	2021	2033																																																										
7 146	8 500	7 500																																																										
2017	2021	2033																																																										
x	-50 %	-75 %																																																										
<p>16. Elinikäinen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen</p>	<p>Onnistumisen ja oppimisen iloa, sisäinen motivaatio</p> <p>Kokee olevansa tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa, %</p>	<p>Osaavia ja oppivia asukkaita</p> <p>Peruskoulun jälkeen toisen asteen koulutuksessa tai muussa toiminnassa aloittaneet</p>	<p>Innostavat ja monipuoliset oppimisympäristöt</p> <p>Henkilöstön osaamiskartoituksen tulokset</p>	<p>Korjaavien toimenpiteiden tarve vähenee</p> <p>Korjaavien toimenpiteiden kustannukset</p>																																																								
<p>17. Toimitilojen monipuolinen hyödyntäminen</p>	<p>Tilojen ja tavaroiden käyttömahdollisuudet lisääntyvät</p> <p>Uusien käyttäjien määrä</p>	<p>Uusia käyttäjäryhmiä tiloille, tiloille uutta käyttöä</p> <p>Pilotissa mukana olevat kohteet kpl/v</p>	<p>Kuntalaiset osallistuvat tilojen käytön ja hinnoittelun suunnitteluun, järjestelmä yksinkertaistuu</p> <p>Digitalisoitujen kohteiden määrä</p>	<p>Tilojen tuottavuus paranee, kustannusten jaosta hyväksytyt malli</p> <p>Tilavaruuden hukkatyo €/käyttötunti</p>																																																								

13. Omatoimisuuden edistäminen

Mahdollistetaan aktiivisille kansalaisille omatoimisia palveluita. Kokeillaan toimintamalleja, joissa palvelujen käytön periaatteena on, että kaupunki antaa käyttöön kohtuuhintaiset tai ilmaiset puitteet, joiden päälle kuntalaiset, järjestöt ja yritykset voivat rakentaa itselleen, asiakkailleen ja sidosryhmilleen palveluita. Hyödynnetään asukkaiden innovatiivisuutta palvelujen kehittämisessä. Perinteisten palvelukanavien rinnalle luodaan virtuaalisia palveluja sekä palvelukanavia, joiden käyttö ei ole aikaan ja paikkaan sidottua. Itsepalvelu toimii niin helposti, että aktiiviset kansalaiset valitsevat sen ensisijaiseksi palvelun käyttötavaksi.

Tavoitteet	Mittarit (2019 >2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
13.1 Tilojen ja alueiden monipuolinen käyttö	Iltakäytössä olevista tilaneliöistä ja infran vuoroista osa hoidetaan järjestöjen toimesta tai itsepalveluna: Varaamo-palvelussa olevat toimialan tilat. Kaikki varaamo-palvelussa olevien tilojen varaukset, maksut, kulunvalvonnan ja siivouspalvelujen hankinnan voi hoitaa itsepalveluna.	60	Markkinointia jatkettiin ja toimialan tiloja tarjottiin suunnitelman mukaisesti kunnes koronapandemian vuoksi koulutilojen vuokraaminen jouduttiin keskeyttämään. Tarjolla on koulujen sekä kulttuuri- ja liikuntatoimen tiloja keskusta-alueella ja haja-asutusalueella. Varaamopalvelun omistajuus on siirtynyt konsernihallinnon/ tapahtumapalveluiden vastuulle.
13.2 Omatoimi-palvelujen valikko kasvaa	Itsepalveluna voi hoitaa kaikki haluamansa vapaa-ajan palvelut 18/7. Omatoimikirjastoja on eri puolilla kaupunkia, e-kirjakokoelma ja Finna-portaalin kautta saavutettavissa oleva museoaineisto laajenee, pääsyliput vapaa-ajan palveluihin voi hankkia virtuaalikanavien kautta	Etenee suunnitellusti	Kaupungin järjestämiin kulttuuri-palveluihin voi hankkia liput ja liikuntapalveluihin voi ilmoittautua sekä tehdä tilavaraukset virtuaalikanavien kautta. Kirjaston media-ohjaaja on ohjannut kuntalaisia virtuaalipalveluiden käytössä. Virtuaalikirjastoa on kehitetty sekä e-kirja- ja lehtikokoelmaa laajennettu. Kirjaston e-palveluiden käyttö on lisääntynyt koronapandemian vuoksi (e-lehdet +56% ja e-kirjat +31 %). Seitsemässä kirjastossa on omatoimiaikaa. Museon aineistoa on Finna-portaalissa. Kaupunginteatteri teki ja julkaisi somekanavissa 34 erilaista videolla esitettyä kulttuurielämystä koronapandemian aikana. Kaupunginorkesteri striimasi myös konsertteja yleisön saavutettavaksi.

13. Omatoimisuuden edistäminen

Mahdollistetaan aktiivisille kansalaisille omatoimisia palveluita. Kokeillaan toimintamalleja, joissa palvelujen käytön periaatteena on, että kaupunki antaa käyttöön kohtuuhintaiset tai ilmaiset puitteet, joiden päälle kuntalaiset, järjestöt ja yritykset voivat rakentaa itselleen, asiakkailleen ja sidosryhmilleen palveluita. Hyödynnetään asukkaiden innovatiivisuutta palvelujen kehittämisessä. Perinteisten palvelukanavien rinnalle luodaan virtuaalisia palveluja sekä palvelukanavia, joiden käyttö ei ole aikaan ja paikkaan sidottua. Itsepalvelu toimii niin helposti, että aktiiviset kansalaiset valitsevat sen ensisijaiseksi palvelun käyttötavaksi.

Tavoitteet	Mittarit (2019 >2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
13.3 Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen	Palveluiden vaatimasta asiakastiedosta 90 % on esitätettyä. Kehitetään mittari ja määritellään tavoitearvot vuoden 2019 aikana, kun järjestelmäratkaisu on tehty.	Ei onnistu	Tarvittavaa varhaiskasvatuksen toiminnanohjaus- ja asiakastieto-järjestelmää ei edelleenkään ole tarjolla.
13.4 Hallintotyöstä siirtyy resurssia palvelu- tuotantoon	Hallintotyön määrän vähentäminen. Varaamopalvelussa olevien tilojen varaus, laskutus, valvonta ja siivouksen järjestäminen ei edellytä tilaa hallinnoivan yksikön henkilöstön työpanosta Oppilaita koskevissa hallintoprosesseissa ei ole tarpeettomia vaiheita	Etenee suunnitellusti	Varaamo vakiinnutettu ja siirretty konsernipalveluiden tapahtumapalveluiden vastuulle. Kotisivu-uudistus etenee. Opettajien palkkatietosivujen suorasiirto oppilashallintojärjestelmästä toteutuu. Työvuorosunnittelun uudistaminen varhaiskasvatuksessa ei ole vielä edennyt.

14. Liikkuvat asukkaat

Fyysiseen hyvinvointiin vaikuttavat elintavat kuten ruokatottumukset, liikkuminen ja lepo. Edistetään lasten ja nuorten sekä aikuisten mahdollisuuksia liikuntaan suunnittelemalla päiväkotien ja koulujen pihoista helposti saavutettavissa olevia lähiliikuntapaikkoja. Lähiliikuntapaikoille sijoitetaan myös aikuisten liikuntaan sopivia välineitä. Ohjataan kaikkia lapsia ja nuoria terveyttä edistävän liikunnan pariin ja tuodaan lihasvoimien käyttö luontevaksi osaksi varhaiskasvatusta, koulutusta ja nuorisotyötä. Tarjotaan monenlaisia mahdollisuuksia liikuntaan ja otetaan huomioon myös lapsia ja nuoria kiinnostavat uudet liikuntamuodot. Edistetään vähän liikkuvien lasten liikuntaa mataloittamalla osallistumisen kynnyksiä ja poistamalla esteitä. Liikuntapaikkojen ylläpidolla, järjestötoiminnan mahdollistamisella sekä muilla terveyden edistämistoimilla lisätään aikuisten fyysistä hyvinvointia sekä kavennetaan väestöryhmien välisiä terveyseroja.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
14.1 Liikunnallinen elämäntapa ja terveyttä edistävä liikunta lisääntyy	Nuorten osuus, jotka harrastavat hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h/vko, % 20 > 18,5 > 15	26,1	Liikkumishjelman toimenpiteitä jatkettiin. Kesän uusinajattelijat toivat uusia toimenpiteitä erityisesti nuorten aktivoimiseksi. Liikuntapaikkarakentamisen suunta-asiakirja, "Missä myö liikuttaa", valmistui. Kaupunki pääsi mukaan opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaan Harrastamisen Suomen malliin, jonka tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Myö liikutaan! Sovelletun liikunnan kehittämissuunnitelma valmistui yhteistyössä seurojen ja harrastajien kanssa. Liikuntaneuvontaa on suunnattu kaikille ikäryhmille ja on otettu käyttöön etäpalvelumahdollisuus. Kotoutumisen edistämiseksi on jatkettu Liikutaan yhdessä hanketta.
14.2 Asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy (sairastavuus vähenee)	Niiden aikuisten osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksakaan työskennellä vanhuuseläkeikään saakka, % 29 > 26 > 25	28,9	Korona aiheutti katkon keväällä 2020 toimintaan ja vaikutti myös loppuvuodesta toimenpiteiden toteuttamiseen. Työikäisten ja ikääntyneiden liikuntaa edistettiin hankkeiden avulla. Ulkoliikunta lisääntyi kuntalaisten osalta merkittävästi ja uusia lähiliikuntapaikkoja kuntalaisten käyttöön valmistui.

14. Liikkuvat asukkaat

Fyysiseen hyvinvointiin vaikuttavat elintavat kuten ruokatottumukset, liikkuminen ja lepo. Edistetään lasten ja nuorten sekä aikuisten mahdollisuuksia liikuntaan suunnittelemalla päiväkotien ja koulujen pihoista helposti saavutettavissa olevia lähiliikuntapaikkoja. Lähiliikuntapaikoille sijoitetaan myös aikuisten liikuntaan sopivia välineitä. Ohjataan kaikkia lapsia ja nuoria terveyttä edistävän liikunnan pariin ja tuodaan lihasvoimien käyttö luontevaksi osaksi varhaiskasvatusta, koulutusta ja nuorisotyötä. Tarjotaan monenlaisia mahdollisuuksia liikuntaan ja otetaan huomioon myös lapsia ja nuoria kiinnostavat uudet liikuntamuodot. Edistetään vähän liikkuvien lasten liikuntaa mataloittamalla osallistumisen kynnyksiä ja poistamalla esteitä. Liikuntapaikkojen ylläpidolla, järjestötoiminnan mahdollistamisella sekä muilla terveyden edistämistoimilla lisätään aikuisten fyysistä hyvinvointia sekä kavennetaan väestöryhmien välisiä terveyseroja.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
14.3 Luodaan kumppanuusmalleja kolmannen sektorin kanssa	Tiedon löytäminen liikuntamahdollisuuksista paranee: Tietää asuinalueen harrastusmahdollisuuksista, % 8-9 lk 59 > 62 > 64	65,1	Harrastuspassin pilotointi aloitettiin 10/20. Seurafoorumi jatkoi säännöllisesti. Liikuntaseurojen toimintaedellytyksiä tuettiin mm. valmistelulla erillisestä koronatuesta. Harrastustarjottimen valmistelua jatkettiin, haasteena on toimivan mallin luominen oikealle foorumille. Tutkitaan mahdollisuutta tehdä ne kaupungin uusille kotisivuille.
14.4. Sairastavuus vähenee (asukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy)	Liikuntapaikkojen ja tilojen käyttöasteet 100 > 100 > 100	70	Haettiin mukaan harrastamisen Suomen malliin, jossa lapsille ja nuorille järjestetään heidän toivomiaan maksuttomia harrastusmahdollisuuksia iltapäivään omalla koululla tai sen lähiympäristössä. Koululiikunnanohjaajat toimivat kouluissa vuoden 2020 loppuun. Liikkumisohjelman toimenpiteitä jatkettiin, tosin korona vaikutti negatiivisesti. Kesällä toimineet liikuntaaktivaattorit tavoittivat nuoria uusilla toimintatavoilla. Liikuntaneuvontaa on mahdollista saada myös etäpalveluna. Mittarina käytetty liikuntatilojen käyttöaste laski 30 % korona rajoitusten takia.

15. Hyvinvoivat lapset ja nuoret

Lasten ja nuorten psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi muodostuu useasta tekijästä. Siihen vaikuttavat mm. osallisuuden ja merkityksellisyyden kokemukset, vapaa-ajan toiminta, ystävyysuhteet, oppiminen ja kouluyhteisö sekä kasvuympäristön turvallisuus. Kasvuympäristön turvallisuutta vaarantavat mm. kiusatuksi tuleminen, häirinnän ja väkivallan kohteeksi joutuminen tai läheisten päihteiden käyttö tai muut elämänhallinnan puutteet. Yksiköiden toimintakulttuurilla vaikutetaan yhteisöjen ja sen jäsenten hyvinvointiin sekä ehkäistään pulmien syntymistä. Varhainen pulmatilanteiden havaitseminen ja tuki edistävät hyvinvointia.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
15.1 Psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi paranee ja syrjäytyminen vähenee	Nuorten osuus, joilla ei ole yhtään läheistä ystävää 8. ja 9. lk, % 8 > 7 > 6	8,3	Vastuualueiden strategisia kehittämissuunnitelmia on toteutettu, mutta koronatilanne on hidastanut kehitystä ja hankkeiden toteutusta. Varhaiskasvatuksessa Pedasens-hanke ja ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmentajakoulutusta. Voisalmen ja Skinnarilan kouluissa kodin ja koulun yhteistyön kehitysprojekti maahanmuuttajaperheiden kanssa. Kaikille sopiva koulu -hanke on edennyt, Pro-koulumalli laajentunut. Kerhotoimintaa on järjestetty koronatilanteen sallimissa rajoissa. Lukio-koulutuksessa on työskennellyt hyvinvointiohjaaja hankerahoituksella.
15.2 Aasukkaat viihtyvät kaupungissa ja aktiivisuus lisääntyy	Tuntee, että elämällä on päämäärä ja tarkoitus (8-9. lk, lukio 1-2. , ammatillinen 1-2 lk) % 78 > 79 > 80	77,3	Hankerahoituksella toteutettu tukea ja tehty kehitystyötä. Uusia hankehakuja valmisteltu esim. tasa-arvo- sekä oikeusoppia ohjelmia varten. Koulujen lukuvuoden 2020-2021 vuosisuunnitelmat sisältävät koulukohtaiset suunnitelmat lähikouluperiaatteen vahvistamiseksi. Psyykkarimalli ollut käytössä lukuvuoden 2019-2020 aikana. Koulunuorisotyö on jatkunut koko vuoden ja joulukuussa alkanut koronahaittojen ehkäisyyn tähtäävä koulunuorisotyö avustusrahoituksella.

15. Hyvinvoivat lapset ja nuoret

Lasten ja nuorten psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi muodostuu useasta tekijästä. Siihen vai-kuttavat mm. osallisuuden ja merkityksellisyyden kokemukset, vapaa-ajan toiminta, ystävyys-suhteet, oppiminen ja kouluyhteisö sekä kasvu-ympäristön turvallisuus. Kasvu-ympäristön turvallisuutta vaarantavat mm. kiusatuksi tuleminen, häirinnän ja väkivallan kohteeksi joutuminen tai läheisten päihteiden käyttö tai muut elämänhallinnan puutteet. Yksiköiden toimintakulttuurilla vaikutetaan yhteisöjen ja sen jäsenten hyvinvointiin sekä ehkäistään pulmien syntymistä. Varhainen pulmatilanteiden havaitseminen ja tuki edistävät hyvinvointia.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
15.3 Asukkaat voivat vaikuttaa asioihinsa, osallistumisen muotoja lisää	Koulun toimintaan vaikuttamis-mahdollisuudet: Hyvät vaikutus-mahdollisuudet koulussa (8.-9. lk), % 11,5 > 12 > 14	21,9 %	Lapsiystävällinen kunta- mallin toiminta-suunnitelman arviointi ja vuosiraportti Unicefille tehty. Nykytilan kartoitus käynnistettiin syksyllä ja käynnistettiin uuden toimintasuunnitelman valmisteltu laajapohjaisesti. Osallisuus- ja vuoro-vaikutusohjelma on laadittu, jossa myös huomioitu lasten ja nuorten osallistamisen keinot. Nuorten yhteiskunnallista aktiivisuutta tukeva tapahtuma striimattiin, mutta muut nuorten ja päättäjien yhteiset tapahtumat jouduttiin koronan vuoksi siirtämään.
15.4 Tuen tarpeessa olevat saavat nopeammin tarvitsemansa tuen	Erikoissairaanhoidon tarve lasten ja nuorten mielen-terveyspalveluissa: Mielen-terveyden häiriöihin sairaala-hoitoa saaneet 0-17-vuotiaat/1 000 vastaavanikäistä väestöstä 5 > 4 > 3,5	4	Icehearts - toiminta on käynnissä ja toinen ryhmä aloitti elokuussa. Varma-tiimi on toiminut varhaiskasvatuksessa ja psykiatriset sairaanhoitajat perus-opetuksessa lasten ja nuorten hyvinvointia tukien.

16. Elinikäinen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen

Edistetään kaikkien lasten ja nuorten sisäisen oppimismotivaation syntymistä ja ylläpitämistä. Kehitetään keinoja ja toimintamalleja, joilla vahvistetaan lasten ja nuorten kykyä ja tahtoa ponnistella tavoitteeseen pääsemiseksi sekä löytää oppimisen iloa sekä tahtoa elinikäiseen oppimiseen. Syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseksi erityistä huomiota kiinnitetään, yhteistyössä huoltajien kanssa, lapsiin ja nuoriin, joilla on erilaisia ongelmia ja/tai oppimisvaikeuksia. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Vahvistetaan lasten ja nuorten laaja-alaista osaamista ja tulevaisuudessa tarvittavia taitoja (ajattelu ja oppimaan oppiminen, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, itsestä huolehtiminen, arjen taidot, monilukutaito, tieto- ja viestinteknologinen osaaminen, työelämätaidot ja yrittäminen sekä osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen).

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
16.1 Onnistumisen ja oppimisen iloa, sisäinen motivaatio	Kokee olevansa tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa, % 56 > 56,5 > 57	55	Vastuualueiden strategisia kehittämissuunnitelmia toteutettu, mutta koronatilanne on hidastanut kehitystyötä. Kevään 2020 ajan perusopetuksessa toimi kaksi päätoimista tiimioppimisen asiantuntijaa. Opettajat, rehtorit ja koulunkäynninohjaajat ovat osallistuneet tiimikoulutuksiin. Varhaiskasvatuksessa myös henkilöstökoulutusta esim. Ihmeelliset vuodet ja ratkaisukeskeisyys -koulutusta. Ihmeelliset vuodet -kouluttajaksi koulutetaan kolme työntekijää.
16.2 Osaavia ja oppivia asukkaita	Peruskoulun jälkeen toisen asteen koulutuksessa tai muussa toiminnassa aloittaneet, % 99 > 100 > 100	99	Kulttuurisuihkua toteutettu maaliskuun puoleen väliin (koronaan) asti. Sen jälkeen toimintoja siirretty vuodelle 2021 tai toteutettu digitaalisena. Valmisteltu Metkun siirtymistä kulttuuritoimeen siellä saavutettavien parempien synergiaetujen vuoksi. Innoverstas -hankkeen puitteissa on kunnostettu tiloja ja toimintaa organisoitu.

16. Elinikäinen oppiminen ja laaja-alainen osaaminen

Edistetään kaikkien lasten ja nuorten sisäisen oppimismotivaation syntymistä ja ylläpitämistä. Kehitetään keinoja ja toimintamalleja, joilla vahvistetaan lasten ja nuorten kykyä ja tahtoa ponnistella tavoitteeseen pääsemiseksi sekä löytää oppimisen iloa sekä tahtoa elinikäiseen oppimiseen. Syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseksi erityistä huomiota kiinnitetään, yhteistyössä huoltajien kanssa, lapsiin ja nuoriin, joilla on erilaisia ongelmia ja/tai oppimisvaikeuksia. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Vahvistetaan lasten ja nuorten laaja-alaista osaamista ja tulevaisuudessa tarvittavia taitoja (ajattelu ja oppimaan oppiminen, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, itsestä huolehtiminen, arjen taidot, monilukutaito, tieto- ja viestinteknologinen osaaminen, työelämätaidot ja yrittäminen sekä osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen).

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
16.3. Innostavat ja monipuoliset oppimis-ympäristöt	Henkilöstön osaamiskartoituksen tulokset: Osaamiskartoitukset tehty ja mittaroitu	Etenee suunnitellusti	Digitaaliset välineet, ympäristöt, materiaalit ja menetelmät ovat entistä enemmän lasten, nuorten ja aikuisten käytössä, erityisesti korona-pandemian aikana. Korona-pandemia pysäytti mediaohjaajan opastukset ja pajatoiminnan maaliskuussa. Kirjaston vertaisopastajilla avoin opastustunti viikoittain. Digiopastusta annettiin myös kotiin
16.4. Korjaavien toimenpiteiden määrä vähenee	Korjaavien toimenpiteiden kustannukset: Mielen terveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä 0,9 > 0,8 > 0,75	0,7	Koulunuorisotyötä tehtiin yläkouluilla ja Sampossa. Avista saatu hanke-rahoitus Koronahaittojen ehkäisyyn kohdentuvaan, koulussa tapahtuvaan nuorisotyöhön ja toiminta käynnistyi joulukuussa. Ohjaamotoiminta jatkunut omana toimintana.

17. Toimitilojen monipuolinen hyödyntäminen

Kaupunki ottaa toimitilat tehokkaaseen käyttöön. Etenkin hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimialalla on käytössään paljon toimitiloja, joita toimiala tarvitsee omaan käyttöönsä vain tietyinä aikana vuorokaudesta, viikosta ja vuodesta. Toimitilojen yhteiskäyttöä lisätään ja pilotoidaan toimitilojen avaamista myös kuntalaisten ja järjestöjen/yhdistysten käyttöön. Tilaresurssin monipuolisempi hyödyntäminen edellyttää mm. tilavaraus-, laskutus-, lukitus- ja valvontajärjestelmät automatisointia. Tilojen maksuperiaatteet sekä tilojen siivous ja ylläpitokäytännöt selvitetään yhdessä Lato Oy:n ja Satu Oy:n kanssa. Tilaresurssien hyödyntämisen yhteydessä pilotoidaan myös muiden resurssien esim. käsityön opetustilojen varusteiden käyttöä ja lainausta. Sammontalon tilasuunnittelussa otetaan tilojen yhteiskäyttö erityisen kehittämisen kohteeksi.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
17.1. Tilojen ja tavaroiden käyttömahdollisuudet lisääntyvät	Uusien käyttäjien määrä: Käyttöön otetut uudet oppimisympäristöt kpl/ v 2 > 2 > 2	3	Korona-tilanteen vuoksi koulujen tilat ja välineet eivät ole olleet ulkopuolisten käytössä. Koulut ovat lisänneet merkittävästi verkko-opetusta ja verkko-oppimisympäristöjen käyttöä etäopetuksen aikana. Maker-hanke on käynnissä.
17.2. Uusia käyttäjäryhmiä tiloille, tiloille uutta käyttöä	Pilotissa mukana olevat kohteet kpl/v 25 > 40 > 60	72	Varaamo-palvelussa on toimialan tiloja sekä keskusta-alueelta että haja-asutusalueelta. Koulutilojen käyttö keskeytyi korona-pandemian vuoksi. Varaamo-toiminta siirtynyt konsernipalveluiden tapahtumatuotannon vastuulle.
17.3. Kuntalaiset osallistuvat tilojen käytön ja hinnoittelun suunnitteluun, järjestelmä yksinkertaistuu	Digitalisoitujen kohteiden määrä / 25 > 40 > 60	60	Varaamo-palvelu on siirtynyt konsernipalveluiden tapahtumatuotannon vastuulle. Koulutilojen käyttäminen keskeytyi korona-pandemian vuoksi.
17.4. Tilojen tuottavuus paranee, kustannusten jaosta hyväksytty malli	Tilavaruksen hukkatyö €/käyttötunti Tilavaraus ja laskuttaminen sujuu automaattisesti Varaamo-hankekohteissa	Etenee suunnitellusti	Varaamo-palvelu siirtynyt konsernipalveluiden tapahtumatuotannon vastuulle. Hysin tilojen hinnoittelun yhtenäistämistä selvitetty, eikä muutokselle tarvetta.

Lasten ja nuorten yhteiset 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	224	0	170	170
Toimintakulut	-516	-368	-478	-110
Toimintakate	-292	-368	-308	60

Varhaiskasvatus 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	3 869	3 675	3 372	-303
Toimintakulut	-37 975	-38 687	-38 714	-27
Toimintakate	-34 106	-35 012	-35 342	-330

Perusopetus 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	1 575	650	2 615	1 965
Toimintakulut	-52 693	-54 969	-56 705	-1 735
Toimintakate	-51 118	-54 319	-54 090	229

Lukiokoulutus 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	1 055	570	1 233	663
Toimintakulut	-9 300	-8 947	-9 389	-442
Toimintakate	-8 245	-8 377	-8 156	221

Nuorisopalvelut 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	562	426	503	78
Toimintakulut	-3 387	-3 512	-3 565	-53
Toimintakate	-2 825	-3 087	-3 062	25

Lapset ja nuoret yhteensä 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	7 285	5 320	7 893	2 573
Toimintakulut	-103 872	-106 483	-108 852	-2 368
Toimintakate	-96 587	-101 163	-100 959	204
Poistot	-55	-166	-167	-1
Tilikauden tulos	-96 642	-101 329	-101 125	204

Kotikuntakorvaukset 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	776	600	844	244
Toimintakulut	-2 891	-2 966	-2 824	142
Toimintakate	-2 115	-2 366	-1 980	386

Kulttuuripalvelujen yhteiset 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	13	14	8	-6
Toimintakulut	-336	-441	-393	48
Toimintakate	-323	-427	-385	42

Kirjasto 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	206	187	170	-17
Toimintakulut	-3 465	-3 898	-3 766	132
Toimintakate	-3 258	-3 711	-3 596	115

Museo 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	266	190	228	38
Toimintakulut	-1 735	-2 237	-2 073	163
Toimintakate	-1 469	-2 046	-1 845	201

Orkesteri 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	156	137	111	-26
Toimintakulut	-1 513	-1 539	-1 365	175
Toimintakate	-1 357	-1 402	-1 254	148

Teatteri 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	621	690	302	-387
Toimintakulut	-3 827	-3 708	-3 398	310
Toimintakate	-3 205	-3 018	-3 096	-78

Kulttuuripalvelut yhteensä 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	1 263	1 217	819	-398
Toimintakulut	-10 875	-11 822	-10 995	827
Toimintakate	-9 613	-10 605	-10 176	429
Poistot	-119	-123	-119	4
Tilikauden tulos	-9 731	-10 728	-10 296	432

Liikuntapalvelujen yhteiset 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	2	0	0	0
Toimintakulut	-304	-355	-281	74
Toimintakate	-301	-355	-281	74

Ulkoliikuntapaikat 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	141	118	93	-25
Toimintakulut	-2 398	-2 484	-2 359	125
Toimintakate	-2 256	-2 366	-2 266	100

Liikuntahallit 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	1 464	1 469	1 164	-305
Toimintakulut	-6 811	-8 416	-8 093	323
Toimintakate	-5 347	-6 947	-6 929	18

Ohjaustoiminta 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	173	145	220	75
Toimintakulut	-317	-309	-407	-99
Toimintakate	-144	-164	-187	-23

Liikuntapalvelut yhteensä 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	1 781	1 732	1 478	-254
Toimintakulut	-9 830	-11 564	-11 141	423
Toimintakate	-8 049	-9 832	-9 663	169
Poistot	-170	-362	-290	72
Tilikauden tulos	-8 219	-10 194	-9 953	241

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut yhteensä 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	11 105	8 869	11 035	2 165
Toimintakulut	-127 468	-132 835	-133 812	-977
Toimintakate	-116 363	-123 966	-122 778	1 188
Poistot	-343	-651	-576	75
Tilikauden tulos	-116 707	-124 617	-123 354	1 263

Elinvoima ja kaupunkikehitys

Elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimiala on pystynyt koronasta huolimatta täyttämään toiminnalliset tavoitteensa. Toimialan talous toteutui selvästi ennakoitua parempana. Kaupunkikehityksen kehityksen, joka kattaa kaupunkikehityksen yhteiset, elinvoimapalvelut (yrityspalvelut ja projektitoiminta), kaupunkisuunnittelun, maaomaisuuden hallinnan sekä kadut ja ympäristön, talousarvio alittui 543.000 eurolla. Tulos sisältää toimintakateen lisäksi toimialan irtaimen omaisuuden poistot ja kaupunginhallituksen päätöksen mukaisen 1,5 miljoonan euron pakollisen varauksen.

Kaupunkikehityksen talousarvion alitukselle löytyy useita selittäviä tekijöitä. Kadut ja ympäristö vastuualueen talousarvio toteutui aiemmista vuosista poiketen selvästi talousarviota parempana. Keskeisimpinä syinä vastuualueen hyvään tulokseen olivat koronan aiheuttamat muutokset joukkoliikenteessä sekä leudon talven aiheuttama normaalia vähäisempi katujen talvikunnossapidon tarve. Joukkoliikenteen lipputulot laskivat vuoden 2019 tasosta noin miljoonalla eurolla. Valtio myönsi lipputulojen menetyksiin 350.000 euron ylimääräisen korona-avustuksen. Koronan seurauksena myös koulukuljetusten määrä väheni, mistä syntyneellä säästöllä voitiin kattaa osa joukkoliikenteen lipputulojen menetyksistä. Lisäksi joukkoliikenteen kehukseen saatiin vuosille 2019-2021 lisämäärärahaa Joutseon ja Kesämäen koulujen väistökuljetuksiin.

Kaupunkikehityksen kehityksen kaikki muutkin vastuualueet alittivat omat talousarvionsa. Keskeisinä syinä alitukselle olivat ennakoitua monipuolisempi hanketoiminta ja sitä kautta saatu ulkopuolinen rahoitus, avustuspäärahajojen tarpeen vähäisyys, henkilöstön perhevapaat ja muut pidemmät poissaolot, koronasta johtuva matka-, kokous- ja koulutuskuulujen pieneneminen sekä maaomaisuuden hallinnan toimintatuottojen lisääntyminen prosessien kehittämisen myötä.

Elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimiala tuottaa palveluja asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Toimialan keskeisimpiin palveluihin kuuluvat: elinkeino- ja yrityspalvelut, maankäytön suunnittelu, maapolitiikan hoito, paikkatietopalvelut, asumisen ja rakentamisen viranomaistehtävät, kaupungin omassa palvelutuotannossa olevien rakennusten hallinnointi, ylläpito ja rakennuttaminen sekä yhdyskuntatekniikan, joukkoliikenteen ja koulukuljetusten järjestäminen. Lisäksi toimialan tehtäviin kuuluvat maaseutuhallinnon, ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävät.

Toimialan tavoitteena on luoda edellytykset työpaikkojen ja asukkaiden määrän kasvulle ja turvata sitä kautta kaupungin kehittyminen ja elinvoimaisuus. Lappeenrannan väkiluku on kääntymässä hienoiseen kasvuun. Lappeenrannan työttömyysaste on puolestaan parempi kuin valtakunnassa keskimäärin mikä on parempi tulos kuin pitkään aikaan. Myös työssäkävien määrä on noussut.

Toimialan toiminnan tuloksena syntyy viihtyisä, turvallinen ja terveellinen elinympäristö, joka tarjoaa monipuolisia asumis- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Toimialan teettämässä tutkimuksessa tyytyväisyys asuinympäristöön on parantunut. Lappeenranta koetaan myös turvalliseksi paikaksi asua sekä poliisin selvityksessä että asukaskyselyssä (lähde poliisi ja FCG tutkimus). Tiivistyvä kaupunkirakenne, laadukas tonttitarjonta ja asiantunteva asiakaspalvelu luovat erinomaiset edellytykset yritystoiminnan kehittymiselle.

Maankäytön suunnittelussa, tonttien luovutuksessa, alueiden kunnossapidossa ja rakentamisessa tavoitellaan puhdasta ja viihtyisää asuinympäristöä sekä elävää kaupunkikeskustaa ja aluekeskuksia. Vuorovaikutus asukkaiden kanssa, ympäristöarvot, luonnon monimuotoisuus ja maankäyttö- ja rakennuslain veloitteet otetaan huomioon maankäytön ja toiminnan suunnittelussa. Keskustan kehittäminen kaavoituksesta toteutukseen on edennyt ennakoitua paremmin. Keskusta-alueella

ja sen läheisillä asuinalueilla on rakenteilla ja käynnistymässä runsaasti uudisrakentamishankkeita.

Maankäyttöprosessia ohjataan laatimalla maanhankintaohjelma, kaavoitusohjelma ja yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma. Yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma laaditaan yhteistyössä muiden kunnallistekniikan verkostoja omistavien tahojen kanssa (tietoliikenne, vesihuolto ja energia). Toimiala on pystynyt toteuttamaan em. ohjelmat pääosin suunnitellusti.

Kaupunkikehittämisen tavoitteena on eheyttää kaupunkirakennetta ja mahdollistaa olemassa olevan infran tehokas hyödyntäminen. Kaavoituksella määritellään kaupungin kokonaisrakenne ja mahdollistetaan eri toimintojen tarvitsemat maankäyttövaraukset. Maanhankinnalla varmistetaan maa-alueiden oikea-aikainen saaminen kaupungin omistukseen kaupunkirakenteen kehittämisen kannalta tarvittavilta alueilta. Suunnittelun ja toteutuksen aikataulut kohdistetaan ja rytmitetään vesihuollon ja energiaverkostojen korjausvelkatarpeiden ohjaamana. Kadut ja yleiset alueet, vesihuolto- ja energiaverkostot sekä tietoliikenneverkostot korjataan samanaikaisesti.

Yritysten toimintaedellytykset turvataan riittävällä ja keskittävällä tonttitarjonnalla, ydinalueiden kaavoituksen ja rakentamisen tiivistämisellä sekä kattavilla yrityspalveluilla. Toimialalla on syvennetty vastuualueiden välistä yhteistyötä asiakaspalvelun parantamiseksi. Yrityspalveluiden asiantuntija osallistuu entistä tiiviimmin vastuualueiden ja yritysten väliseen yhteistyöhön eri vastuualueista koostuvan palveluketjun sujuvoittamiseksi.

Henkilöstöltä edellytetään rohkeutta kehittää ja toteuttaa strategian mukaista toimintaa. Henkilöstöresurssivajauksiin puututaan; tarvittaessa henkilöresursseja lisätään ja huolehditaan sekä henkilöstön jaksamisesta että osaamisesta. Henkilöstöresurssien riittävyys on varmistettu laatimalla ja toteuttamalla vastuualuekohtaiset henkilöstösuunnitelmat. Resurssien riittävyys on pystytty kohdistamaan

toimialan tarpeita vastaavasti. Korona-aikana on lisätty verkkokoulutuksia, joilla ei kuitenkaan ole kaikilta osin pystytty vastaamaan henkilöstön koulutustarpeisiin. Henkilöstölle on kertynyt ja kertyy koulutustarvetta, jota pyritään purkamaan koronapandemian jälkeen. Koulutustarpeet selvitetään kehityskeskusteluissa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää henkilökunnan jaksamisen edistämiseen, erityisesti koronan ja etätyön myötä. Sairaspoissaolojen määrä on vähentynyt, koronapoissaolot ovat olleet maltillisia, sairaudet sekä työttömyys ovat aiheuttaneet pidempiä yksittäisiä sairauslomia. Henkilöstökyselyn tulokset vuodelta 2020 olivat aiempien vuosien tasolla.

Toimialan palveluja mitataan ja verrataan muiden kaupunkien toimintaan olemalla mukana vuosittaisissa tutkimuksissa sekä kustanusvertailussa. Toimiala on menestynyt tutkimuksissa ja vertailussa suhteellisen hyvin.

Toimiala etsii jatkuvasti uusia tapoja kehittää palvelujaan asiakaslähtöisemmiksi. Säännölliset asiakastytyväisyystutkimukset ja internetissä oleva palautemahdollisuus ovat aktiivisessa käytössä. Päätäjien, asukastilaisuuksien ja median kautta saatavaa palautetta seurataan ja toimintaa kehitetään tarpeen mukaan.

Elinvoimapalvelut

Vuoden 2020 joulukuussa perustettiin uusi vastuualue, Elinvoimapalvelut. Vastuualueen muodostavat kaksi palveluyksikköä, Wirma yrityspalvelut ja Greenreality -palvelut. Samalla Projektitoiminnan vastuualue yhdistettiin osaksi Greenreality -palveluja. Uusinajattelun hengessä ympäristönsuojelun kehittämistehtäviä haluttiin yhdistää elinvoimapalveluiden vastuualueelle vahvistamaan kunnanhimoisten ilmasto-, energia- ja kiertotaloustoimenpiteiden toteuttamista. Elinvoimapalveluja tuotetaan myös Lab-ammattikorkeakoulun kanssa yhteistyössä, Business Mill palveluina. Elinvoimapalvelujen päätavoite on luoda yrityksille edellytyksiä kannattavaan ja kasvavaan liiketoimintaan ja sitä kautta lisätä työpaikkoja alueelle sekä ympäristötavoitteiden saavuttaminen yhdessä kaupunkiorganisaation kanssa.

saation, asukkaiden ja yritysten kanssa. Vastuualue kytkeytyy entistä tiiviimmin kaupunkiorganisaation elinvoimatehtäviin.

Vastuualueen palveluja ovat yritysneuvonta, liiketoimintaympäristön ja ekosysteemin kehittäminen, ympäristösuojelun kehittämistehtävät ja maakunnallinen energianeuvonta. Lappeenrannan kaupungin rahoittaman Business Mill toiminta toimii yrityksille ovena LUT-konsernin yrityksille suunnatuille palveluille, TKI-yhteistyölle sekä osaamiseen. Palvelutehtävänä on myös merkittävien yritysklustereiden koordinointi ja kehittäminen. Toimivia ja kehittyviä klustereita ovat energia- ja ympäristö- (Greenreality Network), metalli- (Metalreality Network), sote- ja palvelualan yritysverkostot.

Lisäksi elinvoimapalvelut ideoi, valmistelee ja toteuttaa yhdessä alueen yritysten kanssa useita kehittämishankkeita joka vuosi. Hanke-toiminta tähtää ympäristövaikutusten alentamiseen sekä uusien yritysten ja olemassa olevien yritysten uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämiseen. Kehittämistyössä hyödynnetään alueellisia, kansallisia ja kansainvälisiä hankerahoitusinstrumentteja.

Greenreality -palvelujen toiminta tukee asukkaita ja yrityksiä ilmastonmuutoksen hillintään ja energiamurroksen sopeutumiseen. Palvelutehtävinä ovat konsernin energiatehokkuussopimuksen toteuttaminen, uusiutuvan energian käytön edistäminen, liikenteen päästöjen alentaminen, uuden tekniikan kehittäminen, asukkaiden sekä yritysten neuvonta sekä viestintä kansallisesti ja kansainvälisesti. Toimintaa toteutetaan verkostoitumisen sekä hankkeiden avulla. Toiminnalla edistetään Lappeenrannan kaupungin tavoitteita kohti vihreää edelläkävijäkaupunkia. Jatkossa seurataan, että sekä ympäristösuojelun kehittämistavoitteet ja elinvoiman kasvattamiseen liittyvät tavoitteet toteutuvat entistä suunnitelmallisemmin. Palveluyksikköön muodostettiin Greenreality Networkille oma tiimi, mikä selkeyttää toimintaprosesseja. Verkoston toiminnalla on merkittävä rooli Lappeenrannalle asetettujen ilmastotavoitteiden saavuttamisessa.

Yksikölle vuosi 2020 oli merkittävä vuosi. Yksikössä on haettu mittava määrä kestäväan elvytykseen liittyviä kehittämis- ja investointihankkeita sekä edistetty energia- ja ympäristöalan yritystoimintaa.

Pitkäjänteinen työ palkittiin, kun Lappeenrannan kaupunki saavutti EU komission myöntämän European Green Leaf tittelin. Tämän tunnustuksen kautta Lappeenrannan kaupunki on pysyvästi siirtynyt eurooppalaisten vihreiden kaupunkien joukkoon. Green Leaf voittovuosi 2021 sisältää paljon toimintaa ja tapahtumia, Lappeenranta on eurooppalaisten valokeilassa ja tämä on jo näkynyt viestintäkanavien seuraajien lisääntymisenä.

Muita merkittäviä toimenpiteitä olivat mm. Greenreality Network -yritysverkostossa luotu uusi strategia yhdessä 43 jäsenyrityksen kesken, verkoston resursointia myös vahvistettiin, uusi kiertotalouden innovaatio, meluvalli 3D tulostettuna toteutettiin Pontuksen koulun läheisyyteen raideliikenteen melun vaimentamiseksi.

Ilmasto-ohjelma hyväksyttiin ja Pien-Saimaan ja muiden vesistöjen kunnostamista jatkettiin. Kiertotalouden tiekarttaa on valmisteltu Lappeenrannan kaupungille.

Koronavuodesta huolimatta sidosryhmätaapaamisia on järjestetty useita ja vuoropuhelu on ollut tiivistä kansainvälisten hankekumppanuuksien- ja verkostojen kanssa, asukkaiden, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa.

Pääsääntöisesti vuodelle 2020 suunnitellut toimenpiteet tuli toteutettua lukuun ottamatta kaupungin ilmasto-, kiertotalous- ja resurssiviisaustavoitteiden toteuttamiseksi laadittavan seuranta-, vastuu- ja raportointijärjestelmää.

Wirma Yrityspalvelut tuottaa maksutonta ja laatusertifioitua (ISO9001) yritysneuvontaa Lappeenrannassa aloittaville ja toimiville yrityksille. Palveluina ovat yrityksen perustamisneuvonta, toimivien yritysten neuvonta, omistajanvaihdospalvelu sekä sijoittumispalvelut. Business Mill on tiivis osa Lappeenrannassa

tuotettavaa yrityspalvelua. Wirma yrityspalvelut osallistuu myös henkilöresursoinnilla Business Mill palveluiden tuottamiseen. Osa em. palveluista toteutetaan tiiviissä yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Wirma yrityspalveluihin kohdistui koronavuotena kova paine ja palvelutarve kasvoi hetkessä maaliskuussa 2020. Henkilöstö teki töitä koronan etulinjassa ja selviytyi asiakaspalvelusta 4,6 keskiarvolla (1-5, 5 paras). Asiakaspalvelutapahtumia kertyi 2.440 kpl. Koronapalvelua tarjottiin yrityksille yhdessä Business Millin, Etelä-Karjalan Yrittäjien, Imatran Seudun Kehitysyrityksen ja Lab-ammattikorkeakoulun kanssa, tavoitteena turvata yritysten toimintakyky haastavassa tilanteessa vauhdittamalla liiketoiminnan kehitysrahoituksen saamista alueelle häiriötilanteessa. Koronapalvelua tarjottiin yli kuntarajojen. Lappeenrantaan myönnettiin häiriörahoitusta yhteensä noin 18 milj. euroa, mikä on merkittävästi enemmän kuin vastaavan kokoisissa lähikaupungeissa. Kaiken kaikkiaan Etelä-Karjalaan rekisteröityneille yrityksille jaettiin n. 26 miljoonaa euroa korona-avustuksia, mikä on myös huomattavasti enemmän kuin muissa samankokoisissa maakunnissa. Luvuissa on mukana Business Finlandin ja ELY:n tuet, kustannustuki sekä yksinyrittäjän tuki, jonka Wirma yrityspalvelut käsitteli. Yksinyrittäjähakemuksia saatiin yhteensä 533, joista 475 sai myönteisen päätöksen.

Kaikista (330 kpl) alueelle perustetuista yrityksistä 26 % (84 kpl) käytti Wirman palveluja yrityksen perustamiseksi, kasvua 5 % edelliseen vuoteen. Wirman tuella perustettujen uusien yritysten työllisyysvaikutuksen alueelle arvioidaan olevan vuonna 2020 noin 110 uutta työpaikkaa. Merkittävää on, että Suomen Uusyrityskeskusten tekemän selvityksen perusteella Wirman uusyrityksiä yli 90 % oli toiminnassa kolmen vuoden jälkeen. Vuosien 2017–2020 työllisyysvaikutus Wirman tuella perustettujen yritysten osalta on siten arviolta 1.150 uutta työpaikkaa Lappeenrannan seudulla. Huomioitavaa oli myös se, että 401 toiminnassa olevaa uutta yritystä tuli Wirma yrityspalveluiden piiriin. Business Mill palvelun tuella on perustettu 08/2018-12/2020 yht. 22

yritystä sekä 28 uutta liiketoimintakonseptia olemassa oleviin yrityksiin. Asiakastapauksia on ollut 250. Kampuksen asiantuntijoita ja opiskelijoita on hyödynnetty 90 tapauksessa.

Akuutin korona-vaiheen jälkeen peruspalvelutuotannon osalta vahvistettiin rahoitus- ja omistajanvaihdospalveluja sekä hankinta-asiamiespalvelu vakinaistettiin. Metalreality Networkin toiminta käynnistyi yhdessä 8 yrityksen voimin. Lisäksi post-korona toimenpiteenä kontaktoitiin 21 maakunnan suuryritystä, joista 12 kanssa jatketaan toimenpiteitä vuoden 2021 aikana. Tavoitteena on etsiä pk-yrityksiä ratkaisemaan näitä haasteita ja siten edesauttaa uuden liiketoiminnan syntymistä yhteiskehittämisohjelmien avulla. Kumppanuusmallin mukaisesti on ylläpidetty säännöllistä vuoropuhelua tärkeimpiin yritysasiakkaisiin asiakasvastaavien toimesta. Myös historiansa ensimmäinen Tammistartti järjestettiin yrityksille. Syksyllä 2020 järjestettiin lisäksi kuusi suunnittelutalkoota eri elinkeinoelämän sektoreiden kanssa, joissa ideoitiin toimenpiteitä vuodelle 2021 kasvun vauhdittamiseksi. Korona hiljensi kaupungin omistamat yleiset tori- ja tapahtuma -alueet, vain 60 kpl tapahtumaa järjestettiin.

Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkisuunnittelu vastaa kaupungin yleiskaavojen ja asemakaavojen laatimisesta sekä maankäytön lupien valmistelusta. Kaavoitusohjelma vuosille 2020–2023 on toteutunut vuoden 2020 osalta tavoitteiden mukaisesti. Vuoden aikana hyväksyttiin 17 asemakaavaa, joista useat olivat hyvin merkittäviä keskustan ja Rakuunamäen kehittämiseen liittyviä. Valmistelussa oli kolme yleiskaavaa sekä noin 40 asemakaavaa. Lisäksi valmisteltiin lähes 40 poikkeamislupaa ja suunnittelutarveratkaisua kaupunkikehityslautakunnan käsittelyyn.

Lappeenrannan keskustaajaman osayleiskaavoista Korvenkylän osa-alue on loppuvaiheessa. Keskustaajaman eteläisen alueen 2 vaiheen osayleiskaavassa laaditaan kaavaluonnosta ja vihreä teemayleiskaava Horisontin laadinta etenee. Vihreään teemakaavaan

on valmistumassa viheralue selvitys, jossa on tutkittu koko Lappeenrannan taajama-alueen viheralueverkostoa kokonaisuutena. Selvitykset luovat pohjan itse yleiskaavan laatimiselle.

Kaupunkisuunnittelun painopiste on ollut yritystonttien tarjonnan turvaamiseen sekä keskustan kehittämiseen liittyvissä asemakaavamuutoksissa sekä keskusta-alueen lähivyöhykkeen kehittämishankkeissa. Valmistelussa olevat hankkeet mahdollistavat keskustan palvelujen monipuolistumisen, kaupunkirakennetta yhä tiivistävän rakentamisen sekä yritystonttien toimivuuden ja riittävyyden. Kaupunkirakenteen eheyttämisessä ja tiivistämisessä keskeisenä toimintatapana on ollut osallistava ja vuorovaikutteinen suunnittelu. Asemakaavojen päivittämisen yhteydessä on tiivistetty kaupunkirakennetta ja lisätty alueiden vihreyttä, viihtyisyyttä ja turvallisuutta.

Keskustan kehittäminen kaavoituksesta toteutukseen on edennyt ennakoitua paremmin ja useat keskeiset keskustan kehittämiseen liittyvät asemakaavat (mm. Pormestarinkortteli, Raatihuoneenkortteli, Weeran kortteli) on hyväksytty vuoden 2020 aikana ja ne ovat saaneet lainvoiman. Ydinkeskustassa ja sen läheisillä asuinalueilla on rakenteilla ja käynnistymässä runsaasti uudisrakentamishankkeita. Viime vuosina laadittujen asemakaavojen mahdollistamat rakentamishankkeet ovat käynnistyneet hyvin (Toivokoti, Snellmaninkatu, Kauppakatu) ja rakentamisen painopiste on keskustassa ja sen läheisillä alueilla (Pikisaari, Viipurin vanerin alue, Puhakankatu/Simolantie).

Lisäksi asemakaavoissa on suojeltu huomattava määrä rakennushistoriallisesti arvokkaita rakennuksia (mm. Nuijamies, Kinnusen talo) sekä tarkennettu valtakunnallisesti arvokkaiden rakennettujen kulttuuriympäristöjen (mm. Raatihuoneen kortteli, Rakuunamäki) koskevia kaavamerkintöjä. Muun muassa Rakuunamäen sekä Sairaalanmäen asemakaavat ovat saaneet lainvoiman ja rakennukset on myyty uusille omistajille. Rakuunamäen alu-

een rakennusten peruskorjaukset ovat käynnistyneet ja alueelle on tullut uusia toimintoja ja käyttäjiä. Kaupunki on käynnistänyt kaupunkiympäristön rakentamishankkeet mm. Adolf Ehrnroothin aukiolla sekä Kasarmikadulla. Rakentamista jatketaan tulevina vuosina.

Kaavoituksessa on mahdollistettu yritysten toimintaedellytykset sekä turvattu riittävä tonttitarjonta. Esimerkiksi Opintie-Puhakankadun alueen asemakaava sai lainvoiman ja alueen rakentaminen käynnistyi ripeästi sekä aluerakentamisen että itse rakennuksen toteuttamisen osalta. Kaava- ja toteutus suunnittelua tehtiin tiiviissä yhteistyössä ja aikataulussa Eekoon kanssa, mikä mahdollisti rakentamisen ripeän käynnistymisen ja etenemisen. Lisäksi hyväksyttiin useita yritys- ja palvelutoimintaan liittyviä asemakaavahankkeita (mm. Tullitie, Lentokentäntie, Toivokoti, Annukka-Läntmännen, Autotalo Ripatti, entinen Martinkampellon koulu), palveluverkkoon liittyviä (Kourulan päiväkotikoulu, itäisen alueen paloasema) sekä asuinalueiden tiivistämiseen liittyviä asemakaavamuutoksia (Patruunakatu 12, Voisalmenranta).

Valmistelussa vuoden aikana oli useita merkittäviä keskustan alueen kehittämiseen liittyviä hankkeita (mm. Weeran kortteli, Raatihuoneen kortteli, entisen kaupunginteatterin tontti, Kauppakulma) sekä yritysalueiden kehittämiseen liittyviä asemakaavamuutoksia (Selkäharjun alue, IVH Kampus, Pilotinkatu 1, Kourulan entinen Neste, Toikansuo, Nuijamaan entinen tulli, Eurosite). Lisäksi valmistelussa oli useita asemakaavamuutoksia (mm. Kanavansuun koulu, Lauritsala talo, Musiikkiopisto, Plathanin talo), joiden tavoitteena on tutkia palvelutuotannosta vapautuneiden alueiden uusi käyttö huomioiden kohteiden suojeluarvot. Suojeluarvot huomioidaan erityisesti myös merkittävässä rakennetun kulttuuriympäristön suunnittelukohteissa (Linnoitus, Neulasepäkatu). Lisäksi laadittiin uusien koulualueiden asemakaavoja (Sammontalo, Lauritsala).

Varsinaisten kaavojen lisäksi kaupunkisuunnittelussa on valmisteltu muun muassa keskustan sekä asemanseudun kehittämissuunnitelmaa. Keskustan kehittämissuunnitelmaan sisältyy sekä ydinkeskustan alue, että Kaupunginlahden alueen kehittäminen. Aluetta suunnitellaan Pallonlahdelta Myllysaareen ulottuvana kokonaisuutena. Tavoitteena on lisätä alueen vetovoimaa ja parantaa liiketoiminnan mahdollisuuksia sataman ja kaupunginlahden alueella mm. mahdollistamalla saunamaailman rakentaminen. Kehittämissuunnitelman laatiminen on edennyt suunnitelman ja siihen liittyvien kehittämiskorttien valmisteluvaiheeseen.

Myös asemanseudun kehittämissuunnitelma on valmistumassa. Alueen toteuttaminen etenee vuonna 2021 käynnistyvillä asemakaavamuutoksilla. Kehityshankkeet tukevat alueiden kokonaisvaltaista suunnittelua ja tulevaa asemakaavoitusta. Armilan sairaala-alueen kehittämisen osalta odotetaan Eksoten linjauksia oman palveluverkoston kehittämisestä. Suunnittelua tehdään yhteistyössä kaupungin ja Eksoten kanssa. Tavoitteena on kuitenkin kehittää aluetta kokonaisuutena ja mahdollistaen keskustan läheinen asuminen sekä Eksoten toimintaedellytysten turvaaminen.

Korona ei ole suoranaisesti vaikuttanut kaupunkisuunnittelun töiden tekemiseen tai hankkeiden edistämiseen. Toimintatapoja on kuitenkin muutettu merkittävästi ja kaavojen asukastilaisuudet ja työpajat sekä lähtötietokyselyt on hoidettu erilaisilla sähköisillä työkaluilla. Kaiken kaikkiaan uusia työtapoja on kehitetty rohkeasti, jotta mahdollistetaan asukkaiden, toimijoiden ja yrittäjien laaja osallisuus sekä valmistelussa olevissa kaavoissa kuin kehittämishankkeissa.

Kaupunkisuunnittelu haki mukaan ympäristöministeriön puurakentamisen ohjelmaan kehittämishankkeella ”Puurakentamisen kehittäminen Lappeenrannan kaavoituksessa”. Hankehakemus hyväksyttiin ja hankeaika on 1.1. -31.12.2021. Lisäksi kaupunkisuunnittelu

on mukana Lappeenrannan Suur-Sammonlahden lähiökehittämissuunnitelmassa, Sammontalo – meijän yhteinen. Hanketta toteutetaan vuoden 2022 loppuun asti yhteistyössä molempien toimialojen kanssa ja rakentaen konkreettisia kohteita mm. viheralueiden ja kevyenliikenteen väylien osalta.

Maaomaisuuden hallinta

Maaomaisuuden hallinta vastaa kaupungin maaomaisuudesta, paikkatietopalveluiden tuottamisesta, metsätaloudesta ja yksityistieavustusten jakamisesta sekä kiinteistörekisterin ylläpidosta vastuualueellaan.

Maata hankittiin onnistuneesti sekä kaupunkirakenteen sisältä että rakentamattomilta alueilta. Valmiin kunnallistekniikan piiristä ostettiin Myllymäen ja Lentokentän kaupunginosista yritystontteja, jotka ovat valmiita yrittäjien rakennettaviksi. Asemakaavoitusta varten hankittiin Mustolan teollisuus- ja asuinalueen laajennusalueelta sekä Pulpin toteutumattomalta asuinalueelta maita. Yksityiset maanomistajat tarjosivat vajaan rakennettuja tonttejaan ostettavaksi kaupungille ja niitä ostettiin kohtuullisella hinnalla.

Tonttien, rakennuspaikkojen ja alueiden vuokrista kertyi talousarviota suurempi tuotto. Tämä toteuma johtuu osaltaan prosessien kehittämisestä sopimushallinnassa ja osaltaan valvonnan tehostamisesta maastossa. Koronan vaikutus ei näkynyt vielä vuoden 2020 maanvuokratuotossa, mutta voi näkyä luotto-tappioiden suurentumisena myöhempinä vuosina.

Tonttien markkinointia parannettiin some-, netti- ja lehti-ilmoituksin. Pientalotontteja luovutettiin rakentajille 24 omakotitonttia ja 3 rivitalotonttia. Yritystonttien kiihtyvään kysyntään pystyttiin vastaamaan luovuttamalla 6 tonttia.

Pientalotonttien kysyntä vilkastui loppuvuodesta ja tähän vastataan seuraavina vuosina

myös täydennysrakentamisalueilla Kourulassa, Ruoholammella, Kanavansuulla ja Mattila-Mäntylässä.

Vapaita, heti rakennettavissa olevia, kaupungin omistamia omakotitontteja oli vuoden lopussa eri puolilla kaupunkia 155. Näistä oli maaseudulla 7 rakennuspaikkaa, Ylämaalla ja Nuijamaalla 18 tonttia, Korvenkylä-Rauhassa 43 tonttia, Joutsenon keskustaajamassa 32 tonttia sekä Lappeenrannan keskustaajamassa 55 tonttia. Lisäksi yksityisten omistuksessa oli 240 rakentamatonta omakotitonttia.

Paikkatietopalvelu ja sen tukena olevat erilaiset rekisterit ja laajat aineistot muodostavat kunnan perusrekisterin. Paikkatietoa hyödynnetään kaupungin palveluissa mm. koulukuljetuksissa, oppilastietojärjestelmässä, kaikille avoimessa karttapalvelussa, kuntalaisten palautepalvelussa, erilaisten lupien hakuprosesseissa, kaavoituksessa, katu- ja viherpuolen sovelluksissa sekä kaupunkimallissa.

Paikkatiedoilla asioiden visualisointi on tiedolla johtamisen yksi väline. Kaupungin paikkatietojärjestelmän ylläpito on tärkeä toiminto ja siihen tarvittavat resurssit on turvattu.

Paikkatietojärjestelmä muuttuu vuonna 2021 selainpohjaiseksi, joka on paikka- ja laiteriippumaton sovellus. Tämä mahdollistaa paikkatietopalvelun käytön jouhevasti myös muissa olosuhteissa kuin toimistolla. Uusi sovellus vaatii uusien mahdollisuuksien myötä uusien työtapojen opettelua ja koulutusta.

Yhteistyössä kadut ja ympäristön kanssa tehtiin 360-katukuvaus, jonka aineisto on kaupungin yksiköiden käytössä kaupungin paikkatietojärjestelmässä. Kuvien avulla katselija pystyy tarkastelemaan maastoa haluamastaan pisteestä ja tekemään havaintoja ympäristöstä moneen suuntaan menemättä maastoon. Tämän ansiosta säästetään huomattavasti aikaa, kuluja sekä vähennetään CO₂-päästöjä.

Mittauslaitteistoa täydennettiin laserkeilavalla takymetrillä, joka mahdollistaa tarkan takymetrimittaamisen sekä 3D-laserkeilauksen. Lisäksi laitteella on mahdollista tuottaa kuva-aineistoa koordinaatistossa. Laite sopii perinteisen mittaamisen lisäksi 3D-mallinnuksen lähtödatan keruuseen.

Paikkatietopalvelun kartta-aineiston osana kehitettiin kaupunkimallia. 3D-kaupunkimallia laajennettiin ydinkeskustan rakennusten teksturoinnilla aikaisemmin kuvatuilta katunäkymäkuvilta. 3D-kaupunkimallia voidaan käyttää uusien suunnitelmien havainnollistamiseen kuntalaisille. Kaavoja voidaan visualisoida ja uusia rakennuksia yhdistää kaupunkimalliin. Mallin avulla nähdään miltä alue tulevaisuudessa näyttää hankkeiden valmistuttua. 3D-kaupunkimallin avulla voidaan tehdä myös näkyvyys- ja varjotarkasteluja.

Keväällä 2020 suoritettiin ilmalaserkeilaus ja ortokuvaus, joiden materiaalista tullaan rakentamaan pintastruktuuria 3D-kaupunkimallin rakennuksiin. Lisäksi materiaalia voidaan käyttää mm. puustoinventointiin. Ilmakuilta voidaan havaita myös esim. ympäristön roskaamiset, ranta-alueiden ruoppaamiset ja tonttien täytöt sekä verrata näitä aikaisempien vuosien kuvauksiin. Tämän jatkuvasti kerättävän tiedon avulla on eri viranomaisten mahdollista puuttua luvattomuuksiin jälkikäteen. Viistoilmakuvia hankittiin alueiden maanoskuviin ja esitysten havainnollistamiseen.

Kiinteistörekisterinpitäjänä tontteja rekisteröitiin 83 kpl, joista lohkomistoimituksen kautta tuli 68 tonttia. Yleisen alueen mittauksia tehtiin 6 kpl, rasi-toimituksia 7 kpl ja erillisiä tonttijakoja 12 kpl. Asiakkaiden tarpeiden mukaisia kiinteistötoimituksia tehtiin aikataullisesti nopeasti sekä lukumäärällisesti ja tuottojen osalta enemmän kuin talousarvioon tuottoja oli asetettu.

Pilaantuneita maita kunnostettiin ja roskaantuneita alueita puhdistettiin pienissä kohteissa ympäri kaupunkia puistoissa ja ranta-alueilla, mm. Skinnarilan Kotaniemessä.

Metsäsuunnitelmien päivitystyö aloitettiin Joutsenon, Nuijamaan ja Ylämaan alueiden osalta yhdessä asukasedustajien kanssa. Työ jatkuu vuorovaikutteisesti laajemman sidosryhmän kanssa vuonna 2021. Jatkuvan kasvatuksen mallikohteita perustettiin Muukkoon. Kohteita esitellään maastovierailulla ja webinaarissa huhtikuussa 2021. Metsien erikäs rakenteisia piirteitä tarkennetaan uudella luokittelulla metsäsuunnittelun yhteydessä.

Uusia luonnonsuojelualueita kartoitettiin aktiivisesti ja uusi luonnonsuojelualue tullaan perustamaan vuonna 2021 osana Green Leaf -vuoden ohjelmaa. Kaupungin metsien hiilinielulaskenta aloitettiin loppuvuodesta. Tuloksia odotetaan vuoden 2021 aikana. Metsitettäviä kohteita kartoitettiin ja niiden hiilinieluvaikutusta arvioidaan muun laskennan yhteydessä.

Kaupungin virkistysrakenteet (laavut, pitkospuut ym.) kartoitettiin kesällä. Itäisen rantaraitin toteutusta suunniteltiin ja hankerahoitusta haettiin useiden virkistysalueiden hoitoon. Varsinainen uuden lähivirkistysreitien toteutus ajoittuu vuodelle 2021.

Hankerahoitusta haettiin metsäohjelman laadittamiselle. Kaupungin metsät läpäisivät PEFC-metsäsertifikaatin auditoinnin. Kaupungin talousmetsiä liitettiin luomusertifioinnin piiriin. Uusi energiapuuterminaali rakennettiin Selkäharjuun. Sähköisen polttopuumyyntiportaalin perustaminen jäi vuodelle 2021.

Yksityistieavustusten jako valmisteltiin kaupunkikehityslautakunnan päätettäväksi. Viime talven vähälumisuuden takia auraspalveluihin varattu avustusraha voitiin jakaa rahallisina avustuksina tiekunnille. Vuoden 2020 syksystä lähtien tiekunnat hoitavat talviaurauksen itse ja kaupunki jakaa yksityistiekunnille vuonna 2021 vain rahallista avustusta.

Haja-asutusalueen teiden varren asukkaita, teiden käyttäjiä ja tiekuntia neuvottiin järjestäytymis-, talous- ja kunnossapitoasioissa. Yk-

sitysteiden kehittämishankkeen sisältö suunnitellaan vuoden 2021 aikana ja se tulee sisältämään ainakin neuvontaa ja koulutuksia.

Kadut ja ympäristö

Vastuualueen tehtävänä on tuottaa liikennejärjestelmän, kestävän liikkumisen sekä ympäristörakentamisen palveluja. Näiden palveluiden tuottamiseksi Kadut ja ympäristö jakaantuu palveluyksiköihin: Suunnittelu ja rakennuttaminen, Kunnossapito sekä Liikennejärjestelmä. Suunnittelu ja rakennuttaminen vastaa katujen ja puistojen suunnittelusta sekä niiden rakennuttamisesta kilpailuttamalla. Tähän liittyy myös liikenneturvallisuuden parantaminen ja liikenteen sujuvoittaminen sekä maankäytön ja liikenteen yhteensovittaminen. Kunnossapito vastaa katujen ja puistojen kunnossapidosta, ulkovalaistuksesta, katualueiden valvonnasta ja vuokraamisesta sekä pysäköintitarkastuksesta. Liikennejärjestelmä sisältää paikallisliikenteen, lähiliikenteen sekä koulukuljetukset.

Rakennuttamisessa on noudatettu suunniteltua työohjelmaa keskittyen liikenneturvallisuutta parantaviin sekä korjausvelkaa vähentäviin kohteisiin, esimerkiksi Valtakadun ja Puhakankadun uudistaminen. Kaikessa suunnittelussa ja rakennuttamisessa aikataulut on pyritty yhteensovittamaan vesihuollon ja energiaverkostojen korjausvelkatarpeiden kanssa. Kadut ja yleiset alueet sekä tarvittavat vesihuolto-, energiaverkostot ja tietoliikenneverkostot korjataan samanaikaisesti. Liikenneturvallisuudessa on tavoiteltu seudullisen liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti onnettomuuksien vähentymistä. Vuonna 2020 tapahtui yksi kuolemaan johtanut onnettomuus kaupungin katuverkolla. Ympäristörakentamisessa on tehty niittyverkoston pilotti-kohteita eri puolille kaupunkia ja niitä seurataan ja kokemusten pohjalta laajennetaan toimintaa.

Keskustan pysäköintiä on selvitetty ja pysäköinnin tarpeet on tunnistettu. Pysäköinti-

paikkoja ei kuitenkaan ole vuoden aikana liittänyt. Pysäköinninopastusjärjestelmän päivittäminen on käynnistetty.

Kunnossapidon asukastyytyväisyyskyselyssä (tavoite > 3, asteikolla 1-5) on saatu liikennealueiden ylläpidossa 3,32 (vuosi 2019, 3,28), puistojen hoidossa 3,73 (3,71) ja katuvalaistuksessa 4,09 (4,11). Kunnossapidon asiakastyytyväisyys on hyvä, vaikka palveluiden tuottamiseen on käytetty aiempaa vähemmän rahaa.

Vuoden 2020 aikana ei ollut kovinkaan paljon lunta ja lämpötilat pysyttelivät nollan yläpuolella, mikä vähensi aurauksia ja hiekoituksia. Aurauskaluston reaaliaikainen sijaintitietopalvelu on valmis käytettäväksi, mutta vielä sitä ei ole avattu yleiseen käyttöön, koska kaikissa urakoitsijoiden sopimuksissa ei vielä ole vaatimusta sen käytöstä. Katuisännöinnissä on parannettu työaikaisten liikennejärjestelyiden turvallisuutta ja toimivuutta. Mustolan sataman valaistuksen uusimista on selvitetty, mutta sitä ei ole vielä toteutettu.

Kunnossapidon kustannusvertailun (Kuve) mukaan Lappeenrannan liikenne- ja viheralueiden kunnossapidon kustannukset ovat pinta-alan mukaan keskimääräistä matalammat ja asukasmäärään nähden vertailukuntien keskitasoa. Näin ollen tuotamme keskimääräistä paremmat palvelut kunnossapidossa halvemmalla kuin keskimäärin Suomessa.

Paikallisliikenteessä alkoi uusi sopimuskausi 1.7.2020. Samassa yhteydessä otettiin käyttöön joukkoliikenteen ilme, pinkki Jouko. Tämän hetken joukkoliikenteen talous ei mahdollista puhtaiden ajoneuvojen hankkimista paikallisliikenteeseen ja uusi sopimuskausi tuotetaan dieselkalustolla pois lukien kaksi biokaasulinja-autoa. Joukkoliikenteen talous oli haastava koronan aikana, koska matkustajamäärät romahtivat. Koulujen ollessa etäopiskelussa, jätettiin koulukuljetukset ja lähiliikenteen vuoroja ajamatta, mikä toi kaupungille säästöjä joukkoliikenteen ostoista. Tätä kompensoitiin liikennöitsijöille maksetuilla

erillisillä korvauksilla. Paikallisliikenteen matkustajamäärä oli 1.192.484 matkaa, mikä on 585.074 matkaa (33%) vähemmän kuin vuonna 2019 (1.777.558 matkaa). Joutsenon ja Kesämäen koulujen väistökuljetukset on tuotettu koulukuljetusten yhteydessä.

Vuoden 2020 aikana toteutettiin kestävän liikumisen ohjelma, jossa on määritelty visio, tavoitteet ja toimenpiteet kävelyn, pyöräilyn sekä joukkoliikenteen kehittämiseksi. Ohjelma on tehty laaja-alaisella yhteistyöllä kaupungin sisäisesti sekä asukkaiden kanssa. Ohjelman luonnos on valmis ja se on päätöksenteossa hyväksyttävänä alkuvuonna 2021.

Hulevesijärjestelmä siirtyi vuoden 2019 alusta kaupungin omistukseen. Tämä on lisännyt vastualueen työtä sekä kustannuksia. Hulevesi-investointeihin varattu miljoona euroa ylittyi noin 900.000 eurolla, mikä on katettu yhdyskuntatekniikan muusta rakentamisesta. Tästä johtuen katujen korjausvelka on kasvanut vuoden aikana 470.000 euroa. Hulevesiin varattu investointiraha ei riitä kattamaan investointitarpeita ja näin ollen joudutaan karsimaan jatkossakin katualueiden saneerauksia ja kasvattamaan niihin liittyvää korjausvelkaa.

Käyttötalouteen liittyvät hulevesitehtävät hankitaan Lappeenrannan Energiaverkoilta ostopalveluna kiinteällä hinnalla vuoteen 2023 asti. Palvelusopimuksen mukainen hulevesien hallinnan ohjelma on laadittu vuoden 2020 aikana ja se on päätöksenteossa alkuvuonna 2021. Hulevesijärjestelmään liittyvää osaamista tulisi lisätä kaupunkiorganisaatioon. Tähän liittyen kadut ja ympäristö on hakenut EU:n rahoitusta hulevesijärjestelmän kehittämishankkeeseen. Hulevesijärjestelmän hallintaan tulee jatkossa osoittaa resursseja, jotta siihen liittyvät vaatimukset voidaan täyttää.

Vastualueen taloutta paransi leuto talvi sekä valtion maksamat koronatuot joukkoliikenteen lipputulomenetyksiin. Vuoden aikana kadut ja ympäristö on aloittanut aktiivisemman

osallisuuden asukkaiden kanssa ja tämän kehittämistä ja resurssointia jatketaan myös vuonna 2021. Koko vastualueen organisaation kehittäminen työnkuvien ja tehtävien osalta on aloitettu, se jatkuu vuodelle 2021.

Maaomaisuuden tuotot

Maaomaisuuden tuotot koostuvat kiinteistöjen myynneistä, tonttien jalostuksesta ja maankäytösopimuksista. Kiinteistöjen myyntituotot ylittivät 1,5 miljoonan euron talousarviovotavoitteen 10.000 eurolla. Vuoden aikana myytiin mm. Virranniemen virkistysalue rakennuksineen, liike- ja yritystontteja sekä asuintontteja.

Vuonna 2017 maaomaisuuden tuotoista kohdennettiin 2.575.000 euroa uusien myytävien tonttien muodostamiseen vuosille 2018–2021. Tonttien jalostuksen osalta vuoden 2020 talousarvio alittui 666.000 eurolla. Vuoden aikana purettiin mm. Patruunakadulta ja Hoitopolulta vanhoja rakennuksia tonteilta, jotka laitetaan uudelleen vuokraukseen tai myyntiin asemakaavamuutosten jälkeen. Joutsenon kohteiden, Kesolan koulu ja Laulujoutsen, purkaminen jää vuodelle 2021. Ukoulun rakennus Tykissä voidaan purkaa aikaisintaan vuonna 2022.

Maankäytösopimuksista saatu korvaus 1.060.000 euroa tuloutetaan kirjanpitolukemista syistä maaomaisuuden tuottoihin. Korvausta vastaavalla summalla on tehty maankäytösopimusten mukaiset investoinnit asemakaavamuutosalueilla. Näin yksityiset maanomistajat osallistuvat yhdyskuntarakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta toimii rakennuslupajaoston alaisuudessa. Rakennusvalvonnan päätehtävänä on ohjata ja valvoa kaavojen, rakennusjärjestyksen ja eri säädösten noudattamista sekä huolehtia rakentamisesta, maisematyötä ja muita toimenpiteitä koskevien lupien

käsittelystä sekä rakennustyön ja maisematyön viranomaisvalvonnasta. Lisäksi se valvoo omalta osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa. Rakennusvalvonta hoitaa myös asuntotoimen tehtävät.

Rakennusvalvonta käsittelee lausunto- ja selvityspyyntöjä, tuottaa rakennus- ja huoneistorekisteriä ja rakennuspiirustusarkistoa, tekee tarkastukset ja antaa valmiustodistukset tuettuun rakentamiseen, valvoo vastuuvakuutuksia sekä käsittelee eräitä erityislaeissa säädettyjä hallintoriitoja esiasteessa.

Rakennusvalvonnan viranomaistyön tavoitteena on asiakaslähtöinen, joustava, sujuva, yhdenvertainen ja riippumaton palvelu ja päätöksen teko. Tällä luodaan terveellistä, turvallista, laadukasta ja kaunista kaupunkia.

Rakennusvalvonnan toiminta toteutui ennakoitusti ja tulostavoite saavutettiin. Rakennusvalvonnan vastualueella on oma talousarviokehüksensä. Rakennusvalvonnan tulee kattaa toimintansa saaduilla tuloilla.

Rakennusvalvonnan toimintatuotot olivat vuonna 2020 noin 200.000 euroa suuremmat kuin vuonna 2019 ja ylittivät lähes 60.000 eurolla talousarviossa asetetun tavoitteen. Tuloihin ei ole mahdollisuutta vaikuttaa suoraan, vaan tulot vaihtelevat yleisen taloustilanteen ja hankkeiden toteutusaikataulujen mukaan.

Rakennusvalvonta on onnistunut päätehtävissään ohjata ja valvoa kaavojen, rakennusjärjestyksen ja eri säädösten noudattamista tekemällä oikeita päätöksiä viranomaisvalvonnassa.

Rakennusvalvonnassa vuosi 2020 oli erittäin kiireinen. Hakemusten määrä kasvoi edellisestä vuodesta. Hakemuksia saapui 1 018 kpl (18 % enemmän kuin 2019), joista rakennuslupia oli 440 kpl (kasvua 20 %). Tarkastuspuolella työmaakatselmusten määrä kasvoi vastaavasti, kokonaismäärä oli 2.248 katselmusta (18 % enemmän kuin 2019). Lupien tavoitekä-

sittelyaika (35 päivää) kuitenkin alitettiin. Rakennuslupien käsittelyaikojen keskiarvo oli 32 päivää ja toimenpidelupien osalta 28 päivää.

Rakennusvalvonta on päivittänyt ohjeistuksensa ja määritellyt lupakäytäntönsä vähentäen hukkatyön minimiin strategian mukaisesti. Rakennusvalvonta on painottanut asiakaslähtöistä, joustavaa, sujuvaa ja saavutettavaa asiakaspalvelua. Rakennusvalvonnan asiakaspalvelujen ja -neuvottelujen sujuvuutta ja saavutettavuutta on tehostettu ja helpotettu siirtymällä interaktiiviseen ohjaukseen ja pala-vereihin e-permit-lupapalvelun, Teamsin, Skypen, s-postin ja/tai puhelimen kautta. Lähi-asiakaspalvelua annetaan ajanvarauksen kautta, jos asia sitä vaatii ja jos muut kanavat eivät palveluun sovellu. Asiakkaat ovat valinneet mieluummin muut kanavat kuin lähipalvelun helpon saavutettavuuden ja vuorokauden ajasta riippumattoman palvelun vuoksi. Asiakaspalvelun muutokset ovat tehostaneet työtä ja mahdollistaneet asiakkaan oikea-aikaisen ohjauksen. Sähköinen asiointi mahdollistaa sen, että asiakas voi seurata lupavalmistelu- etenemistä ja antaa palautetta liittyen asian valmisteluun.

Vastuualue on saattamassa rakennusrekisteriä ajan tasalle. Työmäärä on suuri ja se tarkoittaa käytännössä kaikkien rakennusten tarkastelua. Työ on edistynyt kuitenkin odotusten mukaisesti ja tietokoneavusteisesti tehty 1. vaiheen tarkastelu rekisterien eroavuuksista on saatu valmiiksi. Tonttikohtaiset tarkastukset edellyttävät vuosien työpanosta. Vuoden 2020 poikkeusolot eivät kuitenkaan mahdollistaneet turvallisia tontti- ja rakennus- tarkastuksia, joten tarkastustyö tonteilla keskeytettiin. Työtä jatketaan nyt vireille tulevien rakennuslupahankkeiden kiinteistöjen kokonaistarkastamisilla lupavalmistelu- rinnalla ja kentältä tulevien toimeksiantojen kautta. Vuositasolla noin 400 kiinteistöä tarkistetaan vireille tulleiden hankkeiden yhteydessä. Lupakäsittelyn sujuvoittamiseksi ja luvan hakijan ohjaukseen tullaan jatkossa käyttämään lisä- resurssina sopivia palkkatukihenkilöitä.

Tilakeskus

Tilakeskus vastaa Lappeenrannan kaupungin palvelutuotannossa olevien rakennusten hallinnoinnista, ylläpidosta sekä peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeista. Tilakeskus toteuttaa kaupungin palvelutoimintaa tukevia toimintaympäristöjä varhaiskasvatukseen, perusopetuksen, kulttuuritoimen, liikuntatoimen, nuorisotoimen, konsernihallinnon ja muiden kaupunkikonsernin toimijoiden käyttöön. Tilakeskus ostaa edellä mainittujen vastuiden hoitamiseen tarvittavat palvelut Lappeenrannan Toimitilat Oy:ltä.

Rakennushankkeet

Kaupunginvaltuuston 4.6.2018 hyväksymä pitkän tähtäimen investointiohjelma päivitettiin syksyn 2020 aikana ja hyväksyttiin vuoden 2021 talousarvion yhteydessä 14.12.2020.

Lappeenrannan kaupungin palveluverkkoa päivitettiin keväällä 2020 vain Länsialueen osalta Sammontalo- sekä Kourulan päiväkotihankkeisiin liittyen. Muulta osin palveluverkotarkastelu tehdään vuonna 2022.

Vuonna 2020 painopiste muuttui rakennushankkeiden valmistelusta/suunnittelusta rakennusten toteutusvaiheeseen. Kuitenkin useita rakennushankkeita oli suunnitteluvaiheessa myös vuonna 2020 ja on edelleen myös vuonna 2021.

Merkittävimpiä vuonna 2020 rakentamisvaiheessa olleita peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeita ovat olleet Kesämäenrinteen koulun peruskorjaus, Lauritsalan uusi koulu ja Joutsenon uusi koulu. Kourulaan toteutettiin uusi päiväkotikoti, missä kaupunki on vuokralaisena. Suunnitteluvaiheessa oli Rakuunamäelle sijoittuva Uusi Snellman päiväkotikoti. Sisäliikuntahalli- ja jäähallihankkeiden valmistelu jatkettiin vuonna 2020. Kaupunginvaltuuston lokakuussa tehdyn päätöksen mukaisesti sisäliikuntahallin hankesuunnitelma laaditaan vuonna 2021 ja jäähallin hankesuunnit-

telu käynnistetään vuonna 2021. Sammontalon hankesuunnitelma päivitettiin syksyn 2020 aikana ja hanke jatkuu vuonna 2021 toteutus- suunnitteluvaiheella. Sammontalon tavoitteet täsmennettiin kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti aikaisempaan verrattuna pienemmälle oppilas- ja varhaiskasvatuksen paikkojen määrälle. Väestöskenaarion valmisteluun ja päätöksentekoon kulunut aika vaikuttaa Sammontalo-hankkeeseen lykäten hankkeen valmistumista vuoteen 2024. Pääkirjaston, Monarin sekä Korvenkylän koulun hankesuunnittelu käynnistettiin loppuvuodesta 2020.

Rakennushankkeet ovat edenneet pääosin kustannusarvioiden puitteissa. Hankkeille on tietoisesti asetettu hankesuunnitteluvaiheessa varsin tiukat kustannustavoitteet, millä haetaan kustannustehokkaampia suunnitteluratkaisuja ja toteutusta.

Ylläpito

Rakennusten ylläpidossa painopiste oli vuonna 2020 suunnitelmanmukaisten vuosikorjaustöiden lisäksi kuntotutkimuksissa, kohdekohtaisten kunnossapitotarpeiden tunnistamisessa ja määräaikaishuoltojen aikataulutamisessa sekä energiatehokkuuden lisäämiseen liittyvissä toimenpiteissä ja kehityshankkeissa. Ylläpidon kehittämisen tavoitteeksi on energiatehokkuuden parantamisen ohella otettu suunnitelmallisuuden lisääminen, kustannustietoisuuden parantaminen ja painopisteen kääntäminen vikakorjauksista kohti ennakoivaa ylläpitoa. Kiinteistönhoidossa ja -huollossa ja myös kunnossapidossa suunnitelmallisuus on selkeästi lisääntynyt. Lappeenrannan Toimitilat Oy on teettänyt kymmeniä kuntotutkimuksia tavoitteena saada parempi näkemys rakennusten kunnosta ja korjaustarpeista. Kustannusten arviointi ja kustannusten seuranta ja ennustaminen ovat tällä hetkellä osa ylläpito-organisaation tehtävää. Kiinteistönhoidosta ja -huollosta vastaava Saimaan Tukipalvelut on vienyt määräaikaishuollot huoltokirjaan ja osaltaan lisännyt suunnitelmallisuutta.

Entistä paremmin ennakoivaan ylläpitoon pääsemisen yksi edellytys on, että käyttäjien seuraavan vuoden muutostyötarpeet ja kiinteistönhuolto-organisaation havainnot vuosikorjaustarpeista saadaan jo toteutusvuotta edeltävänä kesänä. Näin seuraavan vuoden työt ennätetään valmistella, aikatauluttaa ja kilpailuttaa ajoissa.

Lappeenrannan kaupunki otti maaliskuussa 2020 käyttöön Siemensin ylläpitämän virtuaalivoimalapalvelun, johon liitetyt rakennukset toimivat yhdessä joustona sähkönkulutuksessa. Sähkönkulutusta vähennetään tai lisätään sähkön tuotantotilanteen mukaisesti. Keskeisenä tavoitteena on parantaa sähkönjakelun varmuutta kantaverkossa ja varmistaa energiantuotannon omavaraisuus. Kulutusjouston avulla voidaan myös vähentää päästöjä, kun fossiilisia polttoaineita käyttävien varavoimailoiden tarve vähenee sähkön kulutus- huipuissa.

Syksyllä 2020 käynnistyi rakennusautomaatiojärjestelmän valvomolaitteiston (Desigo Insight) päivittäminen uuteen versioon Desigo CC. Nykyisen valvomolaitteiston järjestelmätuki on päättymässä syksyllä 2021, minkä vuoksi päivitys tuli ajankohtaiseksi. Uusi versio tukee avoimia rajapintoja ja mahdollistaa siten ulkoisten tietojen, kuten sää- ja energiamarkkinatietojen sekä kiinteistöjärjestelmien tietojen käytön kiinteistöjen energiatehokkuuden parantamiseen liittyvissä toimissa. Lisäksi järjestelmä tukee paremmin mm. tilakeskuksen virtuaalivoimalapalvelun laajentamista, kolmansien osapuolten (PK yritysten) energiatehokkuuspalveluiden käyttöönottoa sekä tietojen kulkua valvomopalvelun ja kiinteistöautomaation data-alustana toimivan Azure pilvipalvelun välillä.

LATO on käynnistänyt vuonna 2019 uuden rakennusomaisuuden hallintajärjestelmäkoko- naisuuden hankinnan valmistelun. Tavoitteena on, että järjestelmäkoko- naisuus on käytössä vuonna 2022. Uusi ohjelmistokoko- naisuus omalta osaltaan tulee tukemaan mm. rakennusten ennakoivaa ylläpitoa.

Väistötilat

Kesämäen koulun Kesämäenrinteen yksikkö on toiminut Kesämäenrinteen rakennuksen peruskorjauksen ajan Family Center -kauppa-keskukseen toteutetuissa väistötiloissa. Family Centerin koulutiloissa syyslukukauden 2019 aikana ilmenneet akustiikkaan liittyvät ongelmat saatiin ratkottua kevätlukukauden 2020 alussa.

Joutsenon koulu on toiminut Joutsenon uuden koulun rakennustyön ajan Imatralla ammattikorkeakoulun tiloissa.

Lauritsalan koulun tilaelementit ovat käytössä Lauritsalan koulun väistötiloina vuoden 2021 loppuun saakka, kunnes uusi koulu saadaan käyttöön.

Skinnarilan koulu toimii yliopiston tiloissa Skinnarilassa niin kauan, kunnes Sammontalo on valmistunut ja otettu käyttöön.

Korvenkylän koulun tarpeisiin vuokrattiin tilaelementti sekä seurakunnan tilat Korvenkylästä.

Sisäilmaongelmat

Sisäilmatilanne Lappeenrannan kaupungin toimitiloissa on parantunut merkittävästi viime vuosina. Joulukuussa 2020 sisäilmatyöryhmän käsittelyssä ei ollut mittakaavaltaan suuria sisäilmaongelmia. Sisäilmatyöryhmän käsittelyssä vuonna 2020 olleissa kohteissa oli tyypillisesti vain muutamia oireilijoita. Alkuvuodesta 2020 sisäilmatyöryhmän käsittelyssä oli kuitenkin Korvenkylän koulu, joka muutti väistötiloihin maaliskuussa 2020.

Oireilijoiden määrä palvelutuotannossa olevissa rakennuksissa on pienentynyt tehtyjen korjaavien toimenpiteiden ansiosta. Kohteissa, joissa on rakenteellisia ongelmia tai risikirakenteita, on teetetty kuntotutkimukset ja korjaussuunnitelmat. Korjaukset on joko tehty tai ne on ajoitettu lähivuosille.

Kaupunki on viime vuosina panostanut voimakkaasti uusien koulujen ja päiväkotien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen, mikä tulee vaikuttamaan sisäilman laatuun positiivisesti.

Tavoitteiden toteutuminen

Tilakeskuksen toimintaan liittyvien tavoitteiden saavuttamisesta vastaa Lappeenrannan Toimitilat Oy.

Toimitilojen yhteiskäyttö, muunneltavuus ja monikäyttöisyys ovat olleet tavoitteena investointihankkeiden suunnittelussa. Yhteiskäyttö, muunneltavuus ja monikäyttöisyys ovat osana tilankäytön tehostamistavoitteita parantaneet uusien ja peruskorjattujen kohteiden tehokkuutta.

Kaupungin palvelutuotannossa olevien tilojen neliömäärän pienentäminen siten, että neliömäärä on 90 % vuoden 2018 tasosta vuoteen 2021 mennessä on saavuttamatta vuoden 2020 lopussa, koska ensimmäiset uudet kouluhankkeet valmistuvat syyskuksi 2021 ja vuodenvaihteeseen 2021/2022. Uudisrakennus- ja myös peruskorjaushankkeissa on pyritty ja on päästy aiempaa parempaan tilatehokkuuteen.

Tavoitteeksi on asetettu, että kaikissa uusissa rakennushankkeissa on selvitettävä modulaarisen rakentamisen mahdollisuudet siten, että käytössä olevat tilat voivat joustaa rakennuksen elinkaaren aikana. Samoin kaikissa uusissa rakennushankkeissa on tehtävä selvitys siitä, mikä toteutusmalli ja omistusmuoto on kaupunkikonsernin kannalta kokonaistaloudellisesti edullisin vaihtoehto.

Taloinvestointien toteutussuunnittelun lähtötiedoksi laaditaan hankesuunnitelma, missä hanke ja hankkeen tavoitteet määritellään. Hankesuunnitelma hyväksytetään asianomaisissa lautakunnissa ennen varsinaisen suunnittelun käynnistämistä. Kaupungin palvelu-

tuotannossa olevien hankkeiden osalta toimintamalli on ollut käytössä noin viisi vuotta. Hankesuunnitteluvaiheessa selvitetään myös, mikä toteutusmalli ja urakkamuoto ja mikä omistusmuoto ja rahoitusmalli on kuhunkin hankkeeseen sopivin.

- Lauritsalan uusi koulu on ensimmäinen elinkaarimallilla toteutettava hanke Lappeenrannassa.
- Sammontalo-hankkeeseen haettiin toteutusratkaisua arkkitehtuurikilpailun kautta. Sammontalo on tarkoitus toteuttaa yhteistoiminnallisena projektinjohtourakkana.
- Kourulan päiväkotitoteutettiin esivalmistettuna rakennuksena ja kaupunki on rakennuksessa vuokralaisena.

Terveiden ja turvallisten toimintaympäristöjen tarjoaminen käyttäjille on Tilakeskuksen tärkeimpiä tavoitteita.

Sisäilmaongelmiin on reagoitu korjaamalla kohteita, hankkimalla väistötiloja ja käynnistämällä uudisrakennushankkeita. Lappeenrannassa tilanne sisäilma-asioiden osalta on parantunut ja sisäilma-asiat ovat tällä hetkellä hyvin hallinnassa.

Ympäristöystävälliseksi kaupungiksi profiloituneessa Lappeenrannan kaupungissa energiatehokkuus ja uusiutuvan energian käytön lisääminen ovat olleet tavoitteet, mihin on panostettu vuosien saatossa paljon.

Lappeenrannan kaupunki on sitoutunut Kuntien energiatehokkuussopimuksen (KETS) 2017–2025 mukaisesti energiankulutuksen vähentämiseen 7,5 % sopimuskauden aikana. Toimenpiteet sopimuksen mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi ovat työn alla. Energiatehokkuusvaatimukset ovat ohjanneet sekä investointihankkeiden suunnittelua ja toteutusta että myös ylläpitoa.

Toimialojen ja eri osapuolten sitouttamiseksi sopimuksen tavoitteisiin, perustettiin toimialojen yhteinen seurantaryhmä, mutta seu-

rantaryhmän kokouksia ei ole onnistuttu toteuttamaan. Energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää kiinteistöjä käyttävien ja kiinteistön omistajan välistä vuoropuhelua, mikä vuoksi seurantaryhmän toiminta tulee käynnistää ja aktivoida vuonna 2021. Sopimuskauden ollessa puolivälissä uskotaan, että asetetut tavoitteet saavutetaan, mutta se edellyttää myös toimialarajat ylittävää yhteistyötä.

Hiilijalanjäljen pienentämistä on tavoiteltu mm. lisäämällä puun käyttöä rakentamisessa, suosimalla materiaaleja, joiden valmistukseen sitoutuu mahdollisimman vähän energiaa ja hyödyntämällä uusiutuvaa energiaa mahdollisuuksien mukaan. Energiatehokkuus kuten hiilijalanjäljen pienentäminen on asetettu tavoitteeksi rakennushankkeissa.

Korjausvelan määrän hallinnan keinoja ovat muun muassa myynnin tehostaminen, rakennusten purkaminen (P-salkku) ja oikea-aikaiset ja riittävät korjaukset, peruskorjaukset ja uudisrakentaminen. Tavoitteeseen koskien korjausvelan hallintaa tilakeskus on vastannut peruskorjaamalla rakennuksia ja rakentamalla uutta.

Keväällä 2021 on käynnissä Joutsenon koulun ja Lauritsalan koulun uudisrakennushankkeet sekä Kesämäenrinteen koulun peruskorjaushanke. Kevään 2021 aikana käynnistyvät Uusi Snellman päiväkodin sekä Itäisen alueen paloaseman rakentaminen.

Käyttjäasiakkaat osallistuvat rakennushankkeisiin koko hankkeen ajan aktiivisesti. On kuitenkin tarve täsmentää, missä kohtaa käyttäjän osallistuminen on oleellista, jotta henkilöresurssien käyttäminen on järkevää. Asukkaiden osallistamisessa on enemmän kehitettävää ja se on asetettu tavoitteeksi muun muassa Sammontalohankkeessa.

Hankintojen suunnittelu kustannustehokkaasti ja yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa Lappeenranta Greenreality-tavoitteita tukien

on tavoitteena uudehko, mutta pyritty huomioidaan. Hankinnoissa on otettu entistä enemmän käyttöön markkinavuoropuhelut myös LATOn vastuulla olevien hankintaprosessien osalta. Sammontalon hankesuunnitteluun osallistui hyvin laaja asiantuntijajoukko kaupunkikonsernin sisältä ja lisäksi tahoja kaupunkikonsernin ulkopuolelta.

Talous

Tilakeskuksen toimintatuotot vuonna 2020 olivat yhteensä 38.047.000 euroa. Tilakeskuksen toimintakate oli 18.168.000 euroa. Tilakeskuksen tulos vuonna 2020 oli -1.956.000 euroa. Vuonna 2021 kuten myös vuosina 2022–2023 toimintatuottojen arvioidaan asettuvan n. 38 miljoonan euron tasoon. Talousarvion mukaan toimintakatteen arvioidaan olevan 17,8 miljoonaa euroa vuonna 2021 ja 18,4 miljoonaa euroa vuosina 2022 ja 2023.

Eloisassa, puhtaassa ja turvallisessa Lappeenrannassa on kaikenikäisten hyvä elää.
Lappeenrantalaiset kehittävät aktiivisesti yritysystävällistä yliopisto- ja matkailukaupunkiaan, joka kasvaa ja kansainvälistyy rohkeasti.

Elinvoima ja kaupunkikehitys		Hyvinvoivat asukkaat ja osallisuus			Elinvoimainen kaupunki ja imago			Digitaaliset prosessit ja motivoitunut henkilöstö			Talous ja resurssit		
Korjausvelan määrä		Elämänlaatuensa hyväksi tuntevat			Työssäkäyvien määrän kasvu			Henkilöstötyytyväisyys			Lainat/asukas		
2021	2033	2017	2021	2033	2017	2021	2033	2017	2021	2033	2017	2021	2033
-0 %	-50 %	52,3 %	55 %	60 %	28 700	30 000	32 000	3,69	3,85	4	7 146	8 500	7 500
Yrityisasiakkaiden tyytyväisyys		Luottamus kunnan päätöksentekoon			Yritysimagon parantuminen			Asiakkaan palveluun käyttämä aika			Hukkatyöhön kuluvat htv:t		
2021	2033	2017	2021	2033	2017	2021	2033	2017	2021	2033	2017	2021	2033
4	4,2	2,9	3,5	4	29	14	7	x	-50 %	-75 %	x	-50 %	-75 %
18. Kasvua yrityksille		Asiakaslähtöinen palveluprosessi			Yrityisasiakkaiden palvelun parantuminen			Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen			Hukkatyön väheneminen		
		Asukkaat kokevat saavansa parempaa palvelua kaupungilta			Valitut yritykset kontaktoidaan 1-2 kertaa vuodessa			Asiakkaan käyttämä aika puolittuu			Valituissa prosesseissa tehty hukkatyö puolittuu		
19. Toimiva infra		Turvallinen infra			Asumisen hinta			Häiriöttä toimiva infra			Korjausvelka ei kasva		
		Onnettomuuksien määrä vähenee			Asumisen hinta laskee kansallisessa vertailussa			Asiakaspalautteeseen käytetyn ajan vähentyminen, palautemäärä			Korjausvelan määrä		
20. Tehokas kaupunkirakenne		Asukkaiden osallistaminen kaupunkisuunnitteluun			Riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta			Maankäytön digipalvelujen laajentuminen			Maaomaisuuden tuottojen kasvu		
		Asukastilaisuuksiin osallistuvien määrä			Uudet asuintontit/ infrakulut			Maankäytön digipalveluiden käyttöasteen kasvu			Maaomaisuuden tuotto		
21. Merkityksellinen ympäristö		Asukkaiden tyytyväisyys asuinympäristönsä			Houkutteleva kaupunkikuva			Osallistava suunnittelu			Puistojen ja katujen hoitokulut alle kansallisen keskiarvon		
		Asukkaiden tyytyväisyys asuinalueeseensa >3			Asukas- ja imagokyselyn tulokset			Asukastilaisuuksien ja kyselyiden osallistujamäärät			Puistojen ja katujen hoitokulut €/neliö		

18. Kasvua yrityksille

Siirrytään toimintatapaan, jossa kaupungin kanssa asioivat yritykset segmentoidaan ja räätälöidään palvelurajapinnat sille osalle palveluiden käyttäjiä, jotka edustavat 100 yritystä. Kaikki yritykset jaetaan segmentteihin, joista valitaan nuo 100 edustajaa. Tavoitteena on, että nuo 100 yritysasiakasta saa valtuustokauden loppuun mennessä haluamansa palvelun siten, että yritysasiakkaan tarvitsee uhrata omaa aikaansa palvelun saamiseksi valituissa prosesseissa puolet siitä, mitä nyt. Valitaan pilottiprosessit ja toimintaa laajennetaan neljän vuoden aikana. Jatkossa saatuja tuloksia hyödynnetään asteittain kaikkiin yritysasiakkaisiin ja saatuja kokemuksia sovelletaan 3.sektorin toimijoihin, asukkaisiin ja matkailijoihin.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
18.1. Asiakaslähtöinen palveluprosessi	Asukkaat kokevat saavansa parempaa palvelua kaupungilta: Avainasiakas-kysely: Yhteistyön kaupungin kanssa 3,70 > 3,71 > 4	3,72	Tammistartti järjestettiin ensimmäisen kerran 30.1.2020 ja siihen osallistui 143 henkilöä. Samalla julkistettiin vuoden 2020 toimenpidekokonaisuuudet osana kumppanuusmallia. Syksyn 2020 aikana järjestettiin 6 eri elinkeinoelämän sektorin kanssa suunnittelutalkoita, joissa sovittiin vuoden 2021 toimenpiteistä yritysten elinvoimaisuuden parantamiseksi sekä toimialan yritysasiakkaan palveluprosessin sujuvoittamiseksi.
18.2. Yritysasiakkaiden palvelun parantuminen	Valitut yritykset kontaktoidaan 1-2 kertaa vuodessa 100 > 100 > 100	55	Avainyrityksistä kontaktoitiin 55, joista 12 suuryrityksen kanssa jatketaan erillisissä työpajoissa yhteiskittämisen syventämiseksi alueen pk-yritysten kanssa.
18.3. Aktiivisuuden ja aloitteellisuuden tukeminen	Wirman uutiskirjeen tilaajamäärät 800 > 900 > 1 000	1 547	Elinvoimapalveluiden markkinointia on tehostettu eri kanavissa; toteutettu some-kampanja, julkaistu tiedotteita, EKY yrittäjäposti artikkeleita, kirjoitettu 4 yrittäjätarinaa, kuvattu 3 yrittäjävideota, avattu Korona-APU-puhelin sekä lanseerattu uudet nettisivut. Näillä toimenpiteillä myös uutiskirjeen tilaajamäärät ovat nousseet.
18.4. Hukkatyön väheneminen	Valituissa prosesseissa tehty hukkatyö puolittuu: Nestor CRM:n asiakastapahtumat 1 100 > 1 150 > 1 200	1 219	CRM-järjestelmän käyttöä on tehostettu Elinvoimapalveluiden sisällä ja kirjattujen asiakastapahtumien määrä on kasvanut.

19. Toimiva infra

Korjausvelan määrä kertoo, paljonko verkostoihin ja yleisiin alueisiin olisi pitänyt investoida, jotta ne olisivat käytön kannalta hyvässä kunnossa. Korjausvelkaa syntyy, kun ennakoivasta kunnossapidosta tingitään ja tehdään vain välttämättömiä, kiireellisiä korjauksia. Kunnossapito on siis vähäisempää kuin rakenteiden kulumisen. Korjausvelka, rapistuminen, ilmenee mm. rikkoontuvana katuina ja vesijohtoina. Korjausvelkaa hallitaan siten, että alueellisesti saneerataan verkostot ja päivitetään alueen suunnitelmat ja asemakaavat. Asemakaavojen päivittämisen yhteydessä tiivistetään kaupunkirakennetta ja lisätään alueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Työt kohdistetaan ja rytmitetään vesihuollon ja energiaverkostojen korjausvelkatarpeiden ohjaamana. Kadut ja yleiset alueet, vesihuolto- ja energiaverkostot sekä tietoliikenneverkostot korjataan samanaikaisesti.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
19.1. Turvallinen infra	Onnettomuuksien määrä vähenee: Loukkaantumiseen tai kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien määrä vähenee 45 > 35 > 26	37	Etelä-Karjalan ja Lappeenrannan liikenneturvallisuussuunnitelmien kohteita, esim. kevyenliikenteen suoja- ja risteysjärjestelyjä, on toteutettu suunnitelman mukaan.
19.2. Asumisen hinta	Asumisen hinta laskee kansallisessa vertailussa: Kiinteistöveron kasvu/vuosi x > x > 360 000	Kumulatiivisesti 120 000 €	Koronatilanteen vuoksi hanke on keskeytetty ja siihen palataan syksyllä, mikäli työtä on tekijöiden ja asiakkaiden kannalta turvallista jatkaa.
19.3. Häiriöttä toimiva infra	Asiakaspalautteeseen käytetyn ajan vähentyminen, palautemäärä: Kunnossapidon palautemäärä 400 > 400 > 400	487 kpl	Kunnossapitokaluston reaaliaikainen sijaintitiedon hyödyntäminen on ollut alkuvuodesta käytössä, ei kuitenkaan vielä avoimena palveluna. Talviaurauksia on kehitetty kohdentamalla resursseja uudella tavalla. Kunnossapitoluokkien läpikäyminen aloitettu. Kunnossapidon palautteiden määrä 2020 on 487. Palautteiden käsittelyaika (2020) keskiarvo 2pv 22h, mediaani 1pv 20h.
19.4. Korjausvelka ei kasva	Korjausvelan määrä: Liikennealueiden ylläpitomittari 3,06 > 3,07 > 3,07	3,32	Pintauksien puitesopimuskilpailutuksessa huomioitu uudet mahdollisuudet pintaustasomateriaaleissa. Katualueet on kuvattu pintaustason selvittämiseksi.

20. Tehokas kaupunkirakenne

Maankäytön ohjelmakokonaisuudella tehostetaan maankäytön palveluketjua ja luodaan uusia toimintamalleja ja työkaluja sen seuraamiseen, arviointiin ja ohjaamiseen. Maankäytön tavoitteena on eheyttää kaupunkirakennetta ja mahdollistaa olemassa olevan infran tehokas hyödyn-täminen. Kaavoituksella määritellään kaupungin kokonaisrakenne ja mahdollistetaan eri toimin-tojen tarvitsemat maankäyttövaraukset. Maanhankinnalla varmistetaan maa-alueiden oikea-aikainen saaminen kaupungin omistukseen kaupunkirakenteen kehittämisen kannalta tarvittavilta alueilta. Kaupungin kehittymiseen tarvittavat maa-alueet hankitaan suunnitelmallisesti, oikea-aikaisesti ja oikealla hinnalla. Alueiden kaavoitus mahdollistaa kaupunkirakenteen kehittämisen ja maan arvon nousun. Toimenpidekokonaisuuden keskeisenä tavoitteena on tonttimaan kiertoajan ja jatkojalostamisen strategisen suunnittelun toimintatapojen kehittäminen. Esimerkiksi voidaan luoda toimintatapa, jolla kannustetaan yksityisiä ihmisiä myymään rakentamattomia tai jo rakennettuja, mutta käytöstä poistuneita tontteja eteenpäin. Toimenpiteellä tehostetaan olemassa olevien tonttien käyttöastetta ja vähennetään uuden infraverkon rakentamistarvetta. Tavoitteena on lisäksi kehittää osallistavan suunnittelutavan menetelmiä ja mm. kaavatalouslaskennan työkaluja esim. eheyttämisen ja infrarakentamisen kustannusvaikutusten vertailun osalta.

Tavoitteet	Mittarit (2019 >2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
20.1. Asukkaiden osallistaminen kaupunkisuunnitteluun	Asukastilaisuuksiin osallistuvien määrä: Kaavoituksen asukastilaisuuksiin osallistuvien määrä 400 > 500 > 600	622	Kaupunkimallin käyttäminen osallistamisessa edennyt. Korona aikana kehitettiin uusia osallisuuden tapoja ja pidettiin asukastilaisuuksia Team-sovelluksen kautta. Esittelyosuudet nauhoitettiin ja jaettiin netissä. Korona aikana tavoitettiin uusia osallistujaryhmiä.
20.2. Riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta	Uudet asuintontit/ infrakulut: Uusien tonttien infraan käytetty €/vuosi x > x > 300 000	340 000 €	Maanhankintaa Lentokentän, Mustolan ja Pulpin alueilta on tehty. Tontti-markkinointia on tehostettu lehti-ilmoituksin ja osallistamalla messuille. Asuintontteja jaettu eri puolilta kaupunkia 27 kpl ja yritystontteja 6 kpl. Green Horisontti -vihreä teemayleiskaavan ja Asemanseudun kehittämishankkeiden valmistelu etenee.
20.3. Maankäytön digipalvelujen laajentuminen	Maankäytön digipalveluiden käyttöasteen kasvu 90 % > 95 % > 100 %	90 %	Sähköistä allekirjoitusmahdollisuutta käytetään perinteisen rinnalla kiinteistökaupoissa ja vuokrasopimuksissa. 3D-rakennustietoja on tarkistettu 34 % koko kunnan rakennuskannasta ja 63 % asemakaava-alueelta 3D-kaupunkimallia varten.
20.4. Maaomaisuuden tuottojen kasvu	Maaomaisuuden tuotto miljoonaa euroa/vuosi 1,5 > 1,5 > 1,5	1,5 M€	Tontteja ja rakennuksia on myyty yli tavoitteen. Mukana myös liiketonttien myyntejä. Omasta palvelutuotannosta vapautuneista kohteista Virranniemen virkistysalue rakennuksineen sekä muutama vanha omakotitalo on myyty.

21. Merkityksellinen ympäristö

Merkityksellinen ympäristö ja tilan tuottamien elämysten ja merkityskokemuksen jaettu sisältö luo yhteisölle hengen. Paikka, tila ja ympäristö toimivat elämysten näyttämönä, jossa aktiviteettien ja fyysisen designin toteutus tuottaa monitasoisia merkityksiä siellä asuville, vieraileville ja toimiville. Ohjelmakokonaisuuden tavoitteena on luoda Lappeenrantaan merkityksellistä ympäristöä. Merkityksellinen kaupunkiympäristö on kokonaisuus, joka muodostuu sekä fyysisestä, rakennetusta ja viherympäristöstä että psyykkisestä ja sosiaalisesta ympäristöstä. Merkityksellinen ympäristö sisältää paikkoja, jotka herättävät tunteita ja joihin kiintyy. Toimenpidekokonaisuuden tavoitteena on suunnitelmallisesti kehittää kaupunkikuvaa ja kaupunkiympäristöä sekä kiinnittää erityistä huomiota laadukkaaseen toteuttamiseen niin rakentamisen kuin viherympäristön osalta. Lisäksi kehitetään uusia toimintatapoja ja menetelmiä merkityksellisen ympäristön suunnittelemiseksi ja rakentamiseksi sekä lisätään asukkaiden tietoisuutta vaikutus- ja toteutusmahdollisuuksista oman ympäristön aktiivisina vaikuttajina ja suunnittelijoina. Merkityksellinen ympäristö aktivoi; se kannustaa kohtaamisiin ja toimintaan. Merkityksellinen ja toimintaympäristöltään monipuolinen kaupunkiympäristö mahdollistaa ja sallii kaupunkitilan haltuun ottamisen; tapahtumien ja toimintojen aktiivisen järjestämisen asukkaiden ja erilaisten toimijoiden toteuttamina.

Tavoitteet	Mittarit (2019 > 2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
21.1. Asukkaiden tyytyväisyys asuin-ympäristöönsä	Asukkaiden tyytyväisyys asuin-alueeseensa > 3 kyselytutkimuksen mukaan 3 > 3 > 3	3,7	Osallisuuden määrää on edelleen lisätty. Koronan seurauksena kehitettiin uusia etäosallistumisen työtapoja ja -menetelmiä. Asukastilaisuuksia on pidetty etänä sekä on järjestetty kaavakävelyitä. Sähköisten kyselytyökalujen käyttöä on lisätty. Keskustan kehittämissuunnitelman laatiminen on edennyt suunnitelmavaiheeseen. Linnoituksen asemakaavan laatiminen on käynnistynyt perusselvitysten päivittämisellä.
21.2. Houkutteleva kaupunkikuva	Asukas- ja imago-kyselyn tulokset: Tyytyväisyys rakennetun ympäristön viihtyisyyteen ja kauneuteen 3,5 > 3,75 > 4	3,36	Keskustan kehittämissuunnitelmaa laaditaan ydinkeskustaan ja kaupunginlahdelle. Ydinkeskustan modernin rakennusperinnön inventointi valmistunut. Arkkitehtuuripoliittisen ohjelman sekä keskustan arkkitehtuuriopaskartan päivittämistä on valmisteltu. On osallistuttu Taidetta kaupunkikuva-hankeeseen sekä Lauritsalan ja Joutsenon koulujen taidekilpailujen järjestämiseen.

21. Merkityksellinen ympäristö

Merkityksellinen ympäristö ja tilan tuottamien elämysten ja merkityskokemuksen jaettu sisältö luo yhteisölle hengen. Paikka, tila ja ympäristö toimivat elämysten näyttämönä, jossa aktiviteettien ja fyysisen designin toteutus tuottaa monitasoisia merkityksiä siellä asuville, vieraileville ja toimiville. Ohjelmakokonaisuuden tavoitteena on luoda Lappeenrantaan merkityksellistä ympäristöä. Merkityksellinen kaupunkiympäristö on kokonaisuus, joka muodostuu sekä fyysisestä, rakennetusta ja viherympäristöstä että psyykkisestä ja sosiaalisesta ympäristöstä. Merkityksellinen ympäristö sisältää paikkoja, jotka herättävät tunteita ja joihin kiintyy. Toimenpidekokonaisuuden tavoitteena on suunnitelmallisesti kehittää kaupunkikuvaa ja kaupunkiympäristöä sekä kiinnittää erityistä huomiota laadukkaaseen toteuttamiseen niin rakentamisen kuin viherympäristön osalta. Lisäksi kehitetään uusia toimintatapoja ja menetelmiä merkityksellisen ympäristön suunnittelemiseksi ja rakentamiseksi sekä lisätään asukkaiden tietoisuutta vaikutus- ja toteutusmahdollisuuksista oman ympäristön aktiivisina vaikuttajina ja suunnittelijoina. Merkityksellinen ympäristö aktivoi; se kannustaa kohtaamisiin ja toimintaan. Merkityksellinen ja toimintaympäristöltään monipuolinen kaupunkiympäristö mahdollistaa ja sallii kaupunkitilan haltuun ottamisen; tapahtumien ja toimintojen aktiivisen järjestämisen asukkaiden ja erilaisten toimijoiden toteuttamina.

Tavoitteet	Mittarit (2019 >2020 > 2021)	Toteuma 2020	Keskeisimmät tulokset 2020
21.3. Osallistava suunnittelu	Asukastilaisuuksien ja kyselyiden osallistujamäärät 1 000 > 1 500 > 2 000	1 529	Koronan seurauksena erityisesti erilaisten digitaalisten työkalujen kehittäminen ja digitaaliset kokeiluhankkeet ovat edenneet. Kaupunkisuunnittelun asukastilaisuudet on järjestetty Teams-sovelluksen kautta kaavaesittelyt nauhoittaen. Muilla vastualueilla osallisuuden määrä on lisääntynyt ja osallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota myös rekrytoinneissa.
21.4. Puistojen ja katujen hoitokulut alla kansallisen keskiarvon	Puistojen ja katujen hoitokulut €/neliö: Viheralueet €/neliö 0,58 > 0,58 > 0,55	0,45	Viheralueiden kunnossapito 0,45€/m ² (keskiarvo 0,57€/m ²). Niittyverkosto hanketta jatkettiin seuraten kokeiluhankkeiden onnistumista.

Kaupunkikehityksen yhteiset 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	9	9
Toimintakulut	-179	-311	-170	141
Toimintakate	-178	-311	-161	150

Yrityspalvelut 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	228	362	719	358
Toimintakulut	-768	-1 162	-1 230	-69
Toimintakate	-540	-800	-511	289

Kaupunkisuunnittelu 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	207	80	215	135
Toimintakulut	-1 361	-1 536	-1 523	13
Toimintakate	-1 154	-1 456	-1 308	148

Maaomaisuuden hallinta 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	5 468	6 113	6 694	581
Toimintakulut	-2 050	-2 205	-2 289	-84
Toimintakate	3 417	3 908	4 405	497

Kadut ja ympäristö 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	6 202	4 762	4 295	-467
Toimintakulut	-18 727	-17 741	-16 545	1 196
Toimintakate	-12 525	-12 979	-12 250	729

Projektitoiminta 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	369	489	504	15
Toimintakulut	-535	-777	-725	53
Toimintakate	-166	-288	-220	68

Kaupunkikehitys yhteensä 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	12 474	11 806	12 437	631
Toimintakulut	-23 620	-23 732	-22 482	1 250
Pakollinen varaus	0	0	-1 500	-1 500
Toimintakate	-11 146	-11 926	-11 545	381
Poistot	-151	-300	-137	163
Tilikauden tulos	-11 297	-12 226	-11 683	543

Maaomaisuuden tuotot yhteensä 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	2 278	1 500	2 683	1 183
Toimintakulut	-542	-800	-145	655
Toimintakate	1 736	700	2 538	1 838

Rakennusvalvonta yhteensä 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	753	894	953	59
Toimintakulut	-749	-781	-764	17
Toimintakate	4	113	189	76

Elinvoima ja kaupunkikehitys yhteensä 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	15 504	14 200	16 073	1 873
Toimintakulut	-24 911	-25 313	-23 391	1 922
Pakollinen varaus	0	0	-1 500	-1 500
Toimintakate	-9 407	-11 113	-8 817	2 296
Poistot	-151	-300	-138	162
Tilikauden tulos	-9 557	-11 413	-8 955	2 458

Tilakeskus yhteensä 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	31 273	37 635	38 047	412
Toimintakulut	-20 141	-20 056	-19 879	177
Toimintakate	11 132	17 579	18 168	589
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 001	-1 315	-1 085	230
Vuosikate	10 131	16 264	17 083	819
Poistot	-16 270	-12 400	-19 040	-6 640
Tilikauden tulos	-6 139	3 864	-1 956	-5 820

Sosiaali- ja terveystoimi

Jäsenkunnat uudistivat Eksoten perussopimuksen vuonna 2019. Uudistetun perussopimuksen 2 § mukaisesti Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimi, Eksote, on järjestänyt erikoissairaanhoidon, kehitysvammaisten erityishuollon, kansanterveystyön ja sosiaalihuollon sekä ehkäisevän työn lakisääteiset palvelut. Perussopimuksen 22 § mukaisesti Eksote rahoittaa toimintansa jäsenkunnilta perittävillä maksuilla ja asiakkailta perittävillä asiakasmaksuilla sekä muilla tuloilla. Eksoten tulee järjestää neuvottelumenettelyn mukaiset palvelut talousarvioon sisällytettyjen tulojen puitteissa, eikä jäsenkunnilta perittävien maksujen määrää voi talousarviovuoden aikana muuttaa, ellei jäsenkunnan kanssa siitä erikseen sovita.

Eksoten jäsenkuntien vuoden 2020 maksuosuuksista sovittiin alustavasti jo vuoden 2019 lopulla talousarvion valmistelun yhteydessä ja varsinainen vuotta 2020 koskeva neuvottelumenettely pidettiin toukokuussa 2020 Eksoten henkilöstön yhteistoimintaneuvottelujen päätyttyä. Kaupunginhallitus käsitteli vuoden 2020 neuvottelumenettelyn tuloksen kesäkuun lopulla. Lappeenrannan kaupungin maksuosuus vuonna 2020 oli neuvottelumenettelyn mukaisesti 256.452.000 euroa sisältäen palkankorotukset ja lomarahaleikkauksen poistumisesta johtuvan lomapalkkavelan muutoksen.

Vuosi 2020 on ollut Eksotessa poikkeuksellinen johtuen alkukeväästä alkaneesta koronapandemiasta. Koronan tuomat lisäkustannukset Eksoten toimintaan ovat olleet merkittävät. Koronan aiheuttamat taloudelliset haasteet ovat syntyneet pääasiassa varautumisesta, suojavarusteista, infektiovastaintottojen avaamisista sekä toteutumattomista palvelumaksuista. Pois jääneet asiakasmaksutuotot huomioiden syntyi varautumisesta lisäkuluja 17,4 miljoonaa euroa ja valtiolta ja kunnilta saadut avustukset ovat kattaneet kuluista 10,7 miljoonaa euroa. Kunnat siirsivät loppuvuodesta Eksotelle yhteisellä päätöksellä valtion seitsemännessä lisätalousarvi-

ossa kunnille koronavirustestauksesta ja jäljitämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamiseen kertaluonteisen lisäyksen. Lappeenrannan osuus oli hieman yli 3 miljoonaa euroa.

Eksotessa auki olleeseen palkkojen harmonisointikiistaan saatiin ratkaisu. Eksote pyysi kunnilta lausuntoa palkkakiistan neuvotteluesityksen hyväksymiseksi elokuussa 2020. Esitetyn neuvottelutuloksen hyväksyminen tarkoitti takautuvien palkkasaatavien osalta sivukuluihin ja viivästyskorkoihin noin 30 miljoonan euron maksusaatavia. Lappeenrannan kaupungin osuus peruspääomaosuuksien suhteessa laskettuna tästä on noin 16 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi Eksote on arvioinut henkilöstökulujen lisäykseksi vuositasolla kahdeksan miljoonaa euroa, josta Lappeenrannan kaupungin osuus on noin 4,3 miljoonaa euroa. Koska sopimus astui voimaan 1.9.2020 tuli kaupungin kertakorvauksen lisäksi varautua lähes 1,5 miljoonan euron lisäykseen sosiaali- ja terveydenhuollon menoissa vuonna 2020.

Kaupunginhallitus hyväksyi omalta osaltaan Eksoten palkkakiistaa koskevan neuvottelutuloksen, mutta edellytti, että palkkariita-asiaan liittyvät aiemmat tapahtumat sekä siihen liittyvät vastuukysymykset on selvitettävä ulkopuolisen tahon, esimerkiksi asianajotoimiston tekemässä oikeudellisessa arvioinnissa. Lisäksi kaupunginhallitus edellytti, että Eksoten tulee käydä lokakuun 2020 loppuun mennessä jäsenkuntien kanssa läpi realistiset toimenpiteet, joilla kuntien katettavaksi jäävä lisäkustannus saadaan mahdollisimman alhaiseksi kertaluonteisen erän lisäksi pysyväksi jäävän kustannusten lisäyksen osalta. Palkkakiistan kuntiin kohdistuvien talousvaikutusten minimoimiseksi selvitettiin keskinäisen kiinteistöyhtiön perustamista ja Eksoten omistamien keskussairaalan kiinteistöjen myymistä markkinahintaan kyseiselle yhtiölle. Kaupunginhallitus antoi tästä marraskuussa puoltavan lausunnon. Rajoituslain päivitys esti kuitenkin yhtiöittämisjärjestelyn etenemisen.

Eksoten alkuperäinen vuoden 2020 talousarvio suunniteltiin tasapainoon. Takautuvan palkkakiistan ratkaisusta johtuvan 30 miljoonan euron suunnitellun kertaluonteisen kustannuserän ja kahdeksan miljoonan euron vuositason kustannusnousun sekä koronapandemian vaikutusten takia valtuusto hyväksyi loppuvuodesta 24 miljoonaa euroa alijäämäisen muutetun talousarvion. Muutoksista neuvoteltiin jäsenkuntien kanssa. Tilikauden alijäämä, 28,3 miljoonaa euroa, toteutui 4,3 miljoonaa euroa muutettua talousarviota heikompana, koska valtion avustukset koronasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi jäivät suunniteltua pienemmiksi. Vuoden 2020 tuloon kirjattiin myös varauksia palkkakiistan ratkaisusta eläkkeelle tai pois organisaatiosta siirtyneiden henkilöiden osalta. Nämä kustannukset eivät sisällyneet palkkakiistan ratkaisun 30 miljoonan euron korvaussummaan, eikä niitä ratkaisun yhteydessä oltu euromääräisesti vielä arvioitu. Myös potilasvahinkovakuutuksen vuotuista kulukirjausta jouduttiin kasvattamaan Potilasvahinkokeskuksen ilmoittamien korkeampien summien mukaiseksi.

Poikkeusoloista huolimatta kevään kuluessa kesken jäänyt Eksoten strategia viimeisteltiin ja hyväksyttiin kesäkuun valtuuston kokouksessa. Lappeenrannan kaupunki antoi oman lausuntonsa strategiaan linjauksiin huhtikuussa. Kustannuskasvun hillitsemiseksi on käynnissä toimintakyky-, digitalisaatio- ja henkilöstön työhyvinvointiohjelmat. Näillä strategiaan tiiviisti liittyvillä toimenpideohjelmilla halutaan vaikuttaa muun muassa palvelujen saatavuuteen, saavutettavuuteen ja laatuun, kuten asiakkaiden toimintakykyyn liittyvien prosessien ja yhteistyön kehittämiseen, henkilöstön työhyvinvointiin sekä digitaalisten työkalujen ja ratkaisujen käyttöönottoon. Eksoten toiminnan kehittämisen periaatteina ovat rohkeus, yksinkertaisuus ja ihminen.

Eksoten organisaatiouudistus ja yt-neuvottelut on saatu toteutettua siten, että toiminta uudistetulla organisaatiolla on saatu käynnistettyä keväällä. Henkilöstövähennystarpeeksi täsmentyi 50 henkilötyövuotta ja se kohdistui

69 henkilöön. Palveluverkossa ei ole tapahtunut suuria muutoksia. Koronasta huolimatta hoitotakuu on toteutunut lukuun ottamatta silmätautien ja kuulonhuollon toimintoja. Sosiaalipalveluissa toimeentulotukien käsittelyajoissa oli haasteita alkuvuodesta vuoden 2019 loppuvuoden ruuhkan ja järjestelmähaasteiden takia ja loppuvuodesta henkilöstön poissaolojen takia. Eksoten tavoitteena on parantaa asiakkaiden yhteydenaantia palvelujärjestelmään puhelimen ja sähköisen asiainnin kautta. Eksote käynnisti loppuvuodesta 2020 yhteisen asiakaspalvelukeskuksen kehittämisen Kymsoten ja 2M-IT:n kanssa. Eksote pyrkii myös parantamaan ja yhtenäistämään palvelutarpeiden arviointia muun muassa poistamalla päällekkäisyyksiä, yksinkertaistamalla päätöksentekoa palvelujen myöntämisestä ja parantamalla asiakkuuden hallintaa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus on etenevässä. Kaupunki antoi sote-maakuntia koskevasta lakiluonnoksesta lausunnon. Uusien maakunnallisten hyvinvointialueiden tulisi aloittaa toimintansa 1.1.2023. Sote-uudistuksen valmistelu on käynnistynyt valtionavustushankkeiden tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus, yhteinen asiakaspalvelukeskus ja asiakasohjaus sekä tiedolla johtamisen hankkeiden tuella. Valmistelua tehdään tiiviissä yhteistyössä pelastuslaitoksen ja kuntien kanssa.

Vastuu Lappeenrannan kaupungin sopimus- ja omistajaohjauksesta on vuonna 2020 kuulunut kaupunginhallitukselle. Tietojen vaihto ja talousraportointi on toteutunut suunnitellusti.

Vuonna 2020 sosiaali- ja terveystoimen omana toimintana myönnettyt järjestöavustukset ja vähävaraisten lapsiperheiden harrastusavustukset ovat toteutuneet suunnitellusti. Harrastusavustustoimintamallia uudistettiin loppuvuodesta 2019 ja uutta mallia testattiin vuonna 2020. Uudistettu malli on osoittautunut toimivaksi ja harrastusavustuksen määräraha ja koordinointi siirrettiin vuoden 2021 alusta nuoristoimen hallinnoitavaksi. Maahanmuuttajien laskennallisilla korvauksilla tuettiin Me-talon toimintaa.

Sosiaali- ja terveystoimen merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä vuonna 2020 olivat palkkakiistan sovintoratkaisun takautuvat palkkasaatavat vuodelle 2020 sekä sen tuomat vaikutukset tuleville vuosille, koronapandemian aiheuttamat lisäkustannukset vuosille 2020 ja 2021 ja lisäksi palvelutarpeen kasvu iäkkäiden osalta.

Eksoten maksuosuus 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot				0
Toimintakulut	-245 601	-259 552	-259 567	-15
Pakollinen varaus			-15 000	-15 000
Toimintakate	-245 601	-259 552	-274 567	-15 015

Soster oma toiminta 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	94	0	82	82
Toimintakulut	-323	-378	-368	10
Toimintakate	-229	-378	-286	92

Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	94	0	82	82
Toimintakulut	-245 925	-259 930	-259 935	-5
Pakollinen varaus			-15 000	-15 000
Toimintakate	-245 830	-259 930	-274 854	-14 924

Maakunnallinen palvelutoiminta

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi hoitaa kuntien ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtäviä seudullisesti Lappeenrannan kaupungin ja Länsi-Saimaan alueella. Ympäristöterveydenhuollon tehtäviin kuuluvat peruseläinlääkäripalvelut, terveydensuojeluviranomaisen ja elintarvikevalvonnan tehtävät. Eläinlääkäripalvelut sisältävät peruspalvelut kellon ympäri 365 päivää vuodessa. Terveydensuojeluviranomaisen tehtäviin sisältyvät tilojen terveellisyys, talousveden ja uimaveden laatu, tupakoinnin valvonta sekä yleinen ohjaus ja neuvonta. Elintarvikevalvontaan kuuluu toiminnan valvonta pelloilta pöytään periaatteena ketjun jokaisessa vaiheessa.

Ympäristönsuojelu toimii lupa- ja valvontaviranomaisena monien ympäristönsuojeluun liittyvien lakien kuten esim. ympäristönsuojelu- ja jätelain osalta. Tämän lisäksi se huolehtii omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä, ympäristötilan seurannasta (esim. ilmanlaatu, vesien ja pohjavesien tila, melu, luonnon monimuotoisuus), osallistuu kunnassa tarvittavan ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämiseen, antaa lausuntoja, osallistuu tiedottamiseen sekä edistää yhteistyötä ympäristöasioissa.

Maakunnallisen ympäristötoimen selvitystyö siirrettiin vuoden 2021 puolella jatkettavaksi. Kuntien työvaliokunta katsoi, että maakunnallisen yksikön kustannusjakoa varten tarvitaan vuoden 2020 suoritteet.

Ympäristöterveydenhuolto

Vuosi 2020 oli korona-pandemian vuoksi poikkeuksellinen ympäristöterveydenhuollossa: keskusviranomaisen ohjeistuksen mukaisesti

tarkastustoimintaa rajoitettiin vahvasti kaikessa valvonnassa etenkin keväällä. Alkuperäinen suunnitelmallisen valvonnan toteutumavoite oli 80 % suunnitelluista tarkastuksista: tähän ei vuoden 2020 aikana päästy, vaikka keväältä jäänyttä tarkastussummaa kurottiin jonkin verran syksyllä kiinni. Valvontasuunnitelman toteutuma jäi 70 %:iin. Suunnitelmallisen valvonnan estyminen keväällä aiheutti tuloihin n. 30 000 euron vajeen. Asumisterveyden valvonta ruuhkautui pahasti ja jonot asunnontarkastukseen venyivät pitkiksi. Ruuhkan purkua jatketaan v. 2021 aikana.

Kevään tarkastustoiminnan rajoitusten vuoksi ympäristöterveydenhuollossa panostettiin laadunhallinnan tehtäviin: keväällä osallistuimme yhteen valtakunnalliseen interkalibrointiin (elintarvikevälitteiden epidemian selvitys) ja toteutimme kolme oman toiminnan auditointia. Auditoinneilla arvioitiin mm. hallintolain ja oikeusperiaatteiden toteutumista terveydensuojeluvalvonnassa. Syksyllä osallistuimme vielä toiseen valtakunnalliseen interkalibrointiin (eläinsuojeluvalvonta).

Lappeenrannan seudun ympäristöterveydenhuolto valittiin yhdessä Imatran seudun vastaavan yksikön kanssa vuoden 2020 laadukaimmaksi ympäristöterveydenhuollon yksiköksi. Arviointi suoritettiin kaikkien valtakunnallista laatuja järjestelmää käyttävien kunnallisten ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköiden joukosta. Arvioperusteina valinnassa mainittiin asiantunteva ja laadukas organisaatio, joka järjestelmällisesti arvioi omaa toimintaansa ja pyrkii jatkuvasti parantamaan toimintaansa. Sisäiset auditoinnit ja muut laadunhallinnan toimenpiteet on tehty kahden Etelä-Karjalan ympäristöterveydenhuollon yksikön välillä, jolloin sekä laatua että valvontaa on saatu yhtenäistettyä.

Eläinlääkintähuollon viranomaistehtävien osalta vakituisen viranhaltijan puuttuminen pidemmältä ajalta oli aiheuttanut ruuhkaa eläinsuojeluvalvontaan. Uuden vakituisen valvontaeläinlääkärin aloitettua kesäkuun alussa ja osa-aikaisen valvontaeläinlääkärin aloitettua syksyllä jono saatiin purkautumaan. Valvontaeläinlääkärin parityöskentelyyn luotiin järjestelmä. Eläinlääkäripalvelut toteutettiin koko vuoden ajan 24/7. Sijaispula ja pitkä virkavapaus vaikeuttivat osin eläinlääkäripalvelujen järjestämistä. Syksyllä aloittanut uusi viranhaltija helpotti tilannetta. Eläinlääkäripalvelujen uudistusta valmisteltiin syksyllä 2020 ja uudistuksen ensimmäinen askel toteutettiin vuodenvaihteen jälkeen 2021. Korona rajoitti vain vähän eläinlääkäripalvelujen järjestämistä, käytännössä vaikutukset ulottuivat Lappeenrannan pieneläinvastaanoton ns. avovastaanottojen perumiseen.

Ympäristönsuojelu

Koronatilanne ei vaikuttanut ympäristönsuojelun tavoitteiden toteutumiseen. Talousarvioissa esitetty lupakäsittelyn tavoiteaika alittui selvästi. Myös suunnitelmalliset tarkastukset pystyttiin toteuttamaan pääsääntöisesti hyvin. Lisäksi pystyttiin saattamaan viisi vuotta kestäneen meluntorjunnan edistämissuunni-

telma hyväksyttäväksi. Luonnon monimuotoisuusohjelman valmistelu edistyi niin ikään hyvin. Tämän mahdollisti ylimääräisen työvoiman käyttömahdollisuus.

Vakituisen henkilöstön määrän vähenemä kahdeksasta seitsemään näkyi kuitenkin muiden valvontatoimien laadun ja toteutumisen heikentymisenä. Ympäristönsuojelulla oli viireillä mm. useita roskaantumiseen liittyviä tapauksia, joita ei pystytty käsittelemään. Ympäristönsuojeluviranomaiselle lainsäädännössä tulneiden lisätehtävien, ympäristönsuojeluun liittyvien järjestelmien kehittämistarpeen sekä valvonnasta kertyneen velan johdosta vuonna 2021 joudutaan varautumaan mahdollisesti mm. lupien käsittelyaikojen kasvamiseen.

Vuoden 2020 aikana Lappeenrannan seudun ympäristötoimi toteutti Lappeenranta strategiaa kiinteästi Projektitoiminnan vastuualueen ja Greenreality-palveluiden kanssa. Ympäristötoimen meluntorjuntaan, luonnon monimuotoisuuden kehittämiseen sekä ilman laadun tarkkailuun liittyvä toiminta tuki hyvin Green Leaf voiton saavuttamista vuoden 2020 aikana. Puhdasta ja kestävää strategian osalta ympäristötoimi tuki ja toteutti ilmasto- ja energia, kiertotalous sekä vesistöjen kunnostustoimenpiteitä.

Etelä-Karjalan maaseututoimi

Etelä-Karjalan maaseututoimi hoitaa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle laissa säädettyt maataloustukihakemuskäsittelyt, hukkauravalvonnat, riistavahinkoarviot sekä maaseutuhallinnon erilaisten rekisterien ylläpidon maakunnan alueella. Maaseututoimen tehtävänä on myös toimialaansa liittyvän lainsäädännön tavoitteiden edistäminen, asiakkaiden neuvonta ja maaseudun toimintamahdollisuuksista tiedottaminen. Toimintaa ohjaa Ruokavirasto ja sen Maksajavirastosopimus. Maaseututoimen asiakkaita ovat viljelijätuokien hakijat sekä tuotanto- ja harraste-eläinten pitäjät.

Maatilojen tukihakemusten käsittelyt ja muut lakisääteiset tehtävät on suoritettu tukihaun vuosikellon mukaisesti ajallaan. Maksajavirastovakuutuksessa (sisäinen toiminnan arviointi) ei ollut huomautettavaa toiminnasta. Tukipäätöksiä tehtiin n. 5 500 kpl ja erilaisia tukia maksettiin n. 30 milj. euroa.

Toimialaan liittyvän lainsäädännön tavoitteita ja asiakkaiden neuvontaa edistettiin laatimalla ja toimittamalla asiakkaille kirjallinen tukihaikuopas perinteisten koulutustilaisuuksien sijaan. Tukihakuopas sai paljon kiitosta asiakailta. Asiakaskohtaista neuvontaa tehtiin poikkeuksellisesti (Covid19) lähes ainoastaan puhelimitse, sähköpostilla ja kirjeitse. Tukihakemuksista yli 90 prosenttia saapui sähköi-

sinä. Turvallisuussyistä henkilöstö oli enimmäkseen etätöissä ja tarvittavaa lähipalvelua tehtiin toimistojen pihilla.

Ruokaviraston Eläintenpitäjärekisteri laajennettiin 2020 koskemaan myös kaikkia hevostenpitäjien pitopaikkoja. Erityisesti loppuvuodesta tätä koskevaa lomakeneuvontaa ja rekisteröinti-ilmoitusten vastaanottoa ja tallennusta oli runsaasti.

Korona ja Brexit ovat hidastaneet kansallisen ja EU-tason uuden maaseutuohjelman 2020–2027 valmistelua. Vanhaa ohjelmakautta on jatkettu vuoteen 2022, joten henkilöstön tai asiakkaiden koulutukset uuteen ohjelmaan eivät olleet 2020 vielä mahdollisia.

Tuenhakijoiden määrä laski 22 kpl edellisvuodesta ollen nyt 1 384 maatilaa maakunnassa. Uuden ohjelmakauden käynnistyessä 2023 on odotettavissa vielä tavallista suurempi tilaluvun lasku. Vuonna 2020 henkilöstö supistui yhdellä henkilöllä eläköitymisen myötä ollen nyt 11 henkilöä. Lisäksi on odotettavissa kaksi eläköitymistä ennen uuden ohjelmakauden alkua. Rekrytointeja ei ole odotettavissa eikä hallinnon kulujen odoteta kasvavan lähivuotena. Tuenhakija- ja henkilöstömäärän supistuksessa hakemuskäsittelyt keskitetään vuonna 2023 kahteen työtiimiin nykyisen kolmen sijaan.

Etelä-Karjalan pelastuslaitos

Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen tehtävänä on vastata kaikissa olosuhteissa siitä, että pelastuslaitokselle säädetyt tehtävät suunnitellaan ja toteutetaan mahdollisimman tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti.

Pelastustoimen osalta sitovana tavoitteena kaupunginvaltuustoon on, että pelastustoimen palvelutaso vastaa alueen onnettomuusuhkia ja pelastustoimen palvelut tuotetaan hyväksytyin palvelutasopäätöksen mukaisesti. Pelastustoimen palvelut on tuotettu vahvistetun palvelutasopäätöksen 2013 – 2020 mukaisesti ja valtuustokauden asettaman talouskehityksen puitteissa.

Pelastuslaitos joutui koronapandemian johdosta suuntaamaan voimavaroja suorituskyvyn turvaamiseen ja asettamaan sille lainsäädännön sekä palvelutasopäätöksen mukaiset tehtävät kiireellisyys- ja tärkeysjärjestykseen. Koronaviruspandemian ja sen leviämisen estämiseksi asetetut rajoitteet ovat vaikuttaneet siihen, että pelastusviranomaisten suorittamia valvontatehtäviä ja pelastuslaitoksen antamaa turvallisuuskoulutusta ei ole voitu toteuttaa kaikilta osin vahvistetun vuosisuunnitelman mukaisesti ja tämän johdosta toiminnallisia tavoitteita valvonnan ja turvallisuuskoulutuksen osalta ei saavutettu kaikilta

osin. Pelastusviranomaisvalvonnan osalta painopiste on koronaviruspandemian aikana ollut asiakirjavalvonnassa. Turvallisuuskoulutuksen osalta painopiste on ollut sähköisessä viestinnässä sosiaalisessa mediassa. Palokuntien koulutus- ja harjoitustoimintaa on jouduttu rajoittamaan. Pelastustoimintatehtävien määrä oli yhdeksän prosenttia alle kolmen viimeisen vuoden keskiarvon. Koronaviruspandemian seurausvaikutukset vaikuttivat myös pelastustoimen taloudelliseen tulokseen.

Pelastustoimen uudistamisen osalta hallitus linjasi, että pelastustoimen järjestämisestä vastaisivat hyvinvointialueet vuodesta 2023 alkaen. Pelastustoimi olisi kuitenkin jatkossakin erillinen, sosiaali- ja terveystoimen kanssa rinnakkainen toimiala. Hyvinvointialueet vastaisivat sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden että pelastustoimen järjestämisestä alueellaan, jolloin pelastuslaitokset voivat edelleen tuottaa ensihoitopalveluita terveydenhuololle. Pelastustoimen uudistuksen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät pelastustoimen rahoitukseen ja pelastustoimen palvelutasoon.

Tarkempi selvitys pelastuslaitoksen toiminnasta esitetään pelastuslautakunnan vahvistamassa pelastuslaitoksen toimintakertomuksessa.

Lappeenrannan kaupungin hankintapalvelut

Hankintapalvelun yhteistoimintasopimuksessa ovat mukana Lappeenrannan konserni, Luumäki, Lemi, Savitaipale, Taipalsaari, Ruokolahti, Parikkala, Rautjärvi, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri, Etelä-Karjalan koulutus-kuntayhtymä, Saimaan Tukipalvelut Oy, Meidän IT ja talous Oy, Lappeenrannan seurakuntayhtymä.

Hankintapalvelut toimi toimintakertomusvuonna suunnitelman mukaisesti ja kilpailutti Lappeenrannan kaupunkikonsernin hankintoja ja vastasi maakunnallisesti sovittujen yhteishankintojen kilpailuttamisesta, päätöksenteosta, sekä sopimustenhallinnasta. Lisäksi Hankintapalvelut antoi asiantuntijapalvelua, joka toteutettiin antamalla konsultaatiota ja

tukea jäsenyhteisöille näiden omien hankintojen suunnittelussa, kilpailuttamisessa ja hankintoihin liittyvässä päätöksenteossa.

Lappeenrannan kaupungin hankintoja on strategian mukaisesti kehitetty proaktiivisemmaksi sekä panostettu hankintojen suunnitteluvaihetta vuorovaikutteisemmaksi yhdessä toimijoiden kanssa. Toimintakertomusvuonna järjestettiin 15 markkinavuoropuhelua, joissa oli yhteensä 176 osallistujaa. Kilpailutuksiin saatiin keskimäärin 4 tarjousta/tarjouskilpailu, joka on oikein hyvä määrä valtakunnallisessa vertailussa. Kilpailutuksiin osallistui keskimäärin 2 paikallista yritystä/tarjouskilpailu.

Etelä-Karjalan hankintapalvelut 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	340	457	457	0
Toimintakulut	-326	-457	-442	15
Toimintakate	14	0	15	15

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	2 950	2 991	2 920	-71
Toimintakulut	-2 820	-3 071	-2 963	108
Toimintakate	130	-80	-43	37

Etelä-Karjalan maaseututoimi 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	648	700	623	-77
Toimintakulut	-648	-700	-623	77
Toimintakate	0	0	0	0

Etelä-Karjalan pelastuslaitos 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	11 293	10 933	13 162	2 229
Toimintakulut	-11 607	-10 861	-12 505	-1 644
Toimintakate	-314	72	657	585

Aluekeskusohjelma 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	213	0	198	198
Toimintakulut	-213	0	-198	-198
Toimintakate	0	0	0	0

Maakunnallinen palvelutoiminta yhteensä 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	15 444	15 081	17 361	2 280
Toimintakulut	-15 613	-15 089	-16 731	-1 642
Toimintakate	-170	-8	630	638

Maakunnallisen palvelutoiminnan maksuosuus

Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen maksuosuus 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-7 194	-8 278	-8 348	-70
Toimintakate	-7 194	-8 278	-8 348	-70

Etelä-Karjalan hankintapalvelujen maksuosuus 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-168	-193	-193	0
Toimintakate	-168	-193	-193	0

Etelä-Karjalan maaseututoimen maksuosuus 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-236	-260	-230	30
Toimintakate	-236	-260	-230	30

Etelä-Karjalan liiton maksuosuus 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 272	-1 313	-1 313	0
Toimintakate	-1 272	-1 313	-1 313	0

Lappeenrannan seudun ympäristötoimen maksuosuus 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 951	-1 974	-1 939	35
Toimintakate	-1 951	-1 974	-1 939	35

Varaus maakunnalliseen palvelutoimintaan 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	0	-105	0	105
Toimintakate	0	-105	0	105

Maakunnallisen palvelutoiminnan maksusuudet yhteensä 1000 €				
	TP 2019	KS 2020	TP 2020	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-10 823	-12 123	-12 023	100
Toimintakate	-10 823	-12 123	-12 023	100

Tuloslaskelmaosa

Miljoonaa euroa	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	25,0	0,4	25,5	26,9	1,4
Maksutuotot	6,8	-1,4	5,4	6,6	1,2
Tuet ja avustukset	3,2	0,1	3,2	6,9	3,7
Muut toimintatuotot	46,0	0,3	46,3	47,0	0,7
Toimintatuotot yhteensä	81,0	-0,6	80,4	87,4	7,0
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	-80,0	1,1	-78,9	-82,7	-3,8
Eläkekulut	-17,4	-0,1	-17,5	-17,9	-0,4
Muut henkilösivukulut	-3,0	0,0	-3,0	-2,9	0,1
Henkilöstökulut	-100,4	1,0	-99,4	-103,5	-4,1
Palvelujen ostot	-330,6	-7,9	-338,5	-340,2	-1,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10,5	-0,4	-10,9	-11,0	-0,2
Avustukset	-9,5	-0,9	-10,4	-12,7	-2,3
Muut toimintakulut	-40,8	-0,3	-41,1	-42,7	-1,5
Toimintakulut yhteensä	-491,9	-8,4	-500,3	-510,0	-9,7
TOIMINTAKATE	-410,9	-8,9	-419,9	-422,7	-2,8
Verotulot	303,5	-4,7	298,8	305,2	6,4
Valtionosuudet	120,8	19,2	140,0	144,5	4,5
Korkotuotot	7,5	0,0	7,5	7,5	0,0
Muut rahoitustuotot	4,3	0,0	4,3	4,6	0,3
Korkokulut	-4,5	0,0	-4,5	-2,3	2,2
Muut rahoituskulut	0,0	0,0	0,0	-0,6	-0,6
Rahoitustuotot ja -kulut	7,3	0,0	7,3	9,3	2,0
VUOSIKATE	20,6	5,6	26,2	36,3	10,1
Poistot ja arvonalentumiset	-20,6	-1,6	-22,2	-30,9	-8,7
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Satunnaiset kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN TULOS	0,0	4,0	4,0	5,4	1,4
Poistoeron muutos	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2
Varausten muutos	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2
Rahastojen muutos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALI- JÄÄMÄ	0,0	4,0	4,0	5,7	1,7

Rahoitusosa

Miljoonaa euroa	Talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	20,6	5,6	26,2	36,3	10,1
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-1,5	0,0	-1,5	14,9	16,4
Toiminnan rahavirta yhteensä	19,1	5,6	24,7	51,2	26,5
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-59,3	-4,3	-63,6	-44,2	19,4
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,7	0,0	0,7	1,6	0,8
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2,0	0,0	2,0	2,0	0,0
Investoinnit, netto	-56,6	-4,3	-60,9	-40,6	20,2
Toiminnan ja investointien rahavirta	-37,5	1,3	-36,2	10,5	46,7
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	66,6	5,8	72,4	70,0	-2,4
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-29,1	0,0	-29,1	-29,1	0,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,0	0,0	0,0	-40,2	-40,2
Lainakannan muutokset, netto	37,5	5,8	43,3	0,7	-42,6
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,0	0,0	0,0	1,6	1,6
Rahoituksen rahavirta	37,5	5,8	43,3	2,2	-41,1
Rahavarojen muutos	0,0	7,1	7,1	12,8	5,6

Investointiosa

Aineeton omaisuus	Talousarvio	Talousarvionmuutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	50 000	235 000	285 000	59 890	225 110
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	50 000	235 000	285 000	59 890	225 110

Kiinteä omaisuus	Talousarvio	Talousarvionmuutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	1 870 000	160 000	2 030 000	961 026	1 068 974
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	1 870 000	160 000	2 030 000	961 026	1 068 974

Yhdyskuntatekniikka	Talousarvio	Talousarvionmuutokset *)	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	6 800 000	1 841 407	8 641 407	9 084 821	-443 414
Tulot	0	0	0	412 296	412 296
Netto	6 800 000	1 841 407	8 641 407	8 672 525	-31 118

*)Talousarvionmuutos sisältää maankäyttökorvausten tuloutusta investointien katteeksi 475.358 euroa

*)Talousarvionmuutos sisältää elinkeinopoliittisiin investointeihin sisältyneen hulevesi-investointien osuuden 166.049 euroa

Ympäristötoimen kaupungin toiminnot	Talousarvio	Talousarvionmuutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	150 000	9 000	159 000	80 723	78 277
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	150 000	9 000	159 000	80 723	78 277

Liikuntapaikkarakentaminen	Talousarvio	Talousarvionmuutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	950 000	383 000	1 333 000	1 495 543	-162 543
Tulot	150 000	-150 000	0	233 000	233 000
Netto	800 000	533 000	1 333 000	1 262 543	70 457

Irtain omaisuus	Talousarvio	Talousarvionmuutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	700 000	0	700 000	178 570	521 430
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	700 000	0	700 000	178 570	521 430

Ensikertainen varustaminen	Talousarvio	Talousarvionmuutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	150 000	582 000	732 000	539 653	192 347
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	150 000	582 000	732 000	539 653	192 347

Elinkeinopoliittiset hankkeet	Talousarvio	Talousarvionmuutokset *)	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	2 961 000	351 951	3 312 951	2 044 243	1 268 708
Tulot	0	0	0	67 080	67 080
Netto	2 961 000	351 951	3 312 951	1 977 163	1 335 788

*)Talousarvionmuutos sisältää elinkeinopoliittisiin investointeihin sisältyneen hulevesi-investointien osuuden - 166.049 euroa

Etelä-Karjalan pelastuslaitos	Talousarvio	Talousarvionmuutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	855 000	465 000	1 320 000	1 073 951	246 049
Tulot	528 000	204 000	732 000	621 502	-110 498
Netto	327 000	261 000	588 000	452 449	135 551

Talonrakennus	Talousarvio	Talousarvionmuutokset *)	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	33 282 000	11 789 633	45 071 633	28 679 243	16 392 390
Tulot	0	0	0	222 430	222 430
Netto	33 282 000	11 789 633	45 071 633	28 456 813	16 614 820

*)Talousarvionmuutos sisältää maankäyttökorvauksella kuitatun Rakuunamäen päiväkodin kauppahinnan 206.633 euroa

Käyttöomaisuuden myynti	Talousarvio	Talousarvionmuutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	0	0	0		0
Tulot	2 000 000	0	2 000 000	1 998 524	-1 476
Netto	-2 000 000	0	-2 000 000	-1 998 524	-1 476

Kaupungin investoinnit yhteensä	Talousarvio	Talousarvionmuutokset *)	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	47 768 000	15 816 991	63 584 991	44 197 663	19 387 328
Tulot	2 678 000	54 000	2 732 000	3 554 832	822 832
Netto	45 090 000	15 762 991	60 852 991	40 642 831	20 210 160

*)Talousarvionmuutos sisältää maankäyttökorvausten tuloutuksen 681.991 euroa

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sito- vuus 1) N/B	Määrärahat				
		Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Käyttötalousosa						
Yhteiset palvelut	N	27 896	1 682	29 578	25 683	3 895
Varaukset	N	1 678	-1 000	678	0	678
Strateginen rahoitus	N	2 750	1 926	4 676	2 074	2 602
Kotikuntakorvaukset	N	2 966	0	2 966	2 824	142
Lasten ja nuorten palvelut	N	105 745	738	106 483	108 852	-2 369
Kulttuuripalvelut	N	11 630	192	11 822	10 995	827
Liikuntapalvelut	N	11 525	39	11 564	11 141	423
Kaupunkikehitys	N	23 396	336	23 732	23 982	-250
Rakennusvalvonta	N	781	0	781	764	17
Tilakeskus	N	20 029	27	20 056	19 879	177
Maaomaisuuden tuotot	N	800	0	800	145	655
Sosiaali- ja terveyspalvelut	N	256 719	3 211	259 930	274 935	-15 005
Maakunnall.palv.toim.maksusuudet	N	11 123	1 000	12 123	12 023	100
Maakunnallinen palvelutoiminta	N	14 834	255	15 089	16 731	-1 642
Tuloslaskelmaosa						
Verotulot	B					
Valtionosuudet	B					
Rahoitustuotot ja -kulut	N	4 537	0	4 537	2 844	1 693
Satunnaiset erät	N	0	0	0	0	0
Investointiosa						
Aineeton omaisuus	N	50	235	285	60	225
Kiinteä omaisuus	N	1 870	160	2 030	961	1 069
Talonrakennus	N	33 282	11 790	45 072	28 679	16 393
Ympäristötoimi	N	150	9	159	81	78
Liikuntapaikkarakentaminen	N	950	383	1 333	1 496	-163
Yhdyskuntatekniikka	N	6 800	1 841	8 641	9 085	-444
Irtain omaisuus	N	850	582	1 432	718	714
Elinkeinopoliittiset hankkeet	N	2 961	352	3 313	2 044	1 269
Etelä-Karjalan pelastuslaitos	N	855	465	1 320	1 074	246
Käyttöomaisuuden myynti	N					
Rahoitusosa						
Tulorahoituksen korjaukset	N	1 500	0	1 500	0	1 500
Antolainauksen muutokset						
<i>Antolainasaamisten lisäykset</i>	B	0	0	0	81	-81
<i>Antolainasaamisten vähennykset</i>	B					
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B					
<i>Pitkäaikaisten lainojen vähennys</i>	B	29 100	0	29 100	29 138	-38
<i>Lyhytaikaisten lainojen muutos</i>	N	0	0	0	40 194	-40 194
Oman pääoman muutokset	B	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	B	0	0	0		
Vaikutus maksuvalmiuteen	B	0	7 100	7 100	12 760	-5 660
Yhteensä		574 777	31 323	606 100	639 243	-33 143

1) N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomääräraha/-tuloarvio

	Sito- vuus 1) N/B	Tuloar- viot				
		Alkup. talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Käyttötalousosa						
Yhteiset palvelut	N	4 627	-17	4 610	4 368	-242
Varaukset	N	0	0	0	0	0
Strateginen rahoitus	N	0	0	0	398	398
Kotikuntakorvaukset	N	600	0	600	844	244
Lasten ja nuorten palvelut	N	5 366	-46	5 320	7 893	2 573
Kulttuuripalvelut	N	1 217	0	1 217	819	-398
Liikuntapalvelut	N	1 732	0	1 732	1 478	-254
Kaupunkikehitys	N	11 726	80	11 806	12 437	631
Rakennusvalvonta	N	894	0	894	953	59
Tilakeskus	N	38 108	-473	37 635	38 047	412
Maaomaisuuden tuotot	N	1 500	0	1 500	2 683	1 183
Sosiaali- ja terveyspalvelut	N	0	0	0	82	82
Maakunnall.palv.toim.maksuosuudet	N	0	0	0	0	0
Maakunnallinen palvelutoiminta	N	15 161	-80	15 081	17 361	2 280
Tuloslaskelmaosa						
Verotulot	B	303 486	-4 700	298 786	305 197	6 411
Valtionosuudet	B	120 780	19 200	139 980	144 505	4 525
Rahoitustuotot ja -kulut	N	11 837	0	11 837	12 108	271
Satunnaiset erät	N	0	0	0	0	0
Investointiosa						
Aineeton omaisuus	N	0	0	0	0	0
Kiinteä omaisuus	N	0	0	0	0	0
Talonrakennus	N	0	0	0	222	222
Ympäristötoimi	N	0	0	0	0	0
Liikuntapaikkarakentaminen	N	150	-150	0	233	233
Yhdyskuntatekniikka	N	0	0	0	412	412
Irtain omaisuus	N	0	0	0	0	0
Elinkeinopoliittiset hankkeet	N	0	0	0	67	67
Etelä-Karjalan pelastuslaitos	N	528	204	732	622	-110
Käyttöomaisuuden myynti	N	2 000	0	2 000	2 000	0
Rahoitusosa						
Tulorahoituksen korjausevät	N	0	0	0	14 863	14 863
Antolainauksen muutokset						
<i>Antolainasaamisten lisäykset</i>	B					
<i>Antolainasaamisten vähennykset</i>	B	0	0	0	33	33
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	55 065	17 305	72 370	70 000	-2 370
<i>Pitkäaikaisten lainojen vähennys</i>	B					
<i>Lyhytaikaisten lainojen muutos</i>	N	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	B	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	B	0	0	0	1 618	1 618
Vaikutus maksuvalmiuteen	B	0	0	0	0	0
Yhteensä		574 777	31 323	606 100	639 243	33 143

1) N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomääräraha/-tuloarvio

Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

	2020	2019
	€	€
Toimintatuotot		
Myyntituotot	13 923 546,31	14 865 030,90
Maksutuotot	6 528 732,29	6 399 586,17
Tuet ja avustukset	6 917 021,68	5 857 090,65
Vuokratuotot	9 875 390,15	10 147 373,45
Muut toimintatuotot	2 371 939,87	8 780 680,65
Toimintatuotot yhteensä	39 616 630,30	46 049 761,82
Valmistus omaan käyttöön	862 088,98	876 633,70
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-83 316 218,38	-82 950 047,86
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-18 053 103,13	-17 577 904,61
Muut henkilösivukulut	-2 882 529,24	-2 592 931,42
Henkilöstökulut yhteensä	-104 251 850,75	-103 120 883,89
Palvelujen ostot	-327 276 561,90	-304 936 980,22
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 024 893,38	-11 890 166,93
Avustukset	-12 665 418,57	-9 757 075,60
Vuokrat	-6 352 332,36	-5 563 934,98
Muut toimintakulut	-1 572 357,42	-1 346 507,24
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-463 143 414,38	-436 615 548,86
Toimintakate	-422 664 695,10	-389 689 153,34
Verotulot	305 196 560,90	295 558 759,13
Valtionosuudet	144 505 425,00	109 859 534,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	7 513 194,93	7 519 696,31
Muut rahoitustuotot	4 594 730,29	5 464 868,95
Korkoku-		
lut	-2 278 329,89	-2 245 763,25
Muut rahoituskulut	-565 837,27	-25 289,25
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	9 263 758,06	10 713 512,76
Vuosikate	36 301 048,86	26 442 652,55
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-26 737 657,86	-22 266 866,34
Arvonalentumiset	-4 201 314,96	-3 979 503,24
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-30 938 972,82	-26 246 369,58
Tilikauden tulos	5 362 076,04	196 282,97
Poistoeron lis (-) tai väh (+)	160 916,45	119 012,19
Varausten lis (-) tai väh (+)	168 179,50	32 730,88
Rahastojen lis (-) tai väh (+)	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 691 171,99	348 026,04

Rahoituslaskelma

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	36 301 048,86	26 442 652,55
Tulorahoituksen korjauserät	14 863 499,38	-14 085 057,07
	<u>51 164 548,24</u>	<u>12 357 595,48</u>
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-44 197 663,20	-45 944 046,72
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 556 307,89	1 465 079,24
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 998 524,37	9 642 470,44
	<u>-40 642 830,94</u>	<u>-34 836 497,04</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	10 521 717,30	-22 478 901,56
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-80 825,00	-60 675,00
Antolainasaamisten vähennykset	32 681,48	9 986 456,05
	<u>-48 143,52</u>	<u>9 925 781,05</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	70 000 000,00	70 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-29 137 662,79	-62 709 008,67
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-40 194 055,81	15 385 895,43
	<u>668 281,40</u>	<u>22 676 886,76</u>
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-24 881,45	919 206,14
Vaihto-omaisuuden muutos	-356,15	-4 408,46
Saamisten muutos	-1 325 551,49	-1 551 222,63
Korottomien velkojen muutos	2 969 052,02	-3 378 388,86
	<u>1 618 262,93</u>	<u>-4 014 813,81</u>
Rahoituksen rahavirta	2 238 400,81	28 587 854,00
Rahavarojen muutos	12 760 118,11	6 108 952,44
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12.	56 864 650,50	44 104 532,39
Kassavarat 1.1.	44 104 532,39	37 995 579,95
	<u>12 760 118,11</u>	<u>6 108 952,44</u>

Tase

VASTAAVA	31.12.2020	31.12.2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	140 089,96	64 500,00
Muut pitkävaikutteiset menot	35 621,10	419 530,01
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	175 711,06	484 030,01
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	58 537 125,04	57 810 238,41
Rakennukset	136 855 596,18	138 741 323,77
Kiinteät rakenteet ja laitteet	88 369 570,20	85 409 434,44
Koneet ja kalusto	3 759 845,41	3 860 639,83
Muut aineelliset hyödykkeet	145 054,03	145 054,03
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	30 522 878,30	18 883 658,28
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	318 190 069,16	304 850 348,76
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	97 075 293,88	98 768 100,42
Muut lainasaamiset	119 736 427,88	119 769 109,36
Muut saamiset	409 020,25	328 195,25
Sijoitukset yhteensä	217 220 742,01	218 865 405,03
Pysyvät vastaavat yhteensä	535 586 522,23	524 199 783,80
Toimeksiantojen varat		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	293 447,91	152 539,25
Toimeksiantojen varat yhteensä	293 447,91	152 539,25
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet	72 680,80	72 324,65
Vaihto-omaisuus yhteensä	72 680,80	72 324,65
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	2 563 480,89	2 671 862,49
Siirtosaamiset	46 772,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	2 610 252,89	2 671 862,49
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 279 663,90	4 836 481,85
Lainasaamiset	108 381,60	105 048,26
Muut saamiset	4 508 630,98	2 301 481,26
Siirtosaamiset	1 238 632,14	1 505 136,16
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	10 135 308,62	8 748 147,53
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	56 864 650,50	44 104 532,39
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	56 864 650,50	44 104 532,39
VASTAAVA	605 562 862,95	579 949 190,11

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	217 299 061,75	217 299 061,75
Ed. tilikausien ylijäämä (+)/alijäämä (-)	59 557 492,49	59 209 466,45
Tilikaudenylijäämä (+)/alijäämä (-)	5 691 171,99	348 026,04
Oma pääoma yhteensä	282 547 726,23	276 856 554,24

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	2 147 089,60	2 308 006,05
Vapaaehtoiset varaukset	92 880,62	261 060,12
Poistoero ja vap.ehtoiset varaukset yhteensä	2 239 970,22	2 569 066,17

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	1 404 831,63	1 224 371,55
Muut pakolliset varaukset	26 133 567,24	9 815 791,15
Pakolliset varaukset yhteensä	27 538 398,87	11 040 162,70

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Lahjoitusrahastojen pääomat	1 464 706,35	1 348 679,14
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	1 464 706,35	1 348 679,14

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	80 000 000,00	60 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	100 750 000,00	72 250 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0	1 923,86
Muut pitkäaikaiset velat	31 245 189,18	31 259 365,07
Siirtovelat	240 666,67	
Pitkäaikaiset velat yhteensä	212 235 855,85	163 511 288,93
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	20 000 000,00	45 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 500 000,00	6 086 457,21
Lainat julkisyhteisöiltä	1 923,87	4 310,80
Lainat muilta luotonantajilta	25 740 591,01	43 981 541,61
Saadut ennakot	417 365,47	631 990,00
Ostovelat	9 941 163,30	8 114 800,78
Muut lyhytaikaiset velat	1 825 921,06	1 778 039,76
Siirtovelat	20 109 240,72	19 026 298,77
Lyhytaikaiset velat yhteensä	79 536 205,43	124 623 438,93

VASTATTAVAA

605 562 862,95 **579 949 190,11**

Konsernituloslaskelma

	2020		2019
	€		€
Toimintatuotot	353 013 449,56		343 788 391,12
Toimintakulut	-	725 124 700,14	-
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta/tappiosta	-	479 417,09	-
Toimintakate	-	372 590 667,67	-
345 743 079,62			
Verotulot	302 486 780,51		292 734 351,74
Valtionosuudet	159 799 488,77		124 236 859,40
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	112 019,80		125 642,35
Muut rahoitustuotot	1 515 170,01		639 544,78
Korkokulut	-	4 550 546,16	-
Muut rahoituskulut	-	2 408 643,29	-
Vuosikate	84 363 601,97		67 206 960,69
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-	60 322 493,36	-
Omistuksen eliminointierot	-	-	-
Arvonalentumiset	-	3 488 625,52	-
Satunnaiset erät	-	501 123,23	-
			297 523,75
			3 573 542,48
			3 874 635,52
Tilikauden tulos	21 053 606,32		12 337 396,22
Tilinpäätössiirrot	54 624,28		104 437,51
Tilikauden verot	-	1 279 404,50	-
Laskennalliset verot	-	2 130 402,00	-
Vähemmistöosuudet	-	326 763,92	-
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	17 371 660,18		8 017 171,24

Konsernirahoituslaskelma

	2020	2019
	€	€
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	84 363 601,98	67 206 960,69
Satunnaiset erät	501 123,23	3 874 635,52
Tilikauden verot	-1 279 404,50	-2 211 000,05
Tulorahoituksen korjaukset	1 112 116,00	-13 577 861,68
	<u>84 697 436,71</u>	<u>55 292 734,48</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-88 331 029,22	-85 975 520,23
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 889 801,80	2 126 641,27
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 277 364,00	13 003 582,39
	<u>-84 163 863,42</u>	<u>-70 845 296,57</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	533 573,29	-15 552 562,09
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-145 825,00	-60 675,00
Antolainasaamisten vähennykset	32 681,48	83 956,05
	<u>-113 143,52</u>	<u>23 281,05</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	79 153 381,80	95 855 500,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-54 656 923,59	-91 756 158,80
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-13 526 550,58	11 380 542,00
	<u>10 969 907,63</u>	<u>15 479 883,20</u>
Oman pääoman muutokset	141 403,13	2 324 877,21
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-259 418,74	614 254,15
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 401,37	218 945,71
Saamisten muutos	-5 670 728,27	-6 325 401,23
Korottomien velkojen muutos	7 660 178,26	12 638 907,91
	<u>1 728 629,88</u>	<u>7 146 706,54</u>
Rahoituksen rahavirta	12 726 797,12	24 974 748,00
Rahavarojen muutos	13 260 370,41	9 422 185,91
Rahavarat 31.12.	72 693 585,06	59 433 214,65
Rahavarat 1.1.	59 433 214,65	50 011 028,74
	<u>13 260 370,41</u>	<u>9 422 185,91</u>

Konsernitase

VASTAAVAA	2020 €	2019 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	948 412 393,88	925 601 523,19
Aineettomat hyödykkeet	15 582 618,17	16 251 179,16
Aineettomat oikeudet	2 514 271,70	2 142 945,35
Konserniliiketarvo	8 265 040,22	9 289 952,17
Muut pitkävaikutteiset menot	4 112 136,41	3 644 401,60
Ennakkomaksut	691 169,84	1 173 880,04
Aineelliset hyödykkeet	856 306 801,10	834 385 766,43
Maa- ja vesialueet	74 532 651,08	73 830 782,06
Rakennukset	426 325 394,41	421 844 529,04
Kiinteät rakenteet ja laitteet	269 524 383,96	254 099 704,87
Koneet ja kalusto	27 116 137,53	28 692 713,23
Muut aineelliset hyödykkeet	4 153 381,13	3 092 536,08
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	54 654 852,99	52 825 501,15
Sijoitukset	76 522 974,61	74 964 577,60
Osakkuusyhteisöosuudet	45 494 444,31	45 426 646,04
Muut osakkeet ja osuudet	17 281 772,84	15 995 639,10
Muut lainasaamiset	10 829 667,49	10 829 667,49
Muut saamiset	2 917 089,97	2 712 624,97
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	18 508 683,59	15 037 547,67
VAIHTUVAT VASTAAVAT	132 441 591,75	113 629 034,46
Vaihto-omaisuus	5 405 295,23	5 403 893,86
Saamiset	54 342 711,46	48 791 925,95
Pitkäaikaiset saamiset	1 540 959,38	4 785 467,75
Lyhytaikaiset saamiset	52 801 752,08	44 006 458,20
Rahoitusomaisuusarvopaperit	1 515 854,53	1 425 751,87
Rahat ja pankkisaamiset	71 177 730,53	58 007 462,78
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 099 362 669,22	1 054 268 105,32

VASTATTAVAA	2020 €	2019 €
OMA PÄÄOMA	340 213 598,59	321 883 604,47
Peruspääoma	217 299 061,75	217 299 061,75
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	2 150 000,00	1 750 000,00
Arvonkorotusrahasto	1 018 542,90	1 018 542,90
Muut omat rahastot	4 179 011,70	4 245 187,29
Edellisten tilikausien yli-alijäämä	98 195 322,06	89 553 641,29
Tilikauden yli-/alijäämä	17 371 660,18	8 017 171,24
VÄHEMMISTÖOSUUDET	8 526 342,41	7 891 141,44
PAKOLLISET VARAUKSET	12 537 765,50	10 200 637,23
Eläkevaraukset	1 404 831,63	1 224 371,55
Muut pakolliset varaukset	11 132 933,87	8 976 265,68
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	20 188 057,23	16 976 340,05
KONSERNIRESERVI	621 376,60	709 330,40
VIERAS PÄÄOMA	717 275 528,89	696 607 051,73
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	436 273 390,40	403 227 378,44
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	97 084 211,62	94 145 744,61
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	70 645 747,70	92 707 676,16
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	113 272 179,17	106 526 252,52
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>1 099 362 669,22</u>	<u>1 054 268 105,32</u>

Tilinpäätöksen liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisen poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen hankintamenoon tai käyttäen hankinnan keskihintaa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuus

Johdannaisopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa korkoriskin hallitsemiseksi. Kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvaa korkoa koronvaihtosopimuksilla kiinteäksi koroksi. Koronvaihtosopimukset on eritelty sopimuskohtaisesti liitetiedoissa.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeiden hankintamenoa vähennykseksi.

Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Sosiaali- ja terveystoimen menoissa vuodelle 2019 toteutui maksuosuuksien tasausvastuu 2,8 Me ja purettiin tätä koskeva 6,0 Me pakollinen varaus. Vuodelle 2020 kirjattiin 15,0 Me pakollinen varaus Eksoten alijäämävastuun kattamiseen.

Vuoden 2020 tilinpäätökseen kirjattiin 0,4 Me lisää eläkevarausta ja 1,5 Me pakollinen varaus Toikansuon kaatopaikan pintarakenteen korjaamiseen.

Vuoden 2020 henkilöstökuluihin sisältyy 1,5 Me ja korkokuluihin 0,5 Me pelastustoimen varallaolokiistan vuoksi maksettuja eriä. Näiden katteeksi muilta jäsenkunnilta on veloitettu lisämaksuosuutta 0,8 Me.

Vuoden 2020 valtionosuuksiin sisältyy 3,3 Me harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta ja 19,2 Me kertaluonteisia koronaperusteisia valtionosuuksien lisäyksiä.

Vuoden 2019 poistoihin ja arvonalentumiseen sisältyy rakennusten tasearvojen alaskirjauksia 4,0 Me arvosta. Vuoden 2020 poistoihin ja arvonalentumisiin sisältyy 1,6 Me:n arvosta osakkeiden alaskirjauksia ja 2,5 Me:n arvosta rakennusten alaskirjauksia sekä Kimpisen koulun arvonalennusta 4,4 Me.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty yksi säätiö, kaikki tytäryhteisöt sekä ne kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut, saamiset ja velat sekä muut keskinäiset liiketapahtumat on eliminoitu, vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot ovat eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

Eksoten alijäämvastuuta varten Lappeenrannan kaupungin tilinpäätökseen kirjattu 23,64 Me pakollinen varaus on eliminoitu edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä-erää oikaisemalla. Siitä tilikaudelle kohdistuva pakollinen varaus on 15,0 Me.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinneissa, vähemmistö-osuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaiseksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Arvostus- ja jaksotuseriaatteet

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotuseriaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikaudella Lappeen Rakennuttajat Oy myi liiketoimintansa Lappeenrannan Toimitilat Oy:lle. Lappeen Rakennuttajat asetettiin selvitystilaan ja omaisuus jaettiin omistajilleen.

Konserniaktiivojen ja -passiivojen olennaiset muutokset edellisestä tilikaudesta ja selvitys niiden käsittelystä

Konserniliikeaktiivoja on Lappeenrannan Asuntopalvelu -konsernilla ja Lappeenrannan Energia -konsernilla.

Lappeenrannan Energia -konserni on tehnyt konserniaktiivastaan 1,02 Me poiston.

Lappeenrannan toimitilat -konsernissa tilikausilla 2011-2014 ja 2016 syntyneet konserniaktiivat on poistettu kerralla. Alakonsernin vuosina 2008-2010 muodostuneet konserniaktiivat ja konsernipassiivat esitetään nettokirjausperiaatteella konsernireservissä. Konsernireservi tuloutetaan 20 vuodessa.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Yhteiset palvelut	2 534 511	9 939 319	991 770	7 717 524
Lapset ja nuoret	10 799 626	10 918 761	8 305 231	8 354 837
Kotikuntakorvaukset	844 434	776 316	844 434	776 316
Kulttuuripalvelut	860 806	1 294 599	860 806	1 294 599
Liikuntapalvelut	1 518 971	1 959 155	1 518 971	1 959 155
Kaupunkikehitys	91 460 548	104 151 428	10 793 228	10 666 743
Maaomaisuuden tuotot	2 683 080	2 278 066	2 683 080	2 278 066
Rakennusvalvonta	922 706	634 354	922 706	634 354
Tilakeskus	48 473 343	47 660 004	4 949 742	5 174 682
Maakunnallinen palvelutoiminta	31 091 497	17 728 681	7 664 959	7 099 162
Sosiaali- ja terveystoimi	161 823 928	146 447 710	81 703	94 325
Toimintatuotot yhteensä	353 013 450	343 788 391	39 616 630	46 049 762

Verotulojen erittely

Verotulojen erittely		
	2020	2019
Kunnan tulovero	255 267 951	247 955 413
Kiinteistövero	24 417 966	25 877 493
Yhteisövero	25 510 643	21 725 853
Verotulot yhteensä	305 196 561	295 558 759

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely		
	2020	2019
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	117 161 334	87 626 654
-siitä verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	16 777 788	13 732 176
-siitä harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	3 300 000	0
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-5 323 233	-6 036 686
Verotulomenetysten korvaus	32 667 324	28 269 566
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	144 505 425	109 859 534

Palvelujen oston erittely

Palvelujen ostojen erittely		
	Kunta	
	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	274 431 858	248 728 906
Muiden palvelujen ostot	52 844 704	56 208 074
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	327 276 562	304 936 980

Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltynä

Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltynä
Lappeenrannan kaupungin varoista ei jaeta avustuksia tai muuta tukea valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi tai valtuustoryhmien muuhun käyttöön.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet	
<p>Käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Valtuusto päätti suunnitelmapoistojen perusteiden päivityksestä 13.11.2017. Poistosuunnitelmaan on lisätty vuoden 2019 talousarviossa johtoverkostojen poistomenetelmä ja -aika.</p>	
Poistoajat sekä poistomenetelmät ovat 1.1.2017 alkaen:	
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto 3 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto 3 vuotta
Osallistuminen toisen yhteisön tie-, rata-, tai väylähankkeeseen	Tasapoisto 15 vuotta
Rakennukset	Tasapoisto 10 – 50 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tasapoisto 10 – 15 vuotta
Johtoverkostot	Tasapoisto 30 vuotta
Koneet ja kalusto	Tasapoisto 3 – 5 vuotta
Pienet käyttöomaisuushankinnat (alle 10 000 euroa) on kirjattu vuosikuluiksi.	

Pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Eläkevastuu 1.1.	1 224 372	1 452 347	1 224 372	1 452 347
Lisäykset tilikaudella	400 000	0	400 000	0
Vähennykset tilikaudella	-219 540	-227 976	-219 540	-227 976
Eläkevastuu 31.12.	1 404 832	1 224 372	1 404 832	1 224 372
Potilasvahinkovakuutus 1.1.	3 888 034	4 674 169	0	0
Lisäykset tilikaudella	1 111 715	0	0	0
Vähennykset tilikaudella	-439 581	-786 134	0	0
Potilasvahinkovakuutus 31.12.	4 560 168	3 888 034	0	0
Muut pakolliset varaukset	1 175 791	7 100 000	1 175 791	7 100 000
Lisäykset tilikaudella	1 840 343	100 000	1 500 000	100 000
Vähennykset tilikaudella	-182 224	-6 024 209	-182 224	-6 024 209
Muut pakolliset varaukset 31.12.	2 833 911	1 175 791	2 493 567	1 175 791
Maisemointivaraus 1.1.	3 912 440	3 697 377	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	215 063	0	0
Vähennykset tilikaudella	-173 585	0	0	0
Maisemointivaraus 31.12.	3 738 855	3 912 440	0	0
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.	0	0	8 640 000	8 640 000
Lisäykset tilikaudella	0	0	15 000 000	0
Vähennykset tilikaudella	0	0	0	0
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.	0	0	23 640 000	8 640 000

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	1 557 347	1 510 650	1 557 347	1 478 989
Rakennusten luovutusvoitot	65 500	550 719	65 500	330 741
Osakkeiden luovutusvoitot	46 534	1 675 792	22 369	788 040
Muut luovutusvoitot	9 203	5 348 688	0	5 348 009
Luovutusvoitot yhteensä	1 678 584	9 085 850	1 645 216	7 945 778
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	10 479	12 905	10 479	12 905
Rakennusten luovutustappiot	18 044	0	0	0
Osakkeiden luovutustappiot	4 440	27 814	0	0
Muut luovutustappiot	0	0	0	0
Luovutustappiot yhteensä	32 963	40 719	10 479	12 905

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Satunnaiset tuotot				
Eksote: Labquality Oy:n osakkeiden luovutusvoitto	72 619	0	0	0
Eksote: HUS liiketoimintakauppa	428 504	0	0	0
Eksote: Etelä-Karjalan Työkunto Oy:n osakkeiden luovutusvoitto	0	2 122 378		0
Eksote: Laboratorion ja kuvantamisen liiketoimintakauppa	0	1 755 519	0	0
Satunnaiset tuotot yhteensä	501 123	3 877 896	0	0
Satunnaiset kulut				
Eksote: Saimaan talous ja tieto Oy osakkeiden luovutustappio	0	0	0	0
	0	3 261	0	0
Satunnaiset kulut yhteensä	0	3 261	0	0

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2020	2019
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	3 986 409	4 697 392
Osinkotuotot muista yhteisöistä	71 271	174 735
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	4 057 680	4 872 126

Erittely poistoeron muutoksista

Erittely poistoeron muutoksista		
	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	160 916	119 012
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	0	0
Poistoeron muutokset yhteensä	160 916	119 012

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Arvonkorotukset

Arvonkorotukset				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	1 018 543	1 018 543	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0
Arvonkorotusten purku	0	0	0	0
Arvo 31.12.	1 018 543	1 018 543	0	0
Rakennukset				
Arvo 1.1.	0	0	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0
Arvonkorotusten purku	0	0	0	0
Arvo 31.12.	0	0	0	0
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	1 018 543	1 018 543	0	0

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Yhteensä		Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä	
Poistamaton hankintameno 1.1.	64 500,00	419 530,01	484 030,01		3 860 639,83	145 054,03	18 883 658,28	304 850 348,76	
Lisäykset tilikauden aikana			0,00				43 118 522,23	44 197 663,20	
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00				-1 143 827,72	-1 556 307,89	
Vähennykset tilikauden aikana			0,00		-412 480,17			-226 789,20	
Siirrot erien välillä	97 090,00		97 090,00				-30 335 474,49	-2 709 083,08	
Tilikauden poisto	-21 500,04	-383 908,91	-405 408,95		1 804 216,57			-26 268 672,63	
Poistamaton hankintameno 31.12.	140 089,96	35 621,10	175 711,06		3 759 845,41	145 054,03	30 522 878,30	318 190 069,16	
Kirjanpitoarvo 31.12.	140 089,96	35 621,10	175 711,06		3 759 845,41	145 054,03	30 522 878,30	4 399 136,00	
Aineelliset hyödykkeet									
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet		Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä	
Poistamaton hankintameno 1.1.	57 810 238,41	138 741 323,77	85 409 434,44		1 804 216,57		18 883 658,28	304 850 348,76	
Lisäykset tilikauden aikana	872 507,97	206 633,00			-1 492 530,82		43 118 522,23	44 197 663,20	
Rahoitusosuudet tilikaudella					88 369 570,20		-1 143 827,72	-1 556 307,89	
Vähennykset tilikauden aikana	-226 789,20							-226 789,20	
Arvonmuutokset		-2 709 083,08			1 804 216,57		-30 335 474,49	-2 709 083,08	
Siirrot erien välillä	81 167,86	16 031 374,06	12 321 626,00		-9 361 490,24			-26 268 672,63	
Tilikauden poisto	-15 414 651,57	-15 414 651,57	-9 361 490,24		3 759 845,41	145 054,03	30 522 878,30	318 190 069,16	
Poistamaton hankintameno 31.12.	58 537 125,04	136 855 596,18	88 369 570,20		3 759 845,41	145 054,03	30 522 878,30	318 190 069,16	
Kirjanpitoarvo 31.12.	58 537 125,04	136 855 596,18	88 369 570,20		3 759 845,41	145 054,03	30 522 878,30	4 399 136,00	
Olennaiset lisäpoistot		4 399 136,00	0,00		0,00	0,00	0,00	4 399 136,00	
Pysyvien vastaavien sijoitukset									
	Osakkeet	Osakkeet konserniyhtiöt	Kuntayhtymä- osuudet		Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Muut lainasaamiset	Liittymismaksut, pal.kelp.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	78 362 585,45	924 243,77	16 635 794,35		2 845 476,85	98 768 100,42	119 769 109,96	328 195,25	120 097 304,61
Lisäykset						0,00		80 825,00	80 825,00
Vähennykset		-136 998,38			-156 414,78	-136 998,38	-32 681,48		-32 681,48
Arvonmuutokset						-1 555 808,16			0,00
Siirrot erien välillä	-1 399 393,38					0,00			0,00
Hankintameno 31.12.	76 963 192,07	787 245,39	16 635 794,35		2 689 062,07	97 075 293,88	119 736 427,88	409 020,25	120 145 448,13
Kirjanpitoarvo 31.12.	76 963 192,07	787 245,39	16 635 794,35		2 689 062,07	97 075 293,88	119 736 427,88	409 020,25	120 145 448,13
Pysyvien vastaavien sijoitukset yhteensä									
217 220 742,01									

Pysyvät vastaavat yhteensä

535 586 522,23

Maa- ja vesialueet erittely

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Maa- ja vesialueet erittely				
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 957 583	1 957 583	0	0
Muut maa- ja vesialueet	72 575 068	71 873 199	58 537 125	57 810 238
Maa- ja vesialueet yhteensä	74 532 651	73 830 782	58 537 125	57 810 238

Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus/1.000 euroa		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voi- tosta/tappi- osta
<u>TYTÄRYHTEISÖT/OSAKEYHTIÖT</u>						
Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy (konserni)	0433221-3	100,00	100,00	35 871	158 080	1 722
Lappeenrannan Toimitilat Oy (konserni)	0215703-6	100,00	100,00	29 803	45 233	-32
Lappeenrannan Energia Oy (konserni)	1796558-9	100,00	100,00	65 802	233 142	9 856
Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy	2545535-1	100,00	100,00	1 723	14 715	20
Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa	2389354-2	68,85	68,85	1 026	86	5
Saimaan Tukipalvelut Oy	0162017-2	63,83	63,83	1 377	4 906	185
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy	1056645-4	50,34	50,34	3 869	7 381	217
Kiinteistö Oy Ylämaan Keskus	2655848-3	51,85	51,85	18	1	3
Wirma Lappeenranta Oy	1565217-5	100,00	100,00	321	116	48
Etelä-Karjalan Pesula Oy	2985517-6	63,83	63,83	1204	393	124
<u>KUNTAYHTYMÄT</u>						
Etelä-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	1027740-9	48,62	48,62	9 262	3 061	819
Etelä-Karjalan liitto	0869462-5	51,33	51,33	962	513	51
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon ky (konserni)	0725937-3	53,56	53,56	7 655	88 332	-15 192
<u>OSAKKUUSYHTEISÖT (yhdistellyt)</u>						
Saimaan Vesi- ja Ympäristötutkimus Oy	2127558-0	42,03	42,03	392	134	8
Kiinteistö Oy Sammontori	0667830-6	26,17	26,17	1 001	2	0
Lappeenrannan Tennishalli Oy	2513844-4	38,56	38,56	94	165	-2
Meidän IT ja talous Oy	2945110-4	11,88	24,97	760	1 482	33
Efetta Oy	2945025-9	17,54	29,48	126	103	-76
<u>SÄÄTIÖT</u>						
Saimaan lentoasema säätiö sr (konserni)	2732054-9	100,00	100,00	1 652	789	-952

Saamisten erittely

Saamisten erittely				
	2020		2019	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		1 458 408		1 674 044
Lainasaamiset	1 000 000		1 000 000	0
Muut saamiset		1 968 054		114 127
Siirtosaamiset				0
Yhteensä	1 000 000	3 426 462	1 000 000	1 788 171
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		87 045		168 123
Lainasaamiset	933 883		933 883	0
Muut saamiset				0
Siirtosaamiset				0
Yhteensä	933 883	87 045	933 883	168 123
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		88 024	0	3 797
Lainasaamiset			0	0
Muut saamiset			0	0
Siirtosaamiset			0	0
Yhteensä	0	88 024	0	3 797
Saamiset yhteensä	1 933 883	3 601 531	1 933 883	1 960 092

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Avustussaamiset	46 772	0	46 772	0
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	46 772	0	46 772	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Avustussaamiset	971 674	597 602	871 121	516 218
Energian hankinta		0		0
Korkosaamiset		0		0
Korvaukset Kelalta	1 248 941	1 214 875	261 439	178 733
Vakuutusmaksut/ennakot	12 784	84 105	5 569	74 709
Muut saamiset	1 852 950	1 267 180	100 503	184 760
Valtionapusaamiset	516 963	961 933	0	550 000
Verosaamiset	723 709	0	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	5 327 021	4 125 695	1 238 632	1 504 420

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	217 299 062	217 299 062	217 299 062	217 299 062
Lisäykset	0	0		0
Vähennykset	0	0		0
Peruspääoma 31.12	217 299 062	217 299 062	217 299 062	217 299 062
Säätiöiden ja yhdistysten peruspää- oma 1.1.	1 750 000	1 000 000		0
Lisäykset	400 000	750 000		0
Vähennykset	0	0		0
Peruspääoma 31.12	2 150 000	1 750 000	0	0
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 018 543	1 018 543		0
Lisäykset	0	0		0
Vähennykset	0	0		0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 018 543	1 018 543	0	0
Muut omat rahastot 1.1.	4 245 187	34 623 057		0
Lisäykset	0	436 013		0
Vähennykset	-66 176	-32 261 280		0
Muu oikaisu		1 447 398		
Muut omat rahastot 31.12.	4 179 012	4 245 187	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	89 553 641	75 565 050	59 209 466	62 493 625
Lisäykset	8 017 171	13 336 813		
Muu oikaisu	0	-1 447 398		
Muutokset tilikaudella	624 510	2 099 176	348 026	- 3 284 159
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	98 195 322	89 553 641	59 557 492	59 209 466
Tilikauden yli-/alijäämä	17 371 660	8 017 171	5 691 172	348 026
Oma pääoma yhteensä	340 213 599	321 883 604	282 547 726	276 856 554

Erittely poistoerosta

Erittely poistoerosta		
	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	2 147 090	2 308 006
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero		
Poistoero yhteensä	2 147 090	2 308 006

Pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat		
	2020	2019
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	100 000 000	70 000 000
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	31 245 189	31 259 365
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	131 245 189	101 259 365

Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat		
	2020	2019
JVK-laina 2015/2020 -vaihtuvakorkoinen -kertalyhenteinen	0	25 000 000
JVK-laina 2018/2021 -vaihtuvakorkoinen -kertalyhenteinen	20 000 000	20 000 000
JVK-laina 2019/2024 -vaihtuvakorkoinen -kertalyhenteinen	40 000 000	40 000 000
JVK-laina 2020/2025 -vaihtuvakorkoinen -kertalyhenteinen	40 000 000	0
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat -korko -0,27 % -erääntyy 5.2.2020	0	10 000 000
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat -korko -0,25 % -erääntyy 5.2.2020	0	10 000 000
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	100 000 000	105 000 000

Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut pakolliset varaukset				
Takuuvaraus		0		0
Vahingonkorvausvaraus		0		0
Eläkevaraus	1 404 832	1 224 372	1 404 832	1 224 372
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista		0		0
Ympäristövastuut	6 572 766	4 988 231	2 493 567	1 075 791
Maksuosuuksien tasausvastuu	0	0		0
Pelastustoimen palkkariitavaraus	0	100 000	0	100 000
Osuus kuntayhtymän alijäämästä	0	0	23 640 000	8 640 000
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	4 560 168	3 888 034		0
Muut pakolliset varaukset yhteensä	12 537 766	10 200 637	27 538 399	11 040 163

Vieras pääoma

Vieras pääoma				
	2020		2019	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		813 404		1 003 791
Muut velat	23 619 946		23 634 121	
Siirtovelat		55 277		581 517
Yhteensä	23 619 946	868 681	23 634 121	1 585 308
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		53 865		110 126
Muut velat	7 625 244		7 625 244	
Siirtovelat				
Yhteensä	7 625 244	53 865	7 625 244	110 126
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		10 175		293 767
Muut velat				
Siirtovelat		62564		62564
Yhteensä	0	72 739	0	356 331
Vieras pääoma yhteensä	31 245 189	995 285	31 259 365	2 051 765

Sekkilimiitti

Sekkilimiitti (kunta)		
	2020	2019
Luotollisen sekkitilin sekkilimiitti 31.12.	15 000 000	15 000 000
- siitä käyttämättä oleva määrä	15 000 000	15 000 000

Muiden velkojen erittely

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut velat				
Liittymismaksuvelat	63 988 865	62 827 772	21 763 673	21 777 849
Muut pitkäaikaiset velat	10 861 242	10 866 863	9 481 516	9 481 516
Muut velat yhteensä	74 850 108	73 694 634	31 245 189	31 259 365

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Pitkäaikaiset				
Menojäämät / korkojaksotukset	240 667	0	240 667	
Autopaikat/Ennakkomaksut	2 886 500	3 462 241		0
Pitkäaikaiset siirtovelat yhteensä	3 127 167	3 462 241	240 667	0
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	111 966	282 914	111 966	282 914
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	35 182 025	42 392 057	11 314 754	11 022 359
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	10 655 272	1 707 592	1 799 448	1 707 592
Korkojaksotukset	604 867	572 485	357 060	318 010
Energianhankinta		0		0
Potilasvahinkoyhdistys	439 581	473 904		0
Muut menojäämät	8 100 427	8 578 379	6 526 015	5 695 424
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	55 094 137	54 007 331	20 109 243	19 026 299
Siirtovelat yhteensä	58 221 304	57 469 572	20 349 910	19 026 299

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	142 734 904	132 378 903		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	228 622 292	226 238 338		
Lainat julkisyhteisöiltä	22 900 154	24 487 267		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	100 100 530	100 544 430		
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	328 722 822	326 782 768	0	0

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	2 162 057	2 162 057		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat muilta luotonantajilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Pantatut osakkeet yhteensä	2 162 057	2 162 057	0	0

Vuokravastuut

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Vuokravastuut yhteensä	29 338 844	44 273 769	13 511 029	14 696 387
-siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	16 199 737	18 390 230	5 198 779	4 949 720
-siitä PPP-hankkeet				
-sopimukseen sisältyvät lunastusvelvoitteet				
Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				

Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			214 139 668	224 943 305
Jäljellä oleva pääoma			103 553 184	116 598 780
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma		-	28 151 767	28 656 271
Jäljellä oleva pääoma	13 468 282	14 335 800	13 258 047	14 125 565
Lisäksi kunta on myöntänyt täytetakauksia 0 euroa, joista lainasitoumukset olivat tekemättä 31.12.2020				

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2020	2019
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	484 513 717	437 669 396
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuusta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	301 896	287 957

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Sopimusvastuut				
<i>Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunnalle aiheutuvat velvoitteet</i>				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus Sopimukseen sisältyvät palautusvastuut				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
<i>Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset</i>				
Potilasvakuutuskeskus: Vammaispalvelulain mukaiset etuudet				
Tuleva tuettu asuminen		4 157		
Sopimusvastuu Lauritsalan koulun elinkaari- palvelusta yhteensä vuoden 2041 loppuun asti	10 880 000	10 880 000	10 880 000	10 880 000
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	12 685 045	12 663 390	12 685 045	12 659 234
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Arvonlisäveron palautusvastuu *	17 380 953	14 958 001	5 807 397	1 647 271
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu				

* Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakentamisen ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvastuu kiinteistöt myytäessä ja niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (ALV 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä on otettu huomioon kaikki kiinteistöt myös ne, joiden osalta vastuun toteutuminen ei ole todennäköistä.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Koronvaihtosopimus 1, Pohjola Pankki 216821				
Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus erääntyy 3.2.2023.				
100:n korkopisteen vaikutus markkina-arvoon +/- 404 444,44 euroa				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	20 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000
Käypä arvo	-1 041 503	-1 353 719	-1 041 503	-1 353 719
Koronvaihtosopimus 2, SEB, 88973/36295400ST				
Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus erääntyy 11.2.2023.				
100:n korkopisteen vaikutus markkina-arvoon +/- 405 555,56 euroa				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	20 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000
Käypä arvo	-1 064 852	-1 416 072	-1 064 852	-1 416 072
Koronvaihtosopimus 3, OP Yrityspankki 11008650				
Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus erääntyy 11.6.2026				
100:n korkopisteen vaikutus markkina-arvoon +/- 1 521 666,67 euroa				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	30 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000
Käypä arvo	-939 262	-319 558	-939 262	-319 558
Sopimukseen on liitetty korkolattia (11008655) 11.6.2021 asti				
Korkolattian käypä arvo	20 209	97 986	20 209	97 986
	-919 053	-221 572	-919 053	-221 572

Koronvaihtosopimusten kohdistuminen lainasalkkuun:

31.12.2020 kaupungin vaihtuvakorkoisten lainojen määrä oli 92,3 miljoonaa euroa. Kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion ja -suunnitelman mukaan kaupungin lainakanta vuonna 2023 on noin 284 miljoonaa euroa. Voimassa olevien lainojen maturiteetti huomioiden kaupungin uudelleen rahoitus-tarve on vuoden 2023 loppuun mennessä noin 103,8 miljoonaa euroa.

Pohjola Pankki Oyj 216821

Koronvaihtosopimuksella on suojattu joukkovelkakirjalaina, jonka viitekorko, koronmaksupäivät ja koronmaksufrekvenssi vastaavat koronvaihtosopimusta. Joukkovelkakirjalaina erääntyy 13.2.2023.

Skandinaviska Enskilda Banken Ab 88973 /
36295400ST

Koronvaihtosopimuksella on suojattu joukkovelkakirjalaina, jonka viitekorko, koronmaksupäivät ja koronmaksufrekvenssi vastaavat koronvaihtosopimusta. Joukkovelkakirjalaina erääntyy 11.8.2021 ja se tullaan edellä kerrotun mukaisesti uudelleen rahoittamaan.

OP Yrityspankki Oyj 11008650

Koronvaihtosopimuksella on suojattu velkakirjalaina, jonka viitekorko, koronmaksupäivät ja koronmaksufrekvenssi ja maturiteetti vastaavat koronvaihtosopimusta.

Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Sähköjohdannaissopimukset				
Termiinisopimukset				
Käypä arvo, osto	-50 246	255 808		
Käypä arvo, myynti	-204 933	647 830		
Sähköjohdannaissopimukset on tehty hallituksen hyväksymän riskipolitiikan mukaisesti. Riskienhallintamenetelmänä käytetään salkunhallintaa, jossa sähkönmyynti ja sähköntuotanto on eriteltyinä omiin salkkuihinsa. Suojaukset tehdään riskipolitiikassa määriteltyjen minimi- ja maksimirajojen puitteissa. Sähkönmyynti ja -tuotantoennusteet päivitetään aina tarpeen mukaan ja kuitenkin vähintään kuukausittain energiakaupan riskienhallintatyöryhmässä. Mahdollisiin yli- ja alisuojaustilanteisiin reagoidaan välittömästi palauttaen suojauspositio riskipolitiikan mukaisiin suojaustasorajoihin.				

Päästöoikeudet 2020	Konserni 2020	
	tCO ₂	Euroa
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 1.1.	373204	
Toteutuneiden päästöjen määrä	43581	
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	329623	
Pakollinen varaus palautusvelvollisuuden täyttämiseen		

Päästöoikeudet 2019	Konserni 2019	
	tCO ₂	Euroa
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 1.1.	394222	
Toteutuneiden päästöjen määrä	75438	
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	318784	
Pakollinen varaus palautusvelvollisuuden täyttämiseen		

Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten määrät

Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten määrät		
	Konserni	
	2020	2019
Saamisiin sisältyvät laskennalliset verosaamiset		
Pitkäaikaiset	16 960	16 960
Lyhytaikaiset	0	0
Velkoihin sisältyvät laskennalliset verovelat		
Pitkäaikaiset	17 743 523	15 720 534
Lyhytaikaiset	0	0

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
(osa-aikainen henkilöstö muutettu kokoaikaisiksi)		
	2020	2019
Yhteiset palvelut	133	132
Lapset ja nuoret	1 496	1 489
Kulttuuripalvelut	159	171
Liikuntapalvelut	80	88
Kaupunkikehitys	158	159
Rakennusvalvonta	10	10
Maakunnallinen palvelutoiminta	194	188
Yhteensä	2 230	2 237

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut		
	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	103 489 645	102 429 353
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	762 205	691 531
Henkilöstökulut yhteensä	104 251 851	103 120 884

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2020	2019
Kokoomus	14 269	15 815
Keskusta	6 601	7 933
Vasemmistoliitto		995
KD	1 234	2 257
SDP	9 088	11 786
Etelä-Karjalan Vihreät ry	7 339	7 093
MYÖ	1 505	2 829
SDP/Kaakkois-Suomi	1 699	1 832
Kokoomus/Kaakkois-Suomi	496	677
Kesk./Karjalan piiri ry	383	653
PerusS/Lpr	3 426	4 310
Kaakkois-Suomen vihreät ry		190
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yht.	46 039	56 369

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot		
	2020	2019
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	29 744	26 407
Tilintarkastajan lausunnot	13 527	10 707
Muut palkkiot		667
Palkkiot yhteensä	43 271	37 781

Intressitapahtumat

Intressitapahtumat
Kaupunginjohtajan kanssa on 7.12.2011 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kuuden kuukauden palkkaa vastaavan korvauksen maksamisesta, jos hän luottamuspuolan vuoksi itse irtisanoutuu virastaan.
Saimaan lentoasema säätiöltä on ostettu 327.442 euron arvosta lentoliikenteen markkinointipalvelua vuoden 2020 talousarvion puitteissa.
Kaupunginhallitus on päättänyt 23.11.2020 § 459 korottaa Saimaan lentoasema säätiön säädepääomaa 400.000 eurolla sen toiminnan turvaamiseksi. Summa on kokonaisuudessaan kirjattu vuoden 2020 kuluksi.
Kaupunkikehityslautakunta on päättänyt 10.6.2020 tehdä sopimuksen LOAS:n ja SYK:n kanssa ajoyhteyden rakentamisesta yliopiston alueelle. Sopimus on tehty tavanomaisin ehdoin. Kaupunkikehityslautakunnan puheenjohtaja on LOAS:n toiminnanjohtaja. Puheenjohtaja ei ole osallistunut asian käsittelyyn.

Taseyksiköiden tilinpäätökset

Etelä-Karjalan pelastuslaitos

TULOSLASKELMA	2020	2019
Liikevaihto	13 170 990,91	11 299 561,69
Valmistus omaan käyttöön	0	199,88
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-2 470 662,84	-2 895 127,74
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-767 222,07	-1 004 803,97
Palvelujen ostot	-1 703 440,77	-1 890 323,77
Henkilöstökulut yhteensä	-9 714 427,26	-8 393 486,81
Palkat ja palkkiot	-7 992 800,95	-6 881 772,36
Henkilösivukulut	-1 721 626,31	-1 511 714,45
Eläkekulut	-1 451 334,60	-1 298 832,86
Muut henkilösivukulut	-270 291,71	-212 881,59
Poistot ja arvonalentumiset	-519 326,59	-377 970,04
Suunnitelman mukaiset poistot	-519 326,59	-377 970,04
Liiketoiminnan muut kulut	-339 936,26	-333 536,32
Liikelylijäämä (-alijäämä)	126 637,96	-700 359,34
Rahoitustuotot ja -kulut	-542 879,81	29,57
Muut rahoitustuotot		74,04
Muut rahoituskulut	-542 879,81	-44,47
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-416 241,85	-700 329,77
Ylijäämä ennen poistoeroa ja varauksia	-416 241,85	-700 329,77
Poistoeron lis (-) tai väh (+)	66 878,09	17 756,16
Varausten lis (-) tai väh (+)	168 179,50	32 730,88
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-181 184,26	-649 842,73

TASE

VASTAAVA	31.12.2020	31.12.2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	1 424 451,21	1 491 329,43
Aineelliset hyödykkeet	1 424 451,21	1 491 329,43
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	46 772,00	
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	46 772,00	
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	459 567,58	542 104,90
Muut saamiset	374 967,05	256 555,67
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	834 534,63	798 660,57
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	2 103 730,00	2 186 526,86
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	2 103 730,00	2 186 526,86
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	2 985 036,63	2 985 187,43
VASTAAVA	4 409 487,84	4 476 516,86

VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	520 393,68	520 393,68
Ed. tilikausien ylijäämä (+)/alijäämä (-)	255 335,62	905 178,35
Tilikaudenylijäämä (+)/alijäämä (-)	-181 184,26	-649 842,73
Oma pääoma yhteensä	594 545,04	775 729,30
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 543 172,69	1 610 050,78
Vapaaehtoiset varaukset	92 880,62	261 060,12
Poistoero ja vap.ehtoiset varaukset yhteensä	1 636 053,31	1 871 110,90
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	76 584,50	204 268,51
Ostovelat	559 514,35	246 396,04
Muut lyhytaikaiset velat	158 097,21	5 136,41
Siirtovelat	1 384 693,43	1 373 875,70
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2 178 889,49	1 829 676,66
Vieras pääoma yhteensä	2 178 889,49	1 829 676,66
VASTATTAVAA	4 409 487,84	4 476 516,86

RAHOITUSLASKELMA	2020 1 000 €	2019 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	127	-700
Poistot ja arvonalentumiset	519	378
Rahoitustuotot ja -kulut	-543	0
Toiminnan rahavirta	103	322
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 074	-740
Rahoitusosuudet investointimenoihin	622	384
Investointien rahavirta	-452	-356
Toiminnan ja invest. rahavirta	-349	-678
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-83	-436
Korottomien velkojen muutos	349	-219
Rahoituksen rahavirta	267	-655
RAHAVAROJEN MUUTOS	-83	-1 334

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi

TUOSLASKELMA	2020	2019
Liikevaihto	2 920 321,28	2 951 306,02
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-501 227,56	-388 507,93
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-71 501,10	-76 184,59
Palvelujen ostot	-429 726,46	-312 323,34
Henkilöstökulut yhteensä	-2 091 245,10	-2 076 564,94
Palkat ja palkkiot	-1 679 112,04	-1 674 593,79
Henkilösivukulut	-412 133,06	-401 971,15
Eläkekulut	-348 163,52	-341 526,98
Muut henkilösivukulut	-63 969,54	-60 444,17
Poistot ja arvonalentumiset	-105 671,64	-102 763,32
Suunnitelman mukaiset poistot	-105 671,64	-102 763,32
Liiketoiminnan muut kulut	-370 363,21	-355 437,21
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-148 186,23	28 032,62
Rahoitustuotot ja -kulut	-761,92	-12,09
Muut rahoitustuotot	0	22,15
Muut rahoituskulut	-761,92	-34,24
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-148 948,15	28 020,53
Ylijäämä ennen poistoeroa ja varauksia	-148 948,15	28 020,53
Poistoeron lis (-) tai väh (+)	94 038,36	94 038,36
Varausten lis (-) tai väh (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-54 909,79	122 058,89

TASE

V A S T A A V A A	31.12.2020	31.12.2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	614 961,54	708 999,90
Koneet ja kalusto	14 781,27	26 414,55
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	629 742,81	735 414,45
Sijoitukset		
Muut saamiset	17 700,00	17 700,00
Sijoitukset yhteensä	17 700,00	17 700,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	647 442,81	753 114,45
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	78 376,27	81 522,39
Muut saamiset	17 016,46	13 441,22
Siirtosaamiset		925,00
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	95 392,73	95 888,61
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	871 777,42	873 255,16
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	871 777,42	873 255,16
Vaihtuvat vastaavat	967 170,15	969 143,77
V A S T A A V A A	1 614 612,96	1 722 258,22

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Ed. tilikausien ylijäämä (+)/alijäämä (-)	608 294,35	486 235,46
Tilikaudenylijäämä (+)/alijäämä (-)	-54 909,79	122 058,89

Oma pääoma yhteensä 553 384,56 608 294,35

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	603 916,91	697 955,27
Poistoero ja vap.ehtoiset varaukset yhteensä	603 916,91	697 955,27

VIERAS PÄÄOMA**Lyhytaikainen**

Ostovelat	29 848,46	24 036,34
Muut lyhytaikaiset velat	44 244,72	1 002,11
Siirtovelat	383 218,31	390 970,15
Lyhytaikaiset velat yhteensä	457 311,49	416 008,60

Vieras pääoma yhteensä 457 311,49 416 008,60

VASTATTAVAA

1 614 612,96 1 722 258,22

RAHOITUSLASKELMA (1000 €)	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-148	28
Poistot ja arvonalentumiset	106	103
Rahoitustuotot ja -kulut	-1	0
Toiminnan rahavirta	-43	131
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0	-41
Investointien rahavirta	0	-41
Toiminnan ja invest. rahavirta	-43	89
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	0	90
Korottomien velkojen muutos	41	-74
Rahoituksen rahavirta	42	16
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1	106

Tilakeskus

TULOSLASKELMA

	2020	2019
Liikevaihto	38 047 151,93	31 273 587,81
Valmistus omaan käyttöön	15 188,21	122 848,96
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-15 072 986,19	-16 923 975,11
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 421 568,83	-5 084 989,04
Palvelujen ostot	-10 651 417,36	-11 838 986,07
Henkilöstökulut yhteensä	-189 065,56	-147 890,45
Palkat ja palkkiot	0	-14 373,62
Henkilösivukulut	-189 065,56	-133 516,83
Eläkekulut	-189 065,56	-133 064,76
Muut henkilösivukulut	0	-452,07
Poistot ja arvonalentumiset	-19 039 622,74	-16 269 867,50
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 394 115,94	-12 290 364,26
Arvonalentumiset	-2 645 506,80	-3 979 503,24
Liiketoiminnan muut kulut	-4 681 968,79	-3 192 216,79
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-921 303,14	-5 137 513,08
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 084 713,16	-1 001 407,17
Muut rahoitustuotot	0	0,00
Korkokulut	-1 084 484,73	-1 000 715,31
Muut rahoituskulut	-228,43	-691,86
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-2 006 016,30	-6 138 920,25
Ylijäämä ennen poistoeroa ja varauksia	-2 006 016,30	-6 138 920,25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 006 016,30	-6 138 920,25

TASE

VASTAAVA	31.12.2020	31.12.2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	37 200,00	
Muut pitkävaikutteiset menot	35 621,10	339 436,34
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	72 821,10	339 436,34
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-ja vesialueet	20 000,00	20 000,00
Rakennukset	136 855 596,18	138 741 323,77
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 506 604,26	2 489 397,58
Koneet ja kalusto	22 387,15	284 409,60
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	30 521 545,85	18 729 673,28
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	169 926 133,44	160 264 804,23
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	200	200,00
Muut saamiset	208 930,25	156 165,25
Sijoitukset yhteensä	209 130,25	156 365,25
Pysyvät vastaavat yhteensä	170 208 084,79	160 760 605,82
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	452 503,90	366 873,46
Muut saamiset	301 630,03	631 505,01
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	754 133,93	998 378,47
Rahat ja pankkisaamiset		
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	754 133,93	998 378,47
VASTAAVA	170 962 218,72	161 758 984,29

VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	113 547 866,99	113 547 866,99
Ed. tilikausien ylijäämä (+)/alijäämä (-)	-16 535 085,41	-10 396 165,16
Tilikaudenylijäämä (+)/alijäämä (-)	-2 006 016,30	-6 138 920,25
Oma pääoma yhteensä	95 006 765,28	97 012 781,58
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	70 991 483,55	60 209 042,03
Pitkäaikaiset velat yhteensä	70 991 483,55	60 209 042,03
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 006 808,58	2 140 904,59
Saadut ennakot	7 360,90	7 286,50
Ostovelat	2 949 800,41	1 801 660,52
Muut lyhytaikaiset velat		
Siirtovelat		587 309,07
Lyhytaikaiset velat yhteensä	4 963 969,89	4 537 160,68
Vieras pääoma yhteensä	75 955 453,44	64 746 202,71
VASTATTAVAA	170 962 218,72	161 758 984,29

RAHOITUSLASKELMA (1000 €)	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-921	-5 138
Poistot ja arvonalentumiset	19 040	16 270
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 085	-1 001
Toiminnan rahavirta	17 034	10 131
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-28 657	-14 657
Rahoitusosuudet investointimenoihin	222	604
Pysyvien vastaavien		
Investointien rahavirta	-28 434	-14 054
Toiminnan ja invest. rahavirta	-11 401	-3 923
Antolainasaamisten muutokset		
Antolainasaamisten muutokset	-53	0
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaik.lainojen lis muilta	12 789	7 032
Pitkäaik.lainojen väh muilta	-2 141	-2 141
Lainakannan muutokset	10 648	4 891
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	244	-466
Korottomien velkojen muutos	561	-502
Rahoituksen rahavirta	11 401	3 923
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0

Luettelot ja selvitykset

Tilinpäätös	paperimuodossa
Päiväkirja	sähköisenä tallenteena
Pääkirja	sähköisenä tallenteena
Osakirjanpidot (palkat, varastot, laskutukset, käyttöomaisuus)	sähköisenä tallenteena

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Lappeenrannassa 29.3.2021

Kimmo Jarva
Kaupunginjohtaja

Risto Kakkola
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Tapio Arola

Hanna Holopainen

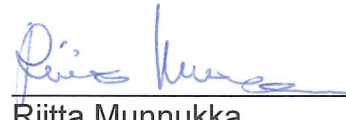
Jyri Hänninen

Juha Härkönen

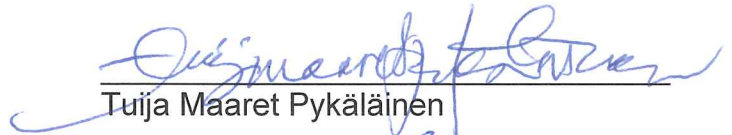
Päivi Kukkonen

Riitta Munnukka

Helena Puolakka

Tuija Maaret Pykäläinen

Juha Turkia

Marja-Liisa Vesterinen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Lappeenrannassa 11/5 2021

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela
JHT, KHT

Lappeenrannan kaupungin konserniyhteisöt

Tilinpäätös 2020 ja ennuste taloussuunnitelmakauteen 2021–2023

Tämä raportti sisältää vuonna 2020 kaupunginhallitukselle raportoivat konserniyhteisöt. Raportissa esitetään kustakin yhteisöstä niiden toimittamien tilinpäätöstietojen perusteella vuoden 2020 talouden ja toiminnan toteutuminen verrattuna talousarvioon 2020 ja kehittyminen verrattuna edelliseen vuoteen 2019 ottaen kantaa myös taloussuunnitelmakauteen 2021 – 2023.

Yhteisöjen toimittamien tietojen perusteella raportissa on lisäksi verrattu joitakin tunnuslukuja yleisiin raja-arvoihin ja analysoitu konserniyhteisön tilannetta lyhyesti. Analyysiosa perustuu tilinpäätösanalyysissa yleisesti käytettyihin tunnuslukuihin ja niiden tulkintaan. Kunnallisissa osakeyhtiöissä yhtiön olemassaololle voi olla muukin syy kuin voiton tuottaminen omistajalle.

TUNNUSLUKU (laskentakaavat)	RAJA-ARVOT				
	Erinom.	Hyvä	Tyydytt.	Välttävä	Heikko
Oman pääoman tuotto % (nettotulos/(opo keskimäärin tilikaud.))*100	yli 20 %	15 - 20 %	10 - 15 %	5 -10 %	alle 5 %
Sijoitetun pääoman tuotto % (nettotulos+rah.kulut+verot)/(sij.po keskim. tilikaud.)*100	yli 15 %	10 -15 %	6 -10 %	3 - 5 %	alle 3 %
Liiketulos % (liikevoitto)/(liikevaihto+liiketoim.muut tuotot)*100		yli 10 %	5 - 10 %		alle 5 %
Liikevoitto % liikevoitto/liikevaihto*100		yli 10 %	5 - 10 %		alle 5 %
Omavaraisuusaste % (opo+ poistoero ja vap.eht.var.)/(koko po - saadut ennakot)*100	yli 50 %	35 - 50 %	25 - 35 %	15 -25 %	alle 15 %
Current ratio (rah.omaisuus+vaihto-omaisuus+lyhyt.aik. saam.)/lyhyt.aik.velat		yli 2	1- 2		alle 1
Quick ratio (rah.omaisuus+lyhyt.aik.saam.)/(lyhytaik.velat-lyhyt.aik.ennakot)		yli 1	0,5 -1		alle 0,5
Lainanhoitokate (Liikevoitto+Poistot-Verot)/(Korkokulut+Lainanlyhennykset)		yli 2	1- 2		alle 1
Investointien tulorahoitus % (Kokonaistulos+Poistot)/Investointien omahankintameno*100	Mittaa varsinaisen toiminnan ja satunn. tuottojen riittävyyttä investointeihin. Mikäli tuotot eivät riitä yhtiö velkaantuu tai joutuu käyttämään pääomia investointeihin.				
Kassan riittävyys, pv (365*Rahavarat/Kassasta maksut tilikaudella)	Ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa yhtiön/konsernin kassavaroilla.				
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana) 365*(Rahavarat+Lpr konsernitilit)/Kassasta maksut tilikaudella)					

Tunnuslukujen raja-arvot ovat yleisesti yritysten tilinpäätösanalyseissa käytettyjä raja-arvoja. Eri-tyisesti pääoman tuotto prosenttien raja-arvoja tulisi arvioida suhteessa tarkasteluhetken yleiseen korko- ja tuottotasoon. Lisäksi on huomioitava, että joidenkin tunnuslukujen yleinen taso voi vaihdella toimialoittain hyvinkin paljon.

Yhtiön nimi (1 000 €)	Henkilöstö- muutos 20 vs 19	TP 2019 Liike- vaihto	TP 2019 Tulos	TA 2020 Li- kevaihto	TA 2020 Tulos	TP 2020 Li- kevaihto	TP 2020 Tulos
TYTÄRYHTEISÖT							
Lappeenrannan asuntopalvelu Oy - konserni	0	32 021	2 955	32 838	1 878	32 047	1 722
Lappeenrannan Energia Oy - konserni	-4	105 140	11 915	105 917	13 646	91 978	9 856
Lappeenrannan Toimitilat Oy - konserni	7	17 006	317	17 864	301	17 173	-32
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy	4	12 706	288	12 181	-586	12 825	430
Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa	-	0	-77	106	-35	106	7
Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy	-	1 200	9	1 200	-3	1 200	20
Saimaan Tukipalvelut Oy	7	51 898	155	49 378	166	47 078	290
Etelä-Karjalan Pesula Oy	-7	1 563	119	3 120	102	3 118	195
Lappeen Rakennuttaja Oy	-7	579	28	-	-	-	-
Saimaan Lentoasema säätiö sr - konserni	-1	1 463	-951	2 782	-390	675	-612
Wirma Lappeenranta Oy	0	298	29	286	17	212	48
OSAKKUUSYHTEISÖT							
Meidän IT ja Talous Oy	24	50 527	843	49 656	12	51 009	131
KUNTAYHTYMÄT							
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	-275	525 525	-1 197	558 695	-23 955	558 560	-28 270
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	2	35 060	646	35 973	846	36 589	1 685
Etelä-Karjalan liitto	-2	5 050	37	4 326	-125	3 924	99

Lappeen Rakennuttaja Oy:n henkilöstö ja toiminta siirtyi vuoden 2020 alusta osaksi Lappeenrannan Toimitilat Oy:tä. Tämän takia Lappeen Rakennuttaja Oy ei enää ole raportoitavissa konserniyhteisöissä.

Kaupungin suora omistusosuus Meidän IT ja Talous Oy:ssä pieneni vuoden 2020 aikana 17,8 %:sta 11,9%:iin kaupungin myytyä osakkeita Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystalolle ja Imatran kaupungille.

Henkilöstömäärien kehitys

Alla olevassa taulukossa on tarkasteltu konserniyhteisöiden henkilöstömäärän kehitystä vuosien 2017–2020 aikana.

Yhtiön nimi	Henkilöstö 2017	Henkilöstö 2018	Henkilöstö 2019	Henkilöstö 2020	2020 vs 2019 Henkilöstö- muutos	2020 vs 2019 Henkilöstö- muutos %
TYTÄRYHTEISÖT						
Lappeenrannan asuntopalvelu Oy - konserni	25	25	25	25	0	0,0 %
Lappeenrannan Energia Oy - konserni	132	133	121	117	-4	-3,3 %
Lappeenrannan Toimitilat Oy - konserni	26	26	26	33	7	26,9 %
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy	30	30	32	36	4	12,5 %
Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa	-	-	-	-	-	-
Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy	-	-	-	-	-	-
Saimaan Tukipalvelut Oy	965	1 015	902	909	7	0,8 %
Etelä-Karjalan Pesula Oy	-	-	44	37	-7	-15,9 %
Lappeen Rakennuttaja Oy	7	6	7	0	-7	-100,0 %
Saimaan Lentoasema säätiö sr - konserni	11	13	18	17	-1	-5,6 %
Wirma Lappeenranta Oy	1	0	0	0	0	-
OSAKKUUSYHTEISÖT						
Meidän IT ja Talous Oy	-	-	408	432	24	5,9 %
KUNTAYHTYMÄT						
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	4 779	4 881	4 916	4 641	-275	-5,6 %
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	399	376	365	367	2	0,5 %
Etelä-Karjalan liitto	32	39	39	37	-2	-5,1 %

Yllä olevan taulukon henkilömääriin eivät sisälly oman toimensa ohella (oto) konserniyhtiöissä työskentelevät. Saimaan Tukipalvelut Oy:n henkilömäärä sisältää vakituisten työntekijöiden lisäksi sijaiset. Saimaan Tukipalveluiden osalta on huomioitava, että vuoden 2019 alusta henkilömäärän laskentaperusteet muuttuivat. Uusi laskentakäytäntö huomioi paremmin esimerkiksi osa-aikaisten ja sijaisten työajan. Lisäksi osa henkilövähennyksestä vuonna 2019 näkyy Etelä-Karjalan Pesula Oy:ssä. Lappeenrannan Toimitilat Oy:n henkilömäärän kasvu johtuu siitä, että Lappeen Rakennuttaja Oy:n henkilöstö siirtyi vuoden 2020 alusta LATO Oy:öön.

Eksote ilmoittaa vakiintuneen käytännön mukaisesti henkilömäärätiedot henkilötyövuosina. Saimaan Lentoasemasäätiö sr-konsernin henkilömäärä on myös laskettu niin, että tarvittaessa töihin kutsuttavien henkilöiden työaika on suhteutettu vuosityöaikaan.

Tytäryhteisöt

Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy – konserni

Toimitusjohtaja: Martti Mäkelä

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Asuntopalvelu konserni toteuttaa Lappeenrannan kaupungin asuntopolitiikkaa omistamalla, ylläpitämällä, vuokraamalla ja rakentamalla viihtyisiä sekä kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Yhtiö toimii Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAn nimeämänä yleishyödyllisenä yhteisönä ja sen toiminta on keskittynyt asumiseen. Asuntopalvelu-konsernin omistuksessa on noin 5.000 vuokra-asuntoa, jotka sijaitsevat eri puolilla kaupunkia.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020 sekä suunta vuosille 2021–2023

Yhtiö vastaa vuokra-asuntojen, mukaan lukien erityisryhmät, kysyntään Lappeenrannan kaupungin alueella. Yhtiön omistamien ARA-asuntojen keskivuokra vuonna 2020 oli 10,83 eur/m²/kk, joka oli noin 20 % edullisempi kuin vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen keskivuokra kaupungissa. Lisäksi Asuntopalvelun asuntojen vuokriin sisältyy pääsääntöisesti sauna ja käyttövesi ilman erillistä korvausta.

Vuodelle 2021 ARA-asuntojen vuokria ei korotettu. Vuokrien korotukset pyritään pitämään maltillisena myös jatkossa.

Yhtiö vastaa vuokra-asuntojen omistamisesta ja vuokraamisesta jatkossakin.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2020, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiö ei jaa tuottoja omistajalleen.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2020 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2021–2023

Vuonna 2020 valmistui kolme uutta kerrostaloa, joihin valmistui 107 uutta asuntoa. Lisäksi purettiin yksi talo ja sen tilalle alettiin rakentamaan uutta kerrostaloa. Taloon tulee 41 uutta asuntoa ja ne tullaan vuokraamaan Eksoten kautta ohjattuun senioriasumiseen. Vuonna 2020 käytettiin investointeihin 4,7 miljoonaa euroa ja vuosien 2021–2023 investointien määrän arvioidaan olevan yhteensä noin 24 miljoonaa euroa. Määrä vastaa kyseisenä aikana lyhennettävien lainojen määrää.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2020. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Vuonna 2020 investoinnit toteutettiin pitkäaikaisilla valtion takaamalla korkotukilainoilla. Investointien omarahoitusosuuksien kattamiseksi on aiempina vuosina myyty omaisuutta. Muita rahoitusjärjestelyjä ei ollut. Uusia takauksia ei vuonna 2020 haettu kaupungilta.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Toiminnan merkittävimmät riskit ovat: Erityisasumisen yksiköiden tulevaisuus, lainojen korkojen äkillinen nousu ja vuokra-asuntojen kysynnän lasku.

Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy - konsernin numeerinen osa:

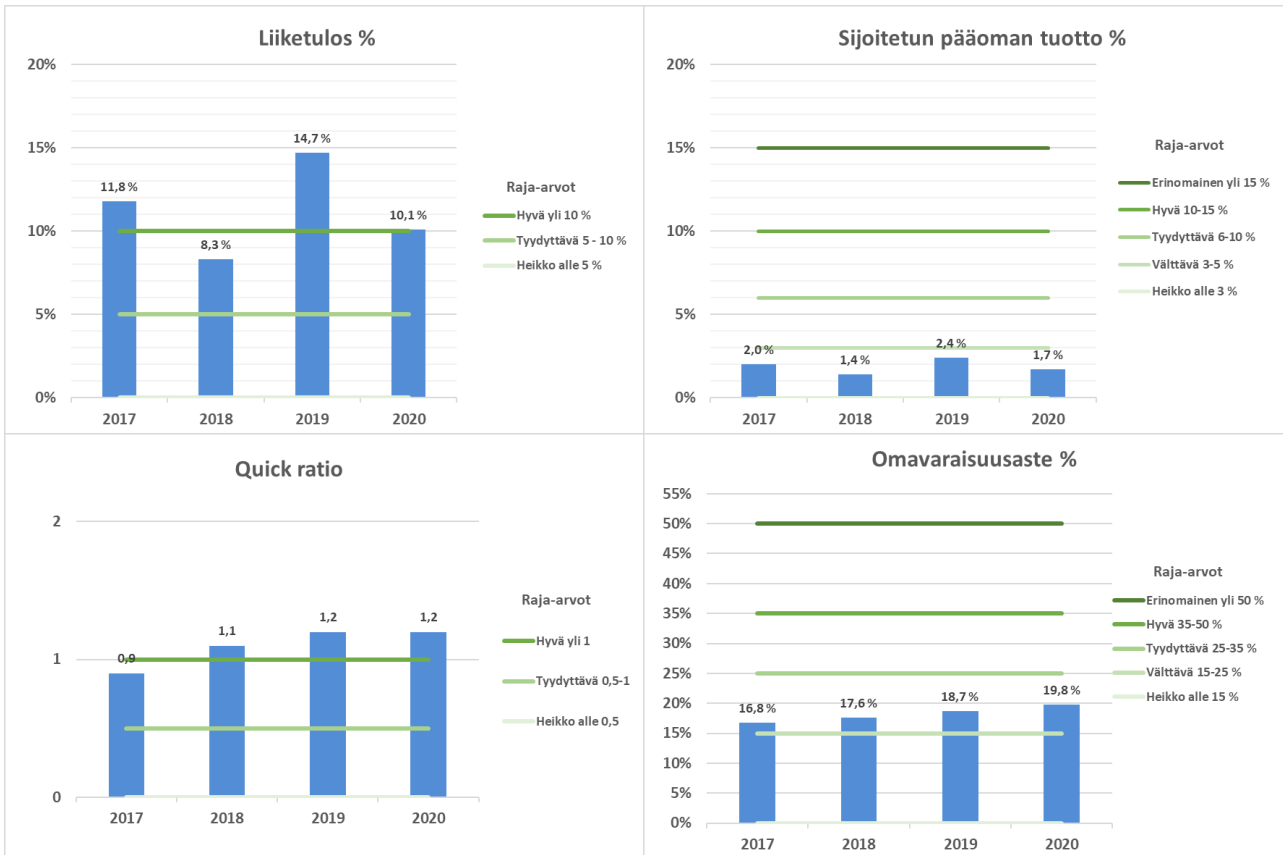
Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Muutos TP 2020/TA 2020		Muutos TP 2020/TP 2019	
				€	%	€	%
Liikevaihto	32 021	32 838	32 047	-791	-2,4 %	26	0,1 %
Liiketoiminnan muut tuotot	866	134	425	291	217,2 %	-441	-50,9 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0		0	
Henkilöstökulut	-1 450	-1 442	-1 467	-25	1,7 %	-17	1,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-7 090	-7 056	-7 345	-289	4,1 %	-255	3,6 %
Liiketoiminnan muut kulut	-19 637	-20 545	-20 412	133	-0,6 %	-775	3,9 %
Liiketulos	4 710	3 929	3 248	-681	-17,3 %	-1 462	-31,0 %
Rahoitustuotot	163	70	71	1	1,4 %	-92	-56,4 %
Rahoituskulut	-1 240	-1 652	-1 137	515	-31,2 %	103	-8,3 %
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	3 633	2 347	2 182	-165	-7,0 %	-1 451	-39,9 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0		0	
Verot	-678	-469	-460	9	-1,9 %	218	-32,2 %
Tilikauden tulos	2 955	1 878	1 722	-156	-8,3 %	-1 233	-41,7 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Pysyvät vastaavat (yht.)	187 053	184 085	-2 968	-1,6 %
Aineettomat hyödykkeet	77	74	-3	-3,9 %
Aineelliset hyödykkeet	185 832	183 032	-2 800	-1,5 %
Sijoitukset	1 144	979	-165	-14,4 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	12 571	12 940	369	2,9 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	
Saamiset	7 132	6 749	-383	-5,4 %
Rahoitusarvopaperit	1 243	1 331	88	7,1 %
Rahat ja pankkisaamiset	4 196	4 860	664	15,8 %
Vastaavaa yhteensä	199 624	197 025	-2 599	-1,3 %
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Oma pääoma (yht.)	35 871	37 593	1 722	4,8 %
Osakepääoma	11 209	11 209	0	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	
Muut omat rahastot	8 949	8 949	0	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	12 758	15 713	2 955	23,2 %
Tilikauden voitto/tappio	2 955	1 722	-1 233	-41,7 %
Vähemmistöosuus	1 352	1 352	0	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	
Laskennallinen verovelka	2 327	2 787	460	19,8 %
Vieras pääoma (yht.)	160 074	155 293	-4 781	-3,0 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	148 906	144 046	-4 860	-3,3 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	11 168	11 247	79	0,7 %
Vastattavaa yhteensä	199 624	197 025	-2 599	-1,3 %

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Liiketoiminnan rahavirta tai toiminnan rahavirta				
Liikevoitto (tai vuosikate)	3 633	2 182	-1 451	-39,9 %
Oikaisut liikevoittoon (poistot ja pak.var.)	7 427	8 535	1 108	14,9 %
Käyttöpääoman muutos	-318	830	1 148	
Maksetut korot ja maksut	-1 331	-1 145	186	-14,0 %
Saadut osingot			0	
Saadut korot	81	67	-14	-17,3 %
Maksetut verot			0	
Satunnaiset erät			0	
Liiketoiminnan rahavirta tai toiminnan rahavirta yhteensä	9 492	10 469	977	10,3 %
Investointien rahavirta				
Investoinnit muihin sijoituksiin	-24	0	24	
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-11 430	-4 675	6 755	-59,1 %
Saadut investointiavustukset	0	0	0	
Investoinnit varauksella katetut	1 725	26	-1 699	-98,5%
Luovutustulot muista sijoituksista	102	63	-39	-38,2%
Investointien rahavirta yhteensä	-9 627	-4 586	5 041	-52,4%
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-135	5 883	6 018	
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset			0	
Pitkäaikaisten lainojen muutokset	434	-4 956	-5 390	
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	170	-175	-345	
Maksullinen osakeanti			0	
Rahoituksen rahavirta yhteensä	604	-5 131	-5 735	
Rahavarojen muutos	469	752	283	60,3 %
Rahavarat 31.12.	5 439	6 191	752	13,8 %
Rahavarat 1.1.	4 970	5 439	469	9,4 %
Lainakanta 31.12.	156 111	150 980	-5 131	-3,3 %
Lainakanta 1.1.	155 508	156 111	603	0,4 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	25	25	0
Investoinnit (1000 €)	11 552	4 586	-6 966
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1 000€)	156 111	150 980	-5 131
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	13 095	11 233	-1 862
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	8,6	4,7	-3,9
Sijoitetun pääoman tuotto %	2,4	1,7	-0,7
Liiketulos %	14,7	10,1	-4,6
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	18,7	19,8	1,1
Maksuvalmius			
Current ratio	1,1	1,1	0,0
Quick ratio	1,2	1,2	0,0
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	17	37	20
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	396	404	8
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	92,8	207,7	114,9
Lainanhoitokate	1,0	1,0	0,0
Kassan riittävyys, pv	40,0	40,0	0,0
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana)	80,0	80,0	0,0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Tunnuslukuja suhteessa yleisiin raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Liiketulosprosentin heilahteluun vuosittain vaikuttavat lähinnä yksittäisten kohteiden myyntivoitot ja -tappiot. Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on heikko, mutta kannattavuuden tunnuslukuja tarkasteltaessa on kuitenkin huomioitava toiminnan luonne. Vuokrataso sosiaalisessa asuntotuotannossa – mitä vuokra kohteet pääasiassa ovat – on säännelty, eikä siten tavoitteena ole voiton maksimointi.

Omavaraisuusasteella mitattuna konsernin vakavaraisuus on välttävä. Toimialan pääomavaltaisuudesta ja toiminnan luonteesta johtuen vakavaraisuuden merkittävä parantaminen lyhyellä aikavälillä ei ole mahdollista. Riskien kannalta tärkeämpää onkin saada tulorahoitus suhteessa investointeihin pysymään tasolla, jolla korollisten velkojen määrää saadaan hallitusti pienennettyä tulevana vuosina.

Tunnuslukuja tarkasteltaessa on syytä huomioida, että yhtiön tehtävänä on sosiaalinen asuntotuotanto, eikä kaupungin ensisijainen intressi ole saada tuottoja yhtiöstä, vaan toteuttaa kaupungin asuntopolitiikkaa.

Lappeenrannan Energia Oy – konserni

Toimitusjohtaja: Arto Nikkanen

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Energia-konsernissa emoyhtiö on Lappeenrannan Energia Oy, joka on kaupungin 100%:sti omistama yhtiö. Konserni tuottaa ja myy energia- ja vesituotteita sekä hallinnoi jakeluverkkoja. Energia Oy:n tytäryhtiöitä ovat Lappeenrannan Energiaverkot Oy ja Lappeenrannan Lämpövoima Oy. Merkittäviä osakkuusyhtiöitä ovat Kaukaan Voima Oy, Suomen Hyötytuuli Oy ja Elvera Oy sekä vuoden 2019 alusta aloittanut Väre Oy.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2020 verrattuna talousarvioon 2020 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2019 sekä suunta vuosille 2021–2023

Toteutunut liikevaihto 92,0 miljoonaa euroa oli noin 12 % edellisvuotta (105,1) pienempi alittaen budjetin noin 14 miljoonalla eurolla. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 2,4 miljoonaa euroa budjetoitua pienempi ja verojen jälkeen tilikauden voitoksi muodostui 9,9 miljoonaa euroa. Pääsyy tuloksen pienemiseen oli polttoaineiden hintojen voimakas nousu päästöoikeuksien hintojen nousun seurauksena sekä lämpimän vuoden ja alhaisten sähkön markkinahintojen aiheuttama liikevaihdon lasku.

Tulevina vuosina liikevaihdon ennakoidaan asettuvan tasolle 100 miljoonaa euroa ja tulostason ennakoidaan olevan tasolla 8-11 miljoonaa euroa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020 sekä suunta vuosille 2021–2023

Konsernin konkreettinen tavoite on tuottaa omistajalle asetettu tuotto valtuustokauden

aikana. Toteutunut tuotto vuonna 2020 oli tavoitteen mukainen 11,2 miljoonaa euroa.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2020, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Tuotto vuonna 2020 oli yhteensä 11,2 miljoonaa euroa.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2020 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2021–2023

Toteutunut investointitaso oli 30,2 miljoonaa euroa, joka ylitti budjetoidun (26,5) tason noin 14 prosenttia. Suurin syy ylitykseen oli toteutuneiden verkostoinvestointien budjettia suurempi määrä suunniteltuun verrattuna. Tulevina vuosina investointitaso on tarkoitus pitää tasolla 20 – 26 miljoonaa euroa/vuosi. Vuosien 2021-2023 osalta Lappeenrannan Energia – konsernissa on näköpiirissä kaksi merkittävää investointikokonaisuutta. Jätevedenpuhdistamoinvestoinnin suuruudeksi on arvioitu 70-100 miljoonaa euroa, mutta sen kustannusten toteutuminen suunnitelmakaudella 2021-2023 on varsin epätodennäköistä. Tämän lisäksi yhtiö suunnittelee hiilineutraaliin lämmöntuotantoon siirtymistä vuoteen 2026 mennessä. Tämä suunnitelma edellyttää investointeja, joiden suuruusluokka tarkentuu vuoden 2021 aikana.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2020. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Vuoden 2020 aikana ei toteutettu rakenne- ja rahoitusjärjestelyjä.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Energian omistama sähköntuotanto on alttiina sähkömarkkinoiden nopeisiin ja voimakkaisiin muutoksiin ja niihin reagoiminen on taloudellisessa mielessä avainasemassa. Hallitun riskipolitiikan avulla taloudelliset vaikutukset pidetään hyväksyttävissä rajoissa. Suurhäiriöihin kaukolämmön, sähkön ja veden

toimituksessa on varauduttu erilaisin varajärjestelmin ja niiden käyttöä harjoitellaan säännöllisesti.

Sähköverkko- ja maakaasuliiketoiminnan tuotto on säänneltyä Energiaviraston toimesta ja valvontamallissa määriteltävään kohtuulliseen tuottotasoon vaikuttaa korkotason kehitys. Valvontamalliin tehtävät muutokset vaikuttavat kyseisten liiketoimintojen kannattavuuteen merkittävästi.

Lappeenrannan Energia Oy – konsernin numeerinen osa:

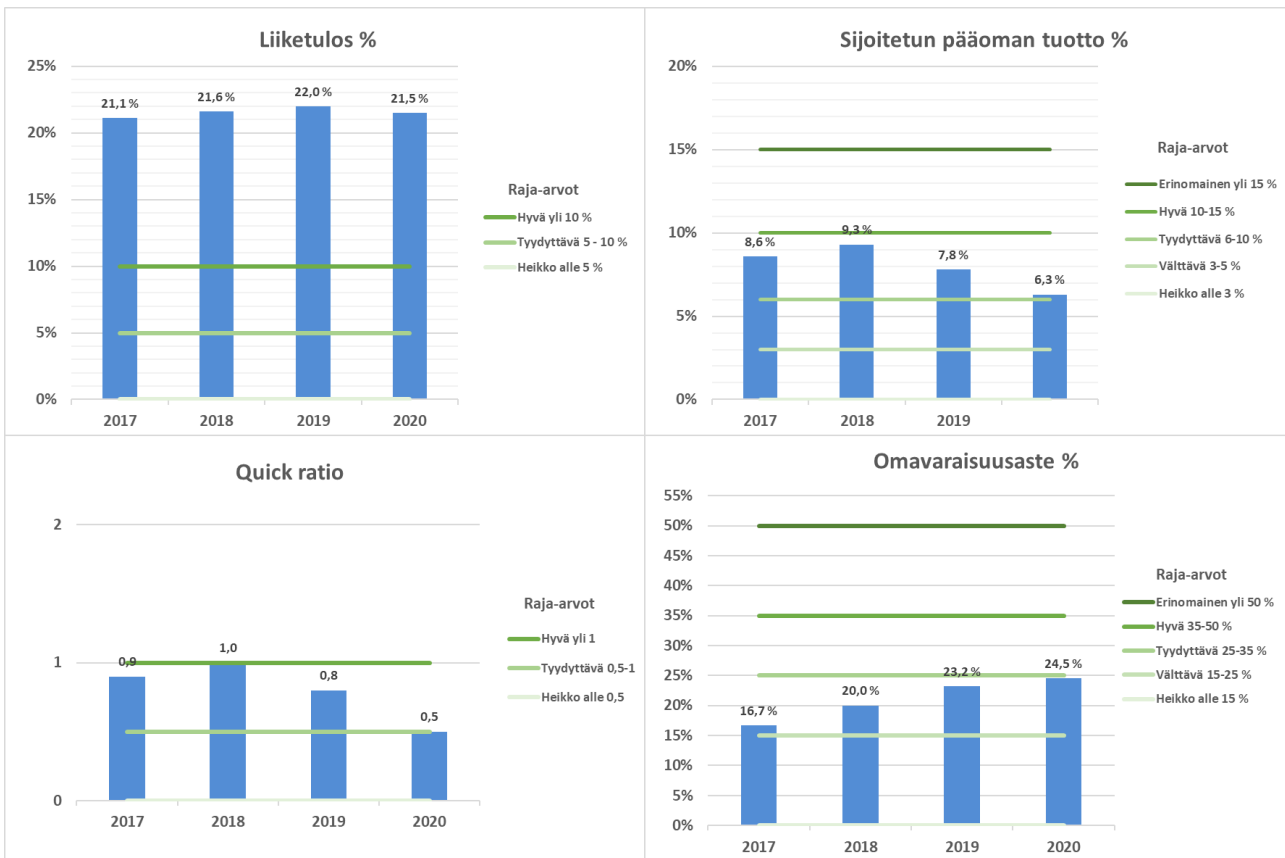
Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Muutos TP 2020/TA 2020		Muutos TP 2020/TP 2019	
				€	%	€	%
Liikevaihto	105 140	105 917	91 978	-13 939	-13,2 %	-13 162	-12,5 %
Liiketoiminnan muut tuotot	1 314	977	1 159	182	18,6 %	-155	-11,8 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	
Materiaalit ja palvelut	-51 482	-56 731	-44 314	12 417	-21,9 %	7 168	-13,9 %
Henkilöstökulut	-7 647	-7 121	-7 749	-628	8,8 %	-102	1,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-15 881	-15 797	-16 000	-203	1,3 %	-119	0,7 %
Liiketoiminnan muut kulut	-8 055	-4 375	-5 269	-894	20,4 %	2 786	-34,6 %
Liiketulos	23 389	22 870	19 805	-3 065	-13,4 %	-3 584	-15,3 %
Rahoitustuotot	194	200	999	799	399,5 %	805	414,9 %
Rahoituskulut	-8 416	-8 150	-8 237	-87	1,1 %	179	-2,1 %
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	15 167	14 920	12 567	-2 353	-15,8 %	-2 600	-17,1 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0		0	
Verot	-3 252	-1 274	-2 711	-1 437	112,8 %	541	-16,6 %
Tilikauden tulos	11 915	13 646	9 856	-3 790	-27,8 %	-2 059	-17,3 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Pysyvät vastaavat (yht.)	272 177	285 976	13 799	5,1 %
Aineettomat hyödykkeet	9 950	10 293	343	3,4 %
Aineelliset hyödykkeet	212 598	224 792	12 194	5,7 %
Sijoitukset	49 629	50 891	1 262	2,5 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	27 267	22 824	-4 443	-16,3 %
Vaihto-omaisuus	2 751	2 717	-34	-1,2 %
Saamiset	23 355	19 295	-4 060	-17,4 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	
Rahat ja pankkisaamiset	1 161	812	-349	-30,1 %
Vastaavaa yhteensä	299 444	308 800	9 356	3,1 %
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Oma pääoma (yht.)	69 538	75 658	6 120	8,8 %
Osakepääoma	10 000	10 000	0	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	
Muut omat rahastot	10 838	10 838	0	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	36 785	44 964	8 179	22,2 %
Tilikauden voitto/tappio	11 915	9 856	-2 059	-17,3 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0	
Pakolliset varaukset	0	0	0	
Laskennallinen verovelka	12 497	14 045	1 548	12,4 %
Vieras pääoma (yht.)	217 409	219 097	1 688	0,8 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	187 946	181 637	-6 309	-3,4 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	29 463	37 460	7 997	27,1 %
Vastattavaa yhteensä	299 444	308 800	9 356	3,1 %

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Liiketoiminnan rahavirta tai toiminnan rahavirta				
Liikevoitto (tai vuosikate)	23 389	19 805	-3 584	-15,3 %
Oikaisut liikevoittoon (poistot ja pak.var.)	16 080	16 513	433	2,7 %
Käyttöpääoman muutos	-83	12 711	12 794	
Maksetut korot ja maksut	-8 472	-8 291	181	-2,1 %
Saadut osingot	154	954	800	519,5 %
Saadut korot	40	45	5	12,5 %
Maksetut verot	-1 593	-2 054	-461	28,9 %
Satunnaiset erät			0	
Liiketoiminnan rahavirta tai toiminnan rahavirta yhteensä	29 515	39 683	10 168	34,5 %
Investointien rahavirta				
Investoinnit muihin sijoituksiin	-323	-1 702	-1 379	426,9 %
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-17 989	-28 537	-10 548	58,6 %
Saadut investointiavustukset			0	
Investoinnit varauksella katetut			0	
Luovutustulot muista sijoituksista		3	3	
Investointien rahavirta yhteensä	-18 312	-30 236	-11 924	65,1 %
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	11 203	9 447	-1 756	-15,7 %
Rahoituksen rahavirta				
Liittymismaksujen lisäys	1 176	1 256	80	6,8 %
Pitkäaikaisten lainojen muutokset	-8 479	-6 168	2 311	-27,3 %
Lyhytaikaisten lainojen muutokset		-3 016	-3 016	
Maksullinen osakeanti	-3 740	-1 868	1 872	-50,1 %
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-11 043	-9 796	1 247	11,3 %
Rahavarojen muutos	160	-349	-509	
Rahavarat 31.12.	1 161	812	-349	-30,1 %
Rahavarat 1.1.	1 001	1 161	160	16,0 %
Lainakanta 31.12.	146 703	139 386	-7 317	-5,0 %
Lainakanta 1.1.	165 084	146 703	-18 381	-11,1 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %			0
Henkilöstöä keskimäärin	121	117	-4
Investoinnit (1000 €)	19 785	30 247	10 462
Konsernin sis.lainat (1000 €)	85 874	82 182	-3 692
Ulkoiset lainat (1 000€)	36 782	29 480	-7 302
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	36 782	29 480	-7 302
Kaupungin antolainat (1000 €)	89 821	89 807	-14
Leasingvastuut (1000 €)	54	22	-32
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	18,2	13,6	-4,6
Sijoitetun pääoman tuotto %	7,8	6,3	-1,4
Liiketulos %	22,0	21,5	-0,5
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	23,2	24,5	1,3
Maksuvalmius			
Current ratio	0,9	0,5	-0,4
Quick ratio	0,8	0,5	-0,3
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	5 979	5348	-631
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	399	416	17
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	229	94	-134,8
Lainanhoitokate	1	1,4	0,4
Kassan riittävyys, pv	2	1,5	-0,5
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana)	-3	-15	-12
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Myynti kaupungille (jätevesi, lämmitys, sähkö, 1000 €)	5 979	5348	
Tuloutus kaupungille (Osingonjako) (1000 €)	3 736	3737	1

Tunnuslukuja suhteessa yleisiin raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on yleinen korkotaso huomioiden hyvä. Liiketulosprosentti on erittäin hyvä ja kehitys on ollut tasaista. Konsernin kannattavuus on hyvä.

Omavaraisuusasteella mitattuna konsernin vakavaraisuus on välttävä, vaikka se nousikin edellisestä vuodesta. Alhainen omavaraisuusaste kertoo suuresta vieraan pääoman osuudesta rahoituksessa.

Vakavaraisuutta tarkasteltaessa tulee huomioida, että tilinpäätöksen 2020 mukaan konsernin vieraasta pääomasta suurin osa muodostuu lainoista kaupungille. Lainat ovat syntyneet Energia-konsernin yhtiöittämisen seurauksena. Tuloutustavoite kaupungille vaikuttaa omavaraisuusasteen parantamismahdollisuuksiin voitollisista tuloksista huolimatta.

Energia-konsernilta saatavat osinko- ja korkotuotot ovat merkittävä lisä kaupungin omassa talousarviossa. Konsernin investoinnit muodostavat riskin myös kaupungin oman tulopohjan kehittymiselle.

Tilinpäätöshetkellä 2020 konsernin maksuvalmiutta ja rahoituspuskuria mittaava tunnusluku Quick ratio on tyydyttävällä tasolla. On kuitenkin huomioitava, että kyseinen tunnusluku kuvaa tilannetta vain tilinpäätöspäivänä. Maksuvalmiuden tunnusluvuissa näkyy kuitenkin se, että hyvästä kannattavuudesta huolimatta investointitaso ja tuloutusvaade aiheuttavat painetta rahoituksen riittävyyteen. Vuoden 2020 aikana konsernin lainakanta väheni 7,3 milj. euroa. Konsernin tulevat investointipaineet ovat merkittävät, joten lainakanta tulee kasvamaan.

Lappeenrannan Toimitilat Oy – konserni

Toimitusjohtaja: Mikko Hietamies

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2020 verrattuna talousarvioon 2020 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2019 sekä suunta vuosille 2021–2023

Konsernirakenne:

1. Lappeenrannan Toimitilat Oy
2. Lappeenrannan Yritystila Oy
 - 2.1 Lappeenrannan Laivat Oy
 - 2.2 Lappeenranta Free Zone Oy Ltd
 - 2.3 Kiinteistö Oy Mustolan Huoltorakennus
 - 2.4 Kiinteistö Oy Reijolan Liikekeskus
 - 2.5 Lappeenrannan Matkakeskus Oy
 - 2.6 Kiinteistö Oy Joutsenon Annukka
- Osakkuusyhtiöt Kiinteistö Oy Sammonpiha ja Keskinäinen Kiinteistö Oy Maakuntagalleria
3. Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy
4. Williparkki Oy

Lappeenrannan Toimitilat-konsernin tärkeimpänä tavoitteena ja tehtävänä on varmistaa, että kaupungin toimialoilla ja muilla vuokralaisilla on käytössään käyttötarkoitukseen sopivat, terveelliset ja turvalliset toimitilat. Myös tilojen käytön tehostaminen, tilojen yhteiskäytön, muunneltavuuden ja monikäyttöisyyden lisääminen ovat koko kaupunkikonsernin talouden kannalta olennaisia asioita, joissa täytyy onnistua, kun uusia toimitiloja rakennetaan ja järjestetään seuraavien vuosikymmenten ajaksi.

Vuonna 2020 painopiste muuttui rakennushankkeiden valmistelusta/suunnittelun ohjauksesta rakennusten toteutusvaiheeseen. Kuitenkin useita rakennushankkeita oli suunnitteluvaiheessa myös vuonna 2020 ja on edelleen vuonna 2021. Merkittävimpiä vuonna 2020 rakentamisvaiheessa olleita peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeita ovat olleet Kesämäenrinteen koulun peruskorjaus, Lauritsalan uusi koulu ja Joutsenon uusi koulu.

Kourulaan toteutettiin uusi päiväkotikoti, missä kaupunki on vuokralaisena. Suunnitteluvaiheessa oli Rakuunamäelle sijoittuva Uusi Snellman päiväkotikoti. Sisäliikuntahalli- ja jäähallihankkeen valmistelua jatkettiin vuonna 2020. Kaupunginvaltuuston lokakuussa tehdyn päätöksen mukaisesti sisäliikuntahallin hankesuunnitelma laaditaan vuonna 2021 ja jäähallin hankesuunnittelu käynnistetään vuonna 2021. Sammotalon hankesuunnitelma päivitettiin syksyn 2020 aikana ja hanke jatkuu vuonna 2021 toteutussuunnitteluvaiheella. Pääkirjaston, Nuorisotila Monarin sekä Korvenkylän koulun hankesuunnittelu käynnistettiin loppuvuodesta 2020.

Rakennusten ylläpidossa painopiste oli vuonna 2020 suunnitelmanmukaisten vuosikorjaustöiden lisäksi kuntotutkimuksissa, kohdekohtaisten kunnossapitotarpeiden tunnistamisessa ja määräaikaishuoltojen aikataulutamisessa sekä energiatehokkuuden lisäämiseen liittyvissä toimenpiteissä ja kehityshankkeissa. Ylläpidon kehittämisen tavoitteeksi on energiatehokkuuden parantamisen ohella otettu suunnitelmallisuuden lisääminen, kustannustietoisuuden parantaminen ja painopisteen kääntäminen vikakorjauksista kohti ennakoivaa ylläpitoa.

Vireillä olleista veroasioihin liittyvistä muutoksenhakuprosesseista johtuen toimintaa on osin harjoitettu väliaikaisin järjestelyin siltä osin, kun kyse on Lappeenrannan kaupungin palvelutuotannon käytössä olevan rakennusomaisuuden hallinta-, hankejohtamis-, rakennuttamis-, kiinteistöjohtamis- ja ylläpitopalveluista. Näiden tehtävien järjestämisestä vastaaminen on toistaiseksi siirretty Tilakeskuksen tehtäväksi ja järjestämisvastuun toteuttamiseksi tarpeelliset toimenpiteet tilakeskus hankkii ostopalveluna Lappeenrannan Toimitilat Oy –konsernin yhtiöiltä, Lappeenranta-

konsernin muilta yhtiöiltä ja toimijoilta tai ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Kaupungin ja Lappeenrannan Toimitilat Oy:n välillä on voimassaoleva palvelusopimus edellä mainittujen tehtävien hoitamisesta. Tuloverotusta koskevaan valitukseen saatiin syksyllä 2019 korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu, jonka mukaan hallinto-oikeuden ja verohallinnon päätökset on kumottu ja ennakkoratkaisu poistettu. Tällä hetkellä prosessi on siinä vaiheessa, että Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy ja Lappeenrannan Yritystila Oy ovat hakenneet verotuksen oikaisulautakunnalta muutosta verovuoden 2017 verotukseen.

Lappeenrannan Yritystila Oy on ollut kiinteistötoiminnan asiantuntijana ja toteuttajana useissa erikokoisissa Lappeenrannan kaupungin elinkeinostrategisissa kiinteistö-, toimitilaja sijoittautumishankkeissa. Hankkeiden tavoitteena on ollut kaupungin vetovoiman ja yritysten toimintaedellytysten parantaminen sekä edellytysten luominen uusille työpaikoille. Hankkeita on eri kehitysvaiheissa.

Lappeenrannan Laivat Oy:n toimintaan koronalla oli huomattavia vaikutuksia. Yhtiön toiminta itsenäisenä yhtiönä päättyi vuoden 2020 lopussa.

Lappeenranta Free Zone Oy:n toiminta-ajatuksena on tarjota satama- ja logistiikkakeskuspalveluja suomalaisille ja ulkomaisille yrityksille. Lisäksi satamayhtiö vastaa kaupungin rahti-, matkustaja- ja veneilysatamista sekä niiden liikenteestä. Aktiivinen uusasiakashankinta on tuottanut tuloksia, ja uusia asiakassopimuksia raaka-ainekuljetuksiin ja varastointiin on solmittu Mustolan satama-alueelle. Toisaalta yhtiön toiminnan ennustettavuutta vaikeuttaa edelleenkin rahtisataman asiakkaiden kansainvälisten liiketoimintojen ja Venäjän kauppaan liittyvä epävarmuus.

Matkustaja -ja pienvenesatamien risteilyliiketoimintaan vaikutti voimakkaasti Koronaviruk-

sen aiheuttamat rajoitteet. Ulkomaan risteilyliikenne on ollut täysin pysähdyksissä. Yrittäjät käynnistivät saaristo- ja lähiristeilyt vasta heinäkuussa 2020. Kuluvan vuoden aikana vierasveneilijöiden määrä laski Koronaviruksen aiheuttamien rajoitteiden myötä noin 50 %, mutta jatkossa veneilymatkailun ennustetaan pysyvän Korona -virusta edeltävällä tasolla. Pienvenesatamien lisätarpeeseen ja palveluiden parantamiseen yhtiö on vastannut ja vastaa jatkossakin kysynnän ja olemassa olevien resurssiensa mukaan.

Saimaan kanavan sulkujen pidentämiseen on päätetty sijoittaa 90 miljoonan euroa. Sulkujen pidentämishanke tulee mahdollistamaan suurempien alusten liikennöinnin kanavalla ja siten aiempaa laajamittaisemman rahtiliikenteen harjoittamisen. Rakentamistöiden vuoksi purjehduskaudet jäävät vuosina 2022 ja 2023 arviolta vain 4 kuukauden mittaisiksi, tämän arvioidaan aiheuttavan epävarmuutta myös yhtiön tulevien vuosien liiketoiminnalle.

Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n toiminta on ollut keskeytyksissä veroasioihin liittyvän muutoksenhaun ajan. Yhtiön rooli jatkossa on valmistelussa, ja yhdessä omistajaohjauksen kanssa linjataan mihin suuntaan Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n toimintaa kehitetään.

Williparkki Oy:n liiketoiminta keskittyy kaupungin päättämien maksullisten pysäköintialueiden sekä omistamiensa pysäköintitalojen P-Torin, P-Pormestarin ja P-Cityn operoimiseen. Lisäksi yhtiö operoi keskussairaalan, rautatieaseman, lentoaseman ja kauppakeskus Gallerian pysäköintialueita.

Koronapandemia vaikutti yhtiön toimintaan ja talouteen hyvin merkittävästi ja huhti-toukuussa pysäköinnit erityisesti maanpäällisillä pysäköintialueilla romahtivat. Kesällä rajoituksia ryhdyttiin vähitellen purkamaan ja pysäköinnin asiakasmäärät lähtivät kasvuun. Elpy-

misen vuoksi yhtiön talouskehitys kääntyi positiiviseen suuntaan, mutta etätöiden runsastuminen ja ihmisten tavanomaista vähäisempi liikkuminen vaikuttaa pysäköintimääriin ja liikevaihtoon edelleen.

Lappeenrannan Toimitilat -konsernin liikevaihto 1.1.-31.12.2020 oli 17 173 t€ (TA 2020: 17 864 t€, TP 2019: 17 006 t€). Konsernin tulos samana ajankohtana oli -32 t€ (TA 2020: 301 t€, TP 2019: 317 t€).

Vuosina 2021-2023 liikevaihdon arvioidaan olevan noin 17 miljoonaa euroa vuodessa. Konsernin tavoitteena tarkastelujaksolla on vuosittainen positiivinen tulos.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020 sekä suunta vuosille 2021–2023

Kaupungin palvelutuotannossa olevien tilojen neliömäärä on 90 % vuodenvaihteen 2017/2018 tasosta vuoteen 2021 mennessä ja 85 % vuoteen 2023 mennessä (Lappeenrannan Toimitilat Oy)

Toteutuma: Joutsenon uusi koulu ja Kesämäenrinteenkoulu valmistuvat käyttöön otettavaksi syksyllä 2021 ja Lauritsalan koulu vuoden 2022 alussa. Vasta uusien kohteiden käyttöönoton myötä käytössä olevien neliöiden määrä pienenee. Vuoden 2021 alkuun mennessä ei sen vuoksi olla päästy asetettuun tavoitteeseen.

Tilakeskukselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen (Lappeenrannan Toimitilat Oy)

Toteutuma: Tilakeskukselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen on esitetty Elinvoiman ja kaupunkikehityksen tilinpäätöstehtävissä.

Prosessien kehittäminen; tietojärjestelmien kokonaisarkkitehtuurin uudistaminen

Toteutuma: Lappeenrannan Toimitilat Oy aloitti rakennusomaisuuden hallintajärjestel-

män kilpailuttamisen, mutta kilpailutusprosessi jouduttiin keskeyttämään ja valmistelu aloittamaan osittain uudestaan. Tietojärjestelmähankintojen kilpailuttaminen jatkuu vuonna 2021.

Uusien yritysten ja liiketoimintojen hankkiminen Mustolan satama-alueelle

Toteutuma: Lappeenranta Free Oy Ltd on onnistunut uusasiakashankinnassa ja jatkaa aktiivista myynti- ja markkinointitoimenpiteitä uusien yritysten ja toimijoiden hankkimiseksi Mustolan sataman logistiikka-alueelle.

Pienvenesatamien palvelun laadun ja turvallisuuden parantaminen, yhden sataman (yhtiöllä yhteensä 22 pienvenesatamaa) peruskorjaus ja saneeraus vuosittain.

Toteutuma: Lappeenranta Free Oy Ltd jatkoi satamien peruskorjausta ja turvallisuuden kehittämistä. Tilikautena vuorossa oli Skinnarilan, Voisalmen ja Tyysterniemen pienvenesatamien kausihuollot sekä turvallisuuden parantaminen, lisäksi tilikautena loppuunsaatettiin Linnoitusniemen D- ja E- laitureiden saneeraukset.

Toimiva, luotettava sekä asiakkaiden ja viranomaisten vaatimuksia vastaava laivakalusto ja vuokrasopimukset

Toteutuma: Lappeenrannan Laivat Oy:n tavoitteena ollut toimiva, luotettava sekä asiakkaiden ja viranomaisten vaatimuksia vastaava laivakalusto ja vuokrasopimukset on toteutunut. Talouden tasapainossa pitäminen ei sen sijaan toteutunut, mikä johtui koronapandemian aiheuttamista rajoitteista. Yhtiö on kuitenkin velaton ja yhtiön kassavaranto on vahva. Toiminta itsenäisenä yhtiönä päättyi vuoden 2020 lopussa.

Olemassa olevan pysäköintikapasiteetin käytön tehostaminen ja erityisesti lyhytaikaiskäytön käyttöasteen kohottaminen pysäköintitaloissa (Williparkki Oy)

Toteutuma: Tavoitteen saavuttaminen osoitautui hankalaksi koronaepidemian rajoitusten vuoksi. Tavoitteen toteutumista edistettiin aktiivisesti vuosina 2021-2023.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2020, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

LATO-konserniin kuuluvalla Williparkki Oy:llä oli 150 000 euron tulostustavoite. Tavoite toteutui täysimääräisenä.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2020 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2021–2023

Lappeenrannan kaupungin oman palvelutuotannon käyttöön tulevat uudisrakennukset ja omassa käytössä olevien rakennusten peruskorjaus- ja pieninvestointihankkeet tehdään kaupungin omaan taseeseen Lappeenrannan Toimitilat Oy:n toimiessa hankkeiden operatiivisena toteuttajana. Talonrakennushankkeiden investointeja toteutettiin 26 milj. eurolla ja pieniä investointihankkeita 2,5 milj. eurolla.

Lappeenrannan Yritystila Oy:n investoinnit vuonna 2020 olivat 504 499 euroa. Yhtiö saatoi loppuun The Switch Drive Systems Oy:lle vuokratun teollisuus- ja toimistorakennuksen laajennuksen.

Muilla konserniin kuuluvilla yhtiöillä ei ollut merkittäviä investointihankkeita vuonna 2020.

LATO Oy varautuu tietojärjestelmäinvestointeihin vuosina 2021 – 2022.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2020. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Lappeen Rakennuttaja Oy:n toiminnot yhdistettiin Lappeenrannan Toimitilat Oy:n toimintoihin vuodenvaihteessa 2019/2020. Yhdistäminen toteutettiin liiketoimintakaupalla. Lappeen Rakennuttaja Oy:n lakkauttaminen valmisteltiin vuoden 2020 aikana.

Vuosien 2020 ja 2021 vaihteessa toteutettiin Lappeenrannan Laivat Oy:n yhdistäminen tytäryhtiösulautumisella osaksi Lappeenrannan Yritystila Oy:tä.

Kaupungin takausvastuut ovat 31.12.2020 Lappeenrannan Yritystilain lainoista 23,6 milj euroa ja Williparkin lainoista 6,7 milj euroa eli yhteensä 30,3 miljoonaa euroa.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Strategiset ja operatiiviset riskit

- veroriskit
 - Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n ja osin myös Lappeenrannan Yritystila Oy:n verotuksellisiin asioihin saatiin syksyllä 2019 korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu, jonka mukaan hallinto-oikeuden ja verohallinnon päätökset on kumottu ja ennakkoratkaisu poistettu. Yhtiöt ovat tehneet oikaisuvaatimukset verotuksen oikaisulautakunnalle vuoden 2017 verotukseen liittyen.
- korona-pandemian jatkuminen
- maakuntauudistus
- Maakuntauudistus tulee muuttamaan Sote-kiinteistöjen vuokrausjärjestelyitä, joiden vaikutuksia on vaikea arvioida.
- vuokratut ja myytävät tilat
- vuokralaisen vaihdostilanteessa tilat vaativat useimmiten muutostöitä, joiden vuoksi tiloja voi olla vaikea vuokrata kannattavasti

- Ostosmatkailu Venäjältä lähes pysähdyksissä. Tämän vuoksi vuokrattavista myymälä- ja liiketiloista sekä muista toimitiloista Lappeenrannassa ylitarjontaa. Olemassa oleva tilanne alentaa vapautuvien ja tyhjien kohteiden vuokratasoa ja siten myös vuokratuottoa.
- hankkeiden toteutusaikataulut

Henkilöstöriskit

- ammattitaitoisen henkilökunnan rekrytoinnin onnistuminen

Omaisuusriskit

- toiminnan keskeytysriskit
- sisäilmaongelmat

Rahoitusriskit ja taloudelliset riskit

- korona-pandemian taloudelliset vaikutukset
- korkoriskiä hallitaan jakamalla lainat pitkällä aikavälillä tasaisesti kiinteä- ja vaihtuvakorkoisin
- suhdannevaihtelut

Lappeenrannan Toimitilat Oy – konsernin numeerinen osa:

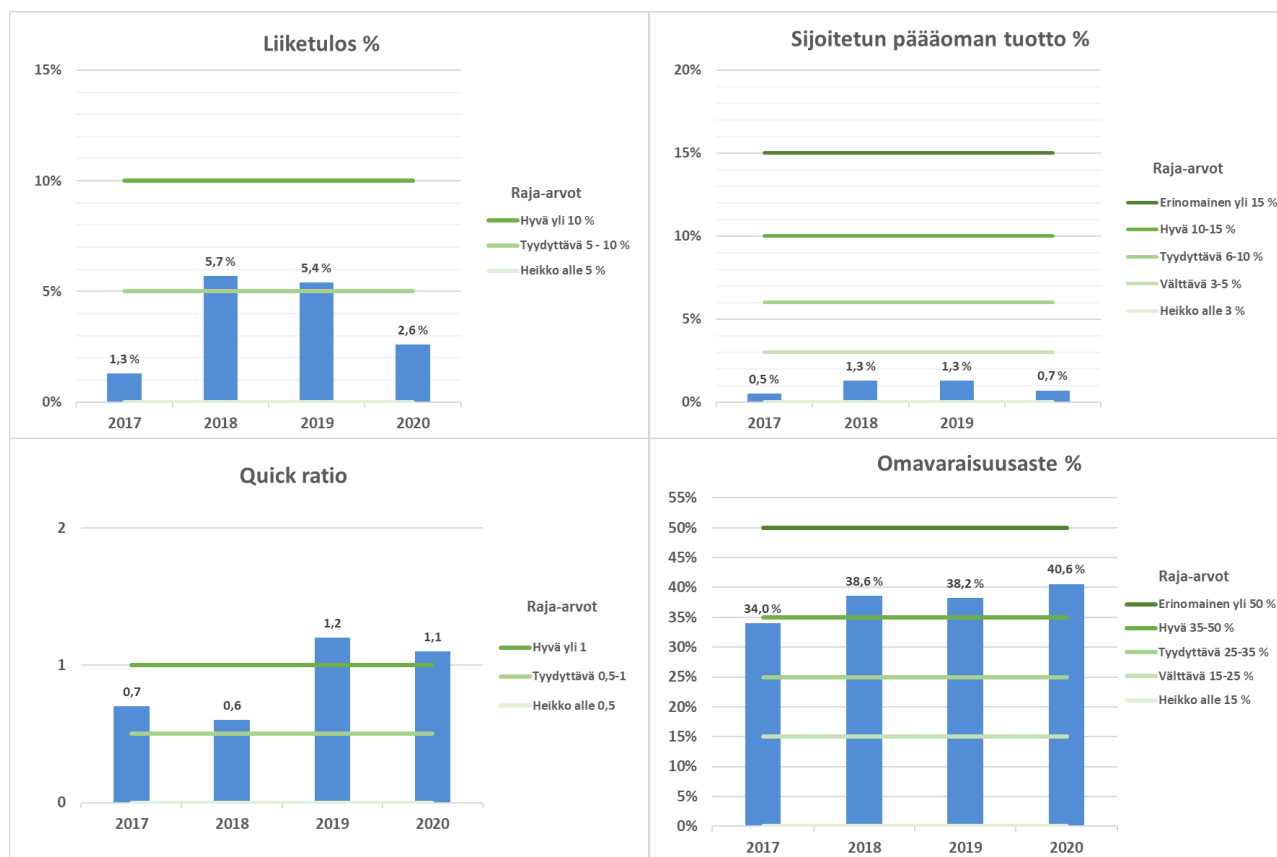
Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Muutos TP 2020/TA 2020		Muutos TP 2020/TP 2019	
				€	%	€	%
Liikevaihto	17 006	17 864	17 173	-691	-3,9 %	167	1,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot	517	0	45	45	0,0 %	-472	-91,3 %
Materiaalit ja palvelut	-529	-477	-543	-66	13,8 %	-14	2,6 %
Henkilöstökulut	-1 859	-2 374	-2 301	73	-3,1 %	-442	23,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-3 588	-3 310	-3 973	-663	20,0 %	-385	10,7 %
Liiketoiminnan muut kulut	-10 631	-10 807	-9 951	856	-7,9 %	679	-6,4 %
Liiketulos	916	896	450	-446	4,1 %	-466	-50,9 %
Rahoitustuotot	39	13	33	20	157,3 %	-5	-13,5 %
Rahoituskulut	-561	-537	-513	24	-4,6 %	49	-8,7 %
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	393	372	-29	-401	-107,9 %	-423	-107,4 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0 %	0	0 %
Verot	-99	-82	-27	55	-67,1 %	72	-72,9 %
Vähemmistön osuus tilik. tuloksesta	23	11	24	13	119,4 %	1	6,0 %
Tilikauden tulos	317	301	-32	-333	-110,7 %	-349	-110,1 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019 € %	
Pysyvät vastaavat yhteensä	72 756	69 435	-3 320	-4,6 %
Aineettomat hyödykkeet	868	611	-257	-29,6 %
Aineelliset hyödykkeet	64 508	61 192	-3 315	-5,1 %
Sijoitukset	7 380	7 632	252	3,4 %
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	8 179	6 511	-1 669	-20,4 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	7 904	6 165	-1 739	-22,0 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0 %
Rahat ja pankkisaamiset	276	346	70	25,5 %
Vastaavaa yhteensä	80 935	75 946	-4 989	-6,2 %
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019 € %	
Oma pääoma yhteensä	29 626	29 770	145	0,5 %
Osakepääoma	17 401	17 401	0	0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0 %
Muut omat rahastot	10 246	10 246	0	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	1 662	2 155	493	29,7 %
Tilikauden voitto/tappio	317	-32	-349	-110,1 %
Vähemmistöosuus	459	321	-137	-30,0 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0	0 %
Konsernireservi	709	621	-88	-12,4 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0 %
Vieras pääoma yhteensä	50 141	45 233	-4 908	-9,8 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	42 919	38 988	-3 931	-9,2 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	7 223	6 245	-978	-13,5 %
Vastattavaa yhteensä	80 935	75 946	-4 989	-6,2 %

Rahoituslaskelma 1000	TP	TP	Muutos	
	2019	2020	TP 2020/TP 2019 €	%
Liiketoiminnan tai toiminnan rahavirta				
Liikevoitto (tai Vuosikate)	916	-29	-945	-103,2 %
Oikaisut liikevoittoon (poistot)	3 103	4 472	1 369	44,1 %
Käyttöpääoman muutos	-2 010	1 440	3 450	-171,6 %
Maksetut korot ja maksut	-537	-505	32	-6,0 %
Saadut osingot	0	1	1	0,0 %
Saadut korot	39	32	-7	-17,9 %
Maksetut verot	12	-79	-91	-760,8 %
Satunnaiset erät			0	
Liiketoiminnan tai toiminnan rahavirta yhteensä	1 523	5 332	3 809	250,1 %
Investointien rahavirta				
Investoinnit muihin sijoituksiin	-59	-51	8	-13,1 %
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-2 813	-563	2 250	-80,0 %
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	978	60	-918	-93,8 %
Lainasaamisten takaisinmaksut	0	0		
Saadut investointiavustukset	0	0	0	
Investoinnit varauksella katetut	0	0	0	
Luovutustulot muista sijoituksista	64	0	-64	-100,0 %
Investointien rahavirta yhteensä	-1 830	-555	1 276	-69,7 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	-307	4 778	5 085	-1 656,2 %
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset	16	-290	-306	-1 911,3 %
Pitkäaikaisten lainojen muutokset	317	-4 418	-4 735	-1 493,6 %
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	0	0	0	
Maksullinen osakeanti/osingonjako	0	0	0	
Rahoituksen rahavirta yhteensä	333	-4 708	-5 041	-1 513,7 %
Rahavarojen muutos	26	70	44	169,4 %
Rahavarat 31.12.	276	346	70	25,3 %
Rahavarat 1.1.	250	276	26	10,2 %
Lainakanta 31.12.	45 686	41 417	-4 269	-9,3 %
Lainakanta 1.1.	45 367	45 686	319	0,7 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin (sis. oto)	28	33	5
Investoinnit (1000 €)	2 872	554	-2 318
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	42 017	38 362	-3 655
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	32 286	30 596	-1 690
Kaupungin antolainat (1000 €)	19	0	-19
Leasingvastuut (1000 €)	39	49	-12
KANNATTAVUUS			
Oman pääoman tuotto %	1,0	-0,2	-1,1
Sijoitetun pääoman tuotto %	1,3	0,7	-0,6
Liiketulos %	5,4	2,6	-2,8
VAKAVARAIJUUS			
Omavaraisuusaste %	38,2	40,6	2,4
MAKSUVALMIUS			
Current ratio	1,1	1,0	-0,1
Quick ratio	1,2	1,1	-0,1
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	1 679	2 221	542
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	3 965	3 867	-98
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	150	150	0

Tunnuslukuja suhteessa yleisiin raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Konsernin kannattavuus erityisesti pääoman tuottoasteilla mitattuna on heikko. Kannattavuuden tunnuslukuja tarkasteltaessa onkin huomioitava, että Lappeenrannan Toimitilat Oy-konserniin kuuluu yhtiöitä, joiden toiminnot tukevat kaupungin elinkeinostrategian tavoitteita. Jatkossa on kuitenkin tärkeää, että konsernin tulos säilyy voitollisena.

Omavaraisuusasteella mitattuna (40,6 %) konsernin vakavaraisuus on hyvä. Vaikka omavaraisuusaste on hyvä, konsernin vieraan pääoman määrä on 2,6-kertainen suhteessa liikevaihtoon. Tämä johtuu siitä, että osa konserniin kuuluvista yhtiöistä toimii vahvasti pääomavaltaisella toimialalla.

Vakavaraisuuteen liittyvät tunnusluvut voivat jatkossa muuttua huomattavasti sen mukaan, mitä päätetään nyt kaupungin omistuksessa olevien rakennusten ja tulevien investointien omistuksen ja rahoitusmuotojen osalta. Jos rakennuksia ei siirretä LATO – konserniin ja uudet investoinnit toteutetaan kaupungin taseeseen, on LATO – konsernin velkaantumiskehitys riippuvainen lähinnä kaupungin omistajaohjauksella toteutettavista hankkeista koskien Lappeenrannan Yritystila Oy:tä ja Williparkki Oy:tä.

Konsernin maksuvalmius tilinpäätöshetkellä oli hyvä.

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy

Toimitusjohtaja: Mika Suomalainen

Yhtiön toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy (EKJH) on 9 kunnan 100 %:sti omistama osakeyhtiö, jonka toiminta-alueella asuu noin 130 000 asukasta. Yhtiön tehtävänä on huolehtia ja toteuttaa toimiva ja taloudellinen jätehuoltojärjestelmä Etelä-Karjalan alueelle siten, että jätehuollolle asetetut tavoitteet täyttyvät.

EKJH vastaa tällä hetkellä kaikkien osakaskuntiensä kunnan vastuulla olevan jätehuollon operatiivisesta toiminnasta, sen vaatimasta asiakaspalvelusta, laskutuksesta ja neuvonnasta.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2020 verrattuna talousarvioon 2020 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2019 sekä suunta vuosille 2021–2023

Korona-pandemia vaikutti myös biokaasulaitoksen rakennus- ja asennusaikatauluihin. Laitos vastaanotti ensimmäiset kuormat toukuussa, mutta kansainvälisten matkustusrajoitusten johdosta esimerkiksi kaasunjalostusyksikkö otettiin käyttöön vasta syyskuussa. Pitkään käyttämättömänä olleeseen kaasuputkeen tiivistyi kosteutta, joka esti jalostetun kaasun myynnin loppuvuoden aikana. Johtuen em. viivytyksistä laitosta ei luovutettu alkuperäisen aikataulun mukaisesti 31.5.2020. Lappeenrannan ja Imatran biokaasun tankkausasemien vastaanottotarkastus pidettiin 16.12.2020; tähänkin aikatauluun koronapandemia vaikutti merkittävästi.

Liikevaihto oli 12,8 M€, joka ylitti budjetoidun liikevaihdon noin 0,6 M€:lla. Tulos oli 430 t€ kun budjetoitu tulos oli -600 t€. Pääsyy tähän merkittävään poikkeamaan on biokaasulaitoksen poistojen puuttuminen. Liikevaihto tulee

kasvamaan tulevina vuosina, kun biokaasulaitoksesta saadaan biometaania myyntiin. Tämän hetkisen arvion mukaan myynti voi olla vuositasolla 1,2 – 1,5 M€.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020 sekä suunta vuosille 2021–2023

Strategian mukaisesti EKJH toimii resurssivii- saasti ja siirtyy mahdollisuuksien mukaan kiertotalouteen, on aktiivinen yhteistyökumppani yrityksille jätteisiin ja materiaalitehokkuuteen liittyvän liiketoiminnan kehittämisessä. EKJH vähentää edelleen jätehuollon hiilijalanjälkeä samalla edistään kierrätystä ja materiaali- hyötykäyttöä sekä käsittelee jätteet kustan- nustehokkaasti.

EKJH tuottaa paikallisista raaka-aineista or- gaanista metaania, jolla voidaan korvata lii- kenteen ja energiatuotannon fossiilisia poltto- aineita.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2020, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijai- sesti jakaa tuottoja omistajilleen

EKJH ei jaa osinkoja.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden in- vestointihankkeiden toteutuminen vuonna 2020 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2021–2023

Merkittävimmät investoinnit vuoden aikana olivat Imatralle ja Lappeenrantaan rakennetut biokaasun tankkausasemat 1,17 M€, jotka otetaan käyttöön alkuvuodesta 2021. Kesken- eräisissä investoinneissa on biokaasulaitos 11,7 M€ sekä hyötyjaekentät 0,9 M€.

Hyötyjaekentän (Kiertotalouskenttä) II- ja III vaiheet valmistuvat 2022 mennessä, vuodelle 2021 toteutuu noin 440 t€:n kustannukset.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2020. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Tehdyt investoinnit rahoitettiin pääosin korollisella vieraalla pääomalla, loput kassavaroin. EKJH:lla ei ole lainaa Lpr:n kaupungilta.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Merkittävimmät epävarmuustekijät lähivuosina liittyvät liikennebiokaasun menekkiin, hankintapäätöksiin, lainsäädännön muutokseen ja uusien käsittelytekniikoiden (jätteen kierrätys ja energiahyödyntäminen) käyttöönottoon. Jätelaki tullaan jälleen kerran päivittämään; edellisiin muutoksiin (hankintalaki, jätelaki) sopeutuminen toimialalla on edelleen kesken.

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy:n numeerinen osa:

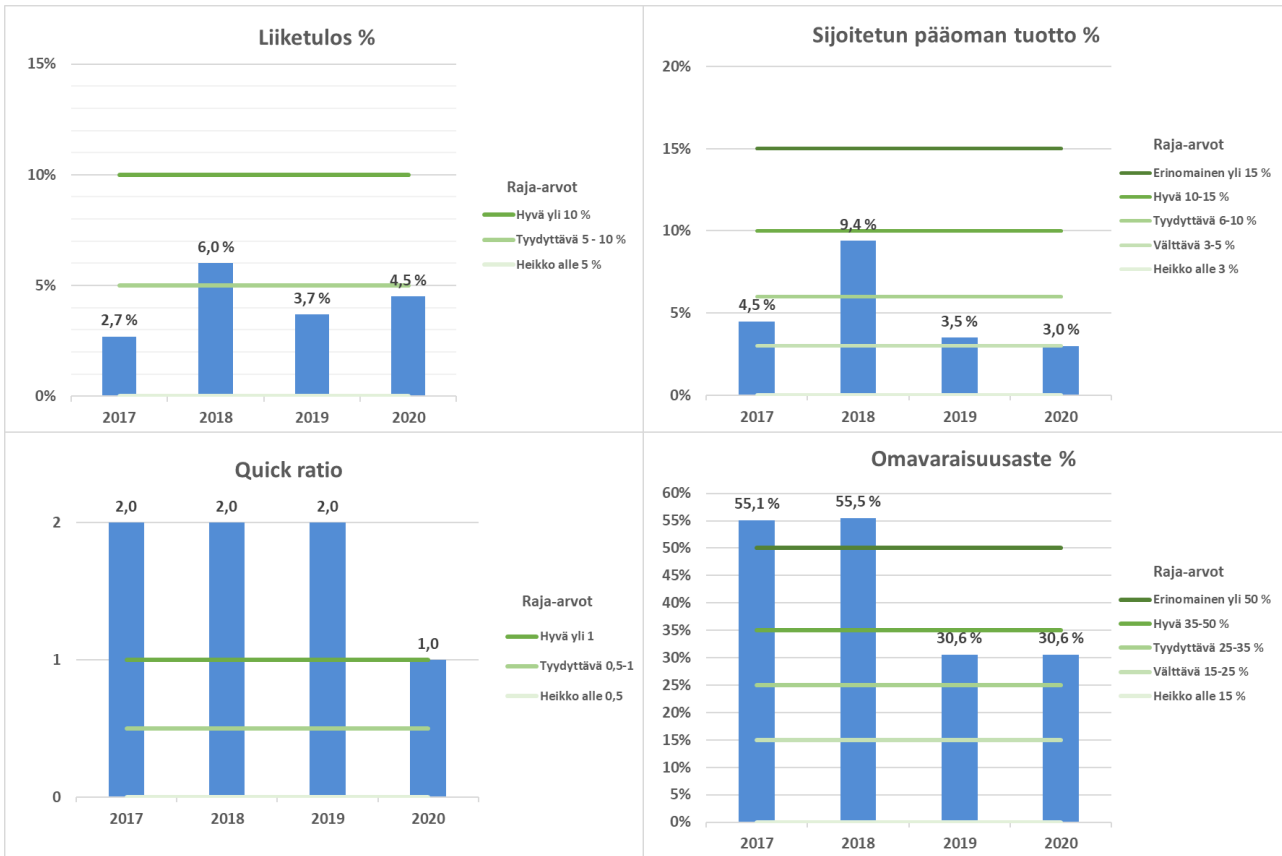
Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Muutos TP 2020/TA 2020		Muutos TP 2020/TP 2019	
				€	%	€	%
Liikevaihto	12 706	12 181	12 825	644	5,3 %	119	0,9 %
Liiketoiminnan muut tuotot	188	84	213	129	153,6 %	25	13,3 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	
Materiaalit ja palvelut	-7 616	-7 647	-7 854	-207	2,7 %	-238	3,1 %
Henkilöstökulut	-1 715	-2 068	-1 931	137	-6,6 %	-216	12,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-946	-1 317	-893	424	-32,2 %	53	-5,6 %
Liiketoiminnan muut kulut	-2 157	-1 683	-1 785	-102	6,1 %	372	-17,2 %
Liiketulos	460	-450	575	1 025	-227,8 %	115	25,0 %
Rahoitustuotot	8	6	10	4	66,7 %	2	25,0 %
Rahoituskulut	-54	-143	-86	57	-39,9 %	-32	59,3 %
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	414	-587	499	1 086	-185,0 %	85	20,5 %
Tilinpäätössiirrot	1	1	-4	-5	-500,0 %	-5	-500,0 %
Verot	-127	0	-65	-65		62	-48,8 %
Tilikauden tulos	288	-586	430	1 016	-173,4 %	142	49,3 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP	TP	Muutos TP 2020/TP 2019	
	2019	2020	€	%
Pysyvät vastaavat (yht.)	18 706	22 102	3 396	18,2 %
Aineettomat hyödykkeet	14	13	-1	-7,1 %
Aineelliset hyödykkeet	18 692	22 082	3 390	18,1 %
Sijoitukset	0	7	7	
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	6 413	4 421	-1 992	-31,1 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	
Saamiset	5 067	3 016	-2 051	-40,5 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	
Rahat ja pankkisaamiset	1 346	1 405	59	4,4 %
Vastaavaa yhteensä	25 119	26 523	1 404	5,6 %
Tase vastattavaa 1 000 €	TP	TP	Muutos TP 2020/TP 2019	
	2019	2020	€	%
Oma pääoma (yht.)	7 686	8 115	429	5,6 %
Osakepääoma	2 683	2 683	0	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	
Muut omat rahastot	0	0	0	
Ed. tilikausien voitto/tappio	4 715	5 002	287	6,1 %
Tilikauden voitto/tappio	288	430	142	49,3 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	3	7	4	133,3 %
Pakolliset varaukset	3 912	3 739	-173	-4,4 %
Vieras pääoma (yht.)	13 518	14 662	1 144	8,5 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	10 000	11 361	1 361	13,6 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	3 518	3 301	-217	-6,2 %
Vastattavaa yhteensä	25 119	26 523	1 404	5,6 %

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Liiketoiminnan rahavirta tai toiminnan rahavirta				
Liikevoitto (tai Vuosikate)	414	499	85	20,5 %
Oikaisut liikevoittoon (poistot ja pak.var.)	1 161	720	-441	-38,0 %
Käyttöpääoman muutos	-472	1 770	2 242	-475,0 %
Maksetut korot ja maksut	-54	-86	-32	59,3 %
Saadut osingot	0	0	0	
Saadut korot	8	10	2	25,0 %
Maksetut verot	-128	-65	63	-49,2 %
Satunnaiset erät	0	0	0	
Liiketoiminnan rahavirta tai toiminnan rahavirta yhteensä	929	2 848	1 919	206,6 %
Investointien rahavirta				
Investoinnit muihin sijoituksiin			0	
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-10 632	-6 857	3 775	-35,5 %
Saadut investointiavustukset		2 568	2 568	
Investoinnit varauksella katetut			0	
Luovutustulot muista sijoituksista			0	
Investointien rahavirta yhteensä	-10 632	-4 289	6 343	-59,7 %
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-9 703	-1 441	8 262	-85,1 %
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset			0	
Pitkäaikaisten lainojen muutokset	10 000	1361	-8 639	-86,4 %
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	1 000	139	-861	-86,1 %
Maksullinen osakeanti			0	
Rahoituksen rahavirta yhteensä	11 000	1500	-9 500	86,4 %
Rahavarojen muutos	1 297	59	-1 238	95,5 %
Rahavarat 31.12.	1 346	1 405	59	-4,4 %
Rahavarat 1.1.	48	1 346	1 298	2 704,2 %
Lainakanta 31.12.	11 000	12 500	1 500	13,6 %
Lainakanta 1.1.	0	11 000	11 000	

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	50,3	50,3	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	32	36	4
Investoinnit (1000 €)	10 601	4 253	-6 348
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1 000€)	11 000	12 500	1 500
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	63	416	353
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	3,8	5,5	1,7
Sijoitetun pääoman tuotto %	3,5	3,0	-0,5
Liiketulos %	3,7	4,5	0,8
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	30,6	30,6	0,0
Maksuvalmius			
Current ratio	2,0	1,0	-1,0
Quick ratio	2,0	1,0	-1,0
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	234	230	-4
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	160	147	-13
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	11,6	31,1	19,5
Lainanhoitokate	23,7	16	-7,7
Kassan riittävyys, pv	16,5	19,6	3,1
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana)	58,8	30,4	-28,4
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Tunnuslukuja suhteessa yleisiin raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Yleisiin raja-arvoihin suhteutettuna vain maksuvalmiuden tunnusluvut ovat hyvällä tasolla ja sekin on heikentynyt selvästi edellisistä vuosista. Tähän tunnuslukuun, kuten myös sijoitetun pääoman tuottoprosenttiin vaikuttaa osaltaan biokaasulaitosinvestointi. Korollisen velan määrä taseessa on kasvattanut tasetta huomattavasti, mutta investoinnin kannattavuusvaikutukset nähdään vasta tulevina vuosina. Investoinnin velkarahoitus on syynä myös omavaraisuusasteen selvään laskuun vuoden 2018 jälkeen.

Yhtiön kokoon nähden biokaasulaitosinvestointi on merkittävä ja sen onnistuminen vaikuttaa lähivuosina yhtiön taloudelliseen tulokseen huomattavasti.

Kannattavuustietoja tarkasteltaessa on huomioitava, että yhtiö on perustettu hoitamaan osakaskuntien vastuulla oleva jätehuolto. Tällöin ei ole perusteltua, että yhtiö tuottaisi voittoa enempää kuin toiminnan vakaa jatkaminen ja vuosittaisten heilahdusten tasaaminen sekä tarvittavat investoinnit edellyttävät.

Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa

Toimitusjohtaja: Katri Tolvanen

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan kaupunki ja Holiday Club Resorts Oy (HCR) ovat perustaneet Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan vuonna 2010 omistamaan ja kehittämään Lappeenrannan kaupungin Tiurunien kylässä sijaitsevaa Tiurun entisen sairaalan aluetta sillä olevine rakennuksineen. Kaupunki omistaa yhtiön osakkeista 68,85 %.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2020 verrattuna talousarvioon 2020 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2019 sekä suunta vuosille 2021–2023

Yhtiön kiinteistöllä ei ole vuokralaista tai toimintaa. Kiinteistölle on pyritty löytämään ostaja, joka ottaisi vastatakseen kohteen kehittämisestä asemakaavan mukaisesti. Toistaiseksi ostajaa ei ole kyetty löytämään ja tästä syystä yhtiö haki syksyllä 2016 kohteen asemakaavan muuttamista muun muassa niin, että ent. sairaalarakennuksen suojelumerkintä poistettaisiin. Rakennuksen lämmittämisestä luovuttiin keväällä 2016.

Kiinteistön kehittämiseen liittyen on käyty vuoden 2020 aikana neuvotteluja kahden toimijan kanssa. Esillä on ollut kaksi erilaista ideaa ja vuonna 2021 on tarkoitus selvittää, saadaanko ideasta kehityshanke.

Vuonna 2020 yhtiölle ei syntynyt liikevaihtoa lainkaan. Aiempina vuosina pieni liikevaihtokertymä oli muodostunut yhtiön kolmansilta laskuttamista lämmön ja sähkön käytön korvauksista. Nämä käyttökorvaustuotot ovat lakanneet.

Tulos vuodelta 2020 osoittaa voittoa 6934,93 euroa, mikä on talousarviossa ennakoitua (ennakoitu - 34.777 euroa) parempi tulos johtuen hallinnon ja ulkoalueiden hoidon kulujen toteutumisesta budjetoitua pienempiä. Vuonna 2020 syntyi budjetoitua enemmän

korjauskustannuksia muun muassa kattovesien poisjohtamiseen liittyvistä korjaustöistä sekä il kivallan aiheuttamista töistä.

Vuonna 2019 yhtiön tulos osoitti tappiota - 76.629 euroa. Vuoden 2020 tulos on parempi kuin vuoden 2019 tulos johtuen siitä, että asiantuntijapalveluihin ei kulunut rahaa suunnitellusti.

Mikäli uutta omistajaa kiinteistölle ei löydetä, muodostunee tulos tappiolliseksi vuosina 2021 – 2023. Vuonna 2021 tuloksen ennustetaan olevan tappiollinen noin -72.516 euroa. Kulut pyritään minimoimaan ja kuluvastike lasketaan ennakoitavien kulujen mukaisesti. Vuoden 2020 alusta voimaan tullut kuluvastikeperusteinen rahoitusjärjestely on vaikuttanut talousarvion ja tuloslaskelman lukuihin. Yhtiölle syntyy liikevaihtoa kuluvastikkeista.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020 sekä suunta vuosille 2021–2023

Yhtiö on perustettu omistamaan ja kehittämään Tiurun entisen sairaalan aluetta sillä olevine rakennuksineen. Yhtiö ei ole toistaiseksi kyennyt löytämään ostajaa omistamalleen kiinteistölle ja tästä syystä yhtiö on hakenut kohteen asemakaavan muuttamista muun muassa niin, että rakennuksen suojelumerkintä poistettaisiin. Yhtiö pyrkii edelleen löytämään kiinteistölle ostajan, joka ottaisi vastatakseen kohteen kehittämisestä tai yhtiö pyrkii kehittämään kiinteistöä muulla tavalla.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2020, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2020 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2021–2023

Vuonna 2020 ei toteutettu investointihankkeita. Yhtiö pyrkii myymään omistamansa kiinteistön, jolloin investoinneille ei olisi tarvetta myöskään vuosien 2021 – 2023 aikana.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2020. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Vuonna 2020 ei toteutettu rakennejärjestelyitä.

Yhtiön maksuvalmiuden turvaamiseksi on syksyllä 2014 jouduttu ottamaan käyttöön rahoitusjärjestely, jossa yhtiön omistajat Lappeenrannan kaupunki ja Holiday Club Resorts Oy ovat vastanneet omistustensa suhteessa (pl. tammi-huhtikuun 2016 lämmityksen kulu, josta kaupunki yksin on vastannut) yhtiön toiminnan kuluista sijoittamalla oman pääoman ehtoisina sijoituksina Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon yhtiön toiminnan kuluja vastaavan euro määrän. Vuonna 2016 yhtiölle tehdyt suoritukset riittivät kattamaan myös vuoden 2017 toiminnan kulut. Rahoitustarve oli olemassa jälleen vuoden 2018 ja on sitä seuraavien vuosien osalta.

Lappeenrannan kaupunki esitti muutosta yhtiön rahoitusjärjestelyyn keväällä 2019. Omistajat päättivät syksyllä 2019, että vuoden 2020 alusta lähtien yhtiön rahoitustarve kateetaan kuluvastikkeen muodossa. Omistajat ovat yhtiön esityksestä päättäneet vuoden 2020 rahoituksesta, yhteensä noin 106.450 euroa, josta osuudet omistusten suhteessa ovat: kaupunki noin 73 291 euroa ja HCR noin 33 159 euroa.

Yhtiöllä ei ole kaupungilta haettuja takauksia. Yhtiö on kaupungille velkaa noin 115.000 euron suuruisen maankäyttösopimukseen perustuvan maksun. Maksun suorittaminen on siirretty ajankohtaan, jolloin yhtiö on saanut myytyä kiinteistön.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Yhtiön toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät kiinteistön myyntiajan pitkittymiseen. Ostajan löytäminen kiinteistölle on osoittautunut hankalaksi, mistä johtuen edellä kuvattu rahoitusjärjestely on jouduttu ottamaan käyttöön. Asemakaavamuutosta on jouduttu hakemaan samasta syystä. Yhtiön näkökulmasta myös asemakaavamuutoksen lopputulokseen ja sen lainvoimaistumisen aikatauluun liittyy epävarmuutta. Riskiä sisältyy myös aikaisempaan verrattuna lisääntyneessä määrin entisen sairaalarakennuksen kuntoon useiden vuosien aikana tapahtuneiden vesivuotojen takia ja veden valuttua jopa alimpiin kerroksiin. Vesivuoto-ongelman ratkaisemiseksi toteutettiin syksyllä 2019 kattovesien poisjohtaminen hallitusti suoraan pihalle ja tämä työ jatkui vuonna 2020. Kiinteistöön on tarve tehdä turvallisuuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä vuonna 2021.

Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan numeerinen osa:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Muutos TP 2020/TA2020		Muutos TP 2020/TP 2019	
				€	%	€	%
Liikevaihto	0	106	106	0	0,0 %	106,5	
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0		0,0	
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0		0,0	
Henkilöstökulut	-7	-7	-7	0	0,6 %	-0,3	3,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0		0,0	
Liiketoiminnan muut kulut	-70	-134	-92	42	-31,4 %	-22,4	32,0 %
Liiketulos	-76	-35	7	42	-121,2 %	83,8	-109,6 %
Rahoitustuotot	0	0	0	0		0,0	
Rahoituskulut	0	0	0	0		-0,0	
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	-77	-35	7	42	-119,9 %	83,6	-109,0 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0		0,0	
Verot	0	0	0	0		0,0	
Tilikauden tulos	-77	-35	7	42	-119,9 %	83,6	-109,0 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Pysyvät vastaavat (yht.)	1 526	1 526	0	0,0 %
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	
Aineelliset hyödykkeet	1 526	1 526	0	0,0 %
Sijoitukset	0	0	0	
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	97	96	-1	-1,2 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	
Saamiset	0	0	0	
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	
Rahat ja pankkisaamiset	97	96	-1	-1,2 %
Vastaavaa yhteensä	1 623	1 622	-1	-0,1 %
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Oma pääoma (yht.)	1 490	1 497	7	0,5 %
Osakepääoma	1 525	1 525	0	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	
Muut omat rahastot	1 741	1 741	0	
Ed. tilikausien voitto/tappio	-1 699	-1 776	-77	4,5 %
Tilikauden voitto/tappio	-77	7	84	-109,0 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0	
Pakolliset varaukset	0	0	0	
Vieras pääoma (yht.)	133	125	-8	-6,1 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	
Lyhytaikainen vieraspääoma	133	125	-8	-6,1 %
Vastattavaa yhteensä	1 623	1 622	-1	-0,1 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	68,9	68,9	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	oto	oto	
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1 000€)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)		0	0
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	-5,2	0,5	5,7
Sijoitetun pääoman tuotto %	-5,2	0,5	5,7
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	91,8	92,3	0,5
Maksuvalmius			
Current ratio	0,7	0,8	0,1
Quick ratio	0,7	0,8	0,1
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	0	73	73
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	0	0	0
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Sanallinen arvio

Yhtiön omistamissa kiinteistöissä ei ole tällä hetkellä vuokralaisia, joten aktiivista liiketoimintaa ei ole.

Yhtiön vakavaraisuutta pitää tarkastella siitä näkökulmasta, että oman pääoman suuruus vastaa käytännössä taseessa olevaa maa-alueiden arvoa. Yhtiöllä ei ole yhtään korollista velkaa.

Koska yhtiöllä ei ole liiketoiminnasta saatavia tuloja, voi olla, ettei vuoden 2020 lopussa olleilla rahavaroilla selvitä vuoden 2021 menoista. Lyhytaikaiset velat koostuvat lähinnä ostoveloista konserniyhtiöille.

Kaupungin intresseissä on, että yhtiö myy omistamansa kiinteistöt, kun potentiaalinen ostajaehdokas löytyy.

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy

Toimitusjohtaja: Mikko Hietamies

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n tehtävänä on omistaa teatteritoimintaa varten rakennettavaa rakennuksen osaa ja vuokrata sitä teatteritoimintaa varten. Yhtiö voi omistaa, vuokrata ja hallita mahdollisia muita kiinteistöjä.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2020 verrattuna talousarvioon 2020 että kehittämisestä verrattuna tilinpäätökseen 2019 sekä suunta vuosille 2021–2023

Vuosi 2020 oli Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n toiminnan viides vuosi sen jälkeen, kun yhtiön rakennuttamat ja omistamat teatteritilat kauppakeskus IsoKristiinan laajenusosassa valmistuivat. Yhtiön päävuokralaisena toimii Lappeenrannan kaupunginteatteri, jolle tilat on kokonaisuudessaan vuokrattu. Kaupunginteatteri huolehtii tilojen edelleenvuokrauksesta siltä osin, kun se ei itse tarvitse tiloja omassa toiminnassaan.

Yhtiön toiminta on vakiintunut teatterirakennuksen omistamiseen ja hallinnointiin liittyviin tehtäviin. Yhtiön palveluksessa ei ole vakinaisia työntekijöitä, mutta yhtiöllä on voimassaolevat järjestelyt tarvittavien tehtävien hoitamiseksi.

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen koronapandemian aiheuttamien rajoitustoimenpiteiden vuoksi ja yhtiön päävuokralaisen yleisölle suunnattu toiminta oli keskeytyksissä osan vuotta. Kaupungin linjausten mukaan vuokrahelpotuksia kaupungin omille toimialoille ei annettu, joten vuokratuloon ei tullut muutoksia.

Yhtiön liikevaihto tilikauden aikana oli 1 200 000 euroa ja koostui kokonaisuudessaan Lap-

peenrannan kaupunginteatterin yhtiölle maksamista tilavuokrista. Yhtiön tilikauden tulos oli 20 289,71 euroa (TP 2019 8 606,03 euroa). Tulevina vuosina yhtiön taloudellisen aseman arvioidaan pysyvän edellisten vuosien kaltaisena.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020 sekä suunta vuosille 2021–2023

- *Toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisten tilojen tarjoaminen kaupunginteatterin käyttöön*

Tavoite on toteutunut.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2020, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2020 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2021–2023

Vuonna 2020 ei toteutettu investointeja. Myöskään vuosille 2021-2023 ei ole suunnitella merkittäviä investointihankkeita.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2020. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Ei rakenne- ja rahoitusjärjestelyjä vuonna 2020. Kaupungilta ei ole haettu takauksia tai lainoja vuonna 2020.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n liike-toiminta keskittyy teatteritilojen omistami- seen, hallinointiin ja tilojen vuokraamiseen Lappeenrannan kaupungin käyttöön. Tilat ovat uudehkot, joten yhtiön liiketoimintaris- kin arvioidaan olevan pienekkö.

Suurin riski toiminnassa kohdistuu yhtiön omistamassa rakennuksessa olevien teatteri- teknisten järjestelmien ennalta-arvaamatto- miin teknisiin vikoihin tai häiriöihin, jotka vai- kuttavat usein välittömästi kaupunginteatte- rin asiakkaisiin näytösten häiriöinä tai pahim- millaan peruuntumisena. Riskiä hallitaan mm. sillä, että laitteistojen ylläpidosta ja käytöstä

vastaava henkilökunta on koulutettu käyttä- mään laitteistoa ja selvittämään häiriötilan- teita. Myös tarvittava ulkopuolinen tuki häi- riötilanteiden selvittämiseksi on järjestetty tarkoituksenmukaisesti.

Yhtiön lainamäärä on merkittävä. Rahoituk- seen sisältyvää korkoriskiä voidaan hallita ja- kamalla rahoitus pitkällä aikavälillä tasaisesti kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin lainoihin. Tällä hetkellä painopiste on vaihtuvakorkoisessa matalan korkotason vuoksi.

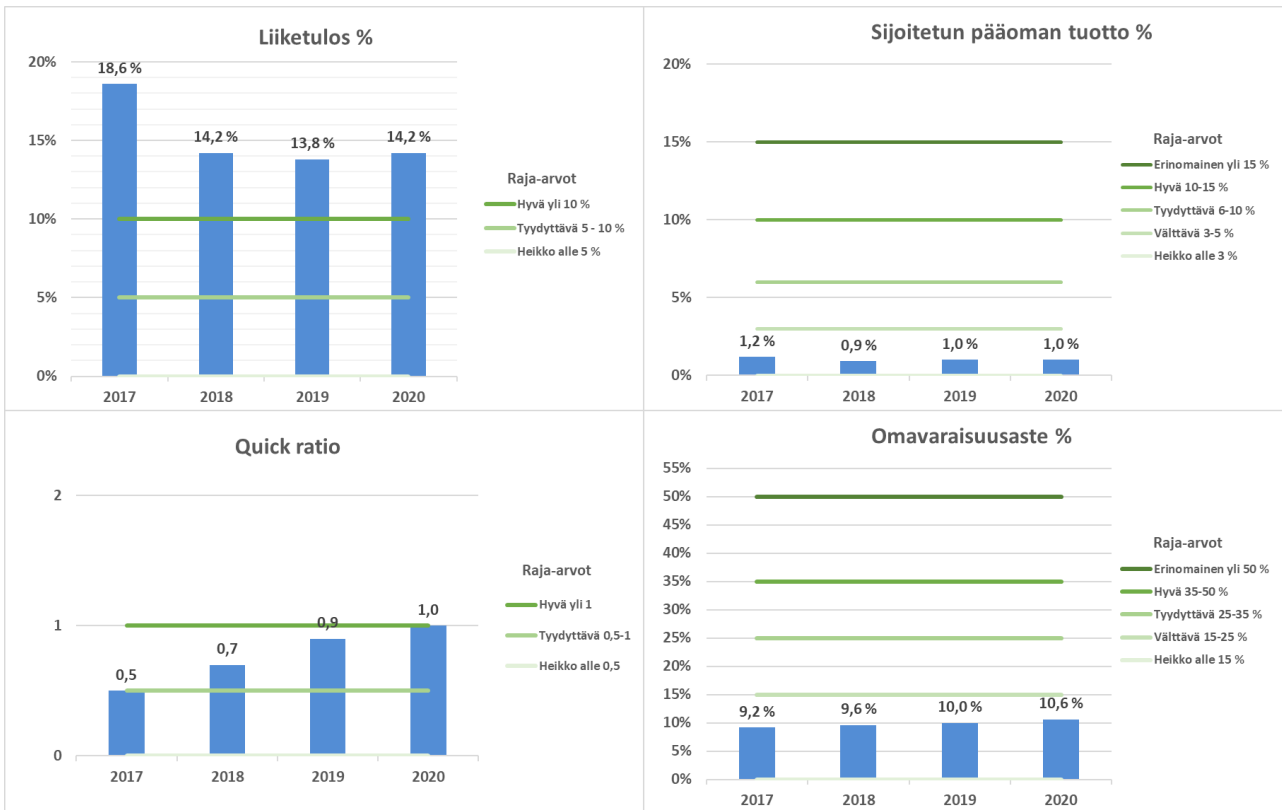
Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n numeerinen osa:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Muutos TP 2020/TA 2020		Muutos TP 2020/TP 2019	
				€	%	€	%
Liikevaihto	1 200	1 200	1 200	0	0,0 %	0	0,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Henkilöstökulut	-2	-3	-2	1	-33,3 %	0	-11,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-821	-820	-822	-2	0,2 %	-1	0,1 %
Liiketoiminnan muut kulut	-211	-215	-206	9	-4,2 %	5	-2,5 %
Liiketulos	165	162	170	8	4,9 %	5	2,7 %
Rahoitustuotot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Rahoituskulut	-157	-165	-150	15	-9,1 %	7	-4,4 %
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	9	-3	20	23	766,7 %	11	132,4 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Verot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Tilikauden tulos	9	-3	20	23	766,7 %	11	132,4 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Pysyvät vastaavat (yht.)	16 503	15 684	-819	-5,0 %
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	
Aineelliset hyödykkeet	16 461	15 642	-819	-5,0 %
Sijoitukset	42	42	0	
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	702	775	73	10,5 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	
Saamiset	702	775	73	10,5 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	
Rahat ja pankkisaamiset	0	0	0	0,0 %
Vastaavaa yhteensä	17 205	16 459	-746	-4,3 %
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Oma pääoma (yht.)	1 723	1 744	21	1,2 %
Osakepääoma	3	3	0	0,0 %
Arvonkorotusrahoitus	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	2 243	2 243	0	0,0 %
Ed. tilikauden voitto/tappio	-531	-522	9	1,7 %
Tilikauden voitto/tappio	9	20	11	122,2 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Konsernireservi	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	15 482	14 715	-767	-5,0 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	14 660	13 970	-690	-4,7 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	822	745	-77	-9,3 %
Vastattavaa yhteensä	17 205	16 459	-746	-4,3 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	0,2	0	0
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1 000€)	15 350	14 660	-690
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	14 300	13 750	-550
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	0,5	1,1	0,6
Sijoitetun pääoman tuotto %	0,9	1,9	1,0
Liiketulos %	13,8	14,2	0,4
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	10,0	10,6	0,6
Maksuvalmius			
Current ratio	0,9	1,0	0,1
Quick ratio	0,9	1,0	0,1
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	1 200	1 200	0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	0	0	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Tunnuslukuja suhteessa yleisiin raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Yhtiön tunnuslukuja arvioitaessa on huomioitava, että Teatterikiinteistö Oy:n liiketoiminta keskittyy tilojen vuokraamiseen Lappeenrannan kaupungille, joten yhtiön liiketoimintariski on pieni. Suurin osa toiminnan kuluista koostuu pääomakuluista (poistot + korot). Toimintaympäristön takia vuokratuotosta tuleva tulovirta on vakaa, joten oleellista on pitää muut kuin pääomakulut maltillisella tasolla.

Yhtiön ensisijainen tavoite ei ole tuottaa mahdollisimman paljon voittoa. Vuokratuottojen tulee kuitenkin kattaa toiminnasta aiheutuneet kulut.

Saimaan Tukipalvelut Oy

Toimitusjohtaja: Saku Linnamurto

Yhtiön toiminta-ajatus

Saimaan Tukipalvelut Oy tuottaa asiakkaan kumppanina terveyttä edistäviä ruoka-, puhkaus- sekä kiinteistöjen huolto- ja kunnossapidon palvelukokonaisuuksia joustavasti ja taloudellisesti.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2020 verrattuna talousarvioon 2020 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2019 sekä suunta vuosille 2021–2023

Vuosi 2020 oli Saimaan Tukipalvelut Oy:n strategiakauden 2019–2021 toinen toimintavuosi. Laadittua strategiaa toteutettiin edelleen huolimatta vuoden poikkeuksellisesta luonteesta.

Koronaviruspandemia aiheutti merkittäviä muutoksia yhtiön toimintaan vuonna 2020. Koronaviruspandemian aiheuttamiin poikkeusoloihin liittyen, omistajien palvelukysynnän laskiessa, aloitettiin talouden sopeutus-toimet välittömästi maaliskuussa 2020. Sopeutukset vaativat mm. henkilöstölomautuksia kevät- ja kesäkauden aikana sekä henkilöstöravintoloiden alasajoa koronan romahduttaessa ravintoloiden asiakasmäärät. Koulujen siirryttyä etäopetukseen ja monien julkisten tilojen sulkeuduttua ruoka- ja puhtaustalouden kuntalaskutuksia vähennettiin huhtikuun ja toukokuun aikana yhteensä noin miljoonalla eurolla.

Ruokapalvelujen toimialalla aloitettiin uusina asiakkuuksina sote-ruokien tuottaminen Eksotelle Lemmin kunnan alueella 1.8.2020 lukien sekä vanhuspalveluaterioiden tuottaminen yksityiselle Onni hoivalle 1.10.2020 lukien. Lisäksi aloitettiin Taipalsaareen kunnan pyynnöstä kunnan ruokahuollon johtaminen määraaikaisella sopimuksella.

Vuonna 2020 Saimaan Tukipalvelut Oy:n omistajien palveluhintoja korotettiin 1.8.2020 lukien 1,22 %:a.

Saimaan Tukipalvelut Oy:n vuoden 2020 liikevaihto oli 47,1 miljoonaa euroa, liikevoitto 372 tuhatta euroa ja tilikauden tulos verojen jälkeen 290 tuhatta euroa voitollinen. Liikevaihto oli 4,8 miljoonaa euroa edellisvuotta pienempi. Tähän vaikuttivat pesulatoimintojen yhtiöittäminen 1.7.2019, koronaviruspandemian vaikutus yhtiön palvelujen kysyntään sekä kunnossapitotoimialan edellisvuotta pienempi työtöiden määrä. Liikevoitto muodostui talousarviossa esitettyä ja edellisvuotta paremmaksi johtuen toteutetuista sopeutus-toimista sekä tilinpäätöksessä kirjatusta lomapalkkavelan muutoksesta ja ennakoitua pienemmistä tapaturmavakuutusmaksuista.

Saimaan Tukipalvelujen liikevaihto tulee olemaan 47–50 miljoonan euron luokkaa myös vuosina 2021–2023 ja vuosien 2021–2023 talousarviot laaditaan siten, että yhtiön liikevoitto on lievästi positiivinen.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020 sekä suunta vuosille 2021–2023

Taloudelliset tavoitteet toteutuivat budjetin mukaisesti. Yhtiön omistajien toiminnoissa vuoden aikana toteutuneet muutokset voitiin huomioida hyvin palvelutuotannossa. Vuosina 2021–2023 toimintaa kehitetään yhteistyössä omistajien kanssa, huomioiden mahdolliset muutokset omistajien palveluverkoissa.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2020, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiön tarkoituksena ei ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna

2020 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2021–2023

Vuodeksi 2020 suunnitellut investoinnit alittivat suunnitellun tason ja ne rahoitettiin tulorahoituksella. Tulevina vuosina ei ole tiedossa poikkeuksellisia investointeja.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2020. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Toimintavuoden aikana yhtiöllä ei ollut rakenne- ja rahoitusjärjestelyjä. Yhtiöllä ei ole kaupungilta haettuja takauksia tai lainoja.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Mahdollisen sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksista yhtiön toimintaan ei ole tällä hetkellä täyttä varmuutta. Lähinnä muutos

voisi koskea Eksoten omistusosuuden siirtymistä uuden hyvinvointialueen hallintaan.

Lasten ja nuorten määrä varhaiskasvatuksessa sekä perus- ja lukio-opetuksessa vähenee. Ikäluokkien pieneneminen on jyrkempää Imatralla kuin Lappeenrannassa, mutta suunta on kummassakin kaupungissa sama. Tämä asettaa haasteita yhtiön ruokatuotantoon siinä mielessä, että kiinteiden välillisten kulujen, kuten vuokrien osuus ateriaa kohden kasvaa, vaikka tuotantoa voidaan tehostaa tiettyyn pisteeseen saakka henkilöstö- ja muita välittömiä kuluja vähentämällä.

Omistajakuntien elinkaarihankkeina toteutettavat kiinteistöuudistukset voivat aiheuttaa muutostarvetta erityisesti puhtauspalvelujen toimialalla. Kokonaisuutena niin julkisen tuotannon yksityistäminen kuin kiinteistöjen elinkaaritoteutuksetkin aiheuttavat ongelmia yhtiössä käytössä olevan yhdistelmätyön (siivous/ruokahuolto) toteuttamiselle.

Saimaan Tukipalvelut Oy:n numeerinen osa:

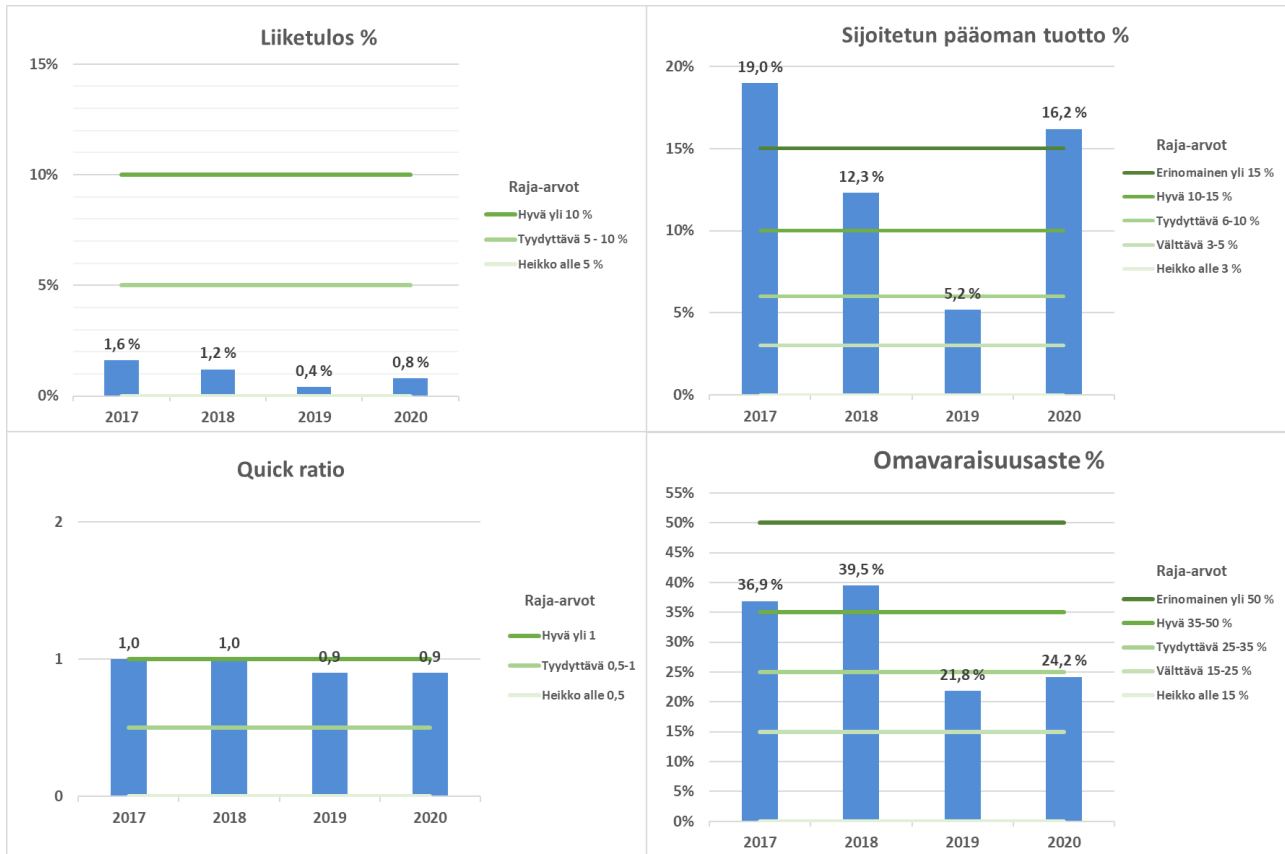
Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Muutos TP 2020/TA 2020		Muutos TP 2020/TP 2019	
				€	%	€	%
Liikevaihto	51 898	49 378	47 078	-2 300	-4,7 %	-4 820	-9,3 %
Liiketoiminnan muut tuotot	90	7	63	56	800,0 %	-27	-30,0 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Materiaalit ja palvelut	-16 086	-15 350	-13 876	1 474	-9,6 %	2 210	-13,7 %
Henkilöstökulut	-30 568	-28 911	-28 171	740	-2,6 %	2 397	-7,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-520	-219	-216	3	-1,4 %	304	-58,5 %
Liiketoiminnan muut kulut	-4 625	-4 697	-4 506	191	-4,1 %	119	-2,6 %
Liiketulos	188	208	372	164	78,8 %	184	97,9 %
Rahoitustuotot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Rahoituskulut	-1	0	-1	-1	0,0 %	0	0,0 %
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	187	208	371	163	78,4 %	184	98,4 %
Tilinpäätössiirrot	4	0	0	0	0,0 %	-4	-100,0 %
Verot	-36	-42	-81	-39	92,9 %	-45	125,0 %
Tilikauden tulos	155	166	290	124	74,7 %	135	87,1 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP	TP	Muutos TP 2020/TP 2019	
	2019	2020	€	%
Pysyvät vastaavat (yht.)	413	340	-73	-17,7 %
Aineettomat hyödykkeet	36	24	-12	-33,3 %
Aineelliset hyödykkeet	356	295	-61	-17,1 %
Sijoitukset	21	21	0	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	9 497	9 796	299	3,1 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	9 157	9 460	303	3,3 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	340	336	-4	-1,2 %
Vastaavaa yhteensä	9 910	10 136	226	2,3 %
Tase vastattavaa 1 000 €	TP	TP	Muutos TP 2020/TP 2019	
	2019	2020	€	%
Oma pääoma (yht.)	2 158	2 448	290	13,4 %
Osakepääoma	218	218	0	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	0	0	0	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	1 785	1 940	155	8,7 %
Tilikauden voitto/tappio	155	290	135	87,1 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	2	2	0	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	7 750	7 686	-64	-0,8 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	7 750	7 686	-64	-0,8 %
Vastattavaa yhteensä	9 910	10 136	226	2,3 %

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Liiketoiminnan rahavirta tai toiminnan rahavirta				
Liikevoitto (tai vuosikate)	188	371	183	97,3 %
Oikaisut liikevoittoon (poistot ja pak.var.)	519	217	-302	-58,2 %
Käyttöpääoman muutos	-312	-402	-90	28,8 %
Maksetut korot ja maksut	-1	-1	0	0,0 %
Saadut osingot	0	0	0	0,0 %
Saadut korot	0	0	0	0,0 %
Maksetut verot	-154	-46	108	-70,1 %
Satunnaiset erät	0	0	0	0,0 %
Liiketoiminnan rahavirta tai toiminnan rahavirta yhteensä	240	139	-101	-42,1 %
Investointien rahavirta				
Investoinnit muihin sijoituksiin	0	0	0	0,0 %
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-240	-143	97	-40,4 %
Saadut investointiavustukset	0	0	0	0,0 %
Investoinnit varauksella katetut	0	0	0	0,0 %
Luovutustulot muista sijoituksista	0	0	0	0,0 %
Investointien rahavirta yhteensä	-240	-143	97	-40,4 %
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	0	-4	-4	0,0 %
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen muutokset	0	0	0	0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	0	0	0	0,0 %
Maksullinen osakeanti	0	0	0	0,0 %
Rahoituksen rahavirta yhteensä	0	0	0	0,0 %
Rahavarojen muutos	0	-4	-4	0,0 %
Rahavarat 31.12.	340	336	-4	1,2 %
Rahavarat 1.1.	340	340	0	0,0 %
Lainakanta 31.12.	0	0	0	0,0 %
Lainakanta 1.1.	0	0	0	0,0 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	63,8	63,8	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	1016	909	-107
Investoinnit (1000 €)	240	143	-97
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1 000€)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	176	140	-36
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	4,2	12,6	8,4
Sijoitetun pääoman tuotto %	5,2	16,2	11,0
Liiketulos %	0,4	0,8	0,4
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	21,8	24,2	2,4
Maksuvalmius			
Current ratio	0,9	0,9	0,0
Quick ratio	0,9	0,9	0,0
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	20 313	18 722	-1 591
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	1 121	1 224	103
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	281,3	353,8	72,6
Lainanhoitokate	0	0	0
Kassan riittävyys, pv	2,4	2,6	0,2
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana)	34,6	39,0	4,4
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut	0	0	0
Tuloutus kaupungille (1000 €)	957	0	-957

Tunnuslukuja suhteessa yleisiin raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Kannattavuuden tunnuslukuja tarkasteltaessa on huomioitava ympäristö, missä yhtiö toimii. Yhtiö tuottaa palveluita omistajilleen heidän tiloissaan. Yhtiöllä ei ole asetettu tuloutusvaatimusta. Yhtiöllä ei ole merkittäviä investointipaineita eikä korollista velkaa. Siten kannattavuuden kannalta tärkeintä on kustannustehokkuus, mikä mahdollistaa kilpailukykyisen hinnoittelun.

Vakavaraisuuden tavoitetasoon vaikuttavat samat asiat kuin edellä kannattavuuden tunnuslukujen kohdalla on kerrottu. Tämän takia omavaraisuusasteen kehityksessä erinomaiselle tasolle pääsy tuloista kasvattamalla ei ole tarkoituksenmukaista yhtiön omistajien intressien kannalta. Omavaraisuusasteen selvä heikkeneminen vuoden 2018 jälkeen johtui vuonna 2019 maksetusta kertaluonteisesta osingosta.

Maksuvalmiutta tarkasteltaessa on huomioitava, että yhtiön vieras pääoma koostuu korottomista osto-, siirto- ja muista lyhytaikaisista veloista.

Saimaan tukipalvelut Oy on perustettu tuottamaan tukipalveluita omistajilleen, eikä sen ole tästä syystä tarkoituksenmukaista tehdä voittoa sen enempää kuin toiminnan vakaa jatkaminen ja vuosittaisten heilahdusten tasaaminen edellyttävät.

Etelä-Karjalan Pesula Oy

Toimitusjohtaja: Saku Linnamurto

Yhtiön toiminta-ajatus

Saimaan Tukipalvelut Oy perustettiin 1.1.2010 alkaen 13.2.1953 yritysrekisteriin merkityn Etelä-Karjalan Pesula Oy:n Y-tunnuksen alle yhtiön nimeä muuttamalla ja yhtiön toimintaa laajentamalla. Vuonna 2019 Saimaan Tukipalveluiden tekstiilipalvelutoimiala eriytettiin omaksi yhtiökseen osittaisjakautumisella ja Etelä-Karjalan Pesula Oy aloitti toimintansa 1.7.2019.

Yhtiö tarjoaa tuottamiaan palveluja myös muille toimijoille kuin omistajilleen siinä määrin kuin se on mahdollista vaarantamatta yhtiön asemaa julkisista hankinnoista annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuna sidosyksikkönä.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2020 verrattuna talousarvioon 2020 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2019 sekä suunta vuosille 2021–2023

Etelä-Karjalan Pesulassa otettiin tilikauden aikana käyttöön uutena tuotesegmenttinä pestävät kasvomaskit. Koronaviruspandemialla ei ollut muita vaikutuksia yhtiön toimintaan taloudellisessa mielessä. Heinäkuussa 2020 pesulalle myönnettiin Kauppalehden Menestyjät -sertifikaatti.

Pesulassa suoritettiin 18.11.2020 ISO 14001:2015 toimintatarkastus ja tarkastuksen havaintoina laadittiin aikataulutettu lämmöntalteenottojärjestelmän toteuttamiseksi kesäkuussa 2021. Järjestelmällä pyritään edelleen tehostamaan pesulan energiankäyttäjärjestelmää.

Etelä-Karjalan Pesulan liikevaihdoksi 31.12.2020 päättyneellä tilikaudella muodostui 3,1 miljoonaa euroa. Liikevoitoksi muodostui 260 tuhatta euroa, joka on 8,3 %:a liikevaihdosta. Jos yhtiön omistuksessa ei tapahdu

muutoksia, vuosien 2021–2023 luvut tulevat olemaan samaa tasoa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020 sekä suunta vuosille 2021–2023

Toimintavuonna Etelä-Karjalan Pesula jatkoi vakaata toimintaa ylläpitäen ja kehittäen laadutetasoa, palvelukonsepteja, vuokratekstiilivalikoimaa, ympäristöystävällisyyttä, digitaalisuutta ja omistaja-asiakassuhteita.

Saimaan Tukipalvelut Oy:n taloushallinnossa ja pesulayhtiön työnjohdossa jatkettiin omistajien kanssa osakekauppakilpailutuksen valmistelua omistajien edellyttämällä tavalla.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2020, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiön tarkoitus ei ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2020 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2021–2023

Vuonna 2020 investoinnit kohdistuivat pääasiassa vuokratekstiileihin ja toteutuivat suunnitellusti. Vuodelle 2021 on suunniteltu investointi lämmöntalteenottojärjestelmän toteuttamiseksi.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2020. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Yhtiön omistajat Lappeenrannan kaupunki, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimi, Imatran kaupunki ja Taipalsaaren kunta aloittivat loppuvuodesta 2020 pesulan osakkeiden ja pal-

velusopimusten myynnin julkisella kilpailutuksella. Jos kilpailutus johtaa osakekauppaan, toteutuu kauppa vuonna 2021.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Pesulan palvelutoiminta muodostuu pääasiassa omistajille ja näiden omistamille yhtiöille tuotettavista tekstiilipalveluista. Tekstiilipalveluiden tarve on ollut viimeiset vuodet hyvin vakiintuneella tasolla, eikä tarpeen vähene mistä ole nähtävissä. Energia- ja materiaalikustannusten kohoaminen voi muodostaa taloudellisen riskin yhtiölle.

Etelä-Karjalan Pesula Oy:n numeerinen osa:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Muutos TP 2020/TA 2020		Muutos TP 2020/TP 2019	
				€	%	€	%
Liikevaihto	1 563	3 120	3 118	-2	-0,1 %	1 555	99,5 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Materiaalit ja palvelut	-264	-445	-529	-84	18,9 %	-265	100,4 %
Henkilöstökulut	-514	-1 410	-1 178	232	-16,5 %	-664	129,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-273	-538	-558	-20	3,7 %	-285	104,4 %
Liiketoiminnan muut kulut	-326	-600	-593	7	-1,2 %	-267	81,9 %
Liiketulos	186	127	260	133	104,7 %	74	39,8 %
Rahoitustuotot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Rahoituskulut	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	186	127	260	133	104,7 %	74	39,8 %
Tilinpäätössiirrot	-37	0	0	0	0,0 %	37	-100,0 %
Verot	-30	-25	-65	-40	160,0 %	-35	116,7 %
Tilikauden tulos	119	102	195	93	91,2 %	76	63,9 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Pysyvät vastaavat (yht.)	1 477	1 485	8	0,5 %
Aineettomat hyödykkeet	15	11	-4	0,0 %
Aineelliset hyödykkeet	1 455	1 467	12	0,8 %
Sijoitukset	7	7	0	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	939	1 249	310	33,0 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	0,0 %
Saamiset	363	509	146	40,2 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	0,0 %
Rahat ja pankkisaamiset	576	740	164	28,5 %
Vastaavaa yhteensä	2 416	2 734	318	13,2 %
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Oma pääoma (yht.)	1 886	2 081	195	10,3 %
Osakepääoma	3	3	0	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	0,0 %
Muut omat rahastot	1 764	1 764	0	0,0 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	0	119	119	0,0 %
Tilikauden voitto/tappio	119	195	76	63,9 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	38	38	0	0,0 %
Pakolliset varaukset	0	0	0	0,0 %
Vieras pääoma (yht.)	492	615	123	25,0 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	0,0 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	492	615	123	25,0 %
Vastattavaa yhteensä	2 416	2 734	318	13,2 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	63,8	63,8	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	63,8	63,8	0
Henkilöstöä keskimäärin	44	37	-7
Investoinnit (1000 €)	372	567	195
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1 000€)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	6,3	9,8	3,5
Sijoitetun pääoman tuotto %	7,9	13,1	5,2
Liiketulos %	11,9	8,3	-3,6
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	79,6	77,5	-2,1
Maksuvalmius			
Current ratio	1,9	2,0	0,1
Quick ratio	1,9	2,0	0,1
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	22	47	25
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	0	0	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Sanallinen arvio ja tunnuslukujen tarkastelu yhtiöstä tehdään vuoden 2021 tilinpäätökseen, mikäli Etelä-Karjalan Pesula Oy silloin on kaupungin tytäryhtiö.

Saimaan lentoasema säätiö sr – konserni

Toimitusjohtaja: Markus Lankinen

Toiminta-ajatus

Saimaan lentoasema säätiö sr – konsernin muodostavat Saimaan lentoasema säätiö sr ja säätiön 100 %:sti omistama tytäryhtiö Lappeenrannan Lentoasema Oy. Säätiön tarkoituksena on tukea ja edistää Saimaan alueen matkailua ja muita elinkeinoja Lappeenrannassa sekä Etelä-Karjalassa turvaamalla alueen saavutettavuutta ylläpitämällä ja kehittämällä kansainvälisiä lento- ja muita liikenneyhteyksiä ja niiden vaatimaa infrastruktuuria. Lentoaseman operointia ja muuta sen kehittämistä palvelevaa liiketoimintaa varten säätiö on perustanut Lappeenrannan Lentoasema Oy:n.

Lappeenrannan Lentoasema Oy:n toiminta-ajatus on luoda Lappeenrannan lentoasemalle optimaalinen liikennetunnelma, joka palvelee erityisesti alueelle saapuvia eurooppalaisia matkailijoita sekä luo sujuvat yhteydet Kaakois- ja Itä-Suomen alueelta Eurooppaan.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020 sekä suunta vuosille 2021 – 2023

Vuodelle 2020 asetettuun matkustajatavoitteen 150 000 matkustajaa ei päästy. Tammi-kuun 9254 matkustajan jälkeen koronapandemia ja siihen liittyvät matkustusrajoitukset vaikuttivat ensin matkustajamääriin ja maaliskuusta alkaen lentojen peruuntumiseen joitakin kesälentoja lukuun ottamatta koko loppuvuodelle. Vuoden 2020 kansainvälisten reittilentojen matkustajamäärä jäi 21 890 matkustajaan.

Tulevina vuosina on mahdollisuus palata lentoliikenteen kasvu-uralle, mutta pandemian kesto ja vapaa-ajan matkustamisen elpymiseen tarvittava aika on epävarma. Pandemian

vaikutus Saimaan alueen kaltaisten, massaturismista poikkeavien matkailualueiden kilpailukykyyn pidetään jopa positiivisena. Lappeenrannan lentoasema on onnistunut kasvattamaan ja muuttamaan kentän reittivalikoimaa Saimaan ja Suomen matkailumarkkinoinnin kannalta lupaaviin kohdekaupunkeihin.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2020, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Ei tuloutustavoitetta.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2020 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2021–2023

Säätiö-konsernin merkittävin tuleva investointi liittyy kiitotien peruskorjaukseen. Peruskorjauksen ajoitus riippuu liikenteen määrästä. Kustannusarvio on 2-3 miljoonaa euroa.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2020. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Säätiöllä ei ole takauksia tai lainoja kaupungilta. Lappeenrannan kaupunki teki 23.11.2020 päätöksen säädepääoman korotuksesta 400 000 eurolla.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Pandemiatilanteessa lentokentän tavoite kytkeä matkailutoimialaa tiiviiksi osaksi lentokentän liiketoimintamallia ei ole vielä onnistunut. Saimaan lentoasema säätiö -konserni tarvit-

see kaupungin ja valtion tukea toimintaedellytysten turvaamiseksi pandemiakriisin ylimentajaksi. Pandemian kesto ja sen vaikutukset matkailuun ovat epävarmoja.

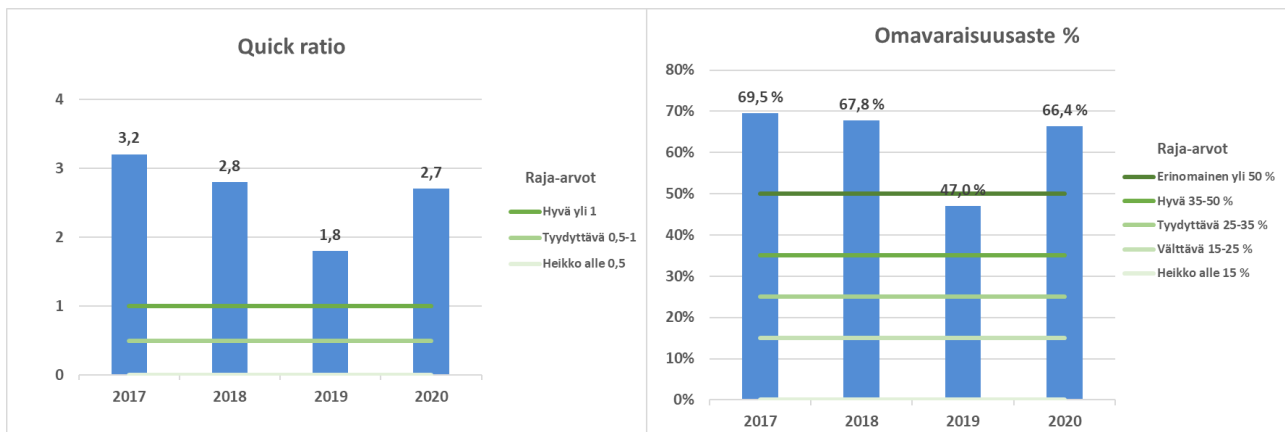
Saimaan lentoasema säätiö sr – konsernin numeerinen osa:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Muutos TP 2020/TA 2020		Muutos TP 2020/TP 2019	
				€	%	€	%
Liikevaihto	1 463	2 782	675	-2 107	-75,7 %	-788	-53,9 %
Liiketoiminnan muut tuotot	600	900	749	-151	-16,8 %	149	24,8 %
Materiaalit ja palvelut	-511	-585	-221	364	-62,2 %	290	-56,8 %
Henkilöstökulut	-1 033	-1 187	-714	473	-39,8 %	319	-30,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-55	-60	-67	-7	11,7 %	-12	21,8 %
Liiketoiminnan muut kulut	-1 415	-2 240	-1 034	1 206	-53,8 %	381	-26,9 %
Liiketulos	-951	-390	-612	-222	56,9 %	339	-35,6 %
Rahoitustuotot	0	0	0	0		0	
Rahoituskulut	0	0	0	0		0	
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	-951	-390	-612	-222	56,9 %	339	-35,7 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0		0	
Verot	0	0	0	0		0	
Tilikauden tulos	-951	-390	-612	-222	56,9 %	339	-35,7 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019 € %	
Pysyvät vastaavat (yht.)	82	69	-13	-15,9 %
Aineettomat hyödykkeet	0	14	14	
Aineelliset hyödykkeet	82	55	-27	-32,9 %
Sijoitukset	0	0	0	
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	1 407	666	-741	-52,7 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	
Saamiset	816	53	-763	-93,5 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	
Rahat ja pankkisaamiset	591	613	22	3,7 %
Vastaavaa yhteensä	1 489	735	-754	-50,6 %
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019 € %	
Oma pääoma (yht.)	700	488	-212	-30,3 %
Osakepääoma	1 750	2 150	400	22,9 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	
Muut omat rahastot	0	0	0	
Ed. tilikausien voitto/tappio	-98	-1 049	-951	970,4 %
Tilikauden voitto/tappio	-952	-613	339	-35,6 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0	
Pakolliset varaukset	0	0	0	
Vieras pääoma (yht.)	789	247	-542	-68,7 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	
Lyhytaikainen vieraspääoma	789	247	-542	-68,7 %
Vastattavaa yhteensä	1 489	735	-754	-50,6 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	18	17	-1
Investoinnit (1000 €)	8	40	32
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1 000€)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	-118,7	-103,0	15,7
Sijoitetun pääoman tuotto %	-118,7	-103,0	15,7
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	47,0	66,4	19,4
Maksuvalmius			
Current ratio	1,8	2,7	0,9
Quick ratio	1,8	2,7	0,9
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Tunnuslukuja suhteessa raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Konsernin kannattavuus on erittäin heikko, vaikka tilikauden tappio pieni vuodesta 2019. Konsernilla ei ole korollista velkaa, mutta se on ollut kaupungin ja valtion rahoituksesta riippuvainen. Toiminnan omavaraiseksi saamisen edellytyksenä tulevaisuudessa on liikevaihdon ja erityisesti lento- ja liikenteestä saatavien oheistuottojen kasvattaminen. Konserni tulee tarvitsemaan valtiontukea myös jatkossa. Sen lisäksi rahoituspohjaa olisi laajennettava.

Konsernin tunnuslukuja tarkasteltaessa on huomioitava, että Saimaan Lentoasema säätiön ja sen omistaman Lappeenrannan Lentoasema Oy:n toiminnat tukevat kaupungin elinkeino- ja matkailustrategian tavoitteita. Tavoitteena tulee kuitenkin olla, että tulos ja kassavirta kehittyvät siihen suuntaan, että julkisen tuen tarve pienenee vuosittain.

Wirma Lappeenranta Oy

Toimitusjohtaja: Markus Lankinen

Toiminta-ajatus

Wirma Lappeenranta Oy on Lappeenrannan kaupungin omistama elinkeinoyhtiö, joka on osa Lappeenrannan kaupunkikonsernia. Wirman toiminnan tavoitteena on uusien työpaikkojen syntymisen edistäminen, olemassa olevien työpaikkojen säilyttämisen tukeminen sekä elinkeinotoimintaympäristön kehittäminen. Päämääränä on saada Lappeenrannan seudulle uudistuvaa liiketoimintaa ja lisätä alueen vetovoimaisuutta. Wirma palvelee Lappeenrannan seudun yrittäjiä ja yrityksiä sekä kehittää alueen toimintaympäristöä ja kilpailukykyä. Wirma Lappeenranta Oy:n hanke- ja hallinnointitoiminta täydentää kaupungin organisaatiossa toimivaa Wirma-yrityspalvelua ja konsernihallinnossa toimivaa matkailupalvelua.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2020 verrattuna talousarvioon 2020 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2019 sekä suunta vuosille 2021-2023

Vuonna 2020 käynnistyi Lennä Lappeenrantaan, laatua ja kilpailukykyä-yritysröyhmähanke. Wirman vetämässä hankkeessa toteutetaan mm. matkailujärjestäjätapaamisia ja myyntimatkoja. Korona-pandemia on vaikuttanut hankkeen toimenpiteiden siirtoon, hanke kestää suunnitelman mukaan vuoden 2022 loppuun. Vuonna 2011 käynnistynyt Greenreality Network –palvelukokonaisuus siirtyi Wirma Lappeenranta Oy:sta kaupungin nimeen. Siirrolla on pysyvä vaikutus yhtiön liikevaihtoon.

Wirma Lappeenranta Oy on osakkaana goSaimaa Oy:ssä. GoSaimaa Oy:n taloudellinen tilanne edellytti toimenpiteitä yhtiön vakavaraisuuden palauttamiseksi sekä tulevan rahoitustason varmistamiseksi. Wirma myönsi yhtiölle

65 000 euron pääomallainan ja kattomarkkinointipanostus on 150 000 euroa/vuosi kaudeksi 2021-2022.

Wirma Lappeenranta Oy:n toiminta jatkuu vuonna 2021 nykymuotoisena. Wirma tuottaa matkailuinfrastruktuurin vuokraukseen ja kattomarkkinointiin liittyviä palveluita, erikseen nimettyjen hankkeiden toteutuspalveluja sekä muita, omistajan erikseen päättämiä palveluja.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020 sekä suunta vuosille 2021-2023

Vuonna 2020 yhtiöllä ei ollut valtuustoon nähden sitovia tavoitteita, vaan yhtiö suoritti kaupungille omistajaohjauksen kautta annetut tehtävät. Tämä periaate jatkuu 2021-2023.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2020, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiön päämääränä ei ole tuottojen jakaminen omistajalle. Yhtiön tulos 2020 oli 47 644,23 euroa.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2020 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2021–2023

Yhtiön mahdollisista investoinneista päätetään erikseen. Matkailupalveluissa käytettyjen laitteiden myynti on arvioinnin kohteena.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2020. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Yhtiöllä on 100.000 euron pääomallaina kaupunkikonsernilta. Takaisinmaksusta päätetään erikseen.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

GoSaimaan talouden kehittyminen vaikuttaa Wirman omistuksen ja GoSaimaalle myönnettyjen pääomalojen arvoon. Saimaan alueen yhteinen panostus Saimaa ilmiö -2026 - kulttuuripääkaupunkihakemukseen heijastuu myös matkailun kehitys- ja markkinoinnin toimintaympäristöön.

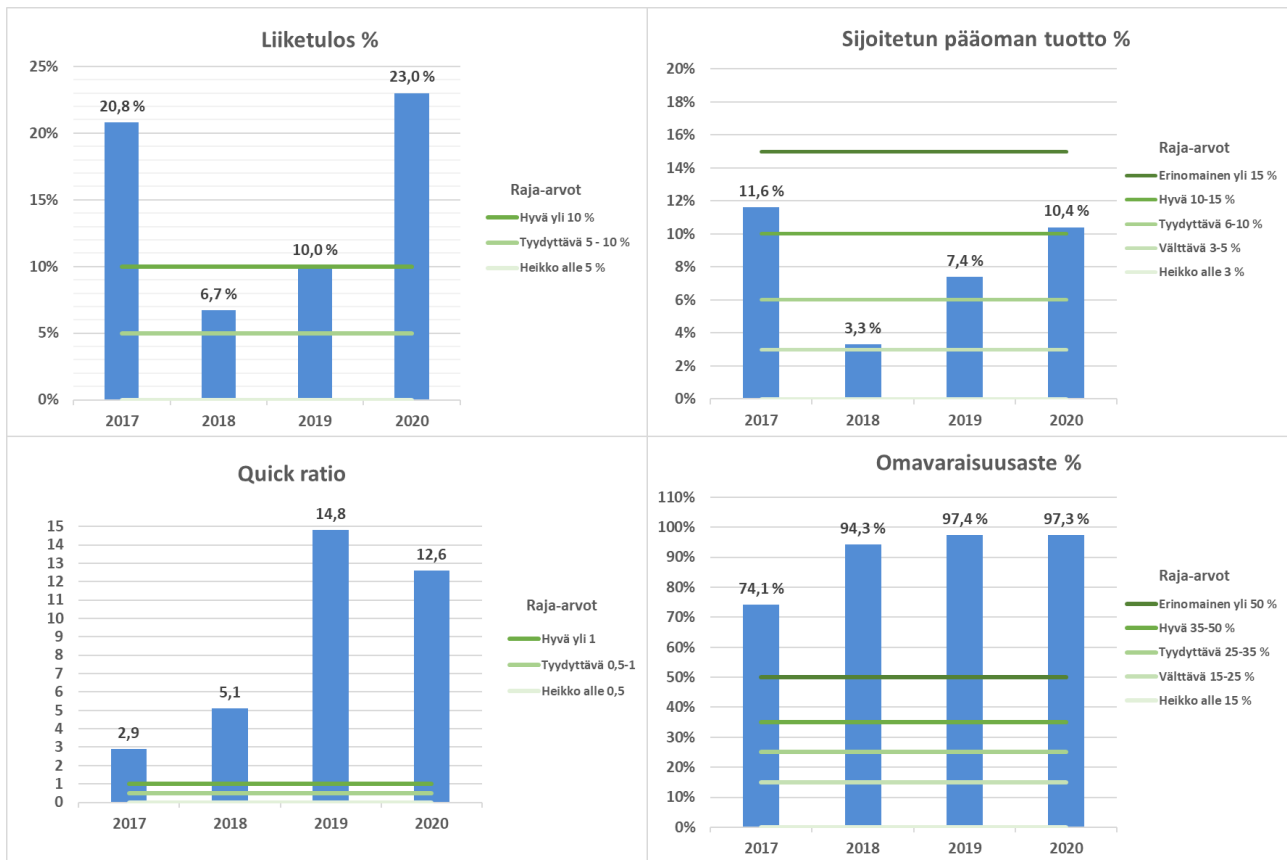
Wirma Lappeenranta Oy:n numeerinen osa:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Muutos TP 2020/TA 2020		Muutos TP 2020/TP 2019	
				€	%	€	%
Liikevaihto	298	286	212	-74	-25,8 %	-86	-28,8 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	1	1		1	
Materiaalit ja palvelut	-52	-52	-2	50	-96,2 %	50	-96,1 %
Henkilöstökulut	-15	-20	-13	7	-35,5 %	2	-12,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-28	-20	-15	5	-25,0 %	13	-45,8 %
Liiketoiminnan muut kulut	-174	-176	-134	42	-23,7 %	40	-22,8 %
Liiketulos	30	18	49	31	176,5 %	19	64,0 %
Rahoitustuotot	0	0	0	0		0	0,0 %
Rahoituskulut	-2	-1	-2	-1	100,0 %	0	0,0 %
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	29	17	48	30	177,5 %	19	65,0 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0		0	
Verot	0	0	0	0		0	
Tilikauden tulos	29	17	48	30	177,5 %	19	65,0 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Pysyvät vastaavat (yht.)	270	320	50	18,6 %
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	
Aineelliset hyödykkeet	82	67	-15	-18,6 %
Sijoitukset	188	253	65	34,6 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	165	165	0	-0,3 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	
Saamiset	165	165	0	-0,3 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	
Rahat ja pankkisaamiset	0	0	0	
Vastaavaa yhteensä	435	485	50	11,4 %
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Oma pääoma (yht.)	321	368	47	14,7 %
Osakepääoma	150	150	0	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	
Muut omat rahastot	6	6	0	
Ed. tilikausien voitto/tappio	135	164	29	21,0 %
Tilikauden voitto/tappio	29	48	19	66,7 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0	
Pakolliset varaukset	0	0	0	
Vieras pääoma (yht.)	115	116	1	1,3 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	100	100	0	
Lyhytaikainen vieraspääoma	15	16	1	6,7 %
Vastattavaa yhteensä	435	485	50	11,2 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100	100	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	0,1	0,1	0
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	100	100	0
Ulkoiset lainat (1 000€)			
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	7,1	12,1	5,0
Sijoitetun pääoman tuotto %	7,4	10,4	3,0
Liiketulos %	10,0	23,0	13,0
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	97,4	97,3	-0,1
Maksuvalmius			
Current ratio	11,4	10,2	-1,1
Quick ratio	14,8	12,6	-2,2
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	224	210	-14
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	52	2	-50
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut	0	0	
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Tunnuslukuja suhteessa raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Tunnuslukuja tarkasteltaessa on syytä huomioida, että Wirma Lpr Oy:n toiminta on pääasiassa sulautettu osaksi kaupungin organisaatiota ja yhtiön jäljellä olevasta laskutuksesta suurin osa tulee kaupungilta. Pienetkin heilahtelut tuloissa tai menoissa vaikuttavat merkittävästi kannattavuuden tunnuslukuihin.

Osakkuusyhteisöt

Meidän IT ja Talous Oy

Toimitusjohtaja: Salli Kortelainen

Yhtiön toiminta-ajatus

Meidän IT ja talous Oy on aloittanut toimintansa 1.1.2019, jolloin yhtiöön tekivät liikkeenluovutuksen Saimaan talous ja tieto Oy, Pohjois-Karjalan tietotekniikkakeskus Oy sekä Siun Talous Oy. Yhtiötä oli lisäksi perustamassa Etelä-Savon maakuntaliitto. Yhtiö tuottaa Etelä-Karjalan, Pohjois-Karjalan ja Etelä-Savon alueella ICT- sekä talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita omistajilleen, joita ovat kyseisten alueiden kunnat, kuntayhtymät ja yhtiöt.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2020 verrattuna talousarvioon 2020 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2019 sekä suunta vuosille 2021–2023

Yhtiön toisena toimintavuotena budjetointi ja ennustaminen tarkentuivat huomattavasti, koska yhdenmukaistetuilla kirjauskäytännöillä ja tuotteistuksella oli syntynyt jo toteumaa ennusteiden pohjaksi. Yhtiön liikevaihto oli 51,2 milj. euroa, joka oli n. 0,8 % enemmän edelliseen vuoteen sekä viimeisimpään ennusteeseen nähden. Yhtiön tulos oli 130 907 euroa, joka oli melko täsmällisesti ennustetun mukainen (ennuste 142 852 euroa).

Alkuperäiseen budjettiin nähden kulurakenteessa syntyi muutoksia käyttöomaisuuden myynnistä rahoitusyhtiölle, joka toteutettiin tilikausien 2019 ja 2020 vaihteessa – tällöin poistot pienivät ja materiaalit ja palvelut kasvoivat budjettiin nähden. Yhtiön henkilöstökulut ovat kasvaneet uusien asiakkaiden ja palveluiden laajentumisen myötä – lisäksi yhtiössä on panostettu tietoturvan kehitykseen sekä vahvistettu omaa osaamista osittain ali-

hankintana toteutettavissa palveluissa. Tilikauden aikana yhtiö toteutti IT-palveluihin volyymialennuksia n. 700 000 eurolla, johtuen pandemian aiheuttamasta tilapäisestä palveluiden kysynnän kasvusta sekä yhtiön omien kulujen tilapäisestä pienentymisestä. Tilikauden lopussa laskutus käynnistyi Mikkelin kaupungin ICT-palveluista, joka tulee koko vuoden osalta näkymään vasta vuonna 2021.

Yhtiön liikevaihtoon odotetaan maltillista, alle 3 %:n kasvua mahdollisten Etelä-Savon uusien asiakkaiden ja nykyisille asiakkaille laajentuvien palveluiden myötä.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020 sekä suunta vuosille 2021–2023

Yhtiölle ei aseteta valtuustoon nähden sitovia tavoitteita. Yhtiön strategian mukaiset tavoitteet ovat: yhtenäiset palvelut, hallittu kasvu sekä haluttu työnantaja.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2020, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiön tarkoituksena ei ole ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen, vaan kattaa asiakkaiden veloituksilla palvelutuotannon ja kehityksen kustannukset.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2020 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2021–2023

Tilikauden aikana yhtiön tuotantolaitteistoa konesali- ja verkkolaitteiden osalta uusittiin kehityssuunnitelman ja laitteiden elinkaarien mukaisesti.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2020. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Yhtiöllä ei ole käytössä kaupungin lainoja, takauksia tai tililimiittiä. Yhtiö rahoittaa investoinnit pääosin leasingrahoituksella. Lappeenrannan kaupungin omistus yhtiöstä pieneni EK-osakkaiden välisten osakekauppojen myötä.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Yhtiön toiminnan operatiiviset riskit liittyvät palveluiden jatkuvuuteen, jota hallitaan ajantasaisella konesali- ja tietoliikenneinfraalla, koulutautumisella sekä varajärjestelyillä. Yhtiön perustoiminnan, kehittämisen ja kasvun edellytys on osaavat asiantuntijat, joten eläköitymisten ennakoiminen ja vaihtuvuuden hallinta on erittäin keskeisessä roolissa riskienhallinnassa.

Meidän IT ja Talous Oy:n numeerinen osa:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Muutos TP 2020/TA 2020		Muutos TP 2020/TP 2019	
				€	%	€	%
Liikevaihto	50 527	49 656	51 009	1 353	2,7 %	482	1,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot	272	0	198	198		-74	-27,2 %
Materiaalit ja palvelut	-27 805	-26 974	-28 868	-1 894	7,0 %	-1063	3,8 %
Henkilöstökulut	-17 466	-18 272	-18 757	-485	2,7 %	-1291	7,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-965	-794	-277	517	-65,1 %	688	-71,3 %
Liiketoiminnan muut kulut	-3 581	-3 594	-3 159	435	-12,1 %	422	-11,8 %
Liiketulos	982	22	146	124	563,6 %	-836	-85,1 %
Rahoitustuotot	2	0	0	0		-2	
Rahoituskulut	-8	-10	-4	6	-60,0 %	4	-50,0 %
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	976	12	142	130	1 083,3 %	-834	-85,5 %
Tilinpäätössiirrot	74	0	0	0		-74	
Verot	-207	0	-11	-11		196	-94,7 %
Tilikauden tulos	843	12	131	119	991,7 %	-712	-84,5 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Pysyvät vastaavat (yht.)	658	341	-317	-48,2 %
Aineettomat hyödykkeet	548	305	-243	-44,3 %
Aineelliset hyödykkeet	98	24	-74	-75,5 %
Sijoitukset	12	12	0	
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	8 313	8 769	456	5,5 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	
Saamiset	3 453	3 640	187	5,4 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	0	
Rahat ja pankkisaamiset	4 860	5 129	269	5,5 %
Vastaavaa yhteensä	8 971	9 110	139	1,5 %
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Oma pääoma (yht.)	3 050	3 175	125	4,1 %
Osakepääoma	64	64	0	0,0 %
Arvonkorotusraho	0	0	0	
Muut omat rahastot	2 143	2 137	-6	-0,3 %
Ed. tilikausien voitto/tappio	0	843	843	
Tilikauden voitto/tappio	843	131	-712	-84,5 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0	
Pakolliset varaukset	0	0	0	
Vieras pääoma (yht.)	5 921	5 935	14	0,2 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0	
Lyhytaikainen vieraspääoma	5 921	5 935	14	0,2 %
Vastattavaa yhteensä	8 971	9 110	139	1,5 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	17,8	11,9	-5,9
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	1,5	1,5	0
Henkilöstöä keskimäärin	408	432	24
Investoinnit (1000 €)	137	0	-137
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1 000€)		0	
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	14 990	15 213	223
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	32,1	4,2	-27,9
Sijoitetun pääoman tuotto %	40,2	4,3	-35,9
Liiketulos %	1,9	0,3	-1,6
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	34,0	34,8	0,8
Maksuvalmius			
Current ratio	1,4	1,5	0,1
Quick ratio	1,4	1,5	0,1
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	2 909	3 018	109
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	292	292	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Palkkalaskelmat kpl/vuosi	456 000	426 000	
Osto- ja matkalaskut kpl/vuosi	565 000	552 800	
IT-ympäristön käyttäjätunnusten määrä	32 419	29 888	
IT-ympäristön työasemamäärä kpl	25 458	29 188	
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Tunnuslukuja suhteessa raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Kyseessä on vasta toinen tilikausi, joten aikasarjakaaviot tunnusluvuista tehdään vasta vuoden 2021 tilinpäätökseen. Koska yhtiö on perustettu tuottamaan palveluita omistajilleen, ei yhtiön ole tarkoituksenmukaista tehdä voittoa enempää kuin, mitä toiminnan vakaa jatkaminen ja vuosittais-ten heilahteluiden tasaaminen edellyttävät.

Yhtiön vakavaraisuutta tarkasteltaessa tulee huomioida, että yhtiön leasingvastuut ovat taseen ko- koon suhteutettuna huomattavan suuret. Oikaistussa taseessa leasingvastuut lisättäisiin vastaavaa puolen pysyviin vastaaviin ja vastattavaa puolen vieraaseen pääomaan. Tämä vaikuttaisi merkittä- västi sekä omavaraisuusasteeseen että pääoman tuottoprosentteihin.

Kuntayhtymät

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

Toimitusjohtaja: Timo Saksela

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä (Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri, Eksote) järjestää jäsenkuntien puolesta erikoissairaanhoidon, kehitysvammaisten erityishuollon, perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon sekä sosiaalihuoltoasetuksessa tarkoitetun ehkäisevän työn. Kuntayhtymän jäsenkunnat ovat Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari. Imatra oli ennen vuotta 2016 mukana kuntayhtymässä vain erikoissairaanhoidon, ensihoidon ja erityishuollon osalta.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2020 verrattuna talousarvioon 2020 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2019 sekä suunta vuosille 2021–2023

Vuosi 2020 on ollut Eksotessa useista merkittävistä asioista johtuen erittäin työntäyteinen ja poikkeuksellinen. Keväällä 2020 levisi maailmanlaajuinen koronapandemia myös Etelä-Karjalaan. Samanaikaisesti selvitettiin palkkojen harmonisointiin liittyviä epäselvyyksiä. Eksoten strategia oli myös palautettu valtuuston 12.6.2019 pitämässä kokouksessa uudelleen valmisteltavaksi. Strategian loppuun saattamista valmisteltiin aktiivisesti kevään 2020 ajan.

Koronapandemia muutti Eksoten toiminnan luonteen lyhyessä ajassa. Pandemian leviämisen estämiseen ja siihen liittyviin rajoittamistoimiin ryhdyttiin Eksoten alueella hyvin varhaisessa vaiheessa etupainotteisesti. Tavoitteena oli estää pandemian leviäminen. Tämä tarkoitti mm. kiireettömien leikkausten siirtämistä, vastaanottoaikojen perumista sekä ryh-

mätoimintojen väliaikaista lopettamista. Eksoteen perustettiin välittömästi pandemiajohdoryhmä, joka kokoontui viikoittain. Ajankäytöstä valtaosa meni suojavarusteiden riittävyyden hankintaan, kun koko valtakunnassa oli jatkuvaa puutetta suojavarusteista kuten maskeista. Pandemian leviämisen ehkäisyssä tehtiin erittäin laajaa yhteistyötä erilaisissa kansallisissa ryhmissä sekä paikallisesti mm. EKTurvan ja kuntien kanssa. Eksoten alueella ehkäisevät toimenpiteet ja se että paikalliset asukkaat noudattivat ohjeistuksia, johti siihen, että Covid-19 viruksen leviäminen onnistuttiin pitämään valtakunnallisesti erittäin hyvin aisoissa.

Kesä oli koronan suhteen rauhallisempaa aikaa, kuten muuallakin Suomessa. Syksyllä viruksen leviäminen jatkui jälleen ja rajoittamistoimenpiteitä ja varautumista on ollut tarve tehdä entistä tiukemmin. Jatkuvana haasteena on ollut rajaliikenne ja kuinka estää viruksen liikkuminen rajan yli.

Koronan tuomat lisäkustannukset Eksoten toimintaan ovat olleet merkittävät. Lisäkuluja varautumisesta pois jääneet asiakasmaksutuotot huomioiden syntyi 17,4 milj. euroa ja valtiolta ja kunnilta saadut avustukset ovat kattaneet kuluista ainoastaan 10,7 milj. euroa. Kuntien kanssa on käyty jatkuvaa vuoropuhelua korona-avustusten kompensoimisesta Eksotelle, mutta tilikauden 2020 kulut ylittävät saadut korona avustukset.

Eksoten valtuusto hyväksyi 10.9.2020 kokouksessaan KT:n ja työntekijöiden pääsopijajärjestöiden neuvotteleman sovintoratkaisun liittyen palkkaharmonisointiin. Neuvottelujen perusteella työmarkkinajärjestöt pääsivät keskenään neuvottelutulokseen 25.6.2020 sovintoesityksestä, jonka mukaan Eksoten maksuvelvollisuus työntekijöiden takautuvista saata-

vista oli noin 24,9 miljoonaa euroa. Summa sisälsi takautuvat palkkasaatavat sekä viivästyskorot, mutta ei henkilösivukuluja ja muita asiaan liittyviä kuluja. Yhteensä kerralla maksettavia kuluja kuntayhtymälle tuli noin 30 miljoonaa euroa. Varsinainen työmarkkinajärjestöjen kesken allekirjoitettava sopimus edellytti, että Eksote hyväksyi sovintoesityksen. Asian selvittelyn yhteydessä Eksote pyysi palkkariidasta perusteellisen oikeudellisen arvioinnin asianajotoimisto Dittmar & Indrenius Oy:lta. Keskeisenä johtopäätöksenä toimisto suositteli työmarkkinajärjestöjen sovintoesityksen hyväksymistä. Asiasta pyydettiin myös lausunnot jäsenkunnilta. Kunnat suosittelivat sopimuksen hyväksymistä.

Eksoten alkuperäinen talousarvio 2020 suunniteltiin tasapainoon. Takautuvan palkkakiistan ratkaisusta johtuvan 30 milj. euron suunnitellun kertaluonteisen kustannuserän ja 8 milj. euron vuositason kustannusnousun sekä koronapandemian vaikutusten takia valtuusto hyväksyi loppuvuodesta 24 milj. euroa alijäämäisen muutetun talousarvion. Muutoksista neuvoteltiin jäsenkuntien kanssa. Tilikauden alijäämä, 28,3 milj. euroa, toteutui 4,3 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana, koska koronasta aiheutuvien kustannusten valtion avustukset jäivät suunniteltua pienemmiksi. Vuoden 2020 tulokseen kirjattiin myös arviovarauksia palkkakiistan ratkaisusta eläkkeelle tai pois organisaatiosta siirtyneiden henkilöiden osalta. Nämä kustannukset eivät sisällyneet palkkakiistan ratkaisun 30 milj. euron korvaussummaan eikä niitä ratkaisun yhteydessä oltu euromääräisesti vielä arvioitu. Myös potilasvahinkovakuutuksen vuotuista kulukirjausta jouduttiin kasvattamaan Potilasvahinkokeskuksen ilmoittamien korkeampien summien mukaiseksi.

Merkittävimmät muut tapahtumat

K-sairaalan urakkasopimuksen purkaminen saatiin päätöksen tilikaudella 2020. Sovinnon tuloksena Eksote sai konkurssipesälle esittamiensä vaateiden perusteella 1,6 miljoonan

euron korvauksen. K-sairaalan rakennusaikaisen vakuuden palautusta Danske Bankilta kirjattiin rahoitusosuutena investointimenoihin tilikaudelle 2019 1,0 milj. euroa ja tilikaudelle 2020 0,6 milj. euroa.

Eksoten strategiset linjaukset ja strategian toimeenpano -dokumentti hyväksyttiin Eksoten valtuustossa kesäkuussa 2020. Strategiaan tiiviisti liittyvät toimenpideohjelmat KYKY, INTO ja DIGI muodostavat raamin toiminnan kehittämiseksi ja uudistamiseksi. Ohjelmiin liittyvillä toimenpiteillä halutaan vaikuttaa mm. palvelujen saatavuuteen, saavutettavuuteen ja laatuun, kuten asiakkaiden toimintakykyyn liittyvien prosessien ja yhteistyön kehittämiseen, henkilöstön työhyvinvointiin sekä digitaalisten työkalujen ja ratkaisujen käyttöönottoon. Yhteisen suunnan ja toiminnan kehittämisen periaatteina ovat rohkeus, yksinkertaisuus ja ihminen. Vuoden 2020 aikana valmisteltiin myös strategiset mittarit, joiden raportointi ja toimenpiteiden seuranta on erityisenä painopisteenä vuonna 2021. Eksoten eettiset periaatteet ovat osa asiakaslähtöistä työtä, jota teemme visiolla toimintakykyisenä kotona, arjessa ja elämässä.

Vuonna 2020 olemme hakeneet erilaisia tapoja kohdentaa osaamista ja kehittää viestintäämme. Aloitimme kuntakirjeet, joilla haluamme jakaa kunnille tietoa keskeisistä kuulumisistamme selkeästi ja ihminen lähellä. Lisäksi olemme halunneet panostaa kentän äänen kuulemiseen mm. käynnistämällä vastinparitoiminnan.

Käynnistimme loppuvuodesta 2020 yhteisen asiakaspalvelukeskuksen kehittämisen Kymsoten ja 2M-IT:n kanssa. Yhteisenä tavoitteenamme on parantaa asiakkaiden yhteydenosaantia palvelujärjestelmään puhelimen ja sähköisen asioinnin kautta. Toimintaa suunnitellaan toteutuvaksi erillisessä yhtiössä, jonka Eksote, Kymsote ja 2M-IT ovat perustamassa vuoden 2021 alkukuukausina.

Toinen asiakkaiden palvelutarpeiden oikea-aikaiseen vastaamiseen liittyvä kehittämiskoko-

naisuus on osana toimintakykyohjelmaa valmisteltava Sujuva, jonka avulla haluamme parantaa ja yhtenäistää palvelutarpeiden arviointia mm. poistamalla päällekkäisyyksiä, yksinkertaistamalla päätöksentekoa palvelujen myöntämisestä ja parantamalla asiakkuuden hallintaa. Sujuva tarjoaa asiakkaille laaja-alaista arviointia sekä oikea-aikaisempia ja merkityksellisempiä ratkaisuja. Tällä uudistuksella poistamme turhaa asiointin ja yhteydenoton tarvetta sekä palveluiden hukkakäyttöä. Toimintamalli on tarkoitettu käynnistää Eksotessa viimeistään syksyn 2021 aikana.

Talouden tasapainottamiseksi järjestetyt yhteistoimintaneuvottelut saatiin päätökseen 26.2.2020. Henkilöstövähennystarpeeksi täsmeytyi 50 henkilötyövuotta ja se kohdistui 69 eksotelaiseen. Osalle henkilöstövähennystoimenpiteiden kohteeksi joutuneille pystyttiin tarjoamaan muita tehtäviä. Lisäksi toiminnallisina säästöinä päätettiin erillisistä toimenpiteistä.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020 sekä suunta vuosille 2021–2023

Kunnat hyväksyivät syntyneen alijäämän kattamiseksi vuodelle 2021 korotetut maksuosuudet ja vuosien 2022 – 2023 maksuosuuksien korotukset ehdollisena. Eksotea veloitettiin hakemaan ratkaisuja jäsenkuntien maksuosuuksien pienentämiseksi. Kustannuskasvun hillitsemiseksi on käynnissä toimintakyky-, digitalisaatio- ja henkilöstön työhyvinvointiohjelmat. Keskussairaala kiinteistön myynnin mahdollisia vaihtoehtoja myös selvitetään. Taloussuunnitelmassa 2021 – 2023 esitetty sallittu nettotoimintamenojen muutostavoite on erittäin haasteellinen, koska inflaation lisäksi maakunnan väestö ikääntyy ja palvelutarve kasvaa. Koronasta aiheutuvien todellisten kustannusten ja tulojen pienentymiseen kompensatio valtion avustuksilla on myös epävarmaa. Käyttösuunnitelmaan 2021 jouduttiin myös lisäämään tulovaikutteisesti 1 milj. euroa hoivapalvelujen hoitajamitoituk-

seen aivan loppuvuodesta 2020 täsmentyneiden lain tulkintojen takia. Tämä ei sisällynyt Eksoten talousarvioon ja mahdolliset valtionosuuskompensaatiot tulevat kunnille, ei Eksotelle.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2020 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2021–2023

Investoinnit toteutuivat vuonna 2020 0,4 milj. eur muutettua talousarviota alhaisempina. Alkuperäistä 10 milj. euron investointibudjettia tarkistettiin alaspäin 6,0 milj. euroon keskussairaalan rakennuksiin kohdistuvien investointipäätösten viivästymisen takia. Kokonaisinvestoinnit vuonna 2020 olivat yhteensä 5,5 milj. eur, josta kohdistui 2,0 milj. eur aineettomiin oikeuksiin, 2,4 milj. eur rakennuksiin ja rakennelmiin sekä 1,2 milj. eur koneisiin ja kalustoon.

Keskussairaalan A-tornin peruskorjauksen loppuun saattamista koskeva n. 16,6 milj. euron investointipäätös on hallituksen ja valtuuston käsittelyssä helmi-maaliskuussa 2021. Peruskorjauksen on määrä valmistua vuoden 2023 loppuun mennessä.

A-tornin investointiesityksen myötä päivittyvän investointien rahankäytön arvioidaan vuonna 2021 olevan n. 9,3 milj. eur., vuonna 2022 n. 13,3 milj. euroa ja vuonna 2023 n. 16,3 milj. euroa.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2020. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Vuonna 2020 uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin 6,0 milj. eur. Vanhoja lainoja lyhennettiin 7,0 milj. €. Kehittämismenoja aktivoitiin vuonna 2020 yhteensä 0,2 milj. eur. Lisäksi leasingrahoituksella hankittiin uutta kalustoa yhteensä 1,5 milj. eurolla.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Eksoten strategian mukaisten tavoitteiden toteutumiseen vaikuttavia riskejä arvioitiin Eksoten eri organisaatiotasolla syys-marraskuussa 2020. Merkittävimmiksi riskeiksi ja epävarmuustekijöiksi nousivat palkkakiistan sovintoratkaisun takautuvat palkkasaatavat vuodelle 2020 sekä sen tuomat vaikutukset

tuleville vuosille, Korona-pandemian aiheuttamat lisäkustannukset vuosille 2020 ja 2021 ja lisäksi palvelutarpeen kasvu iäkkäiden osalta.

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän numeerinen osa:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2019	TA 2020*	TP 2020	Muutos TP 2020/TA 2020		Muutos TP 2020/TP 2019	
				€	%	€	%
Toimintatuotot	525 525	558 695	558 560	-135	0,0 %	33 035	6,3 %
Valmisteverastojen muutos	349	114	155	41	35,6 %	-195	-55,8 %
Toimintakulut	-524 144	-575 353	-576 466	-1 113	0,2 %	-52 322	10,0 %
Toimintakate	1 730	-16 544	-17 751	-1 208	7,3 %	-19 481	-1 125,9 %
Rahoitustuotot	667	132	170	38	28,4 %	-497	-74,6 %
Rahoituskulut	-212	-171	-3 351	-3 181	1 864,7 %	-3 139	1 477,6 %
Vuosikate	2 185	-16 582	-20 933	-4 351	26,2 %	-23 118	-1 058,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-10 320	-8 594	-8 628	-33	0,4 %	1 692	-16,4 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	6 599	936	936	0	0,0 %	-5 663	-85,8 %
Tilikauden tulos	-1 536	-24 241	-28 625	-4 384	18,1 %	-27 089	1 763,7 %
Tilinpäätössiirrot	339	285	355	69	24,2 %	15	4,5 %
Verot				0		0	
Tilikauden ylijäämä/ tilikauden alijäämä	-1 197	-23 955	-28 270	-4 315	18,0 %	-27 074	2 262,6 %

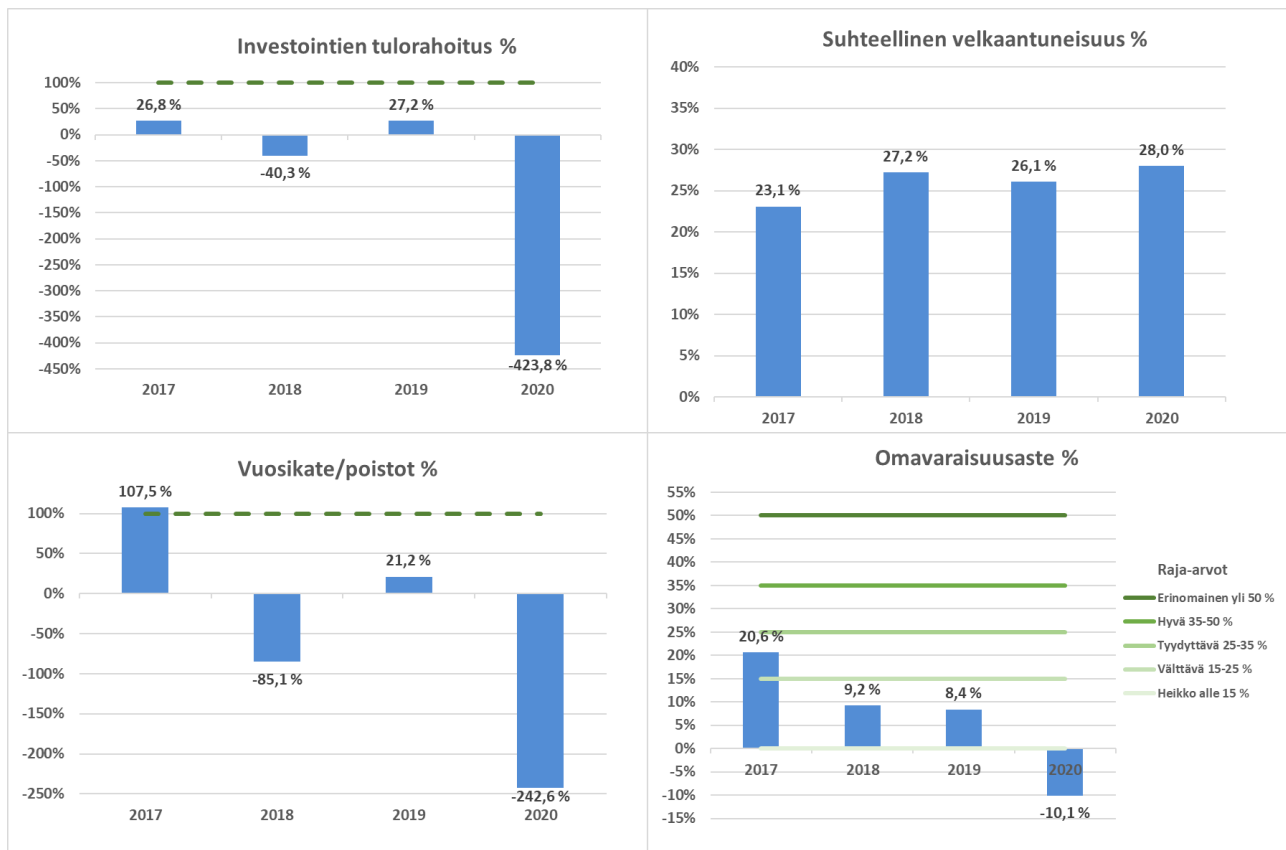
*Tarkistettu talousarvio

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Pysyvät vastaavat (yht.)	101 172	97 484	-3 688	-3,6 %
Aineettomat hyödykkeet	8 908	8 014	-895	-10,0 %
Aineelliset hyödykkeet	90 739	87 899	-2 840	-3,1 %
Sijoitukset	1 525	1 571	46	3,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	57 828	53 022	-4 806	-8,3 %
Vaihto-omaisuus	3 511	3 590	79	2,3 %
Saamiset	52 537	48 892	-3 645	-6,9 %
Rahoitusarvopaperit			0	
Rahat ja pankkisaamiset	1 780	540	-1 241	-69,7 %
Vastaavaa yhteensä	159 000	150 506	-8 495	-5,3 %
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Oma pääoma (yht.)	9 012	-19 305	-28 317	-314,2 %
Peruspääoma	24 168	24 168	0	0,0 %
Arvonkorotusrahasto	603	603	0	0,0 %
Muut omat rahastot	165	118	-47	-28,3 %
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	-14 728	-15 924	-1 197	8,1 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 197	-28 270	-27 074	2262,6 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	4 370	4 062	-308	-7,0 %
Pakolliset varaukset	7 259	8 514	1 255	17,3 %
Lahjoitusrah. ja muiden toimeksiant. pääomat	1 021	1 052	31	3,1 %
Vieras pääoma (yht.)	137 338	156 182	18 844	13,7 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	51 771	51 968	198	0,4 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	85 568	104 214	18 646	21,8 %
Vastattavaa yhteensä	159 000	150 506	-8 495	-5,3 %

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Toiminnan rahavirta	3 272	-18 878	-22 150	-677,0 %
Vuosikate	2 185	-20 933	-23 118	-1058,0 %
Satunnaiset erät	6 599	936	-5 663	-85,8 %
Tulorahoituksen korjaukset	-5 512	1 119	6 631	-120,3 %
Investointien rahavirta	2 821	-4 804	-7 624	270,3 %
Investointimenot	-9 020	-5 539	3 480	38,6 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 000	600	-400	-40,0 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	10 840	136	-10 705	-98,8 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	6 092	-23 682	-29 774	-488,7 %
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset		6 000	6 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-7 276	-7 038	238	-3,3 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos		12 000	12 000	
Oman pääoman muutokset		0		
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 938	11 479	8 541	-290,7 %
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-4 338	22 441	26 779	617,3 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 754	-1 241	-2 995	170,7 %
Rahavarat 31.12.	1 780	540	-1 241	-69,7 %
Rahavarat 1.1.	26	1 780	1 754	6747,3 %
Lainakanta 31.12.	56 413	67 375	10 962	19,4 %
Lainakanta 1.1.	63 689	56 413	-7 276	-11,4 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/ TP 2019
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	53,56	53,56	0
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	53,56	53,56	0
Henkilöstöä keskimäärin	4 916	4 641	-275
Investoinnit (1000 €)	9 020	5 539	-3 481
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	56 413	67 375	
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	10 766	10 530	-235
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	27,2	-423,8	-451,0
Pääomamenojen tulorahoitus %	24,2	-174,8	-199,0
Lainanhoitokate	0,3	-2,9	-3,2
Kassan riittävyys, pv	1,2	0,3	-0,9
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana)	18,2	15,7	-2,4
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, (1000 €) euroina	-32 050	-55 732	-23 682
Taseen tunnusluvut			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	26,1	28,0	1,8
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-15 924	-44 194	-28 270
Lainakanta 31.12., 1000 €	56 413	67 375	10 962
Omavaraisuusaste %	8,4	-10,1	-18,5
Tuloslaskelman tunnusluvut			
Vuosikate /poistot, %	21,2	-242,6	-263,8
Toimintatuotot / toimintakulut, %	100,3	96,9	-3,4

Tunnuslukuja suhteessa raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Kuntayhtymän tuloslaskelmassa toimintakate ilmoittaa kuntayhtymän korko- ja muihin rahoituskuluihin sekä poistojen ja arvonalennusten kattamiseen käytettävissä olevan käyttötalouden tulorahoituksen määrään. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien suunnitelmapoistojen suuruinen, tulorahoitus on riittävä.

Eksoten vuosikatteen ja poistojen suhde on vaihdellut vuosittain erittäin paljon. Koska suurin osa Eksoten toimintatuotoista tulee kuntien jäsenkuntauosuuksista, toimintatuottojen kehittymiseen vaikuttaa pitkälti jäsenkuntien tekemät linjaukset maksuosuuksista. Tämä taas vaikuttaa tehokkuusvaatimukseen kulurakenteessa, jos oletetaan, että alijäämää ei saa syntyä. Vuoden 2020 tunnusluvut ovat poikkeuksellisen heikkoja sen takia, että edellä kerrotun palkkariita-asian korvaukset myös aiemmilta vuosilta näkyvät vuoden 2020 kuluina.

Eksoten omavaraisuusaste on negatiivinen ja taseessa on kattamatonta alijäämää (ilman kertynyttä poistoeroa) vuoden 2020 lopussa noin 44,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 alijäämä oli 28,3 miljoonaa euroa edellä kerrotuista syistä johtuen. Kaupungin osuus kertyneestä alijäämästä on noin 23,7 miljoonaa euroa. Suhteellinen velkaantuneisuus - % kertoo velkojen suhteen toimintatuottoihin. Eksoten suhteellinen velkaantuneisuus on 28,0 %. Vaikka omavaraisuusaste on heikolla tasolla, ei velkamäärä suhteessa toimintatuottoihin ole poikkeuksellisen suuri. Tästä osa selittyy toimitilaratkaisuilla: Eksote toimii pääosin vuokratiloissa, eikä sen taseeseen ole näin ollen sitoutunut pääomia samalla tavalla kuin, jos toimitilat olisivat kuntayhtymän omia.

Kuntayhtymän tulojen ja menojen saaminen tasapainoon on koko Etelä-Karjalan kannalta erittäin tärkeää. Menokasvun jäädyttäminen lähes nykytasolle on vaikeaa väestön ikääntyessä, mutta toisaalta kuntien tämän hetkinen maksukyky ei riitä suurempaan kasvuun.

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä

Toimitusjohtaja: Antti Lehmusvaara

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä ylläpitää Saimaan ammattiopisto Sampo (jatkossa Sampo). Koulutuskuntayhtymän perustehtävänä on toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäminen. Kuntayhtymä toteuttaa tehtävänsä järjestämällä Sampoissa nuorille ja aikuisille ammatillisiin perustutkintoihin tähtävää koulutusta, työvoimakoulutusta, oppisopimuskoulutusta, ammatillista lisäkoulutusta ja henkilöstökoulutusta. Opetusta järjestetään pääosin Imatralla ja Lappeenrannassa sekä Ruokolahdella. Etelä-Karjalan kunnat ovat yhdessä sopineet ammatillisen koulutuksen järjestämisestä yhteisessä koulutuskuntayhtymässä.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta ja tuloksen toteutumisesta verrattuna talousarvioon 2020 ja kehitymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2019 sekä suunta vuosille 2021–2023

Koronapandemiasta johtuva etäopetukseen ja etätyöskentelyyn siirtyminen keväällä ja uudelleen kaksi viikkoa ennen joulua haastoi koko organisaation tekemään nopean digiloikan, mistä olosuhteet huomioiden selvisimme kohtuullisen nopeasti uuteen toimintamalliin. Opiskelijoiden ja henkilöstön kohtaamia haasteita kartoitettiin kyselyillä, joiden vastausten mukaan opetuksen järjestelyjä voitiin pitää pääosin onnistuneina.

Valtionosuusrahoitusta saatiin yhteensä 31,5 M€, joka oli 86,0 % kaikista toimintatuotoista. Rahoitus sisälsi 1,3 M€ kesäkuussa myönnettyä lisärahoitusta opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä 0,9 M€ joulukuussa myönnettyä lisärahoitusta lähihoitajakoulutuksen lisäämiseen sekä koronan vaikutusten tasamiseen. Toimintatuotot 36,6 M€ sekä toimin-

takulut 30,9 M€ olivat edellisvuotta sekä talousarviota paremmat. Toimintakate 5,7 M€ oli erittäin hyvä. Tässä on kuitenkin huomiotava, että lisärahoitukseen kohdistuvia tuottoja on kirjattu 2,0 M€ enemmän kuin kuluja. Toimenpiteet toteutuvat ja kulut kirjataan vasta vuonna 2021 tai jopa vuonna 2022. Näiltä osin tulevien vuosien tulos tulee olemaan alijäämäinen.

Tilikaudella tehtiin suunnitelman mukaisia poistoja ylittäviä kertapoistoja rakennuksista yhteensä 2,3 M€ perustuen rakennusten arvioituun jäljellä olevaan käyttöaikaan. Lappeenrannan Pohjolankatu 12A -rakennuksen korkea osa on päätetty purkaa keväällä 2021 ja purkukustannuksista on tehty 0,7 M€ pakollinen varaus.

Tilikauden tulos oli ylimääräisistä poistoista ja purkukustannuksista johtuen vain 0,4 M€, mutta varausten ja poistoerojen jälkeen tilikauden ylijäämäksi jäi 1,7 M€.

Kuntayhtymän vuoden 2021 talousarvio on 1,7 M€ alijäämäinen ja vuosien 2022 - 2023 taloussuunnitelmat ovat myös hieman alijäämäisiä. Vuoden 2021 harkinnanvaraisesti jaettavan lisärahoituksen selvittyä arvioidaan talousarvion tuotot ja kulut uudelleen ja laaditaan tarvittaessa lisätalousarvio.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020 sekä suunta vuosille 2021–2023

Ei ole kaupunginvaltuustoon nähden sitovia tavoitteita.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2020 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2021–2023

Investointeja toteutui nettona 1,5 M€ talousarvion ollessa 2,4 M€.

Suunnitelmakauden 2021 - 2023 investoinnit yhteensä ovat 19,5 M€. Toimitilastrategian mukaisten rakennusinvestointien rahoittamiseen on taloussuunnitelmassa uutta lainaa vuodesta 2022 alkaen. Syksyllä 2020 Imatran Koulukatu 5 -rakennukseen tehdyn kuntokartoituksen vaatimat muutokset toimitilastrategiaan ovat kuitenkin niin laajat, että investointi- ja lainatarve kasvanevat merkittävästi. Kuntayhtymän hallitus pyytää jäsenkunnilta omistajaohjausta keväällä 2021 uuden toimitilastrategian laajuudesta ja rahoitusvaihtoehdoista.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2020. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Ei tehty rakenne- ja rahoitusjärjestelyjä.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Koronapandemiasta johtuva etäopetus luo epävarmuutta oppimiseen ja opiskelijoiden valmistuminen saattaa pitkittyä. Tämä on tiedostettu ja resursseja kohdennetaan erityisesti opetuksen ja ohjauksen tukemiseen.

Vuoden 2021 valtionosuusrahoituksen varsinainen suoritepäätös on 0,8 M€ pienempi

kuin vuonna 2020. Tavoitteellista opiskelijavuosimäärää laskettiin 119 opiskelijavuodella. Vuoden 2021 tavoite on 3020 opiskelijavuotta. Opiskelijavuosien saavuttaminen on edelleen suuri haaste, sillä se on noin 190 enemmän kuin vuonna 2020 tai 2019 on toteutunut. Mikäli tavoitetta ei saavuteta, tulee se todennäköisesti pienentämään edelleen tulevien vuosien opiskelijavuositavoitetta ja valtionosuusrahoitusta. Tämä riippuu kuitenkin muiden koulutuksenjärjestäjien toimista, sillä rahoitusmalli on suhteellinen koko maan tasoon. Lisäksi rahoitusmallin opiskelijavuosilaskenta-tapaan on suunnitteilla muutoksia, jotka saattavat vaikuttaa rahoituksen jakautumiseen koulutuksenjärjestäjien kesken.

Meneillään oleva selvitys tarvittavien rakennusinvestointien laajuudesta ja rahoituksesta on tällä hetkellä taloudellisesti suurin epävarmuustekijä.

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän numeerinen osa:

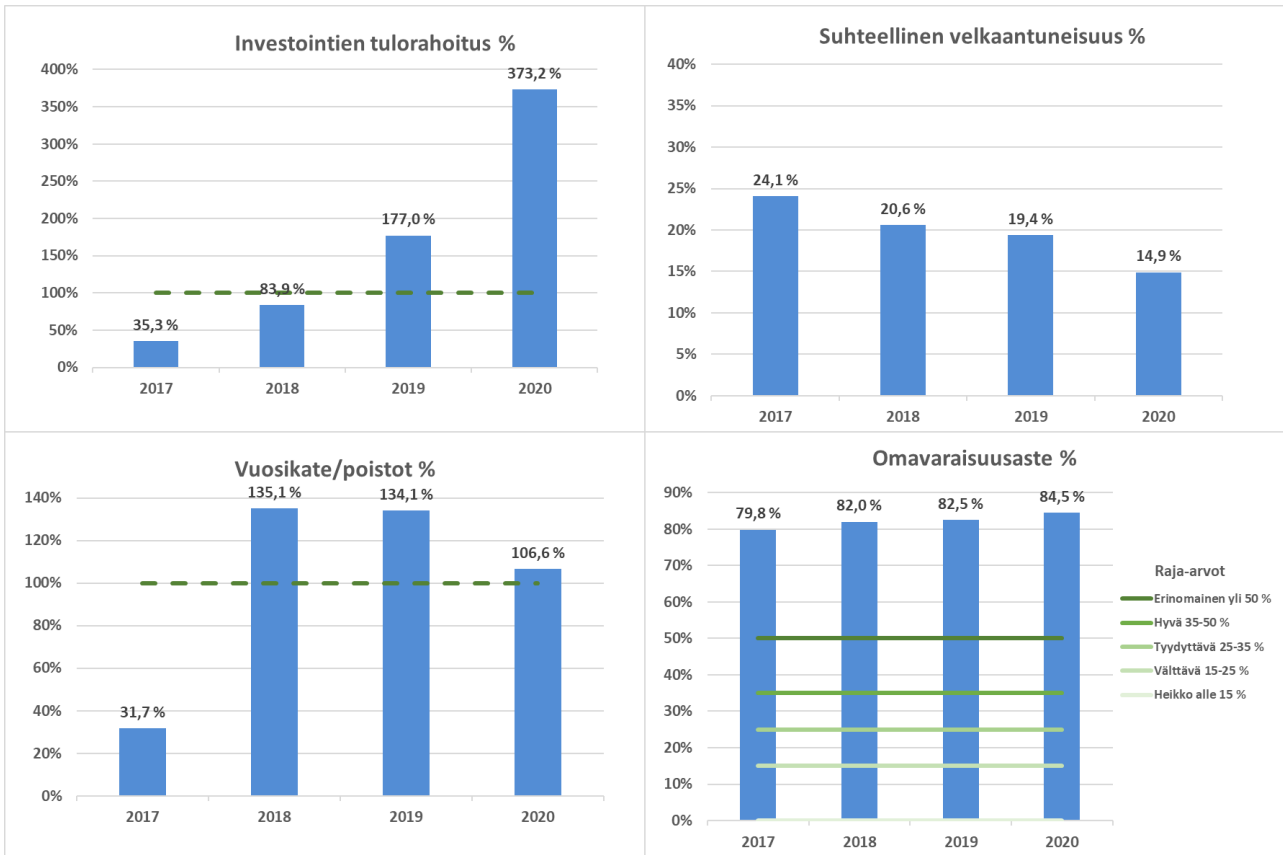
Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Muutos TP 2020/TA2020		Muutos TP 2020/TP2019	
				€	%	€	%
Toimintatuotot	35 060	35 973	36 589	616	1,7 %	1 529	4,4 %
Valmisteverastojen muutos	-194	-200	-19	181	-90,5 %	175	-90,2 %
Toimintakulut	-30 912	-31 807	-30 835	972	-3,1 %	77	-0,2 %
Toimintakate	3 954	3 966	5 735	1 769	44,6 %	1 781	45,0 %
Rahoitustuotot	13	5	15	10	200,0 %	2	15,4 %
Rahoituskulut	-11	-10	-8	2	-20,0 %	3	-27,3 %
Vuosikate	3 956	3 961	5 742	1 781	45,0 %	1 786	45,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-2 949	-3 521	-5 389	-1 868	53,1 %	-2 440	82,7 %
Tilikauden tulos	1 007	440	353	-87	-19,8 %	-654	-64,9 %
Tilinpäätössiirrot	-361	406	1 332	926	228,1 %	1 693	-469,0 %
Verot		0		0		0	
Tilikauden ylijäämä/ tilikauden alijäämä	646	846	1 685	839	99,2 %	1 039	160,8 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Pysyvät vastaavat (yht.)	31 992	28 142	-3 850	-12,0 %
Aineettomat hyödykkeet	56	136	80	142,9 %
Aineelliset hyödykkeet	31 867	27 937	-3 930	-12,3 %
Sijoitukset	69	69	0	0,0 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	9 115	12 378	3 263	35,8 %
Vaihto-omaisuus	1 439	1 424	-15	-1,0 %
Saamiset	1 084	2 027	943	87,0 %
Rahoitusarvopaperit			0	
Rahat ja pankkisaamiset	6 592	8 927	2 335	35,4 %
Vastaavaa yhteensä	41 107	40 520	-587	-1,4 %
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Oma pääoma (yht.)	19 050	20 737	1 687	8,9 %
Peruspääoma	2 249	2 249	0	0,0 %
Arvonkorotusrahassto	1 431	1 431	0	0,0 %
Muut omat rahastot	0	0	0	
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	14 724	15 371	647	4,4 %
Tilikauden yli-/alijäämä	646	1 686	1 040	161,0 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	14 120	12 788	-1 332	-9,4 %
Pakolliset varaukset	0	700	700	
Lahjoitusrah. ja muiden toimeksiant. pääomat	0	0	0	
Vieras pääoma (yht.)	7 937	6 295	-1 642	-20,7 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	1 548	1 276	-272	-17,6 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	6 389	5 019	-1 370	-21,4 %
Vastattavaa yhteensä	41 107	40 520	-587	-1,4 %

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP	TP	Muutos TP 2020/TP 2019	
	2019	2020	€	%
Toiminnan rahavirta	3 956	6 442	2 486	62,8 %
Vuosikate	3 956	5 742	1 786	45,1 %
Satunnaiset erät	0			
Tulorahoituksen korjaukset	0	700	700	
Investointien rahavirta	-2 232	-1 539	693	31,0 %
Investointimenot	-2 494	-1 564	930	37,3 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	259	25	-234	-90,3 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3		-3	
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 724	4 903	3 179	184,4 %
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset			0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-351	-272	79	-22,5 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset	552	-2295	-2 847	515,8 %
Rahoituksen rahavirta yhteensä	201	-2 567	-2 768	1377,1 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 925	2 336	411	-21,4 %
Rahavarat 31.12.	6 592	8 927	2 335	35,4 %
Rahavarat 1.1.	4 667	6 592	1 925	41,2 %
Lainakanta 31.12.	1 821	1 548	-273	-15,0 %
Lainakanta 1.1.	2 172	1 821	-351	-16,2 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/ TP 2019
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	48,62	48,62	0
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	48,62	48,62	0
Henkilöstöä keskimäärin	365	367	2
Investoinnit (1000 €)	2 494	1 564	-930
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	1821	1548	-273
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	239	233	-6
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	177,0	373,2	196,2
Pääomamenojen tulorahoitus %	152,9	317,0	164,1
Lainanhoitokate	11,0	20,5	9,5
Kassan riittävyys, pv	71,0	100,0	29,0
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana)	71,0	100,0	29,0
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, (1000 €) euroina	-252	5 118	5 370
Taseen tunnusluvut			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	19,4	14,9	-4,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	15 371	17 055	1 684
Lainakanta 31.12., 1000 €	1 821	1 548	-273
Omavaraisuusaste %	82,5	84,5	2,0
Tuloslaskelman tunnusluvut			
Vuosikate /poistot, %	134,1	106,6	-27,6
Toimintatuotot / toimintakulut, %	112,7	118,6	5,9

Tunnuslukuja suhteessa raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän talouden tunnusluvut viime vuosilta ovat erittäin hyvät varsinkin, kun otetaan huomioon ammatillisen koulutuksen rahoitukseen kohdistetut säästöt. Kuntayhtymä on pyrkinyt huomioimaan toiminnassaan rahoituksen vähenemisen vaikutuksia toimintaan ja talouteen sopeuttamalla menoja ja tiloja opiskelijamäärien suhteessa. Tulevien vuosien investointipaineet ovat kuitenkin niin suuret, että kuntayhtymän tunnusluvut todennäköisesti heikkenevät merkittävästi tulevina vuosina. Vahva rahoitusasema antaa kuitenkin hyvän pohjan investoinneille.

Etelä-Karjalan liitto

Toimitusjohtaja: Satu Sikanen

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Manner-Suomen jokaisessa 18 maakunnassa on maakunnan liitto. Ne ovat kunnallisen itsehallinnon periaatteiden mukaan toimivia lakisääteisiä kuntayhtymiä. Etelä-Karjalan liiton jäseniä ovat kaikki Etelä-Karjalan kunnat. Liiton lakisääteisiä tehtäviä ovat alueiden kehittäminen sekä maakuntakaavoitus.

Etelä-Karjalan liitto on myös suunnittelu- ja edunvalvontayksikkö, joka tekee työtä maakunnan henkisen ja aineellisen hyvinvoinnin sekä kulttuurin edistämiseksi. Toiminta sisältää myös muita kuin laissa säädettyjä tehtäviä. Etelä-Karjalan liitto ajaa maakunnan, sen kuntien, väestön ja elinkeinoelämän etuja. Liitossa tehdään myös maakuntaa koskevia tutkimuksia, tilastointia, suunnitelmia ja selvityksiä.

Yleiskuvaus vuoden 2020 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2020 verrattuna talousarvioon 2020 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2019 sekä suunta vuosille 2021–2023

Liiton toiminta voidaan jakaa kolmeen osaan: 1) Varsinainen (jäsenmaksuilla rahoitettava) toiminta. 2) Rajaohjelmat (CBC). 3) Projektitoiminta.

Useat toiminnalliset ja edunvalvonnalliset tavoitteet toteutuivat tai etenivät vuonna 2020, mm. päätökset Saimaan kanavan sulkujen pidentymisestä ja vedenpinnan nostosta (95 M€) ja Luumäki-Imatra -raidehankkeen 1. vaiheen lisärahoitus (30 M€).

Talouden tasapainotus eteni. Talousarvio suunniteltiin vuodelle 2020 alijäämäiseksi -125t€, mutta toteuma oli oleellisesti parempi, myös vuoteen 2019 verrattuna. Merkittävänä syinä ennakoitua parempaan tulokseen olivat

tarkan taloudenpidon lisäksi koronaepidemian aiheuttama alenema kuluihin, asianhallintajärjestelmän uudistuksen ja eräiden maakuntakaavan valmistelussa syntyvien kulujen siirtyminen kuluvalle vuodelle, säästöt henkilöstömenoissa sekä laskennallisten palkkojen ennakoitua myönteisempi vaikutus vuoden 2020 tulokseen.

Tulevat vuodet on budjetoitu tasapainoisempaan suuntaan verrattuna edellisiin vuosiin (v. 2021: -60t€ ja v. 2022 ja v. 2023 : 0€). Kuntien jäsenmaksuihin on taloussuunnitelmaan sisällytetty 1 %:n nousu vuosille 2022-2023, millä on tarkoituksena kattaa TES-VES-sopimusten kautta syntyvän palkkojen muutoksen vaikutukset palkkamenoihin.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020 sekä suunta vuosille 2021–2023

Ei sitovia tavoitteita Lappeenrannan kaupunginvaltuustoon nähden.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2020 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2021–2023

Vuonna 2020 ei investointihankkeita, eikä merkittäviä investointihankkeita ole suunnitella tulevillekaan vuosille.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2020. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Vuonna 2020 ei ollut rakenne- tai rahoitusjärjestelyjä eikä kaupungilta haettuja takauksia tai lainoja.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Riskianalyyssissä on määritelty merkittävimmät riskit, niiden suuruus, tarvittavat hallintatoimet ja vastuuhenkilöt. Sisäisen valvonnan avulla seurataan ja arvioidaan riskien hallintatoimien onnistumista ja toimivuutta. Riskien luokituksessa on keskitytty toiminnan ja talou-

den kannalta merkittäviin riskeihin. Riskiarviossa merkittävimpien riskien on arvioitu liittyvän työn kuormitukseen.

Etelä-Karjalan liiton numeerinen osa:

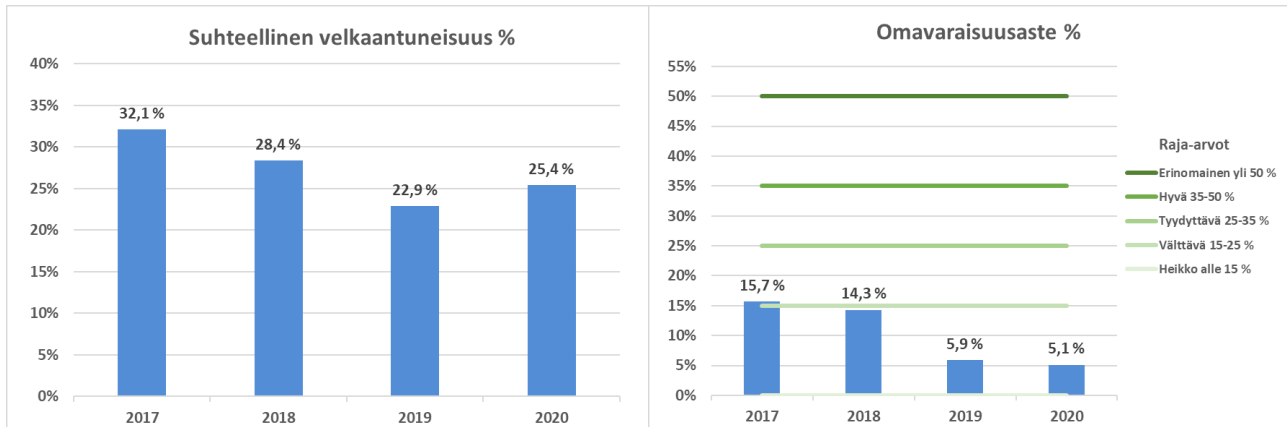
Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2019	TA 2020	TP 2020	Muutos TP 2020/TA 2020		Muutos TP 2020/TP 2019	
				€	%	€	%
Toimintatuotot	5 050	4 326	3 924	-402	-9,3 %	-1 126	-22,3 %
Valmisteverastojen muutos	0	0	0	0		0	
Toimintakulut	-5 169	-4 489	-3 872	617	-13,7 %	1 297	-25,1 %
Toimintakate	-119	-163	52	215	-131,9 %	171	-143,7 %
Rahoitustuotot	8	0	3	3		-5	-63,4 %
Rahoituskulut	-6	-3	-5	-2	66,7 %	1	-9,6 %
Vuosikate	-116	-166	50	216	-130,1 %	166	-143,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-21	-15	-9	6	-40,0 %	12	-57,1 %
Tilikauden tulos	-137	-181	41	222	-122,7 %	178	-129,9 %
Tilinpäätössiirrot	175	56	58	2	3,6 %	-117	-66,8 %
Verot		0	0	0		0	
Tilikauden ylijäämä/ tilikauden alijäämä	37	-125	99	224	-179,2 %	62	164,2 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Pysyvät vastaavat (yht.)	1 611	1 602	-9	-0,6 %
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0	
Aineelliset hyödykkeet	13	4	-9	-69,2 %
Sijoitukset	1 598	1 598	0	0,0 %
Toimeksiantojen varat (yht.)	28 999	35 487	6 488	22,4 %
Valtion toimeksiannot	28 999	35 487	6 488	22,4 %
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	1 859	1 260	-599	-32,2 %
Vaihto-omaisuus	0	0	0	
Saamiset	330	341	11	3,3 %
Rahoitusarvopaperit	356	359	3	0,8 %
Rahat ja pankkisaamiset	1 173	560	-613	-52,3 %
Vastaavaa yhteensä	32 469	38 349	5 880	18,1 %
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Oma pääoma (yht.)	1 932	1 972	40	2,1 %
Peruspääoma	334	334	0	-0,1 %
Arvonkorotusrahasto	0	0	0	
Muut omat rahastot	184	126	-58	-31,5 %
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	1 376	1 413	37	2,7 %
Tilikauden yli-/alijäämä	37	99	62	164,2 %
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0	
Pakolliset varaukset	0	0	0	
Toimeksiantojen pääomat	29 380	35 379	5 999	20,4 %
Vieras pääoma (yht.)	1 157	998	-159	-13,7 %
Pitkäaikainen vieraspääoma	336	288	-48	-14,3 %
Lyhytaikainen vieraspääoma	821	710	-111	-13,5 %
Vastattavaa yhteensä	32 469	38 349	5 880	18,1 %

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/TP 2019	
			€	%
Toiminnan rahavirta	-124	50	174	140,2 %
Vuosikate	-116	50	166	143,0 %
Satunnaiset erät	0	0		
Tulorahoituksen korjauuserät	-8	0	8	-100,0 %
Investointien rahavirta	4	0	-4	-100,0 %
Investointimenot	-5	0	5	-100,0 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9	0	-9	-100,0 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	-120	50	170	141,5 %
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset			0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-48	-48	0	0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-755	-611	144	19,1 %
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-803	-659	144	17,9 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	-923	-609	314	34,0 %
Rahavarat 31.12.	1 529	920	-609	-39,8 %
Rahavarat 1.1.	2 452	1 529	-923	-37,6 %
Lainakanta 31.12.	384	336	-48	-12,5 %
Lainakanta 1.1.	432	384	-48	-11,1 %

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2019	TP 2020	Muutos TP 2020/ TP 2019
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	51,33	51,33	
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	51,33	51,33	0
Henkilöstöä keskimäärin	39	37	-2
Investoinnit (1000 €)	-5	0	5
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	384	336	-48
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	14	38	24
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	-2 528		
Pääomamenojen tulorahoitus %	-221	104,2	325,4
Lainanhoitokate	3	1,0	-1,5
Kassan riittävyys, pv	107	86,0	-21,0
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana)	107	86,0	-21,0
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, (1000 €) euroina	-364	-388	-24
Taseen tunnusluvut			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	22,9	25,4	2,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1 413	1 513	100
Lainakanta 31.12., 1000 €	384	336	-48
Omavaraisuusaste %	5,9	5,1	-0,8
Tuloslaskelman tunnusluvut			
Vuosikate /poistot, %	-554,7	555,6	1110,3
Toimintatuotot / toimintakulut, %	97,7	101,3	3,6

Tunnuslukuja suhteessa raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Kuntayhtymän tuloslaskelmassa toimintakate ilmoittaa kuntayhtymän korko- ja muihin rahoitusluihin sekä poistojen ja arvonalennusten kattamiseen käytettävissä olevan käyttötalouden tulorahoituksen määrään. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien suunnitelmapoistojen suuruinen, tulorahoitus on riittävä.

Etelä-Karjalan liiton toimintakulut ovat olleet toimintatuottoja suuremmat sekä 2018 että 2019, mutta vuonna 2020 tilanne parani. Tämä on tärkeää sen takia, että tilikauden aikaisia ns. juoksevia menoja ei tarvitsisi rahoittaa kassavaroilla. Jäsenkuntien maksukyky huomioiden, tämä edellyttää kuntayhtymältä tiukkaa menokuria jatkossakin.

Etelä-Karjalan liiton hankerahojen välittämistehtävän vuoksi omavaraisuusaste on tyypillisesti heikohkolla tasolla. Omavaraisuusasteen selvä heikkeneminen vuodesta 2018 alkaen johtuu juuri toimeksiantoihin liittyvien pääomien erittäin suuresta kasvusta.

Suhteellinen velkaantuneisuus - % kertoo velkojen ja toimintatuottojen suhteen. E-K liiton suhteellinen velkaantuneisuus oli 25,4 %. Vieraan pääoman määrä vastaa siis noin 3 kuukauden toimintatuottoja. Tunnusluvun arvot vaihtelevat erittäin paljon riippuen toimialasta.